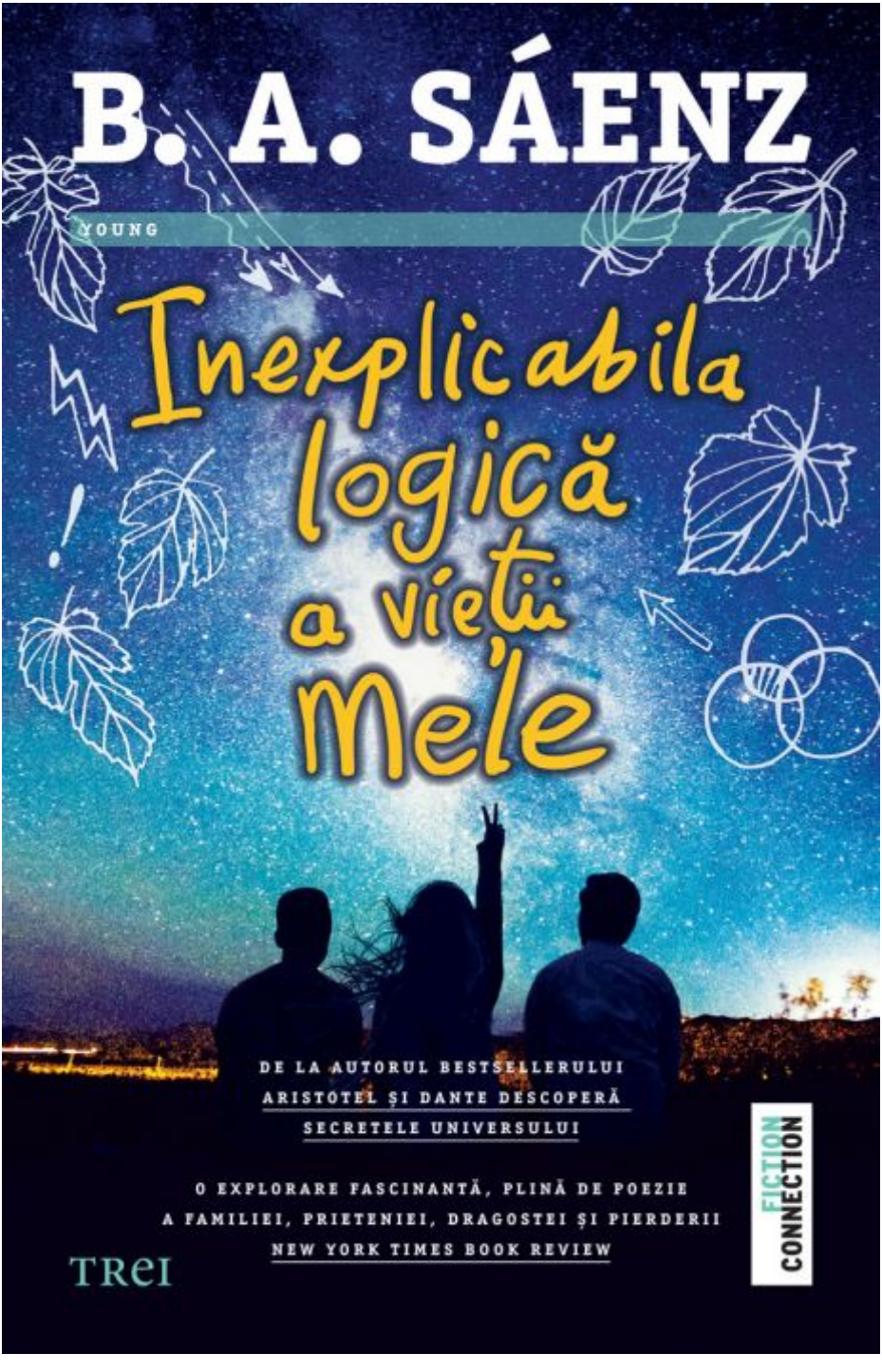
B. A. SÁENZ
YOUNG
Inexplicabila logică a vieții mele
DE LA AUTORUL BESTSELLERULUI
ARISTOTEL ȘI DANTE DESCOPERĂ
SECRETELE UNIVERSULUI
O EXPLORARE FASCINANTĂ, PLINĂ DE POEZIE
A FAMILIEI, PRIETENIEI, DRAGOSTEI ȘI PIERDERII
NEW YORK TIMES BOOK REVIEW
TREI
FICTION CONNECTION

Benjamin Alire Sáenz

Inexplicabila logică a vieţii mele

Traducere din limba engleză şi note de

Cornelia Marinescu

EDITURA TREI

2023

COLECŢIE COORDONATĂ DE

Magdalena Mărculescu

Autor: Benjamin Alire Sáenz

Titlul original:

The Inexplicable Logic of My Life

Copyright © 2017

Published by arrangement with Clarion Books/HarperCollins Children's Books, a division of HarperCollins Publishers.

Copyright © Editura Trei, 2023

pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghişeul 1, C.P. 0490, Bucureşti

Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20

e-mail: comenzi@edituratrei.ro www.edituratrei.ro

ISBN (print): 978-606-40-1932-5

ISBN (EPUB): 978-606-40-2060-4

Editori: Silviu Dragomir

Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial: Magdalena Mărculescu

Redactare: Ioana Petridean

Foto copertă: © 500px and Getty Images

Caligrafie: © Sarah J. Coleman

Design copertă: Sharismar Rodriguez

Director producție: Cristian Claudiu Coban

Dtp: Dan Crăciun

Corectură: Dana Anghelescu

Cristina Spătărelu

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără

consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.

Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Editura Trei SRL.

Pentru Gloria, sora mea mai mică, pe care am iubit-o când eram copil.

Şi pe care, adult fiind, o iubesc şi mai mult

Şi în amintirea surorii mele mai mari, Linda,

care şi-a trăit viaţa cu graţie, înfruntând suferinţa

Prolog

Am o amintire care seamănă mai curând cu un vis: frunzele galbene ale dudului Nanei cad plutind din cer, ca nişte fulgi uriaşi de nea. Soarele de noiembrie străluceşte, adie o boare de vânt răcoros, iar umbrele după-amiezii dansează, însufleţite parcă, vii într-un fel pe care mintea mea de băietan nu îl poate cuprinde. Nana cântă ceva în spaniolă. Are în ea mai multe cântece decât frunzele dudului.

Nana adună cu grebla frunzele căzute. Când îşi termină treaba, se apleacă şi îmi încheie nasturii hainei. Priveşte grămada de frunze, apoi se uită în ochii mei şi strigă „Sari!”, iar eu alerg şi mă arunc în frunzele care miros a pământ reavăn.

Toată după-amiaza mă bălăcesc în mormanul de frunze, ca într-o băltoacă.

Când obosesc, Nana mă ia de mână şi ne întoarcem în casă. Înainte să intrăm, mă opresc, adun câteva frunze şi i le întind cu mânuțele mele de copil de cinci ani. Nana ia frunzele delicate şi le sărută.

E fericită.

Şi eu? Eu n-am fost nicicând mai fericit.

Păstrez amintirea aceasta undeva înăuntrul meu – acolo unde e în siguranță. Când simt nevoia, o scot şi mă uit la ea. Ca la o fotografie.

Partea întâi

Poate că întotdeauna am avut o idee greşită despre cine sunt cu adevărat

Începutul vieţii

Pe cer se adunau nori negri, iar în aerul dimineții plutea un iz de ploaie. Când am păşit afară, pe uşa din față, am simțit pe obraz adierea rece a vântului. Fusese o vară lungă şi toropitoare, cu zile caniculare şi secetoase.

Dar ele se sfârşiseră.

Prima zi de şcoală. Clasa a douăsprezecea. Mereu mă întrebasem cum e să fii în ultimul an de liceu. Acum eram pe cale să aflu. Acum începea viața. Aşa stăteau lucrurile în

opinia lui Sam, prietena mea cea mai bună. Sam le ştia pe toate. Când cea mai bună prietenă a ta le ştie pe toate, asta te scuteşte de mult efort. Dacă ai o întrebare, despre orice, tot ce trebuie să faci e să apelezi la ea şi să o întrebi, iar ea o să-ți livreze pur şi simplu toate informațiile de care ai nevoie. Nu că viața s-ar reduce la informații.

Sam era al naibii de deşteaptă. Şi ştia chestii. Fel şi fel de chestii. Pe deasupra, mai şi simțea chestii. Frate, ce le mai simțea Sam! Uneori aveam impresia că face ea totul – gândeşte, simte şi trăieşte – pentru amândoi.

Sam ştia cine e Sam.

Eu? Cred că nu eram întotdeauna la fel de sigur. Ce mai conta, deci, dacă uneori Sam era o exhibiționistă din punct de vedere emoțional, oscilând mereu, când sus, când jos? Putea să fie ca o furtună. Dar putea să fie şi gingaşă, ca o lumânare a cărei flacără pâlpâie în întunericul unei încăperi. Ce mai conta, deci, dacă mă scotea puțin din minți? Totul – toate chestiile ei emoționale, dispozițiile şi tonul vocii, mereu schimbător – o făcea să pară incredibil de vie.

Eu eram altfel. Mie îmi plăcea să-mi păstrez calmul. Presupun că aveam chestia asta cu autocontrolul. Dar uneori simțeam că de fapt nici nu trăiesc. Poate că aveam nevoie de Sam tocmai pentru că, atunci când eram în preajma ei, mă simțeam mai viu. Probabil că asta nu are nicio logică, dar poate că ideea noastră despre ce e logic nu mai înseamnă mare lucru.

Aşadar, în prima zi de şcoală, aceea care se presupunea că înseamnă începutul vieții adevărate, mergeam spre casa lui Sam şi vorbeam de unul singur. În fiecare zi mergeam împreună la şcoală, pe jos. Nu aveam maşină. Rahat. Tatei îi

plăcea să-mi amintească mereu că nu am nevoie de maşină. „Doar ai picioare, nu?” Îl iubeam pe tata, dar nu-i gustam întotdeauna glumele.

Ajuns în faţa uşii, i-am trimis lui Sam un mesaj: Am ajuns! Nu mi-a răspuns.

Am rămas acolo, s-o aştept. Şi, nu ştiu cum să vă spun, dar am avut sentimentul ciudat că lucrurile nu vor mai fi la fel. Sam numea premoniţii astfel de sentimente. Zicea că n-ar trebui să le luăm în seamă. Când eram în clasa a noua, s-a dus la o ghicitoare în palmă şi a catalogat cu mult cinism experienţa. Totuşi ceea ce am simţit atunci m-a cutremurat, pentru că voiam ca lucrurile să rămână neschimbate – îmi plăcea foarte mult viaţa mea. Ce bine ar fi fost dacă lucrurile ar fi rămas aşa cum erau în clipa aceea. Ce bine ar fi fost. Şi, cum să spun, nici nu-mi plăcea discuţia asta pe care o purtam cu mine însumi – iar ea nici măcar n-ar fi avut loc, dacă Sam ar fi avut noţiunea timpului. Ştiam ce face. Încălţările. Sam nu se putea niciodată decide cu ce să se încalţe. Şi, cum era prima zi de şcoală, chestiunea chiar era importantă. Sam. Sam şi încălţările ei.

A ieşit în cele din urmă din casă, tocmai când eu îi trimiteam un mesaj lui Fito. El avea alte probleme decât Sam. Eu nu trăisem niciodată în genul de haos pe care Fito îl îndura în fiecare zi a vieţii lui, dar, după părerea mea, rezista destul de bine.

— Salut, a zis Sam, trecând pe lângă mine ca şi cum n-ar fi avut habar cât o aşteptasem. Purta o rochie albastră. Ghiozdanul se asorta cu rochia, iar cerceii i se bălăngăneau uşor, mişcaţi de vânt. Şi încălţările? Sandale. Sandale?! Aşteptasem atât de mult pentru o pereche de sandale cumpărate de la Target?!

— Minunată zi, a spus, toată numai zâmbet şi entuziasm.

— Sandale?! am răspuns. Pentru asta am aşteptat atât?

Sam nu avea de gând să mă lase să-i stric jocul.

— Sunt perfecte, a zis, mi-a zâmbit iar şi m-a sărutat pe obraz.

— Asta pentru ce a fost?

— Să-ți poarte noroc. Clasa a douăsprezecea.

— A douăsprezecea. Şi pe urmă?

— Facultatea!

— Să nu mai pomeneşti cuvântul ăsta. Toată vara am vorbit numai despre asta.

— Greşit. Numai despre asta am vorbit eu. Tu ai cam fost cu mintea în altă parte în timpul discuțiilor.

— Discuții. Asta erau? Şi eu care credeam că erau monologuri.

— Nu mai dramatiza. Facultatea! Viață, dragule!

A strâns pumnul şi l-a ridicat în aer.

— Mda, viață.

Sam mi-a aruncat una dintre privirile acelea ale ei.

— Prima zi. Hai să-i rupem.

Ne-am zâmbit cu înțeles. Şi am pornit. Să începem să trăim.

Prima zi de şcoală a fost total nememorabilă. De obicei îmi plăcea prima zi – toată lumea purta haine noi şi era plină de zâmbete optimiste, cu mintea doldora de gânduri bune, de jur-împrejur numai atitudini pozitive, care pluteau ca nişte uriaşe baloane alegorice umplute cu gaz, într-o zi de paradă, şi sloganuri motivaţionale de genul – Să facem din anul acesta unul formidabil!, cum au majoretele. Profesorii noştri erau cu toţii decişi să ne spună cum depindea numai de noi să urcăm pe scara succesului, în speranţa că poate chiar vom fi motivaţi să învăţăm ceva. Poate că doar încercau să ne convingă să ne schimbăm comportamentul. Sam spunea că nouăzeci la sută dintre elevii liceului El Passo aveau nevoie de terapie comportamentală.

Anul acesta chiar nu aveam chef de toată experienţa asta din prima zi. Neeh. Şi pe urmă, bineînţeles, pentru al treilea an consecutiv, la ora de Engleză AP[1], în faţa mea s-a aşezat Ali Gomez. Da, Ali, o moştenire a anilor trecuţi, căreia îi plăcea să flirteze cu mine, în speranţa că o voi ajuta la teme. Adică să le fac în locul ei. N-ai să vezi. Habar n-aveam cum reuşise să intre la cursul de AP. Fata era dovada vie a faptului că sistemul nostru de învăţământ e unul îndoielnic. Mda, prima zi de şcoală. Ne-me-mo-ra-bi-lă.

Cu excepţia faptului că Fito nu a apărut. Îmi făceam griji pentru tipul ăsta.

Pe mama lui o întâlnisem o singură dată şi nu mi se păruse că femeia trăia pe planeta asta. Călcând pe urmele mamei lor, fraţii mai mari ai lui Fito abandonaseră cu toţii şcoala în

[1] AP English Language – curs şi examen de retorică, oferit elevilor de liceu de către College Board, o organizaţie non-profit, cu scopul lărgirii accesului la învăţământul superior.

favoarea unor substanțe care îți alterează conştiința. Când am cunoscut-o pe maică-sa, avea ochii injectați şi privirea goală, părul îi era numai câlți şi mirosea urât. Fito fusese al dracului de jenat. Bietul de el. Fito. Bun, deci treaba e că eram îngrijorat. Şi uram chestia asta la mine.

Ne întorceam spre casă, eu şi Sam, după nememorabila noastră primă zi de şcoală. Afară părea că o să plouă şi, ca majoritatea şoarecilor-de-deşert, eu iubeam ploaia.

— Ce bine miroase aerul!

— Nu mă asculți, a răspuns Sam pe un ton iritat, pe care îl folosea uneori cu mine şi cu care eram obişnuit.

Îmi tot vorbise despre păsările colibri. Era înnebunită după păsările colibri. Avea chiar şi un tricou cu o pasăre colibri. Sam şi fazele ei.

— Inima le bate cu până la o mie două sute şaizeci de bătăi pe minut.

Am zâmbit.

— Râzi de mine, a zis.

— Nu râdeam de tine. Doar zâmbeam.

— Îți ştiu toate zâmbetele. Ăsta e zâmbetul tău de băşcălie, Sally.

Sam începuse să-mi zică Sally în clasa a şaptea, pentru că, deşi îi plăcea numele meu, Salvador, considera că era pur şi simplu prea mult pentru un tip ca mine. „O să încep să-ți

spun Salvador când o să devii bărbat – şi, scumpule, mai ai cale lungă până acolo.”

Desigur, Sam nu voia să-mi zică Sal, aşa cum îmi spuneau toți ceilalți – cu excepția tatei, care mă striga Salvie. Aşa că se obişnuise să-mi zică Sally. Nu-mi plăcea. Ce tip normal ar vrea să-l cheme Sally? (Nu că eu m-aş încadra în categoria normal.) Dar înțelegeți, lui Sam nu-i puteai interzice să facă un lucru. Dacă îi spuneai să nu facă ceva, în nouăzeci şi şapte la sută dintre cazuri îl făcea. Nimeni nu era mai încăpățânat decât Sam. Îmi aruncase doar privirea aceea a ei, care spunea că trebuie să mă obişnuiesc. Aşa că, pentru Sam, numele meu era Sally.

Tot atunci începusem şi eu să-i spun Sammy. Fiecare trebuie să găsească un mijloc de a egala scorul.

Mă rog, Sam îmi oferea aşadar informații statistice complete despre păsările colibri. A început să se enerveze pe mine şi să mă acuze că nu o iau în serios. Nu-i plăcea să fie ignorată. Aici locuieşte o femeie de valoare. Asta îşi scrisese pe dulapul de la şcoală. Cred că noaptea stătea trează, să se gândească la mottouri. Partea cu valoarea, mă rog, m-am prins. Sam nu era superficială. Dar îmi plăcea să-i aduc aminte că, dacă eu mai aveam cale lungă până să devin bărbat, ea era şi mai departe de a deveni femeie. Nu-i plăcea când îi reaminteam asta. Primeam o privire de genul „tacă-ți gura”.

Mergeam împreună şi Sam îi dădea înainte cu păsările colibri, după care mi-a ținut o predică despre incapacitatea mea de a fi atent la ce-mi spune. Iar eu mă gândeam: Frate, când îşi dă Sam drumul, atunci chiar că-şi dă drumul. Adică, pe bune, chiar mă plictisea. În cele din urmă a trebuit – vreau să spun că a trebuit – s-o întrerup.

— De ce trebuie mereu să te iei la ceartă cu mine, Sammy? Uite ce-i, nu râd de tine. Şi nu e ca şi cum n-ai şti că nu sunt tocmai un fan al cifrelor. Eu şi cifrele egal no bueno. Când mă bagi în statistici, mi se întunecă privirea.

Aşa cum spunea tata, Sam era „de neclintit”. A început iar, însă de data aceasta nu eu am fost cel care a întrerupt-o – ci Enrique Infante. S-a apropiat de noi pe la spate, în timp ce mergeam. Brusc, mi-a sărit dinainte, cu faţa aproape lipită de a mea. M-a privit ţintă, m-a împuns cu degetul în piept şi a zis:

— Taică-tău e un poponar.

Ceva s-a întâmplat înăuntrul meu. M-a străbătut un val uriaş şi incontrolabil de furie, care s-a izbit şi s-a spart de ţărmul care era inima mea. Mi-am pierdut deodată capacitatea de a mă folosi de cuvinte şi, nu ştiu, n-am mai fost niciodată aşa de furios şi nici nu ştiu ce s-a întâmplat de fapt, pentru că furia nu era ceva normal pentru mine. A fost ca şi cum Sal pe care îl ştiam dispăruse pur şi simplu, iar în corpul meu pătrunsese un alt Sal, care a preluat controlul. Îmi aduc aminte senzaţia de durere din propriul pumn, imediat după ce a lovit faţa lui Infante. Totul s-a petrecut într-o clipă, ca lumina unui fulger, doar că fulgerul nu venise din cer, ci de undeva dinăuntrul meu. Când am văzut tot şuvoiul acela de sânge ţâşnind din nasul altcuiva, m-am simţit viu. Chiar aşa. Ăsta e adevărul. Şi lucrul acesta m-a speriat.

Exista ceva în mine care mă speria.

Următorul lucru pe care mi-l amintesc e că priveam în jos la Enrique, întins la pământ. Redevenisem eu însumi, din nou calm – mă rog, nu calm, dar măcar puteam să vorbesc. Şi am zis:

— Tatăl meu e bărbat. Are un nume. Îl cheamă Vicente. Aşa că, dacă vrei să-i spui cumva, spune-i pe nume. Şi nu este poponar.

Sam s-a uitat la mine. I-am întors privirea.

— Ei, a zis ea, asta e ceva nou. Ce s-a întâmplat cu băiatul cel bun? Habar n-aveam că eşti în stare să tragi cuiva un pumn.

— Nici eu.

Sam mi-a zâmbit. Era un zâmbet oarecum ciudat.

M-am uitat din nou la Enrique. Am încercat să-l ajut să se ridice, dar a refuzat.

— Du-te dracului, a zis, în timp ce se ridica.

Sam şi cu mine l-am privit în timp ce se îndepărta.

S-a întors şi mi-a arătat degetul mijlociu.

Am fost oarecum uimit. M-am uitat la Sam.

— Poate că nu ştim întotdeauna ce zace în noi, am zis.

— Asta-i drept. Cred că sunt multe lucruri care îşi găsesc ascunziş în trupurile noastre.

— Poate că lucrurile alea ar trebui să rămână ascunse.

Ne-am continuat încet drumul spre casă. Multă vreme, niciunul din noi n-a mai zis nimic, iar tăcerea era vădit incomodă. Apoi, într-un târziu, Sam a zis:

— Frumos fel de a începe clasa a douăsprezecea.

Atunci am început să tremur.

— Hei, hei. Nu ți-am zis eu azi-dimineață că ar trebui să-i rupem?

— Că amuzantă mai eşti.

— Uite ce-i, Sally, tipul a meritat-o.

Mi-a zâmbit în felul ei. Un zâmbet din seria „ia-o-mai-uşor”.

— OK, bine. Deci n-ar trebui să umbli încolo şi-ncoace, pocnind oamenii. No bueno. Poate că în tine zace un băiat rău, care abia aşteaptă să iasă de acolo.

— Neeh, nici vorbă.

Mi-am zis că doar trăisem un moment foarte ciudat. Dar ceva îmi spunea că are dreptate. Cel puțin pe jumătate, în orice caz. Nelinişt it. Aşa mă simțeam. Poate că Sam avea dreptate când vorbea despre lucrurile ascunse din noi. Câte alte lucruri se mai ascundeau oare acolo?

Restul drumului până acasă am mers în tăcere. Când eram aproape de casa ei, Sam a zis:

— Hai să mergem la Circle K. Îți fac cinste cu o cola.

Beau cola uneori. E un fel de băutură reconfortantă.

Ne-am aşezat pe bordură şi ne-am băut sucurile.

Când am lăsat-o acasă, Sam m-a îmbrățişat.

— Totul va fi bine, Sally.

— Ştii că o să-l sune pe tata.

— Mda, dar domnul V e cool.

Domnul V, aşa îi spunea Sam tatălui meu.

— Da. Dar domnul V se întâmplă să fie tatăl meu – şi orice tată rămâne tată.

— *Totul va fi bine, Sally.*

— Mda.

Uneori eram plin de mda-uri spuse cu jumătate de gură.

Pe drumul spre casă mi-am amintit de ura întipărită pe faţa lui Enrique Infante. Încă auzeam în urechi cuvântul acela, poponar.

Tata. Tata nu era ce exprima cuvântul acela.

Nu ar fi niciodată aşa ceva. Niciodată.

În clipa aceea s-a auzit bubuitul sonor al unui tunet – şi a început să toarne cu găleata.

Prins în mijlocul furtunii, nu vedeam nimic înaintea mea. Am continuat să merg, cu capul plecat.

Am continuat pur şi simplu să merg.

Simţeam greutatea hainelor mele ude leoarcă. Şi, pentru prim dată în viaţă, m-am simţit singur.

Eu. Tata. Belele.

Ştiam că sunt în mare belea. Mare, mare. Vorbim despre rahat până-n gât. Tata, care uneori era foarte sever, dar întotdeauna grijuliu, şi care nu ţipa niciodată, a intrat în camera mea. Maggie, cățeaua mea, stătea întinsă pe pat, lângă mine. Întotdeauna ştia când nu sunt în apele mele. Aşadar, eram amândoi acolo, Maggie şi cu mine. Cred că s-ar putea spune că-mi plângeam singur de milă. Şi ăsta era un sentiment nou, pentru că să-mi plâng de milă nu era cu siguranță unul dintre obiceiurile mele. Mai degrabă, unul de-ale lui Sam.

Tata a tras scaunul de la biroul meu şi s-a aşezat. A zâmbit. Cunoşteam zâmbetul acela. Întotdeauna zâmbea înainte de a începe una dintre discuțiile lui serioase. Şi-a trecut degetele prin părul des, înspicat.

— Tocmai am primit un telefon de la directorul şcolii tale.

Cred că mi-am ferit privirea.

— Uită-te la mine.

M-am uitat în ochii lui. Ne-am privit îndelung unul pe celălalt. Am fost bucuros că nu văd furie în ochii lui. Apoi tata a zis:

— Salvador, nu e în regulă să răneşti alți oameni. Şi cu siguranță nu e OK să pocneşti pe cineva cu pumnul în față.

Când tata îmi spunea Salvador, ştiam că treaba e serioasă.

— Ştiu, tată. Nimeni nu merită să fie atacat fizic doar pentru că a spus ceva care nu-ți place.

Apoi am rămas tăcut multă vreme. În cele din urmă, am hotărât că trebuie să mă apăr. Sau măcar să-mi justific gestul.

— Tată, a zis ceva foarte nasol despre tine.

În orice altă zi, poate că aş fi plâns. Dar acum eram prea furios ca să plâng. Tata spunea mereu că e în regulă să plângi şi că, dacă lumea ar plânge mai mult, atunci pământul ar fi un loc mai bun. Asta nu înseamnă că el şi-ar fi urmat propriul sfat. Chiar dacă nu plângeam, probabil s-ar fi putut spune că îmi era oarecum ruşine cu mine – da, chiar aşa –, altfel n-aş fi ţinut capul plecat. Am simţit braţele tatei cuprinzându-mă strâns, iar atunci m-am lipit de el şi am spus în şoaptă:

— A zis că eşti poponar.

— Vai, fiule, crezi că n-am mai auzit niciodată cuvântul ăsta? Am auzit altele şi mai rele. Salvie, cuvântul ăsta nu spune nimic adevărat, a zis tata şi m-a privit, trecându-şi braţul pe după umerii mei. Oamenii pot fi nemiloşi. Lumea urăşte ceea ce nu poate să înţeleagă.

— Dar, tată, nici nu vor să înţeleagă.

— Poate că nu vor. Dar trebuie să găsim un mijloc prin care să ne disciplinăm inimile, astfel încât cruzimea celorlalţi să nu ne transforme în nişte animale rănite. Suntem mai buni de atât. Nu ai auzit până acum cuvântul civilizat?

Civilizat. Tata iubea cuvântul ăsta. De aceea iubea arta. Pentru că arta a civilizat lumea.

— Da, tată. Chiar înţeleg. Dar ce se întâmplă când un afurisit de primitiv ca Enrique Infante îţi suflă în ceafă? Adică – am continuat, mângâind-o pe Maggie – adică, Maggie e mai umană decât oamenii ca Enrique Infante.

— Nu contest evaluarea ta, Salvie. Maggie e foarte blândă. E o scumpă. Şi sunt unii oameni în lumea asta cu mult mai sălbatici decât ea. Nu oricine umblă în două picioare e bun şi decent. Nu oricine umblă în două picioare ştie cum să-şi folosească inteligența. Nu e vorba că tu n-ai şti deja asta. Dar trebuie să înveți să te ții departe de sălbaticii cărora le place să mârâie. S-ar putea să te muşte. S-ar putea să te rănească. Nu trebuie s-o apuci pe calea asta.

— Trebuia să fac ceva.

— Nu e o idee bună să te arunci în canal, ca să prinzi un şobolan.

— Şi atunci, îi lăsăm pur şi simplu să scape?

— Şi cum anume a scăpat Enrique? Ce a luat cu el?

— Tată, te-a făcut poponar. Nu poți să laşi lumea să-ți răpească demnitatea.

— Dar el nu mi-a răpit demnitatea. Nici pe a ta, Salvie, n-a răpit-o. Chiar crezi că un pumn în nas a schimbat vreun afurisit de lucru?

— Nu are nimeni voie să vorbească urât despre tine. Nu când sunt eu prin prejmă.

Atunci am simțit cum lacrimile mi se preling pe obraji. Chestia cu lacrimile e că pot să fie la fel de tăcute ca un nor care pluteşte peste cerul pustiu. Celălalt lucru despre lacrimi e că mă fac să mă doară inima. Vai.

— Dulcele meu fiu, a şoptit tata. Eşti loial şi bun.

Tata îmi spunea mereu „dulcele meu fiu”. Asta mă enerva uneori foarte tare. Pentru că (1) nu eram nici pe jumătate

aşa de dulce cum mă credea el şi (2) ce fiu normal ar vrea să creadă despre el că e dulce? (Poate că eu chiar voiam să fiu normal.)

Când tata a plecat din cameră, Maggie a ieşit după el. Probabil a considerat că acum eram bine.

Am rămas multă vreme întins pe jos. M-am gândit la păsările colibri. M-am gândit la cuvântul spaniol care le denumeşte: colibrís. Mi-am amintit cum îmi spusese Sam că pasărea colibri era zeul aztec al războiului. Poate că şi eu aveam o sămânţă de război în mine. Nu, nu, nu, nu. Fusese doar aşa, o chestie. Nu e ca şi cum s-ar repeta vreodată. Nu eram genul de tip-care-dă-cu-pumnul-în-oameni. Nu eram un tip de felul ăsta.

Nu ştiu cât am rămas întins pe podea, în seara aceea. Nu am coborât în bucătărie la cină. I-am auzit pe tata şi pe Maggie intrând în camera mea, cufundată în întuneric. Maggie a sărit pe pat, iar tata a aprins lumina. Avea o carte în mână. Mi-a surâs şi şi-a lipit palma de obrazul meu – exact aşa cum făcea când eram copil. În seara aceea mi-a citit fragmentul meu preferat din Micul prinţ, cel despre vulpe, despre Micul prinţ şi episodul îmblânzirii.

Cred că, dacă m-ar fi crescut altcineva, aş fi fost poate un băiat nestăpânit şi furios. Poate că, dacă m-ar fi crescut bărbatul ale cărui gene le purtam, aş fi fost un tip cu totul diferit. Mda, tipul ale cărui gene le aveam. Nu mă gândisem niciodată cu adevărat la omul acela. Nu cu adevărat. Mă rog, poate doar puţin.

Fusesem însă crescut de bărbatul care era acum la mine în cameră şi care aprinsese lumina. El mă îmblânzise, cu toată dragostea aceea care îşi găsea locul în el.

Am adormit, ascultând vocea tatălui meu.

L-am visat pe bunicul. Încerca să-mi spună ceva, dar nu-l auzeam. Poate din pricina faptului că bunicul era mort, iar cei vii nu înțeleg limba morților. Îi tot repetam numele. Popo? Popo?

Înmormânt**ă**ri, poponari **ş**i cuvinte

Visul despre Popo şi cuvântul poponar m-au pus pe gânduri. Şi iată la ce mă gândeam: cuvintele există doar în teorie. Şi într-o zi ca oricare alta, dai peste un cuvânt care nu există decât în teorie şi te trezeşti față în față cu el. Apoi cuvântul acela devine cineva pe care-l cunoşti.

Înmormântare.

Am cunoscut cuvântul acesta când aveam treisprezece ani.

Atunci a murit Popo. Eu am fost unul dintre cei care au purtat sicriul. Înțelegeți, desigur, că există multe alte cuvinte pe care le întâlneşti atunci când dai peste cuvântul înmormântare. Faci cunoştință cu toți prietenii Înmormântării: Purtătorul de Sicriu, Coşciug, Cioclu, Cimitir, Piatră Funerară.

A fost straniu să duc la groapă sicriul bunicului meu.

Nu eram familiarizat cu ritualurile şi rugăciunile pentru morți.

Nu eram familiarizat cu ireversibilitatea morții.

Popo nu avea să se mai întoarcă. Nu-i voi mai auzi vocea. Nu-i voi mai vedea niciodată fața.

Cimitirul în care fusese înmormântat respecta încă ritualurile specifice lumii vechi. După ce preotul l-a încredințat pe bunicul celor veşnice, cioclul a înfipt o lopată în grămada de pământ şi a ridicat-o. Toată lumea ştia exact ce are de făcut. Trişti, s-au aşezat în tăcere în şir, fiecare aşteptând să-i vină rândul să ia un pumn de pământ şi să-l arunce peste sicriu.

Poate că era o chestie mexicană. Nu ştiam sigur.

Îmi amintesc de unchiul Mickey, care a luat delicat lopata din mâna cioclului.

— A fost tatăl meu, a zis el.

Îmi aduc aminte cum m-am apropiat de lopată şi am luat un pumn de pământ, privindu-l pe unchiul Mickey drept în ochi. El a încuviințat. Încă mă văd aruncând pământul şi încă văd cum el se izbeşte de sicriul lui Popo. Mă văd îngropându-mi fața în brațele mătuşii Evie. Mă văd ridicând privirea şi o văd pe Nana plângând în hohote pe umărul tatei.

Şi îmi mai aduc aminte ceva de la înmormântarea lui Popo. Un bărbat care stătea afară, fuma şi vorbea cu un altul.

— Lumea, zicea el, nu dă doi bani pe oamenii ca noi. Muncim toată viața, după care dăm ortul popii. Nu contăm.

Bărbatul era foarte furios.

— Juan a fost un om bun.

Juan, aşa îl chema pe Popo. Încă îmi răsună în urechi furia bărbatului aceluia. Nu înțelegeam ce voia să spună.

L-am întrebat pe tata:

— Cine sunt oamenii ca noi? Şi de ce a zis că noi nu contăm?

— Toată lumea contează.

— A zis că Popo a fost un om bun.

— Popo a fost un om foarte bun. Un om foarte bun şi cu defecte.

— Voi doi vorbeați unul cu celălalt? Vreau să spun, aşa cum vorbim noi, tu şi cu mine?

— Nu. El nu era aşa. Am fost apropiat de el în felul meu, Salvador.

La treisprezece ani eram o fire curioasă. Dar nu înțelegeam prea multe. Am reținut cuvintele şi chiar mi le-am amintit, dar nu cred că am înțeles ceva din ele.

— Şi oamenii ca noi? Adică, a vrut să spună mexicani, tată?

— Cred că a vrut să spună oameni săraci, Salvie.

Am vrut să-l cred. Chiar dacă la treisprezece ani nu înțelegeam nimic, ştiam deja că sunt pe lume oameni care urăsc mexicanii – chiar şi pe mexicanii care nu erau săraci. Nu era nevoie să-mi spună tata asta. Şi mai ştiam deja că erau pe lume oameni care îl urau pe tata. Îl urau pentru că era gay. Iar pentru oamenii aceia, tata nu conta.

Nu conta câtuşi de puțin.

Pentru mine însă conta.

Cuvintele nu există decât în teorie. Şi apoi, într-o zi ca oricare alta, dai peste un cuvânt care nu exista decât în teorie. Şi te trezeşti faţă în faţă cu el. Iar apoi cuvântul acela devine cineva cunoscut. Cuvântul acela devine cineva pe care îl urăşti. Şi iei cuvântul acela cu tine oriunde mergi. Şi nu mai poţi pretinde că nu e acolo.

Înmormântare.

Poponar.

Tata, Sam şi cu mine

A doua zi m-a dus tata la şcoală. Să discute cu directorul. Când am luat-o din faţa casei, Sam era toată numai zâmbete, străduindu-se prea tare să pretindă că totul e în regulă.

— Bună ziua, domnule V, a zis în clipa în care s-a urcat pe bancheta din spate. Mersi că mă duceţi şi pe mine.

Tata doar i-a zâmbit, oarecum.

— Bună, Sam. Să nu crezi că treaba asta o să se repete.

— Ştiu, domnule V, a răspuns Sam, dându-şi ochii peste cap. Avem două picioare.

Am văzut cum tata îşi înăbuşă un hohot de râs.

În maşină s-a lăsat apoi tăcerea, iar eu şi Sam am început să ne trimitem mesaje.

Sam: Ţin-te tare

Eu: Asta e ideea ta despre începutul vieţii?

Sam: Tensiune, tensiune, tensiune. În plus, nu eu sunt aia care l-a buşit pe Enrique

Eu: Drept. Sunt în mare belea

Sam: Da da da. Lol

Eu: Gura

Sam: Să nu-ţi ceri iertare pentru nimic. Enrique a meritat-o. E un porc groh

Eu: Mă kk pe mine de râs. Nu cred că mai e cineva de părerea noastră

Sam: Ei, să-i F*t!

Eu: Nu se înjură la tata în maşină

Sam: Lol

Tata ne-a întrerupt.

— Copii, terminaţi cu chestia asta, da? Aţi fost crescuţi de lupi sau ce?

Crescuţi de lupi. Una dintre expresiile preferate ale tatei. De modă veche.

— Nu, domnule, am zis. Scuze.

Sam pur şi simplu nu se putea abține. Întotdeauna trebuia să spună ceva – chiar dacă era ceva greşit. Nu se pricepea să-şi țină gura.

— Pot să vă arăt mesajele noastre, dacă vreți...

Am zărit urma unui zâmbet pe fața tatei, în timp ce continua să conducă.

— Mersi, Sam. Nu e cazul.

Apoi am izbucnit toți trei în râs.

Râsul nu însemna că am scăpat de belea.

Când tata şi cu mine am intrat în biroul directorului, Enrique Infante şi tatăl lui erau deja acolo, aşezați, amândoi cu brațele încrucişate şi cu un aer ursuz. Ursuz e un cuvânt de-ale lui Sam. În anumite zile, se pricepea de minune să fie ursuză.

Domnul Cisneros, directorul, s-a uitat direct la mine în clipa în care am intrat.

— Salvador Silva, dă-mi un singur motiv valabil ca să nu te exmatriculez temporar.

Nu era tocmai o cerere – mai degrabă o declarație. Era ca şi cum se hotărâse deja.

— L-a făcut poponar pe tata, am zis.

Domnul Cisneros s-a uitat la Enrique şi la tatăl lui. Enrique a ridicat din umeri. Ca şi cum nu-i păsa. E clar că nu regreta nimic. Fără remuşcări – aceasta era expresia potrivită pentru ce se citea pe chipul lui.

Directorul şi-a mutat din nou privirea la mine.

— Violența fizică e un comportament inacceptabil – şi e împotriva regulilor şcolii. Este motiv de exmatriculare.

— Şi instigarea la ură e împotriva regulilor şcolii.

Nu eram propriu-zis supărat. Mă rog, poate că încercam doar să mă port ca şi cum n-aş fi fost. Oricum, cuvintele pe care le-am spus au fost rostite cu calm. De fapt, în cea mai mare parte a timpului, sunt un tip destul de calm. Mă rog, am şi eu momentele mele, din câte se pare.

— Din ce am înțeles eu, a zis domnul Cisneros, la momentul respectiv nu vă aflați în perimetrul şcolii. Nu putem fi făcuți răspunzători pentru ceea ce spun sau fac elevii noştri după ce ies din campusul şcolii.

Tata a zâmbit, un zâmbet oarecum viclean. Îi ştiam toate zâmbetele. S-a uitat la domnul Infante – apoi i s-a adresat domnului Cisneros.

— Ei, atunci nu avem despre ce să discutăm, nu-i aşa? Dacă şcoala nu poate fi făcută răspunzătoare pentru ceea ce spun elevii dincolo de perimetrul şcolii, atunci şcoala nu poate fi făcută responsabilă nici pentru lucrurile pe care le fac elevii în afara perimetrului şcolii. Mă întreb dacă e ceva de câştigat din asta.

A făcut o pauză, însă nu terminase.

— După părerea mea, niciunul dintre băieți nu are vreun motiv să fie mândru. Cred că merită să primească un soi de pedeapsă. Dar nu-l puteți pedepsi pe unul, fără să-l pedepsiți şi pe celălalt.

Tata s-a oprit iar.

— E o chestiune de obiectivitate. Şi, aparent, este şi o chestiune de politică a şcolii.

Domnul Infante avea o expresie de-a dreptul furioasă.

— Fiul meu n-a făcut decât să-ți spună ce eşti.

Tata nu a tresărit, nu s-a lăsat deloc distras.

— Se întâmplă să fiu gay. Nu cred că asta mă face poponar. Sunt şi mexicano-american. Nu cred că asta mă face un taco bender[2]. Nu cred că mă face un beaner[3]. Nu cred că asta mă face un spic[4]. Şi nu cred că asta mă face un imigrant ilegal.

Nu era pic de furie în vocea lui – sau pe fața lui. De parcă ar fi fost un avocat pledant care încearcă să le explice juraților punctul lui de vedere. Îmi dădeam seama că încerca să se gândească la ce avea să spună mai departe. S-a uitat la domnul Infante.

— Uneori, a spus, fiii noştri nu înțeleg pe deplin lucrurile pe care le spun. Dar dumneata şi cu mine suntem bărbați. Noi chiar înțelegem, nu-i aşa?

Domnul Cisneros a înclinat din cap. Nu ştiam ce înseamnă gestul acela. Nu mai fusesem niciodată până acum în biroul lui. Nu ştiam nimic despre el – în afară de faptul că e un idiot, după spusele lui Sam. Dar Sam credea că majoritatea

---

[2] Termen peiorativ pentru mexicanii americani.

[3] Idem.

[4] Idem.

adulților era formată din idioți, așa că poate nu era o sursă sigură de informații despre domnul Cisneros.

Pentru o clipă sau două care au părut nesfârșite, în birou s-a lăsat tăcerea. În cele din urmă, domnul Cisneros a găsit o soluție:

— Să păstrați distanța unul față de celălalt.

Sam ar fi spus că era o soluție de rahat (de pui). Și ar fi avut dreptate în privința asta.

Domnul Infante și Enrique continuau să șadă pe scaunele lor, răspândindu-și atitudinea morocănoasă, cum întinzi untul de arahide. Apoi vocea domnului Infante a umplut micul birou al directorului.

— Chiar aveți de gând să-l lăsați să scape nepedepsit? a întrebat, arătând cu degetul spre mine.

A fost pentru prima dată când am înțeles de ce lumea folosea expresia ieșire furtunoasă. Exact așa au făcut domnul Infante și Enrique – au ieșit ca o furtună.

Era greu de ghicit ce gândea tata. Uneori avea o mină formidabilă, de jucător de poker. Păcat că nu-i plăcea să joace. M-a privit. Știam că nu e foarte mulțumit de mine.

— Ne vedem după ore, mi-a zis. Vreau să schimb câteva cuvinte cu domnul Cisneros.

Sam m-a întrebat mai târziu despre ce cred că au discutat tata și domnul Cisneros. I-am zis că nu știu.

— Nu vrei să știi?

— Cred că nu.

— Păi, eu aş vrea să ştiu. Că doar nu e ca şi cum conversația aia n-are nicio legătură cu tine. De ce nu vrei să ştii?

Şi-a încrucişat brațele. Sam era genul care îşi încrucişa brațele.

— De ce ți-e teamă?

— Nu mi-e teamă de nimic. Doar că sunt anumite lucruri pe care nu am nevoie să le ştiu.

— Nu ai nevoie să le ştii? Sau nu vrei să le ştii?

— Alege ce vrei, Sammy.

— Uneori nu te înțeleg.

— Nu e mare lucru de înțeles, am spus. Şi, în plus, tu eşti aia care vrea să ştie – nu eu.

— Nu vreau să ştiu.

— Sigur, cum să nu, am zis.

— Cum să nu.

În seara aceea, puțin mai târziu, Sam mi-a trimis un mesaj, care conținea cuvântul zilei – încă un joc de-ale noastre: Cecz=bigotism

Eu: E bun. Foloseşte cuvântul într-o propoziție

Sam: Dl. Cisneros e un bigot

Eu: Dură

Sam: Sunt blajină. Aprp, ştii că Infante înseamnă bebeluş

Eu: Da

Sam: Da da da

Fito

— Frate, Enrique Infante ăla. Sal, vreau să-ți spun că ți-ai făcut un duşman pe viață.

— Îți petreci vremea cu tipul ăla?

— Nțțț. Încearcă mereu să-mi vândă țigări. Vorbeşte numai tâmpenii. E o belea.

— Că doar n-am de gând să mi-l fac prieten pe viață. Nu e chiar genul potrivit pentru o legătură de durată.

L-am făcut pe Fito să râdă.

— Asta-i clar. Lumea e plină de astfel de tipi. Azi vinde țigări; mâine o să vândă droguri.

Mi-a trimis un zâmbet.

— Nu ştiam că-ți place să dai cu pumnul. Un tip ca tine, adică, îți merge super şi tu faci chestii de-astea.

— Ce vrei să spui?

— Omule, aveți treaba asta super, tu şi taică-tău. Adică, ştiu că eşti adoptat şi tot restul, dar ştii, e ceva super.

— Ştiu. Şi nu m-am simțit niciodată ca un copil adoptat.

— Ce cool. Eu, adică, în majoritatea timpului mă simt ca şi cum aş fi fost luat de pe străzi, pentru că m-a aruncat

cineva, la dracu'. Pe bune. Vreau să spun, cam aşa stau lucrurile pe la mine pe acasă.

— Nasol, am zis.

— Păi, la mine acasă totul e nasol. Adică, tata e cam alcoolic. A vrut să mă ia cu el. Asta ar fi fost o bombă. Dar nu avea un loc al lui şi nici nu şi-a găsit de lucru, aşa că până la urmă a renunțat şi s-a mutat în California, să locuiască împreună cu frate-său. La dracu', cel puțin şi-a luat la revedere şi chestii, şi a fost complet distrus că nu poate să mă ia cu el şi tot restul. Cel puțin ştiu că i-a păsat. Chiar aşa. Şi asta e ceva.

— Mda, am zis, e ceva. E mai mult decât ceva.

Îmi părea rău pentru Fito. Şi un lucru era tare la el, nu-şi plângea singur de milă. Mă întrebam cum a ajuns să fie un băiat aşa de bun. Cum s-a întâmplat? Nu părea să existe vreo logică pentru care ajunsese să fie aşa cum era. Absolut niciuna.

CECZ=Origini

Eu îl respectam pe Fito, dar Sam nu-l plăcea prea mult. Zicea că e din cauza mersului.

— Nu merge. Se târăşte. Şi de ce trebuie să spună şi restul la sfârşitul aproape fiecărei fraze? Ce mai e şi asta?

Asta venea de la o fată care făcuse o pasiune pentru cuvântul cu F.

Eu citisem unele dintre compunerile pe care le scrisese Fito la şcoală şi părea genul intelectual. Serios. Tipul era deştept. Dar nu-i plăcea să se laude. Poate că Fito vorbea aşa din cauză că asta auzea pe la el pe acasă – şi pentru că bătea mereu străzile. Nu pentru că ar fi umblat după belele, ci pentru că voia să iasă dracului din casa aceea.

Aveam teoria că fiecare om are o relație anume cu cuvintele – fie că o ştie sau nu. Doar că relația fiecăruia e diferită. Tata îmi spusese odată că trebuie să fii foarte atent cu vorbele.

— Cuvintele pot să rănească oamenii, îmi spusese el. Şi pot să vindece oamenii.

Dacă era cineva atent cu cuvintele, acela era tatăl meu.

Dar adevărata mea îndemânare la a folosi cuvinte i-o datoram lui Sam. Totul a început pe vremea când devenise pasionată de concursurile de ortografie. Fusesem antrenorul ei. Avea mii de cuvinte scrise pe fişe, iar eu i le citeam, le pronunțam, după care ea le spunea pe litere. Am petrecut ore şi ore şi ore în felul ăsta. Trăiam şi respiram cuvinte. Sam era aşa de concentrată şi de mândră. În unele zile, ceda nervos şi plângea. Era epuizată. Iar eu eram la fel de epuizat ca ea.

Nu a câştigat.

Şi, maică, măiculiță, ce supărată a mai fost.

— Idiotul care a câştigat nici măcar nu ştia ce înseamnă cuvintele pe care le ortografia, s-a plâns ea.

Încercasem s-o consolez, dar a refuzat să fie consolată.

— Tu nu cunoşti cuvântul inconsolabil?

— Poți să încerci anul viitor.

— Pe dracu'. Să le ia dracu' de cuvinte.

Dar ştiam că se îndrăgostise deja de cuvinte, şi m-a târât şi pe mine în idila asta.

Atunci a început şi faza cu care-e-cuvântul-zilei. Cecz.

Da. Cuvinte. Fito şi cuvintele. Eu şi cuvintele. Sam şi cuvintele. În timp ce mă gândeam la asta, cineva a sunat la uşă. Era chiar Sam.

— La tine mă gândeam, i-am zis.

— Ceva drăguț?

— Despre cât de supărată ai fost când ai pierdut concursul de ortografie.

— Mi-a trecut.

— Bineînțeles.

— N-am venit să vorbim despre tâmpenia de concurs de ortografie.

— Deci care-i treaba?

— Eu şi mama, ne-am certat.

— Nimic nou.

— Uite ce-i, nu toată lumea poartă discuții, cum faci tu cu taică-tău. Adică, voi doi nu sunteți normali. Tații şi fiii nu stau de vorbă. Nu stau de vorbă. Vreau să spun că uneori vorbiți ca nişte prieteni sau ceva.

— Greşit, am spus. Tata nu pretinde că mi-e prieten. Nici pe departe. El e tata. Doar că se întâmplă să ne plăcem unul pe celălalt. Cred că asta e super. De-a dreptul super.

— Al dracului de super.

— De ce-ți place să înjuri?

— Oricui îi place să înjure.

— Mie nu.

— Nu degeaba îți spun ăia domnul Entuziasm.

— Care-s ăia?

— Eu.

— Eu eşti ăia?

— Da.

— Uite, poftim, ai reuşit să mă întrerupi. Mereu faci aşa.

— Ştii ce, tu te întrerupi singur, vato[5].

Îmi plăcea când îmi spunea vato. Era mai bine decât „tipule”. Şi însemna că mă respectă.

— Ce ziceam? am întrebat.

— O ardeai elocvent despre taică-tău.

— Începi să vorbeşti ca personajele din ultima carte pe care ai citit-o.

---

[5] Termen argotic pentru a desemna un tânăr hispanic; tip.

— Şi, ce rahat? Cel puțin ştiu să citesc.

— Încetează să mai înjuri.

— Încetează să mă mai judeci şi dă-i mai departe cu ce aveai de gând să spui despre tatăl tău.

— Nu te judec.

— Ba da.

— Bine, bine. Tata? Vezi tu, teoria mea e că cei mai mulți dintre oameni îşi iubesc părinții. Nu toți, dar majoritatea. Uneori însă unii părinți nu sunt foarte uşor de plăcut, şi atunci copiii lor nu-i plac. E pur şi simplu logic. Alteori, totuşi, copiii sunt cei care nu sunt plăcuți. E al naibii de greu să vorbeşti cu cineva, dacă nu-ți place persoana – chiar dacă e vorba de mama sau de tatăl tău.

— Înțeleg perfect.

Uneori Sam chiar pricepea ce spun. Şi alteori eu ştiam exact ce urma să spună ea.

— Mie nu-mi place deloc Sylvia. E mama cel mai greu de plăcut de pe planetă.

Sam îi spunea pe nume mamei sale. Dar numai pe la spate. Hmm.

— Nu, mama lui Fito e cea mai neplăcută mamă de pe planeta Pământ.

— Serios? De unde ştii tu?

— Am întâlnit-o o dată. E pe metamfetamină.

— Bine, deci are o problemă. No bueno. Dar…

— Întotdeauna există un dar când nu ai dreptate, am întrerupt-o eu.

— Aveam de gând să spun că e odios să le compari.

— Da, da, odios. Un cuvânt de concurs de ortografie. Un cuvânt pe care l-ai luat din cartea pe care o citeşti acum.

— Termină. Şi chiar am o mamă îngrozitoare.

Îmi părea sincer rău pentru Sam. Poate că într-o zi se va întâmpla o minune, iar ea şi Sylvia vor avea ceea ce avem eu şi tata. Poate. Cel puțin, aşa speram.

Bătăi. Pumni. Pantofi

În cea de-a treia zi de şcoală, i-am tras un pumn altui băiat. Adică, s-a întâmplat pur şi simplu. Sam spunea mereu: Nimic nu se întâmplă pur şi simplu. Am încercat să-mi scot din cap vocea ei. Vedeți voi, m-am dus la Circle K înainte de şcoală, să-mi iau o cola. Aveam chef de o cola. Şi tipul ăsta din parcare râneşte la mine ca un rahat şi mă face pinche gringo[6].

— Să nu-mi spui tu mie aşa, i-am zis.

Şi atunci tipul a făcut-o: mi-a zis-o din nou.

---

[6] Expresie mexicană peiorativă, adresată persoanelor non-hispanice.

Aşa că l-am pocnit. Nu a fost ceva gândit, ci un reflex pur şi simplu. I-am tras un pumn direct în stomac – şi valul de adrenalină mi s-a revărsat prin vene, până la inimă.

M-am uitat cum se încovoaie de durere. O parte din mine ar fi vrut să spună că îi pare rău.

Am rămas locului. Împietrit.

Atunci am simțit o mână pe umăr. Era Fito, care m-a tras de acolo. Continuam să mă zgâiesc la propriul pumn, ca şi cum i-ar fi aparținut altcuiva.

— Ce se întâmplă cu tine, Sal? De când ai început să bați oamenii? Te ştiam un tip cumsecade şi – în fine, n-aş fi zis niciodată că eşti genul ăsta de om.

— Ce gen de om?

— Stai chill, Sal.

N-am mai spus nimic. Nu simțeam nimic.

Tremuram.

Şi atunci mi-a trecut prin cap gândul ăsta. Poate că eram un tip, în fine, poate că eram cineva pe care nu-l cunoşteam. Înțelegeți, tipul pe care nu l-am cunoscut niciodată şi ale cărui gene le purtam.

M-am dus s-o iau pe Sam. Era la uşă, mă aştepta.

— Ai întârziat.

— Scuze.

— Tu nu întârzii niciodată.

— Am întârziat azi.

Mi-a aruncat o privire bănuitoare.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic.

— Nu te cred.

— Nu s-a întâmplat nimic.

— Ceea ce înseamnă că nu vrei să vorbeşti despre asta.

— Nu s-a întâmplat nimic.

Mi-a aruncat un zâmbet de-ale ei, de genul o-să-te-las-în-pace. Ceea ce însemna că o să schimbe subiectul. Nu e vorbă, o să revină la el, ulterior. Sam nu era genul de fată care să renunțe. În cel mai bun caz, îți oferea o amânare. Eram bucuros, oarecum, că avea chef să amâne.

— Bine, a zis. În regulă.

Apoi a arătat în jos, cu degetul.

— Cum ți se par pantofii mei?

— Îmi plac.

— Mincinosule.

— Sunt foarte roz.

— Nesuferitule.

— De ce ai atâția pantofi?

— O fată nu are niciodată destui pantofi.

— O fată? Sau doar tu?

— E o chestie feminină. Nu pricepi?

— Feminin, feminin, am zis.

Nu ştiu cum, dar probabil că sesizase ceva în tonul vocii mele.

— Se întâmplă ceva cu tine.

— Pantofii, am zis.

— Pe dracu', pantofii.

Nana

Eu şi Sam ne povestim mereu unul altuia despre ce ni se întâmplă, despre alţi oameni, despre tatăl meu şi mama ei. Poate că aşa ne explicăm lucruri unul altuia – sau nouă înşine.

Nana. Ea era cea mai bună povestitoare din lume. Povestirile ei erau despre lucruri reale – nu ca poveştile de rahat pe care le auzeam pe coridoarele liceului El Paso. Unele povestiri, mă rog, erau mai degrabă nişte minciuni.

Povestirile Nanei erau însă cum nu se poate mai reale, reale ca frunzele dudului ei. Îi aud tot timpul vocea, povestindu-mi.

— Când eram mică, mergeam la cules de bumbac. Munceam împreună cu mama, cu fraţii şi surorile mele. La sfârşitul zilei eram aşa de obosită, că mă prăbuşeam pur şi simplu pe pat. Aveam pielea arsă de soare. Mâinile, zgâriate. Şi simţeam că mi se frânge spinarea!

Îmi spunea despre cum era lumea pe atunci, despre lumea în care crescuse, acum aproape dispărută.

— Lumea s-a schimbat, zicea.

Era multă tristeţe în vocea ei când îmi spunea asta.

Odată, Nana m-a dus cu maşina la o fermă. Aveam vreo şapte ani, probabil. M-a învăţat cum să culeg roşii şi jalapeños. Arătase cu degetul spre câmpul cu ceapă.

— Ei, asta zic şi eu muncă.

Ştia o grămadă de lucruri despre cuvântul acela. Eu nu cred că ştiam nimic despre muncă. Nu era un cuvânt pe care să-l fi întâlnit încă.

În ziua aceea, când culegeam roşii, mi-a povestit despre pantofii ei:

— Când eram în clasa a şasea, mi-am lăsat într-o zi pantofii pe banca de lângă dig, ca să mă duc să înot cu prietenele mele. Şi au dispărut. Cineva mi i-a furat. Am plâns. Era singura mea pereche de pantofi.

— Nana, nu aveai decât o singură pereche de pantofi?

— O singură pereche. Asta era tot ce aveam. Aşa că, timp de o săptămână, m-am dus la şcoală desculţă. A trebuit să aştept până când mama a strâns destui bani ca să-mi cumpere o pereche nouă.

— Te-ai dus la şcoală desculță? Ce tare, Nana.

— Nu, n-a fost deloc tare. Asta însemna doar că erau foarte mulți oameni săraci.

Nana spune că suntem ceea ce ne amintim.

Mi-a povestit şi despre ziua în care s-a născut tata.

— Taică-tău a fost tare mititel. Aproape că puteai să-l îndeşi într-o cutie de pantofi.

— Serios, Nana?

— Da. Şi, imediat după ce a venit pe lume, îl țineam în brațe, iar afară a început să plouă. Eram în plină secetă şi nu mai plouase de luni şi luni şi luni de zile. Atunci am ştiut că tatăl tău e ca ploaia. E un miracol.

Îmi plac amintirile ei.

M-am gândit să-i spun lui Sam povestea cu pantofii Nanei. Am hotărât să n-o fac totuşi. Ar fi spus ceva de genul Îmi spui asta doar ca să mă faci să mă simt vinovată. Şi probabil că ar fi avut dreptate.

Poveste despre mine (Eu când încerc **să**-mi explic singur lucruri)

Nana spune că nu ar trebui să uiți niciodată de unde te tragi. Înțeleg ce vrea să spună – dar e puțin mai complicat atunci când eşti adoptat. Doar pentru că nu mă simt aşa nu

înseamnă că nu sunt adoptat. Cei mai mulți oameni cred totuşi că ştiu ceva important despre tine, dacă ştiu unde începe istoria ta.

Fito zice că nu prea contează de unde te tragi.

— Eu ştiu exact de unde sunt. Şi ce dacă? Vezi tu, unii oameni au părinți faimoşi. Şi ce dacă? Dacă te naşti din părinți talentați, asta nu te face automat talentat şi pe tine. Tatăl lui Charlie Moreno e primar. Şi uită-te la Charlie Moreno. E un nemernic. Toți cei din familia mea sunt narcomani. Şi uite, nu contează de unde vin – contează încotro merg.

Nu puteam să-l contrazic în privința asta.

Credeam că e în natura umană să-ți doreşti să ştii unde a început totul. Clar. Nu că eu aş şti mare lucru despre natura umană. Sam zice că nu mă pricep la oameni.

— Tu crezi că toți oamenii vor să fie buni.

*

Am poze cu mama, în care mă ține în brațe. O grămadă de poze. Dar, să te uiți la fotografii cu mama ta care nu mai trăieşte nu e acelaşi lucru cu a-ți aminti.

Mama a murit când eu aveam trei ani.

Atunci am venit să locuiesc cu tata.

Poate că altcineva ar fi trist din cauză că nu are o mamă. Dar eu nu mă simțeam trist, nu chiar. Îl iubeam pe tata. Şi aveam unchi şi mătuşi care mă iubeau. Vreau să spun că mă iubeau cu adevărat. Şi o aveam pe Nana. Nu cred că mă iubea cineva mai mult decât mă iubea Nana. Nici măcar tata.

Viața mea nu avea nimic în comun cu cea a lui Fito. El avea familia cea mai varză de pe planeta Pământ. Şi uitați-vă la Sam. Chiar că n-aş fi vrut ca doamna Diaz să-mi fie mamă. Nu, mulțumesc. No bueno.

Aveam un profesor de sociologie care trăncănea fără încetare despre dinamica unei familii. Adică, eu, tata şi Maggie constituim o familie. Îmi place familia noastră. Dar poate că nu există o logică dincolo de cuvântul familie. Adevărul e că nu întotdeauna cuvântul acesta e unul bun.

Mă întrebam de ce nu am niciun fel de amintiri despre mama. Poate că era mai rău să nu-ți aminteşti, decât să-ți aminteşti greşit. Sau poate că era mai bine. Şi uite aşa, îmi puneam întrebări despre mama şi despre tipul ale cărui gene s-au amestecat cu ale ei, ca să mă conceapă pe mine.

Începeam să-mi pun o grămadă de întrebări pe care de obicei nu mi le puneam. Fusesem mereu mulțumit de toate, iar acum începusem să pocnesc oamenii pe stradă. Am auzit în cap vocea lui Sam: Nimic nu se întâmplă pur şi simplu.

Fotografii

Am o poză cu tata, care mă învață să leg nodul la cravată, făcută în dimineața Primei Comuniuni. Tata zâmbeşte, la fel

şi eu. Suntem amândoi fericiți. Şi mai am o fotografie cu Nana ținându-mă în brațe, pe la vârsta de patru ani. În ochi i se citeşte atâta dragoste, încât m-aş fi putut îneca în iubirea aceea, jur.

Fotografiile cu mama şi cu mine sunt altfel. Vedeți voi, pozele cu Nana şi cu tata, cum să spun, îmi amintesc de momentele respective. Fotografiile acelea îmi trezesc nişte sentimente. Dar pozele cu mama? Când mă uit la ele, nu simt nimic. Nu vreau să simt. Sam mi-a spus că nu-mi aduc aminte pentru că nu vreau. Zicea că m-ar întrista.

Lui Sam îi place să se uite la fotografiile mele. Dar spune că e prea ciudat să vadă toată fericirea din ele.

— Pur şi simplu nu e real.

— Serios?

— Adică, e real, dar e oarecum înfricoşător.

— Fericirea e înfricoşătoare?

— Bine, e plăcută. Dar cei mai mulți dintre oameni nu fac chestii plăcute. Adică, în tot universul nu există cineva la fel de bun ca Nana a ta. Şi taică-tău, trebuie să recunosc: e bombă. Clar. E un tip super-tare, de fapt. Dar în tot oraşul ăsta nu există decât vreo zece astfel de tipi, aşa că, dacă îți imaginezi cumva că familia asta drăguță a ta e o oglindă a restului lumii, am noutăți pentru tine.

Dacă nu ar fi existat cuvântul cinic, Sam l-ar fi inventat. Şi ar fi mers peste tot, să le prezinte tuturor cuvântul. Pe mine însă nu mă prostea. Era multă bunătate în Sam. Multă. Doar că avea zilele ei proaste. O cunosc de la grădiniță. La sfârşitul zilei, când ne luam la revedere, plângea. Din acel

moment, am ascultat întotdeauna părerile lui Sam – chiar şi în clipele în care n-ar fi trebuit s-o fac. Emoțional vorbind, Sam era derutată şi derutantă. Asta avea cu siguranță legătură cu dinamica familiei sale. Mda, ce ştiu eu despre toate astea? Odată s-a supărat pe mine foarte tare. Îi spusesem că trebuie să se calmeze. Şi ea mă făcuse „anorexic emoțional”. Nu cred că fusese un compliment. Uneori mă întrebam de ce am ales-o să-mi fie prietenă.

Nana zicea că Dumnezeu mi-a dat-o pe Sam.

A fost frumos din partea ei să spună asta. A mai zis şi că Dumnezeu m-a adus pe lume pentru ea. Şi pentru tata.

Presupun că Dumnezeu era foarte darnic. Dar şi lua mult. Dovada A: a luat-o pe mama. Dar, dacă nu o lua pe mama, nu l-aş fi avut pe tata. Şi n-aş fi avut-o pe Nana.

Tata:

CECZ=Facultate

Prima săptămână haotică de şcoală se terminase. Şi nu avusesem decât bătăi cu pumni. Să facem din anul ăsta unul formidabil!

Stăteam în atelierul tatei, privindu-l cum pictează şi studiind lista finală a colegiilor la care urma să trimit câte o cerere de înscriere. Cât fusese vara de lungă, nu făcusem altceva decât să adun formulare de înscriere de pe la facultăți – formulare financiare, formulare pentru asta şi formulare pentru cealaltă, am studiat site-urile web şi am trimis e-mailuri consilierilor de admitere, la programele de

studiu şi planurile de grade universitare şi tot aşa. Sam era şi mai absorbită de treaba asta.

Într-o zi a venit la mine şi a început s-o critice pe maică-sa.

— Vrăjitoarea aia mi-a oprit procesul de înscriere. A zis că şcolile la care am aplicat sunt mult peste capacitatea mea şi că de unde dracu' cred eu c-o să iau banii să plătesc pentru ele? Şi oricum, cine dracu' mă cred? O urăsc. O urăsc pe bune. Mi-a spus că o să merg la Universitatea din Texas şi gata. O. Urăsc.

Nu era prima dată că auzeam chestia cu o urăsc.

Acasă, încercam să fiu cât mai discret posibil în privința cererilor de înscriere. Nu voiam să plec. Mă gândeam că aş fi putut pur şi simplu să iau un an pauză şi să rămân acasă. Dar, n-ai să vezi.

Aşa că până la urmă am alcătuit o listă. Şi singurul lucru care mi-a mai rămas de făcut a fost să îmi obțin scrisorile de recomandare şi să scriu afurisitul de eseu tâmpit, despre motivele pentru care ar trebui să mă accepte. Aveam timp destul. Am pus lista pe biroul tatei:

Universitatea din Texas

UCLA

Columbia

Universitatea din Chicago

NYU

Universitatea din New Mexico

Universitatea din Arizona

Universitatea din Colorado

Universitatea din Washington

Universitatea din Montana

Viitorul. Totul într-o singură listă. Schimbare. Rahat. M-am uitat la tata, pierdut în munca lui. Îmi plăcea să-l privesc pictând – felul în care ținea pensula, felul în care tot trupul lui părea viu, felul în care părea să facă din pictură ceva uşor. Mă întrebam cum era.

— Ai pe birou lista finală, i-am zis.

— Era şi timpul, a răspuns.

— Poți să nu mă mai bați la cap acum.

— Nu te bat la cap.

Ştiam că zâmbeşte. Şi el ştia că eu zâmbesc. A continuat să lucreze. Şi apoi m-a întrebat ceva ce nu mă mai întrebase până atunci.

— Salvie, tu te gândeşti vreodată la tatăl tău adevărat?

Nu se oprise din pictat şi nu-i vedeam fața.

M-am aşezat în vechiul lui fotoliu de piele şi m-am auzit spunând:

— Tu eşti tatăl meu adevărat – şi da, mă gândesc la tine tot timpul.

Lumina din cameră făcea ca părul lui grizonant şi dezordonat să pară că luase foc. S-a oprit o clipă din pictat şi m-am întrebat ce expresie avea în clipa aceea. Ştiam că vorbele pe care tocmai le rostisem îl făcuseră fericit. A continuat să picteze în tăcere. L-am lăsat în pace. Uneori trebuie să laşi oamenii să-şi vadă de treburile lor – chiar şi atunci când eşti în aceeaşi încăpere cu ei. El mă învățase asta, tatăl meu. El m-a învățat aproape tot ce ştiu.

Nu-mi amintesc de vreo perioadă în care tata să nu fi fost lângă mine. Şi exista un motiv pentru asta: tata fusese mereu în preajma mea. A fost acolo când m-am născut. A fost cu mama la spital. El a asistat-o la antrenamentele pentru naştere. A fost martor la venirea mea pe lume. Asta e expresia pe care o foloseşte. Zice: „Am fost acolo, martor la toată minunăția."

Deci, a fost prezent de la bun început.

Asta e chestia. Adevărul este că eu chiar mă întrebam uneori despre tatăl meu adevărat, mai ales în ultima vreme, nu ştiu de ce. Şi mă simțeam ca un trădător. Tocmai îl mințisem pe tata. Cred că fusese doar pe jumătate minciună. Să-i spunem o jumătate de adevăr. Dacă ceva era pe jumătate minciună, atunci tot minciună era. Punct.

Nana şi Sam

Nana o plăcea cu adevărat pe Sam. Şi Sam o plăcea cu adevărat pe Nana.

Când eram mici, Nana îşi petrecea weekendurile având grijă de noi, când tata era plecat cu vreuna dintre expozițiile lui

de pictură în afara oraşului. Nana se purta super cu Sam. Îmi plăcuse întotdeauna să le privesc pe amândouă împreună.

Vorbeam cu Nana la telefon. Întotdeauna se simțea bine când o sunam. Şi eu mă simțeam bine. Despre ce vorbeam? Orice. Nu conta. M-a întrebat odată despre Sam.

— Îi plac pantofii.

— E fată, a zis Nana. Unele fete sunt aşa. Dar e fată bună.

— Mda, dar îi plac băieții răi, Nana.

— Ei, şi Popo al tău a fost băiat rău când era tânăr.

— Şi te-ai însurat totuşi cu el?

— Da. Era frumos. Ştiam că e om bun, deşi mulți alții nu credeau asta. Eu ştiam ce văd în el. S-a potolit cu timpul.

Amintirile mele despre bunicul nu includeau şi faza cu potolitul.

— Uneori îmi fac griji pentru Sam, am zis.

— Dacă eşti îngrijorat, de ce nu eşti tu iubitul ei?

— Nu e vorba de asta, Nana. Sam e prietena mea cea mai bună.

— N-ar trebui să fie un băiat prietenul tău cel mai bun?

— Deci, Nana, nu cred că are importanță, de fapt, dacă prietenul cel mai bun e băiat sau fată. Cât timp ai pe cineva care ți-e cel mai bun prieten. Şi, oricum, fetele sunt mai drăguțe decât băieții.

Am ştiut cumva că Nana zâmbeşte.

Scrisoarea

Sâmbătă. Îmi plăceau la nebunie zilele de sâmbătă.

Tata a intrat în bucătărie şi şi-a pregătit o ceaşcă de cafea. N-a deschis ziarul – ciudată treabă. Tata era un tip care ţinea la tabieturi. Avea ritualurile lui zilnice. Cafeaua şi ziarul de dimineaţă. Nu citea presa online. Era de modă veche. Purta bascheţi negri, marca Chuck Taylors. Avea blugi Levi's 501 şi pantaloni sport – cu pense şi manşete. Şi purta cravate subţiri. Mereu. Absolut de modă veche. Duminicile citea The New York Times – asta era clar o chestie de-ale lui. Numai că, în ziua aceea, tata nici măcar nu s-a uitat la ziar. O mângâia pe Maggie, însă nu părea să fie prezent. Avea o expresie foarte sobră. Sobră, dar nu într-un sens rău.

În cele din urmă, a dat din cap. Asta însemna că purtase un dialog cu el însuşi, o ştiam, şi lămurise vreun soi de controversă. S-a ridicat de la masă şi a lăsat cafeaua neatinsă. Maggie l-a urmat. După câteva minute, au reapărut amândoi în bucătărie. Tata avea o scrisoare în mână.

— Poftim, a zis. Cred că a sosit vremea să-ţi dau asta.

Am luat plicul. Pe el era numele meu, scris cu o caligrafie îngrijită, frumoasă. Nu era scrisul tatei. Tata scria urât. M-am uitat la numele meu.

— Ce-i asta?

— E o scrisoare de la mama ta.

— O scrisoare de la mama?

— Ți-a scris-o înainte să moară. A zis că vrea să ți-o dau când o să simt eu că e momentul potrivit.

Fața lui avea expresia aceea – mă-gândesc-să-trag-o-țigară. Mai fuma uneori. Nu mult. Își ținea țigările în frigider, ca să rămână proaspete.

— Cred că acum e momentul.

Mă tot uitam la scrisul mamei. N-am spus nimic. Tata şi-a scos țigările din frigider, a luat una şi a scotocit după brichetă, în sertarul în care o păstra.

— Hai să tragem un fum, a zis.

Asta nu înseamnă că mi-ar fi permis vreodată să fumez cu el. Era doar un fel de a mă invita să stăm împreună pe scările din spatele casei.

Maggie ne-a urmat. Maggie era ca mine – nu-i plăcea să se simtă lăsată pe din afară. M-am uitat la tata, aprinzându-şi țigara.

— Poți s-o citeşti când te simți pregătit, a zis. Acum tu hotărăşti, Salvie.

S-a aplecat spre mine şi m-a înghiontit uşor cu umărul.

— Mă bagă în sperieți chestia asta. Adică, oricine s-ar speria să primească o scrisoare de la mama care nu mai e.

— Ei, mama ta...

A făcut o pauză.

— Fiule, mama ta n-a vrut să te sperie.

— Ştiu.

— Nu trebuie s-o citeşti chiar acum.

— Păi, dacă nu trebuie s-o citesc imediat, de ce mi-ai dat-o acum?

— Şi să fi aşteptat până intrai la facultate? Până împlineai treizeci de ani? Care e momentul potrivit pentru ceva anume, orice? Cine ştie? Viața e o artă, nu o ştiință. De altfel, i-am promis mamei tale că o să ți-o dau.

— I-ai promis o grămadă de lucruri, nu-i aşa?

— Da, Salvie, aşa e.

— Şi ți-ai ținut promisiunile, nu-i aşa?

— Fiecare afurisită de promisiune, a zis, după care a tras din țigară şi a scos fumul pe nas.

— A fost greu? Să-ți ții toate promisiunile?

— Pe unele, da.

— Vrei să-mi povesteşti despre ele?

— Într-o bună zi.

Nu era tocmai răspunsul la care speram. M-am uitat la tata. Zâmbea.

— Mă rog, există o promisiune pe care mi-a fost uşor s-o țin.

— Care e aia?

— I-am promis că o să te iubesc. I-am promis că o să am grijă să nu pățeşti nimic rău. Asta a fost uşor.

— Uneori sunt o belea.

— Nu. N-ai fost niciodată o belea. Nici măcar o singură dată.

— Păi, aproape că i-am cam spart nasul lui Enrique Infante. Şi a mai fost şi fereastra doamnei Castro, pe care am spart-o cu o piatră. Şi apoi, perioada aia, când îmi plăcea să omor şopârle.

Nu aveam de gând să-i spun tatei că spărsesem intenționat geamul doamnei Castro. Era o femeie rea.

— Mda, a făcut tata, râzând, chestia cu omorâtul şopârlelor. Erai doar un copil.

— Dar îmi plăcea să le omor. Îți aminteşti cum m-ai prins şi am făcut o mică înmormântare pentru biata şopârlă moartă?

— Da.

— A fost felul tău de a-mi spune să încetez cu asta.

Tata a râs din nou.

— Salvie, nu eşti perfect. Dar e atâta bună-cuviință în tine, încât uneori mă întreb de unde vine. Prietena ta, Sam, de exemplu. Ei bine, ea chiar e belea.

A râs, dar domol. Fusese o glumă. O iubea pe Sam.

— Uite, a continuat tata, aşa cum ți-am spus, să trăieşti e o artă, nu o ştiință. Gândeşte-te la Nana. Ea e adevărata artistă din familia noastră.

S-a oprit şi a privit cerul.

— Dacă să trăieşti e o artă, atunci Nana e Picasso.

Mi-a plăcut expresia feţei lui în clipa în care a spus-o. Mă întrebam dacă Nana ştia cât de mult o iubeşte tata. Eu nu ştiu nimic despre dragostea dintre mame şi fiii lor – şi niciodată nu voi şti.

Tata şi-a stins ţigara.

— Uite care-i treaba cu scrisoarea. A trebuit să hotărăsc eu când să ţi-o dau. Poate că acum nu e momentul potrivit. Numai tu poţi să decizi asta. Citeşte-o când eşti pregătit.

— Şi dacă n-o să fiu pregătit niciodată?

Mi-a aruncat o privire, s-a rezemat de mine şi m-a înghiontit iar cu umărul.

Am rămas acolo mult timp, cu feţele mângâiate de vântul uşor de septembrie şi de soarele dimineţii. Aş fi vrut să rămânem aşa pe vecie, doar eu, tata şi Maggie. Un tată, un fiu şi un câine. Mă gândeam că nu vreau să cresc niciodată. Dar nu prea aveam de ales.

Tata avea pe perete un citat, alături de câteva schiţe: „Vreau să trăiesc în lumina calmă a dimineţii”. Îmi plăcea grozav. Dar începeam să înţeleg că timpul nu avea să stea în loc pentru mine. Aveam fotografii care demonstrau că lucrurile se schimbă. La un moment dat, am avut şapte ani. Şi nu o să rămân mereu la şaptesprezece ani. Habar nu aveam cum va arăta viaţa mea. Nu voiam să mă gândesc la scrisoare. Poate că în ea era ceva care va schimba lucrurile într-un fel în care nu voiam să se schimbe.

Nu ştiu de ce mi-a lăsat o scrisoare.

Mama nu mai trăia.

Nici măcar nu-mi aminteam să o fi iubit. Iar scrisoarea nu avea s-o readucă înapoi la viață.

CECZ= Frică

Am dat să pun scrisoarea în sertarul de jos, acolo unde îmi țineam şosetele. M-am gândit însă că nu era un loc bun pentru ea, fiindcă purtam şosete în fiecare zi, şi de fiecare dată când deschideam sertarul, m-aş fi gândit la scrisoare. Aşa că am început să bat camera încolo şi încoace, încercând să găsesc locul perfect pentru ea. Maggie stătea întinsă pe pat şi mă urmărea. Uneori aveam senzația că mă crede nebun. Până la urmă, am pus scrisoarea în cutia în care îmi țineam fotografiile. Nu umblam prea des în ea. Era locul perfect.

I-am trimis lui Sam un mesaj: Cecz = frică

Sam: Frică?

Eu: Mda

Sam: Explică

Eu: E un cuvânt înspăimântător. Lol

Sam: Ce băiat amuzant. Ți-e frică?

Eu: N-am zis asta

Sam: Dă-i drumul

Eu: Ți-a fost vreodată frică de ceva?

Sam: Sigur. Ție?

Eu: Mda

Sam: Spune

Eu: Mă gândeam doar, atât

Sam: O scot eu de la tine

Sam

Mesaj de la Sam: Care-i faza?

I-am răspuns înapoi: Am făcut un duş scurt. Tu?

Sam: Vrei să ieşim?

Eu: Da

Sam: Ai ouă?

Eu: Da

Sam: Şuncă?

Eu: Da

Sam: Cecz = mic dejun.

Eu: Ne vedem în 5

Sam – fata asta era mereu flămândă. Mama ei nu ținea niciun fel de mâncare în casă. Şi nu pentru că ar fi fost sărace. Nu erau bogate, dar nici nu foloseau cardul Lone Star[7] ca să cumpere alimente. Mama lui Sam era mai degrabă adepta fast-foodului şi al mâncării comandate. Tata şi cu mine nu comandam aproape niciodată. Foarte rar pizza, uneori mâncare thailandeză. În rest, găteam noi. Îmi plăcea asta.

Tata vorbea la telefon când am trecut pe lângă el, spre uşa de la intrare.

— Cu cine vorbeşti? l-am întrebat.

Nu ştiu de ce, dar întotdeauna voiam să ştiu cine era la telefon. Nu că ar fi fost treaba mea – dar aveam obiceiul (prost) să-l întreb.

— Cu Nana, mi-a şoptit – apoi a clătinat din cap şi a continuat să vorbească.

Cred că uneori îl enervam pe tata. Treaba funcționa în ambele sensuri. Uneori mă enerva el pe mine. De exemplu, pentru că nu-mi cumpăra o maşină, deşi avea bani destui. Asta mă enerva pe bune. Şi nu conta de câte ori pusesem treaba pe tapet – mi-o reteza dintr-o singură lovitură de sabie.

— Dar ne permitem, ziceam.

Şi el răspundea:

---

[7] The Lone Star Card – card folosit (pentru timbre alimentare) în statul Texas, oferit familiilor în nevoie.

— Nu, eu îmi permit. Tu, pe de altă parte, nu-ți permiți nici măcar să plăteşti pentru telefonul mobil.

Îmi zâmbea sarcastic, iar eu îi răspundeam la fel.

Maggie şi cu mine stăteam pe veranda din față şi o aşteptam pe Sam. Prietena mea locuia la câteva străzi depărtare, dar nu stăteam niciodată la ea acasă – absolut niciodată.

— Sylviei îi place să tragă cu urechea la discuții care n-o privesc, zicea Sam.

Întotdeauna pretexta că-i place să stea cu Maggie.

— Sylvia nu mă lasă să-mi iau un câine.

Şi chiar dacă Sam şi Maggie aveau propria lor poveste de dragoste, ştiam că Maggie nu avea nicio legătură cu dorința ei de a veni la mine. Teoria mea era că Sam şi mama ei semănau prea tare între ele. Odată i-am spus asta.

— Vorbeşti tâmpenii.

Asta a fost tot ce a avut de spus în privința asta. Un lucru anume era însă deosebit la Sam, putea să fie al naibii de directă. Şi, la fel ca oricine altcineva din universul cunoscut, nu se împăca întotdeauna cu adevărul.

Am zărit-o venind pe stradă. I-am făcut cu mâna.

— Bună, Sally! mi-a strigat.

— Salut, Sammy! am strigat la rândul meu.

Maggie a fugit s-o întâmpine. Sam purta o bluză galbenă, imprimată cu margarete peste tot. Semăna cu o grădină

vara. Adică, într-un sens bun. S-a aplecat şi a lăsat-o pe Maggie să-i lingă faţa. Mă amuza felul în care se drăgăleau Maggie şi Sam. Am sărit de pe trepte, iar Sam m-a îmbrăţişat.

— Sally, sunt moartă de foame.

— Hai să mâncăm.

Ştiam că eu o să pregătesc micul dejun. Sam era la fel ca maică-sa. Singurul obiect din bucătărie cu care era familiarizată era masa.

Am intrat în bucătărie. Maggie râcâia la uşă, aşa că am lăsat-o să iasă. Am observat că tata şedea pe treptele scării din spate şi fuma încă o ţigară. Ciudat. Arareori fuma două ţigări dimineaţa. Am avut aceeaşi senzaţie ca în prima zi de şcoală, ca şi cum ceva se schimba în lumea mea.

— Ce nu-i în ordine? a întrebat Sam.

— Nimic, am spus şi am luat o tigaie.

Am scos nişte şuncă din frigider. Sam şi-a turnat o ceaşcă de cafea. Fata era o reclamă umblătoare pentru Starbucks.

— Casa voastră e mereu aşa de curată, a zis. E al naibii de ciudat.

— Nu e nimic ciudat în a vrea să trăieşti într-o casă curată.

— Păi, casa noastră e aproape o cocină.

— Ce-i drept. Mă întreb de ce.

— Nostim, nostim. Chestia e că voi, băieţi, trăiţi ca nişte fete, iar noi, fete fiind, trăim ca nişte băieţi.

— Curățenia... nu cred că e o chestie care ține de gen.

— Poate că nu. Ştii, cred că ar trebui să mă mut cu voi.

Asta chiar m-a făcut să zâmbesc.

— Nu cred că ți-ar plăcea regulile tatei.

— Taică-tău e super tare.

— Mda, dar are reguli. Cele mai multe, nescrise. Să păstrăm casa curată e una dintre ele. Nu ştiu cum, dar nu mi te imaginez spălând un WE.

— Nici eu. Sylvia plăteşte o femeie care ne face curat o dată pe săptămână.

— Sper că îi dă o grămadă de bani.

— Nu fi răutăcios.

S-a uitat la telefonul ei – apoi la mine.

— Reguli nescrise, hmm? Sylvia nu are aşa ceva. Nu e aşa de subtilă. Ea scrie toate regulile cu ruj, pe oglinda din baia mea.

— Serios?

— Serios.

— În casa asta, cele mai multe reguli sunt nescrise. Fără droguri. Fără băutură. Mă rog, putem să bem un pahar de vin, la ocazii speciale.

— Dacă mă gândesc mai bine, în cazul în care aş locui aici, voi doi m-ați plictisi de moarte.

— Mda, în primul rând, n-avem ruj. Şi nu colecţionăm pantofi.

Mi-a aruncat o privire tăioasă.

— Şi nu ne place să ne contrazicem. Tu, pe de altă parte...

— Să nu termini fraza asta.

— Tata şi cu mine chiar te-am plictisi de moarte. Ce să faci într-o casă în care oamenii nu se ceartă?

— Taci din gură.

Am încercat să mi-o imaginez locuind cu noi. I-am aruncat o privire. Practic, Sam chiar locuia cu noi. M-am gândit că nu ar fi o idee bună să verbalizez ceea ce gândeam. Verbalizare era un alt cuvânt de-ale lui Sam.

— A, apropo, domnule Eu Respect Toate Regulile... te-am văzut dând pe gât câteva beri pe la petreceri.

— Nu merg la prea multe petreceri... şi m-ai văzut tu vreodată beat?

— Mi-ar plăcea să te văd beat. Atunci ţi-aş putea spune ce să faci.

— Deja îmi spui ce să fac.

— Ţâfnos, ţâfnos, ţâfnos.

Am râs amândoi.

— Sally, pur şi simplu nu înţeleg. Taică-tău e artist. Cum dracu' a ajuns să fie aşa de puritan[8]? Fac pariu că n-a luat niciodată droguri.

— De unde să ştiu?

— Tu ai luat vreodată?

— De ce îmi pui întotdeauna întrebări la care ştii deja răspunsul?

— De ce nu te relaxezi şi tu un pic, Sally? Eliberează-te. Trăieşte. În prezent.

— Mda, în prezent. Uite ce-i, eşti tu destul de relaxată pentru amândoi.

Mi-a mai aruncat o privire marca Sam. Amândoi ştiam că ei nu-i erau străine astfel de experienţe. Îi plăcea în special 420[9]. Mie nu. Încercasem o dată, la o petrecere, şi am ajuns să sărut o fată pe care nici măcar nu o plăceam. Eram foarte serios în privinţa sărutatului. Când sărutam o fată (nu că se întâmpla prea des), voiam să însemne ceva. Pur şi simplu nu tratam lucrurile cu superficialitate.

— Adu-mi ouăle din frigider.

— Rahat! a zis Sam în clipa în care a deschis frigiderul. Uite ce de mâncare!

---

[8] În original, straight-edger – mişcare culturală aparţinând unei minorităţi punk radicale, ai cărei membri urmează benevol un stil de viaţă curat, fără consum de alcool, tutun şi droguri; aici cu sensul de puritan.

[9] Canabis.

Am clătinat din cap.

— Majoritatea frigiderelor din lumea asta au mâncare în ele. Sper că ştiai.

— Doamne, da' ţâfnos mai eşti azi, băieţaş alb.

Ştia că urăsc să mi se spună că sunt alb. Chiar dacă tehnic eram un băiat alb, fusesem crescut într-o familie de mexicani. Aşa că nu intram în categoria băieţilor albi obişnuiţi. Nu în lumea în care trăiam eu. Vorbeam spaniola mai bine ca Sam – şi ea se presupunea că e mexicancă.

Mi-a întins cartonul cu ouă. Ştia că o să-i ignor ultimul comentariu.

— Chileanu, a zis, deschizând iar uşa frigiderului. Neeh, ăsta chiar nu seamănă deloc cu frigiderul meu. Nici nu ştiu de ce mai avem unul. Poate că ar trebui să-l vând pe eBay.

— Şi Sylvia ce părere ar avea?

— Probabil nici n-ar observa că a dispărut.

S-a uitat la mine cât am spart două ouă şi le-am prăjit în grăsimea rămasă de la şuncă.

— Cine te-a învăţat să faci asta?

— Nana.

Aş fi vrut să adaug: Ştii tu, bunica mea mexicancă, doar ca să-mi susţin punctul de vedere, şi anume că nu eram doar un spălăcit de băiat alb.

— Mi-aş fi dorit să am şi eu o Nana. Mama spune că nu vrea să aibă nimic de-a face cu familia ei. Ştii ce cred? Cred că e fix pe dos.

A înfulecat iute o bucată de şuncă.

— Ador şunca. Aseară ai ieşit în oraş?

— Am fost la film.

— Cu cine?

— Fito.

— De ce umbli cu el? E un prost. Stă mereu cu nasul în cărți şi înjură mult prea mult.

— Vrei să-mi spui că tu, Samantha Diaz, consideri că înjurăturile sunt ofensatoare? Pe bune?

— Mă iei peste picior.

— Mda. Şi ştii că şi eu sunt un prost.

— Da, da' tu eşti un prost interesant. Fito clar nu e interesant.

— Greşit. E al naibii de interesant. Mie îmi place tipu'. Chiar ştie să gândească. Şi ştie cum să-şi susțină punctul de vedere într-o discuție inteligentă... ceea ce e mai mult decât pot spune despre majoritatea tipilor cu care umbli tu.

— De parcă te-ai pricepe tu la asta.

Mi-am dat ochii peste cap. Poate că eram prost, dar nu idiot.

— Câți dintre iubiții mei ai apucat tu să cunoşti?

— Păi, nu-mi oferi niciodată ocazia. Acu' sunt, a doua zi au dispărut. Şi pe tipul cu care ieşi acum chiar îl cunosc. Hai să spunem doar că nu are stofă de student.

— Eddie e drăguț.

— Drăguț. Tipul nici măcar nu trece pe lângă cuvântul ăsta, nici la un kilometru. Îşi dă toți banii pe artă corporală.

— Mie îmi plac tatuajele lui.

— Care-i faza cu tine şi toți băieții ăştia răi?

— Arată bine.

— Genul crescuți de lupi. Adică, eşti atrasă de un anume tip de estetic.

Estetic era un cuvânt de-ale lui Sam.

I-am zâmbit cu un aer superior.

— În plus, şi eu arăt bine... şi cu mine nu vrei să ieşi.

— Mda, chiar arăți bine, a zis şi mi-a zâmbit la rândul ei. Nu eşti foarte modest, dar arăți bine. Însă n-ai tatuaje şi, mă rog, nu prea ai stofă de iubit. Tu eşti genul prietenul-cel-mai-bun.

Asta m-a făcut fericit. Îmi plăcea prietenia noastră, aşa cum era. Mie îmi convenea. Ne convenea amândurora. Tipii cu care ieşea Sam? Belea – cu toții. No bueno.

— Ştii ce, Sammy, tipii ăştia sfârşesc mereu prin a te face să suferi. Şi ajungi să plângi, să fii tristă, şi deprimată, şi ursuză şi tot restul, iar eu trebuie să te conving de fiecare dată să cobori din copac.

— Păi, dacă tot n-ai viață personală, trebuie să-ți iei şi tu de undeva porția de dramatism.

Mi-am dat iar ochii peste cap.

— Nu sunt fan melodramă.

— Ba da, Sally. Dacă nu ți-ar plăcea melodrama, n-ai fi prietenul meu cel mai bun.

— Corect.

O iubeam pe Sally.

Chiar o iubeam. Şi voiam să-i povestesc despre tipul pe care-l pocnisem pentru că mă făcuse pinche gringo. Voiam să-i spun că simțeam în mine o furie pe care pur şi simplu nu o înțelegeam. Fusesem întotdeauna genul de tip răbdător –, iar acum începeam să cred că sunt înconjurat numai de idioți. Tipul de lângă mine, de la cursul de limba engleză, îmi trimisese un bilet în care îmi cerea numărul de telefon al lui Sam. I-am dat biletul înapoi: „Nu sunt peştele ei şi ar trebui să-ți tăbăcesc dosul pentru asta.” S-a dus pe copcă atitudinea calmă şi detaşată.

Eu şi cu Sam aveam însă ideea asta despre mine ca tip de treabă, iar ea era îndrăgostită de acea idee. Era îndrăgostită de Sally acela simplu, necomplicat şi echilibrat. Şi nu ştiam cum să-i spun că eu nu eram toate chestiile alea frumoase pe care le credea despre mine. Că lucrurile se schimbau, o simțeam şi eu, dar n-o puteam exprima în cuvinte.

Mă simțeam ca un impostor.

Şi dacă mi-aş fi găsit cuvintele? Atunci ce? Ce aveam să fac dacă nu mă va mai iubi?

CECZ = Poate

Eu şi tata stăteam la masa din bucătărie. El gătea pentru cină spaghete cu chiftele. Îl priveam în timp ce pregătea chiftelele. Avea mâini mari şi aspre. Probabil din pricină că făcea mereu rame pentru pânze, pe care le întindea şi le picta. Picta, picta, picta. Îmi plăceau mâinile lui.

Asculta Rolling Stones. Îmi plăcea muzica lui, dar era muzica lui, nu a mea.

— Tată, de ce nu ascultăm şi altceva?

— Muzica mea nu e bună?

— Mai evoluează şi tu.

— Hmm. Nu sunt sigur că vreau.

Am zâmbit.

A zâmbit şi el.

— Fiecare generație crede că e în cea mai cool barcă din câte au trecut vreodată pe râu.

— Nu e adevărat.

— Ba da. Fiecare generație crede că ea e aceea care va reinventa lumea. Ştire de ultimă oră: lumea există de milioane de ani.

— Dar se schimbă încontinuu. În plus, ce e rău în a crede că poți face lumea un loc mai bun? Măcar puțin.

— Nu e nimic rău în asta. Când eram la facultate, tehnologie de nivel înalt însemna să ai maşină de scris electrică.

Am izbucnit în râs.

— Nu mi-am închipuit niciodată că lucrurile se vor schimba atât de repede.

— Adică... în ce fel?

— Telefoane mobile, computere, rețele sociale, atitudini...

— Atitudini?

— Chestia cu persoanele gay, de exemplu.

Tata nu vorbea aproape niciodată despre persoanele gay. Numai când nu avea încotro.

— Ştii, pe vremea când eram adolescent, mi-a fost foarte greu. Foarte. Dar acum e mai bine. Foarte mulți oameni nu mai cred că e mare chestie să fii gay.

— Corect, am zis. Adică, avem căsătorii gay şi tot restul.

Apoi l-am privit fix şi am zis:

— Tată? Tu o să te căsătoreşti vreodată?

A ridicat din umeri.

— Sigur, ar trebui să ai un iubit.

A aruncat în mine cu o chiftea, iar bucata de carne a căzut pe masă, cu o bufnitură.

— De ce am senzația că urmează o prelegere? a întrebat.

Am observat expresia de tristețe tăcută care îi umbrise chipul.

— Dar ştii că va trebui să ne bizuim mereu pe bunăvoinţa acelora dintre voi care sunteţi hetero, ca să supravieţuim. Şi ăsta e afurisitul de adevăr.

Se vedea că urăşte asta. Am văzut cum stătea scris în privirea lui, nu e drept. Nu e drept. Voiam să-i spun că toate lucrurile îngrozitoare care se întâmplaseră în lumea veche dispăruseră. Iar lumea nouă, lumea în care trăiam acum, lumea pe care o cream, lumea aceasta va fi mai bună. Dar nu am spus-o, pentru că nu eram sigur că e adevărat.

Schimbările nu prea erau pe gustul meu, dar tocmai îi ţinusem tatei o lecţie despre schimbare. Poate că schimbările pot fi bune. Precum căsătoria între persoane de acelaşi sex, şi egalitatea şi toate alea. Nu eram sigur totuşi că-mi plac toate schimbările. Adică, schimbările prin care treceam chiar eu. Poate că îmi era teamă de persoana în care mă transformam. Nana zicea că devenim cine vrem noi să fim. Dar asta înseamnă că noi deţinem controlul. Îmi plăcea să am control. Poate că totuşi controlul nu era decât o iluzie. Şi poate că avusesem întotdeauna o idee greşită despre cine sunt cu adevărat.

Am decis să-i trimit lui Sam un mesaj şi să-i spun care este cuvântul zilei – poate.

Reguli nescrise

— I-ai spus lui Sam despre scrisoarea de la mama ta?

— Nup.

— Credeam că-i spui totul.

— Nimeni nu spune nimănui totul.

Tata a încuviințat.

— O să țin minte asta.

— Nici tu nu-mi spui totul.

— Sigur că nu. Îți spun ceea ce cred că e important. Iar scrisoarea ta... aş zice că era destul de importantă.

— Mda, probabil. Dar Sam m-ar presa s-o citesc. Nu vreau să ia ea decizia în locul meu. Probabil că mi-ar spune ceva de genul: Atunci, foarte bine, lasă-mă pe mine s-o citesc. Şi nu s-ar opri până ce n-aş ciți-o. Sam e insistentă... şi reuşeşte să mă convingă să fac lucruri pe care nu vreau să le fac.

— De exemplu?

— Nu contează, tată.

— Nu, nu. Acum ai băgat bățul prin gard. Trebuie să-mi dai un exemplu.

Era una dintre regulile nescrise – nu puteai să aduci în discuție un subiect fără să-l şi închei. E drept, nu respectam întotdeauna propriile noastre reguli.

— OK, am zis. Sam m-a învățat să sărut.

— Ce?

— Nu ai voie să te superi.

— Nu sunt supărat.

—” Ce?” ăla a sunat ca şi cum ai fi supărat.

—” Ce?” ăla a sunat ca şi cum eram surprins. Credeam că tu şi Sam sunteți doar prieteni.

— Suntem. Cei mai buni prieteni. Tată. Ştii, eram în clasa a şaptea şi...

— A şaptea?

— Vrei să auzi povestea sau nu?

— Nu sunt sigur că vreau.

— Prea târziu.

A dat din cap aprobator – dar zâmbea.

— Ascult.

— Îmi plăcea tare o fată. O chema Erika. Uneori ne țineam de mână. Şi voiam s-o sărut. I-am spus lui Sam şi a zis că mă învață ea. I-am zis că nu cred că e o idee bună. Dar m-a convins să o fac. Mai bine zis, m-a bătut la cap. Şi, în fine, până la urmă nici n-a fost mare lucru.

— Deci Sam te-a învățat să săruți.

Am râs.

— A fost o profesoară bună.

A râs şi tata. S-a uitat la mine şi a clătinat din cap, fără supărare.

— Tu şi Sam. Tu şi Sam.

Apoi a zâmbit.

— Ai reuşit s-o săruți pe fata aia, Erika?

— Tată, nu sunt genul care se laudă, am spus, zâmbind.

Tata a râs. Adică, a râs de-a binelea.

— Ai face orice pentru Sam, nu-i aşa?

— Aproape orice.

— Îți admir loialitatea, a zis, dând din cap. Uneori îmi fac totuşi griji.

— Tată, nu trebuie să te îngrijorezi. Sunt blestemat să fiu un puritan.

— Puritan?

— Cred că ştii ce vreau să spun.

Aş fi vrut să-i spun cât eram de confuz. Mă aflam în mijlocul unei chestii şi nu reuşeam să-mi dau seama ce era. Începusem să mă înfurii pe mine. Poate că nu foloseam droguri, sau altele asemenea, dar e al naibii de clar că învățasem cum să păstrez un secret.

— Mda, Salvie, cred că ştiu.

Şi-a scos țigările din frigider.

— Vrei o țigară?

— E a treia pe ziua de azi, tată.

A încuviințat în timp ce deschidea uşa din spate. S-a aşezat pe trepte şi şi-a aprins țigara.

M-am aşezat lângă el.

— Ce se întâmplă, tată?

— Nana.

— Ce-i cu ea?

— A recidivat cancerul.

— Credeam că a dispărut complet.

— Cancerul e o boală complicată.

— Dar nu mai are cancer de când aveam eu...

— Doisprezece ani, a zis şi a tras cu sete din ţigară. E metastază.

— Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că în organismul ei rămăseseră celule canceroase şi că ele s-au deplasat într-un alt loc.

— Unde?

— La oase.

— Şi asta e rău?

— Foarte rău.

— O să se facă bine?

Mi-a luat mâna şi mi-a strâns-o.

— Nu cred, Salvie.

Părea că e gata să plângă, dar nu a făcut-o. Dacă el nu avea de gând să plângă, atunci nici eu nu aveam s-o fac. Şi-a stins ţigara.

— Mătuşa Evie şi cu mine o să ne petrecem restul zilei cu Nana.

— Pot să vin şi eu?

— Mâine o să mergem împreună cu ea la slujbă. Pe urmă o să gătim pentru ea. E bine aşa?

Ştiam ce vrea să spună. Aveau lucruri despre care voiau să discute şi nu doreau ca eu să fiu prin preajmă. Uram, uram de-a dreptul să fiu lăsat pe din afară.

— E bine, am zis.

Ştiam că tata îmi auzise dezamăgirea din voce. Şi-a pus o mână pe umărul meu.

— Salvie, nu am o hartă pentru călătoria care ni se deschide în față. Dar nu vei fi lăsat în urmă, îți promit.

Tata ştia cum să țină o promisiune.

Fito

Tata plecase s-o vadă pe Nana. Cancer. Mi-i imaginam pe tata, pe Nana şi pe mătuşa Evie, discutând. Despre cancer. Ei, vorbind. Eu, lăsat pe din afară. Nu eram bucuros.

Nu voiam să mă gândesc la Nana, la faptul că urma s-o pierd, şi aveam în minte expresia de pe chipul tatei, când spusese Foarte rău.

M-am aşezat cu Maggie pe veranda din față şi mă pregăteam să-i trimit lui Sam un mesaj. Dar nu ştiam ce să-i scriu. Aşa că am stat doar acolo, cu ochii la telefon.

Am ridicat privirea de pe telefon şi l-am văzut pe Fito apropiindu-se. Mergea ca un coiot care caută de mâncare. Serios. Adică, tipul era chiar o slăbătură. Mereu voiam să-i dau ceva să mănânce. Mi-a făcut semn cu mâna.

— Care-i faza, Sal?

— Nimic, stăteam doar.

A intrat pe alee, s-a aşezat lângă mine pe trepte şi şi-a dat jos rucsacul din spate.

— Abia ce-am scăpat de la muncă.

— Unde lucrezi?

— La Circle K, mai sus, pe stradă.

— Mda? Îți place?

— O grămadă de nebuni trec pe acolo zilnic, douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Fiecare drogat din cartier aşteaptă să se facă şapte dimineața ca să-şi cumpere băutură şi să se trotileze.

Când îmi petreceam timpul cu cineva de soiul lui Fito, treaba se dovedea mereu instructivă. Cu el şi cu Sam, eram ca şi aranjat.

— Ei, măcar nu te plictiseşti, am spus.

— Mda, mă rog, nu m-ar deranja să mă plictisesc. Un tip a încercat să mă convingă să-i fac rost de țigări gratis. Vezi să nu. A trebuit să renunț la una dintre slujbe fix din cauza asta.

— Păi, câte slujbe ai?

— Două. E mai bine decât să stau acasă. Dar tre' să iau şi note bune la şcoală.

— Nu ştiu cum reuşeşti.

— Sal, chestia e cam aşa. Eu n-am un tată ca al tău. Taică-tău consideră că treaba ta e să mergi la şcoală, să iei note bune şi tot restul. Eu, unul, nu mi-am mai văzut tatăl de când şi-a luat la revedere de la mine, acum câțiva ani. Ştiu că se chinuie să se mențină pe linia de plutire. Adică, mama l-a terminat şi pe el oarecum. Înțeleg. Treaba e că nu e lângă mine să mă susțină financiar. Mama e pe ajutor social, şi probabil sunt norocos că n-a fost încă arestată. Dacă o ia poliția, am belit-o. Ultimul lucru de care am nevoie e să ajung în asistență maternală. Vestea bună e că peste vreo două luni împlinesc optsprezece ani. Pe urmă sunt liber şi curat.

— Ai de gând să pleci de acasă?

— Nu. Am strâns bani pentru facultate şi nu vreau să-i cheltuiesc pe chirie. Oricum, stau acasă doar când dorm. Am nevoie doar de un pat. Trebuie să mai rămân puțin. N-o să mor din asta.

Doamne, părea foarte obosit.

— Tocmai mă pregăteam să-mi fac un sandvici, l-am mințit. Vrei şi tu unul?

— Da. Sunt lihnit.

Lihnit era cuvântul potrivit. A înfulecat sandviciul într-o nanosecundă. Fito era un tip interesant. Se descurca perfect pe stradă şi chestia e că avea un aspect cu adevărat îngrijit.

Părul scurt, ochelari de tocilar, cămaşă albă, pantaloni sport, şi îi plăcea să poarte cravate din acelea subțiri. La fel ca tata. Ca să înțelegeți, arăta bine. Eu, pe de altă parte, nu arătam deloc aşa.

— Deci cum se face că tu şi Sam nu sunteți împreună?

— E prietena mea cea mai bună.

— Şi de ce nu poate să fie mai mult decât prietenă? E bine rău tipa.

M-am uitat urât la el.

— Ce-i?

— E ca o soră pentru mine. Tipilor nu le place să-i audă pe alții zicând chestii despre surorile lor... chestii gen E bine rău.

— Scuze.

— Nu-i nimic.

— Şi mai e şi foarte deşteaptă, Sam asta. Oricum, presupun că nu eşti genul ei.

Am clătinat doar din cap.

— Să nu vorbim despre asta.

Nu-mi plăcea să vorbesc despre Sam când nu era de față. A fost oricum uşor să schimb subiectul.

— Fito, tu ai vreo prietenă?

— Fără fete. Am fost cu Angel, o vreme.

Până în clipa aceea nu ştiusem că e gay. Adică, nu se purta ca un gay – indiferent ce ar fi însemnat asta.

— E un tip de treabă.

— Of, e foarte pretenţios. N-am vreme de aşa ceva. Tipii sunt naşpa.

M-a umflat râsul.

— Tu ai fost vreodată cu un tip, Sal?

— Nup. Nu e genul meu.

— Credeam că da, pentru că tatăl tău e gay...

Am râs iar.

— Da' ce, crezi că aşa merge?

Fito a început şi el să râdă.

— Sunt un tâmpit.

— Nu, Fito, nu eşti. Îmi place de tine.

— Şi mie îmi place de tine, Sal. Eşti altfel. Adică, zici chestii gen „Îmi place de tine, Fito." Cei mai mulţi tipi nu spun treburi de-astea. Mă rog, cei gay o fac, dar nu spun că te plac, de fapt. Spun că le-ar plăcea să te bage în aşternut. Ştii ce zic?

I-am mai făcut un sandvici. L-a hăpăit şi pe al doilea, la fel ca pe primul. O tot mângâia pe Maggie şi zicea:

— Frate, ce mi-aş fi dorit să am şi eu un câine şi să duc o viaţă normală şi toate alea.

A continuat să turuie. A vorbit despre serviciu, şi despre familia lui varză, şi despre şcoală, despre cum chiar îl plăcea pe Angel, dar era oricum prea tânăr pentru chestii serioase şi nu voia să-şi cheltuiască banii pe un tip care doar se folosea de el, poate.

— Singurul lucru cu care nu glumesc e facultatea.

Dacă tata ar fi fost cu noi, ar fi zis despre Fito că e un tip drăguţ. Şi singuratic. Asta e ceea ce observasem şi eu. Că era singuratic.

Într-un târziu, s-a uitat la telefon, să vadă cât e ceasul.

— Tre' să mă duc la biblioteca din centru. Acolo învăţ. E casa mea departe de casă.

După ce a plecat, m-am tot gândit că Fito merita ceva mai bun.

Şi m-am întrebat cum reuşea să fie aşa de decent, când nu avea pe nimeni care să-l înveţe să fie astfel. Pur şi simplu nu înţelegeam inima omului. Inima lui Fito ar fi trebuit să fie zdrobită. Dar nu era. Şi, chiar dacă existau momente când îmi trimitea mesaje în care îmi spunea că viaţa e împuţită, ştiam că nu crede asta cu adevărat. Doar că uneori viaţa îl răni se.

Presupun că viaţa îi răneşte pe toţi. Nu pricepeam logica acestui lucru numit viaţă. Poate că nici nu trebuia.

Sam (şi cu mine)

Sam a venit pe la mine (din nou). Şi-a adus rucsacul şi am învățat împreună toată după-amiaza. Aşa făceam noi. Când eram în şcoala primară, Sam nu se prea omora cu învățatul. Dar, după ce am ajuns la gimnaziu, a devenit o elevă foarte bună. Era extrem de ambițioasă. Îi plăcea să fie învingătoare. Adică, se dădea în vânt după câştigat competiții. A fost întotdeauna mai bună decât mine la fotbal. Dacă lua note bune, pentru ea era tot un câştig. Existau multe fete care nu o prea plăceau pe Sam. Nu că Sam şi-ar fi uşurat situația în privința asta.

— Să le f*t pe toate târfele alea.

Uram cuvântul acela.

— Sammy, dă şi tu dovadă de puțin respect de sine. Să foloseşti cuvântul „târfă” e ca şi cum ai spune despre cineva că e „cioară”. E un cuvânt pe care-l urăsc. Oricum, ce fel de feministă eşti tu?

— Cine a zis că sunt feministă?

— Tu ai zis... când eram în clasa a opta.

— Nu ştiam niciun rahat într-a opta.

— Uite ce-i, te rog pur şi simplu să nu mai foloseşti cuvântul ăla în prezența mea. Mă calcă pe nervi.

A încetat să-l mai folosească, cu mine cel puțin. Uneori însă mai spunea chestii de genul Aia e o T.

Atunci o fulgeram cu privirea.

Aveam eu o teorie, şi anume că Sam era în competiție cu mine. Şi nu era vorba doar despre note. Voia să-şi demonstreze sieşi (dar şi mie) că e la fel de deşteaptă ca

mine. Şi chiar era. Mai deşteaptă, aş zice. Mult mai deşteaptă. Sam nu trebuia să dovedească absolut nimic, fir-ar să fie – oricum, nu față de mine. Sam era Sam. Aşa că învățam împreună. Tot timpul. Şi datorită ei aveam note de zece (mă rog, şi doi de opt) la matematică şi ştiințe. Dacă nu ar fi fost ea, n-aş fi deosebit un sinus de un cosinus. Trigonometrie, biologie, statistică – orice avea legătură cu cifrele şi cu ştiința era un adevărat coşmar pentru cineva ca mine.

Sam, însă, era de-a dreptul sclipitoare – al naibii de sclipitoare. Şi mai era şi drăguță pe deasupra. Foarte drăguță. În fine, mai mult decât drăguță. Era frumoasă. Avea deci un chip frumos şi o minte frumoasă. Ecuația din care rezultă o persoană înseamnă totuşi mai mult decât un chip, un corp şi o minte. Mai exista şi acel ceva numit psihic. Alcătuirea psihologică a lui Sam era, cum să spun, complicată. Când venea vorba de teme, Sam era de zece pe linie. Când era vorba să-şi aleagă iubiții, patru pe linie.

I-am citit lucrarea despre Macbeth. Era bună. Foarte bună. Avea stil şi m-am gândit că poate ar trebui să se facă scriitoare. Aveam sentimentul că viața îi va oferi suficient material.

— Deci cum ți se pare? m-a întrebat, zâmbind.

Ştia deja că eseul era bun.

— Sclipitor.

Şi-a încrucişat brațele pe piept.

— Mă iei peste picior?

— Nu. Şi desfă-ți brațele.

S-a trântit pe fotoliul de lectură al tatei.

— Nu eşti prea vorbăreț azi.

— Mda.

— Ce ai?

— Cine, eu? Eu n-am niciodată nimic. Nu ştii asta?

— Acum chiar ştiu că ai pățit ceva foarte rău. În ultima vreme eşti puțin altfel. Ca şi cum te macină ceva.

— Mda, păi, poate că-mi dau seama de nişte chestii.

— Cum ar fi?

— Cum ar fi că nu vreau deloc să merg la facultate, asta ar fi una.

— E o prostie.

— Putem să nu vorbim despre facultate? Te rog.

Mi-am trecut degetele prin păr şi am început să-mi rod unghiile.

— N-ai mai făcut asta din clasa a cincea.

— Ce?

— Să-ți rozi unghiile.

— E vorba de Nana.

— Ce?

— Nana. Îți aduci aminte că a avut cancer?

— Da, îmi amintesc. A fost demult, Sally.

— Cancerul a recidivat. E în metastază. Ştii ce înseamnă asta?

— Sigur că ştiu.

— Sigur că ştii, am spus, încercând să zâmbesc.

— E grav?

— Cred că da.

— Şi ce o să se întâmple?

— Cred că ştim cum o să se termine. Tata nu e optimist.

— Vai, Sally...

— Fir-ar, Sam. Sunt... sunt doar, la naiba, nici nu ştiu.

— Of, înțeleg. Dar... Dar nu ştiu, de când a început şcoala eşti puțin cam... Nu ştiu.

— Nici eu nu ştiu. Iar acum şi treaba asta cu Nana. Doare.

— Doare.

S-a apropiat pe neaşteptate şi s-a aşezat chiar lângă mine, pe canapea. Mi-a luat mâna în mâna ei.

— Ştiu cât de mult o iubeşti, mi-a şoptit.

Eu trebuia să fiu acela care plânge – dar Sammy era cea pe obrajii căreia curgeau lacrimi.

— Nu plânge, Sammy.

— Şi eu o iubesc, să ştii.

— Da, ştiu.

Sam chiar o iubea. Era foarte empatică. Poate de aceea îi plăceau toți tipii răi. Erau nişte paria. Era ca şi cum aduna animale de pripas şi le lua acasă. Era ca şi cum reuşea să privească dincolo de exteriorul lor dur şi vedea părțile lor dureroase. Poate credea că va reuşi să le vindece durerea. Greşea, desigur. Dar îmi venea greu s-o învinuiesc pentru sufletul ei bun.

— Sally, ştii că va trebui să fii bărbat în situația asta, nu-i aşa?

— Nu cred că ştiu cum să fiu bărbat.

— E nasol, ştiu, dar, mai devreme sau mai târziu...

— Mda, mai devreme sau mai târziu.

Am rămas multă vreme în tăcere.

— Nu vrei să facem câteva pase?

— Da, a zis, zâmbind, cred că e o idee minunată.

Aşa am făcut, Sam şi cu mine – am scos mănuşile de baseball şi am aruncat mingea de la unul la altul. Unul dintre lucrurile super la Sam e că nu aruncă mingea ca o fată. Are brațul bun şi ştie cum să învârtă mingea. Tata a învățat-o – el ne-a învățat pe amândoi. Ştiți, pentru un bărbat gay, tata era destul de ca lumea.

Am jucat până pe înserat. Sam şi cu mine nu ne vorbeam întotdeauna când jucam baseball. Era ca şi cum puteam să fim în acelaşi timp singuri şi împreună. După ce am pus mănuşile deoparte, i-am povestit despre Fito.

— Ştiai că e gay?

— Nu, dar l-am văzut împreună cu Angel şi mi-am zis că sunt o pereche cam ciudată. Adică, Angel e un băiat tare frumuşel. Şi Fito e un tâmpit schizofrenic. Vreau să spun că nu prea fac un cuplu potrivit.

— Că te şi pricepi tu la asta. Ţie nu-ți place Fito.

— Ştii ce, acum, când ştiu că e gay, îmi place mai mult.

— Nu are pic de logică.

— Ba, e perfect logic.

— În lumea ta, presupun. Sammy, e doar un tip. Un suflet pierdut. Mie îmi place.

— A, deci ocupația ta e să aduni ființele de pripas.

— Nu, Sam, asta e specialitatea ta.

I-am aruncat o privire.

— Nu vreau să discut despre asta.

— Ştiu că nu vrei. Altfel, ar trebui să explici obsesia pe care o ai pentru băieții răi.

— Nu trebuie să explic nimic, nimănui.

— Greşit. Uneori trebuie să-ți explici ție însăți.

— Uite cine vorbeşte.

— Touché.

Sam a râs.

— Păi, acum că am convenit să nu discutăm despre lucrurile care contează cu adevărat, despre ce o să mai vorbim?

Am ridicat din umeri, dar Sam a continuat:

— Ştii când ai apărut la uşa mea mai deunăzi, şi era ceva cu tine, şi eu te-am lăsat în pace şi am schimbat subiectul, când am vorbit despre încălțămintea mea?

— Da. Şi?

— Ce se întâmplase?

Sam. Chiar că mă cunoştea.

— Îi trăsesem un pumn în stomac unuia, am zis, ca şi cum n-ar fi fost mare lucru.

— Poftim?

— Cum ai auzit.

— De ce?

— M-a făcut pinche gringo, şi atunci, la naiba, l-am pocnit.

— Care-i treaba, Sally? Ai de gând să te faci boxer?

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

Lui Sam i se citea surprinderea pe toată fața, dar n-a zis nimic.

Am condus-o până acasă. Asta fusese ideea tatei. Zicea că nu-i place ca Sam să meargă singură, noaptea.

— Nu se ştie niciodată, spusese.

Uneori mă gândeam că ține la Sam mai mult decât propria ei mamă.

Stăteam în fața uşii ei, când mi-a zis:

— Sally, ceva s-a schimbat la tine.

Am ridicat din umeri.

— Eşti mult mai complicat decât credeam eu.

Nu ştiam de ce, dar am plecat fruntea.

Şi-a pus mâna pe bărbia mea, mi-a ridicat uşor capul şi s-a uitat direct în ochii mei.

— Indiferent ce-ți trece prin căpşorul ăla drăgălaş, să ştii că nu te poți ascunde de mine.

Nu am spus nimic.

M-a sărutat pe obraz – apoi a zis:

— O să te iubesc până mor, Sally.

Am plâns tot drumul până acasă.

Ce-ar fi dacă

Eu şi Sam aveam un joc. Cred că începuse ca un joc pe mobil, în clasa a noua, când primiserăm amândoi telefoane mobile. Jocul se numea „Ce-ar fi dacă”. Vorbeam sau ne trimiteam mesaje, şi unul dintre noi zicea ceva de genul Ce-ar fi dacă păsările colibri şi-ar pierde aripile? Şi celălalt trebuia să se gândească la un răspuns care începea cu

Atunci. De fapt, asta chiar fusese una dintre primele întrebări pe care i le trimisesem lui Sam: Ce-ar fi dacă păsările colibri şi-ar pierde aripile? Aveam douăzeci şi patru de ore la dispoziție ca să revenim cu un răspuns, iar ei îi trebuiseră exact zece ore şi şapte minute ca să-mi trimită mesajul: Atunci ar ploua zile în şir, iar lumea ar afla ce înseamnă furia cerului îndurerat. Adică, i-a luat ceva până să-mi răspundă – dar răspunsul fusese sclipitor. Cel puțin, eu aşa l-am considerat.

Odată, când mergeam spre şcoală, o întrebasem:

— Ce-ar fi dacă nu ne-am cunoaşte?

— Atunci n-am mai fi cei mai buni prieteni.

— Ba, spusesem.

Ba însemna că răspunsul nu era acceptabil. Aveai dreptul la doar trei ba-uri, apoi erai eliminat. Ca la baseball.

— Eşti nasol.

Ura când primea un ba. Apoi îmi zâmbise. Ştiusem că avea să inventeze ceva.

— Dacă nu ne-am fi întâlnit, atunci n-ar mai fi existat decât trei anotimpuri.

— Hmm. Şi eu trebuie să ghicesc ce anotimpuri?

— Mda.

M-am gândit puțin, apoi am zâmbit.

— Primăvara. Atunci n-ar mai fi existat primăvară.

— Primăvara, spusese.

— Uneori, Sam, eşti absolut, dar absolut senzațională.

— Şi tu.

Era un joc bun, dar era foarte serios. Uneori, ce-ar fi dacă-urile ne întristau. Şi m-am gândit: Ce-ar fi fost dacă nu l-aş fi pocnit pe Enrique? Atunci – atunci ce? Atunci lucrurile ar fi rămas la fel ca întotdeauna? Ba. Ba, ba, ba. Lucrurile nu mai aveau să fie ca înainte. Clasa a douăsprezecea. Facultate. Schimbare. Şi ce-ar fi fost dacă Nanei nu i-ar fi recidivat cancerul? Atunci aş avea-o lângă mine pentru totdeauna. Ba.

Tata, eu şi tăcerea

Tata m-a sunat pe mobil. Era încă la Nana.

— În seara asta pleci undeva? m-a întrebat.

— Nu.

— Vrei pizza?

— Da.

— Acasă sau vrei să ieşim?

— Acasă. Hai să ne uităm la un film.

— Ajung într-o oră. Comandă tu pizza.

Imediat ce am terminat de vorbit cu tata, am primit mesaj de la Sam: Să mă îmbrac în roşu sau în negru?

Eu: Roşu. Ieşi cu Eddie?

Sam: Gelos?

Eu: Lol distracție plăcută

Sam: Cred că o să mă îmbrac în negru

Eu: Eu aşa m-aş îmbrăca, dacă aş ieşi cu el

Sam: Nu fi de kkt

Eu: Să fii cuminte, gen

Sam: Nu eşti amuzant

Eu: Să fii amuzant e depăşit

Sam: Fă-ți şi tu o iubită

Eu: S-a făcut, s-a fumat

Sam: Mai încearcă insistă ah tre să plec

Sam trebuia să aibă mereu un tip lângă ea. Eu, ei bine, ultima fată cu care ieşisem era leşinată după mine. Aveam cumva senzația că participase la un concurs, iar eu eram premiul pe care îl obținuse. Şi mie îmi plăcea super mult – super, super mult. Dar s-a dovedit că ea se mai vedea şi cu un tip de la liceul Cathedral High School. Modul drăgălaş în care a găsit să-mi dea papucii a fost spunându-mi: „Ştii, Sal, eşti mult prea deştept pentru mine.” Melissa – aşa o chema – prefera ca tipii cu care iese să fie tâmpiți şi arătoşi. Nu că eu aş fi fost urât. Doar că, în fine, Melissa avea nevoie ca ea să fie cea deşteaptă în relație. Câtă vreme suntem liceeni, se poate spune că suntem într-o relație? Poate că da. Oricum, nu-mi stă în fire s-o fac pe prostul. În plus, tipa nu

putea s-o sufere pe Sam. Şi înainte de Melissa fusese Yolanda. Care îmi spusese că ori ea, ori Sam.

— Sam? întrebasem atunci. O cunosc de când aveam cinci ani. Suntem doar prieteni.

M-a lăsat baltă într-o clipită. M-am făcut fleaşcă. Nu sunt sigur ce anume căutam la o fată. Unii băieţi vor doar sex. Nu era vorba că eu nu mi-aş fi dorit, doar că mie nu mi se întâmplase. Cum să spun, nu încă. Ei, speranţa moare ultima.

Sam avea o explicaţie pentru comportamentul meu într-ale curtatului: „Faci prea mult efort să-ţi demonstrezi calitatea de băiat bun."

Rahat, nu-mi ieşea să mă dau drept băiat rău. Eu chiar credeam că Jeff Buckley era demenţial când cânta Hallelujah. Asta chiar nu conta?

Nici nu eram un băiat bun. Nu cu adevărat. Şi oricum, ce mai era şi chestia asta cu băiat bun, băiat rău? Ce însemnau toate astea?

*

Când s-a întors, tata era cam abătut.

— Mătuşa ta Evie şi cu mine o s-o ducem pe Nana la Clinica Mayo.

— Unde e asta?

— În Scottsdale.

— Scottsdale?

— O suburbie din Phoenix. E la vreo şapte ore de aici. Cu maşina.

Am dat din cap.

— Când?

— Poimâine.

— Aşa de repede.

— Nu prea avem timp, a zis el.

Expresia de pe chipul lui spunea n-ai-vrea-să-vorbim-despre-asta-mâine-dimineaţă? Erau zile când aveam şi eu aceeaşi expresie. Presupun că avea toate motivele.

Am mâncat pizza şi ne-am uitat la un film vechi – Să ucizi o pasăre cântătoare. Tatei îi plăceau filmele vechi. Îi plăcea Gregory Peck. Clar, de modă veche. Nimeni din liceul El Paso High nu ştia măcar cine e Gregory Peck. Mă rog, cu excepţia lui Sam. Ei îi plăcea la nebunie să ştie detalii despre filme. Asta fusese una dintre fazele ei – între faza cu colibri şi faza cu arhitecţi celebri, apoi a revenit la colibri. În momentul de faţă era într-o fază cu pantofi. Înainte de asta, a fost o vreme când nu purtase decât şlapi şi tenişi. Mi-am zis că faza cu pantofii se va eterniza, probabil.

A fost o seară liniştită. Înainte să mă duc la culcare, l-am întrebat pe tata:

— Mâine mai pregătim prânzul pentru Nana?

— Păi, mergem la ea. Dar Nana a zis că în bucătăria ei n-are nimeni voie să gătească, în afară de ea.

Am zâmbit amândoi. Aşa iubea Nana oamenii – hrănindu-i.

Înainte să mă culc, m-am uitat la o fotografie cu Nana şi cu mine. Stăteam pe veranda din faţă şi râdeam amândoi de ceva. Toate pozele pe care le aveam împreună cu Nana erau în ipostaze fericite. Mă întrebam dacă fericirea nu o să dispară când va muri ea. Poate că nu va muri, totuşi. Poate că nu.

Mi-am deschis laptopul şi am căutat Clinica Mayo. Părea că oamenii de acolo ştiu ce fac. Pe urmă am căutat informaţii despre cancer. Era o chestie gravă. Dar nu aveam habar în ce etapă era boala Nanei. Etapa unu: speranţe multe. Etapa patru: nu prea multe. Sigur că nu aveam de gând să arunc speranţa pe fereastră. Nu mă consideram un catolic foarte devotat. Adică, tata era gay şi Biserica Catolică nu prea se dădea în vânt după persoanele gay. Probabil s-ar putea spune că-i purtam ranchiună, deşi tata nu o făcea. Numai că Nana şi Biserica Catolică se înţelegeau de minune. Mi-am scos rozariul şi m-am rugat. Mi-l dăduse Nana la Prima Comuniune. Aşa că m-am rugat. Poate că era de folos.

Sam

Când mi-a sunat telefonul, încă ţineam rozariul în mână. Telefonul continua să sune, dar, până să dau de el în buzunarul pantalonilor, s-a oprit. Maggie mârâia. Ura telefoanele mobile. M-am uitat la ceas: 1:17 a.m. Apelul fusese de la Sam. Apoi a sunat iar.

— Sam?

— Vai, Doamne. Sally, Sally, Sally...

Plângea la telefon.

— Sammy? Unde eşti? Ce s-a întâmplat?

În cele din urmă s-a liniştit îndeajuns încât să rostească:

— Poți să vii să mă iei?

— Unde eşti?

A început iar să plângă.

— Unde eşti, Sam?

Cred că aproape răcneam.

— Unde eşti? Unde eşti?

— Sunt în față la Walgreens.

— Care Walgreens, Sam? Care dintre ele?

Începeam să mă sperii.

— Sam, eşti rănită? Eşti rănită?

— Doar vino să mă iei, Sally.

Doamne, părea rănită.

— Sam? Sam, ai pățit ceva?

Plângea iar.

— Sam? Rezistă, Sam. Să nu te mişti de acolo. Vin imediat. Doar stai pe loc.

Partea a doua

Fuseserăm aşa de siguri pe noi, dar acum eram pierduți.

La un moment dat, noaptea

— Tată? Tată!

Eram bucuros că avea somnul uşor.

— Ce s-a întâmplat?

— E Sam.

A întins mâna şi a aprins veioza de pe noptieră.

— A pățit ceva?

— Nu ştiu. Nu se putea opri din plâns. Părea foarte speriată.

— Unde e?

— La Walgreens.

— Conduc eu.

Nu l-am contrazis.

Sam stătea pe bordură, cu capul plecat. Tata a văzut-o imediat ce ne-am apropiat. La ora aceea a dimineții,

Walgreens nu era tocmai aglomerat. Tata a sărit din maşină, iar eu l-am urmat imediat.

— Sam?

A alergat în braţele lui, hohotind de plâns.

Tata a strâns-o la piept.

— Şşşt. E în ordine. Sunt lângă tine, Sam. Sunt aici.

*

Sam şi cu mine am urcat pe bancheta din spate, iar tata, la volan. I-am strâns mâna lui Sam. Se oprise din plâns, dar încă tremura. Ca şi cum i-ar fi fost frig. Am tras-o mai aproape şi o simţeam dârdâind, lipită de umărul meu.

— E nevoie să te ducem la spital?

Ştiam că tata cântărea cu grijă ce întrebări să-i pună – şi ce întrebări să nu pună.

— Nu, a şoptit Sam.

— Eşti sigură?

— Sunt sigură.

— Unde e mama ta?

— E la o întâlnire. Îşi închide telefonul.

— Eşti sigură că nu ai nevoie să mergi la spital?

— Da. Duceți-mă acasă, doar atât.

Pe drum, nimeni nu a mai spus nimic. Când a parcat în fața casei lui Sam, tata a coborât din maşină.

— Trebuie să discut cu mama ta.

— Nu cred că e acasă.

— Are maşina aici.

— Da, dar a luat-o Daniel cu maşina lui.

— Poate că e acasă.

Tata era insistent.

S-a dovedit că Sam avusese dreptate. Nu era nimeni acasă.

— Nu cred că e o idee bună să rămâi în noaptea asta singură, aici.

Mi-am dat seama că Sam era uşurată. Şi-a adunat câteva lucruri şi ne-am întors la noi acasă. Tata a făcut ceai. Ne-a aşezat pe amândoi la masa din bucătărie.

— Vrei să vorbeşti despre ce s-a întâmplat?

Sam n-a zis nimic.

— Samantha, ştiu că eu nu sunt tatăl tău. Dar există anumite lucruri pe care nu le poți ascunde de adulții din jurul tău... adulți care țin la tine.

Sam a dat din cap.

— Nu trebuie să-mi spui mie... dar dimineață, când o să vină mama ta să te ia, va trebui să-i spui ce s-a întâmplat. Uită-te la tine... încă tremuri. Cum ai ajuns cu bluza ruptă?

Sam a scuturat din cap.

— Nu vreau să-i spun mamei.

— Nu cred că e posibil, Sam. Serios, nu cred.

Era atât de multă bunătate în vocea fermă a tatei, încât aproape voiam să-mi dau drumul lacrimilor. Dar eram şi furios. Turbat ca naiba. Voiam să mă urc în maşină, să-l găsesc pe Eddie şi să-l bat să-i sune apa-n cap.

Sam a ridicat ochii spre tata.

— Îmi pare rău că sunt aşa o pacoste.

Tata i-a zâmbit.

— Face parte din farmecul tău.

Sam a râs, apoi a început iar să plângă.

— Hai să încercăm cu toții să ne odihnim puțin.

Toate cuvintele dinăuntrul nostru se duseseră la culcare – aşa că nu am mai vorbit între noi. Sam a adormit pe patul meu, lângă Maggie. Mai aveam un dormitor, dar nu prea voia să stea singură. În treaba cu singurătatea, eu eram întotdeauna mai bun decât Sam. Stăteam întins pe jos, în sacul meu de dormit, incapabil să dorm. Mă tot întrebam ce se întâmplase. Nu era genul ei să păstreze tăcerea asupra lucrurilor.

Apoi am început să mă gândesc la ce avea să-i spună tata Sylviei. Mai avusese şi alte conversaţii cu ea. Nenumărate. Aşa le numea tata, conversaţii. Da. Şi apoi, deodată, m-a cuprins un val imens de furie, care mi-a traversat tot corpul. Îl uram pe Eddie. Îl uram pe nemernicul ăla. Şi voiam să-l fac să sufere. Apoi mi-am zis: Aş vrea să fi semănat mai mult cu tata. Tata nu era genul de tip care îşi foloseşte pumnii ca să rezolve o problemă. Dar eu nu eram ca el. Şi el era un artist. Eu nu aveam pic de artă în mine. Atunci m-am gândit că semăn probabil mai mult cu tatăl meu biologic – bărbatul care se culcase cu mama într-o noapte. Şi am urât gândul ăsta.

Doamne, voiam să opresc toate gândurile care mi se învârteau în cap ca un hamster alergând pe rotiţa lui.

În cele din urmă, m-am ridicat din pat.

Ora 3:12 dimineaţa.

Am mers la bucătărie să-mi iau un pahar cu apă. Tata şedea pe treptele din spate, fumând o ţigară.

M-am aşezat lângă el.

— Câte ţigări au fost azi, tată?

— Prea multe, Salvie. Prea multe.

Sam (şi mama ei)

Abia am reuşit să-mi deschid ochii, odată ce m-am trezit. Sunt zile când chiar trebuie să te forţezi serios. M-am uitat la ceas. Patul era gol – Sam se sculase. Simţeam ceva în

capul pieptului. Ştiam doar atât – nu avea să fie o zi normală. Şi aveam sentimentul că zilele normale erau pe cale să dispară. Am reuşit să ajung împleticindu-mă până la baie, să mă spăl pe faţă şi pe dinţi. Auzeam apa curgând în baia pentru oaspeţi şi am ştiut că Sam făcea duş. Sam şi duşurile ei. Făcea şi trei pe zi, dacă îi dădeai cel mai mic prilej. Avea fixaţia asta, să fie curată. Mă întrebam dacă se simţea murdară. Nu că ar fi fost murdară – dar unii oameni aşa simt.

Uneori şi eu mă simţeam la fel. Când pocneam pe cineva, de exemplu.

Am pornit spre bucătărie, dar m-am oprit. Tata şi doamna Diaz (Sylvia, adică) purtau o conversaţie, modalitatea tatei de a ţine o predică. Aş fi putut rămâne acolo, să le ascult conversaţia – dar nu era genul meu. Aşa că am tras adânc aer în piept şi am intrat în bucătărie.

— 'Neaţa, am zis.

Am luat o ceaşcă şi mi-am turnat cafea. Tata şi doamna Diaz se opriseră din discuţie şi am ştiut că era una dintre tăcerile acelea stânjenitoare. Am decis să profit de ocazie.

— Sam nu mi-a spus nimic despre ce s-a întâmplat... ca să se ştie.

— Dar sigur trebuie să ai o idee despre cele petrecute.

Doamna Diaz avea o voce gravă. Sam zicea mereu că seamănă cu vocea unei actriţe bătrâne, Lauren Bacall.

Am clătinat din cap. Voiam să-i spun că aveam şi eu teoria mea – dar atât.

— Nu am.

— Nu ți-a spus nimic?

— Nu, nu mi-a spus.

Am întors capul toți trei şi ne-am uitat la Sam.

— O să vă dau varianta scurtă – a zis, încrucişându-şi brațele – şi vă scutesc de detalii. Am fost la o petrecere cu Eddie. A vrut să merg cu el într-un dormitor, să facem sex. Cred că voia ca toată lumea să ştie că poate să mă aibă. Asta e ce cred.

S-a uitat la maică-sa.

— Şi da, am băut... dar nu eram chiar aşa de beată.

Seara trecută fusese speriată şi debusolată – însă acum era numai furioasă.

— Întrebări?

— Samantha, puteai să fii violată.

Nu-mi dădeam seama dacă doamna Diaz era supărată pe Sam, sau pe Eddie, ori doar supărată pe toată situația.

— Da, aş fi putut.

— Eu nu te-am crescut aşa, să iei decizii tâmpite...

— Mamă, a întrerupt-o Sam, tu nu m-ai crescut deloc. M-am crescut singură.

I-a aruncat mamei sale o privire. Vreau să spun, i-a aruncat o privire.

— Mă duc să-mi usuc părul.

— Te iau acasă chiar acum.

Până să-şi termine doamna Diaz propoziția, Samantha ieşise deja din bucătărie.

— Cum îndrăzneşti să-mi întorci spatele, domnişoară!?

Sam s-a răsucit pe călcâie şi a privit-o pe mama ei drept în ochi. Am crezut că o să țipe la ea – dar n-a făcut-o.

— Ți-a mai spus cineva vreodată că vorbeşti în clişee?

A tras aer în piept şi a clătinat din cap.

— Mamă, nu eşti niciodată prezentă. Niciodată n-ai fost.

Mi-am dat seama că Sam nu era deloc furioasă. Suferea. În clipa aceea am auzit toată suferința pe care o trăise vreodată. Şi mi s-a părut că toată casa amuțise, ca să-i asculte durerea.

M-am uitat la doamna Diaz – şi atunci am înțeles că fiica ei era o carte pe care nu ştia cum s-o citească – propria fiică. Avea o expresie care semăna cu ura.

— Copil nerecunoscător şi răsfățat.

S-a ridicat de la locul ei, la masa de bucătărie, şi şi-a întors privirea spre tata.

— Sunt sigură că şi tu crezi că e vina mea.

Apoi şi-a mutat privirea spre Sam.

— N-ai decât să faci ce mama dracului pofteşti... întotdeauna ai făcut aşa.

S-a îndreptat spre uşa de la intrare.

Tata a urmat-o afară.

Sam şi cu mine am rămas pe loc, fără să ştim ce să facem. Într-un final am zis:

— Îmi pare rău, Sam. Îmi pare foarte, foarte rău.

— E doar vina mea.

— Ce e vina ta?

— Totul.

Voiam să-i spun că-l uram pe Eddie şi că o uram pe mama ei. Îi uram de-a dreptul. Dar nu credeam că ar fi trebuit să spun ceva. I-am auzit pe tata şi pe doamna Diaz vorbind pe verandă. O auzeam pe doamna Diaz ridicând vocea şi îmi dădeam seama că tata încerca s-o liniştească.

— Nu e totul din vina ta, Sam. O să fie OK.

Nu eram sigur că totul o să fie în regulă. Dar am spus-o. I-am zâmbit forțat.

— Vrei nişte cafea?

A dat din cap că da.

Ne-am aşezat la masa din bucătărie şi am băut cafeaua, acompaniați de sunetul surd şi distant al discuției dintre mama ei şi tatăl meu.

M-am uitat la Sam şi i-am spus:

— Nu e totul din vina ta, Sam.

Voiam ca ea să mă creadă.

Şi da, dorința de a-l bate pe Eddie până când nu mai poate să stea în picioare creştea monstruoasă înăuntrul meu. Eram bucuros că nu ştiam unde locuieşte.

Sam. Promisiuni.

Înainte ca eu şi tata s-o pornim la drumul de patruzeci de minute cu maşina, până în Las Cruces, s-o vizităm pe Nana, i-am trimis lui Sam un mesaj: Eşti OK?

Mi-a răspuns: E naşpa să fiu eu.

Eu: N-am zis asta

Sam: Scz de tot

Eu: Nu-ți face griji

Sam: Mă mai iubeşti?

Eu: Întotdeauna □

Sam: AM TERMINAT-O CU BĂIEȚII RĂI!

Eu: Hmm

Sam: AM ZIS CĂ AM TERMINAT-O

Eu: Promiți?

Nu mi-a mai răspuns. Samantha avea o chestie, nu făcea promisiuni pe care nu le putea respecta. Semăna cu tata în privința asta. Exista totuşi o mare diferență. Sam nu prea făcea promisiuni. În felul acesta îşi păstra conştiința curată.

Eu. Şi tata. De vorbă.

Am mers pe drumuri lăturalnice până la Las Cruces. Mai făceam uneori asta. Era mult mai bine decât pe autostrada I-10. Voiam să-l întreb pe tata despre discuția lui cu doamna Diaz, aşa că am încercat o abordare indirectă.

— Tată, tu o placi pe doamna Diaz?

— Interesantă întrebare.

— Interesant răspuns.

Tata a zâmbit.

— Important nu e dacă o plac sau nu.

Ştiam că se gândeşte. Se străduia prea tare să se concentreze asupra drumului.

— Sylvia şi cu mine suntem prieteni.

— Serios?

— Da. Nu ne înțelegem noi prea bine... dar am înțeles acum mult timp că, atâta timp cât tu şi Sam sunteți prieteni, noi doi suntem legați unul de altul. Amândoi respectăm prietenia dintre voi.

— Dar crezi că e o mamă bună?

— Cred că ştii deja răspunsul la întrebarea asta.

— Te înfurie faptul că e atât de absentă, nu-i aşa?

— Da, aşa e. Dar nu pot să fac nimic. Nu pot să-i spun Sylviei cum să-şi crească propria fiică. Nu e treaba mea.

— Nu e adevărat. O iubeşti pe Sam. Nu?

— O cunosc de când avea cinci ani. Sigur că o iubesc.

— Singurul motiv pentru care o iubeşti e că o ştii de la cinci ani?

— Sigur că nu. O iubesc pe Sam pentru o grămadă de motive. Dar nu sunt tatăl ei.

— Eşti, oarecum.

A clătinat din cap, dar vedeam că zâmbeşte. Ştiam însă şi că e frustrat.

— Uite, eu i-am spus mereu Sylviei ce gândesc. Mereu. Sylvia nu mi-a apreciat întotdeauna părerile. Dar ştie că-mi pasă de Sam şi de ce se întâmplă cu ea. Apreciază lucrul acesta. E mai mult decât o apreciere. Şi ştie că, atunci când Sam e la noi, e în siguranță. Iar pentru asta e recunoscătoare.

— Ciudat fel de a-şi arăta recunoştința.

— E dură, Salvie. A trecut prin foarte multe.

Am dat din cap.

— Bine, am zis, dar tot n-o plac.

— Ştiu că nu. Nu crezi că o iubeşte cu adevărat pe Sam... dar nu e aşa. Nu toată lumea iubeşte în acelaşi fel, Salvie. Doar pentru că nu o iubeşte pe Sam aşa cum am vrea noi, eu sau tu, nu înseamnă că nu-şi iubeşte fiica. E foarte greu să fii o mamă singură.

— A, şi e aşa de uşor să fii un tată singur.

— Nu mă plâng.

N-am mai ştiut ce să spun după asta. Şi nici măcar nu ajunsesem la partea despre subiectul conversației lor de pe verandă. Rahat.

Am tăcut o vreme, tata şi cu mine. Am privit câmpurile de toamnă. Dacă n-ar fi fost râul, acolo s-ar fi întins un deşert. Râul transforma însă peisajul într-o vale fertilă. Şi m-am gândit: Tata e la fel ca râul. Dăruieşte apă multor oameni – mai ales mie, dar şi lui Sam.

Povestea despre mine şi Nana

Sam spusese odată:

— Suntem ceea ce ne place.

Răspunsul meu:

— Asta înseamnă că tu eşti o pereche de pantofi?

Replica mea închisese conversația. Dar ştiam ce voia să spună. Nu ştiu de ce îmi venise în minte amintirea aceea, în timp ce mergeam spre casa Nanei. I-am trimis lui Sam un mesaj: Suntem ceea ce ne amintim.

Sam: E bună

Eu: Nana a zis-o

Sam: Ştiam că e prea deşteaptă ca să fie a ta

— Termină ce ai de terminat, înainte să intrăm.

Tata ura când trimiteam mesaje de față cu alți oameni. Era chestia aia, cu crescut-de-lupi.

Eu: Vb mai târziu

Sam: Taică-tău pe capul tău lol vb mai târziu

I-am arătat tatei telefonul, am zâmbit şi mi l-am pus în buzunar.

— Mulțumit acum?

— Foarte.

*

Nana stătea pe verandă, îmbrăcată într-o rochie roz, înflorată, înconjurată de florile din grădină – trandafiri, muşcate şi altele, al căror nume nu-l ştiam. Peste câteva săptămâni, florile aveau să dispară.

Când am întins brațele şi am cuprins-o, mi s-a părut aşa de mărunțică. Îi simțeam oasele prin trupul subțirel, îmbătrânit.

— Nu m-ai sunat săptămâna asta, maleriado[10].

Mereu mă făcea maleriado când nu-i telefonam. Însemna că nu eram crescut cum se cuvine – mda, mda, lupii. Am râs.

— Te iubesc, i-am şoptit.

[10] Prost-crescut, răzgâiat; în spaniolă.

Eram o familie de genul celor care spun des „te iubesc” – mai ales cu Nana.

— Mijito[11], te-ai mai înălțat?

— Probabil.

Mi-a cuprins obrajii în palme şi m-a privit în ochi. Avea mâini bătrâne, dar erau cele mai moi şi blajine mâini care m-au atins vreodată. Nana nu a spus nimic. Doar a zâmbit.

Tata ne urmărea cu privirea. Mă întrebam mereu la ce se gândeşte când ne vede împreună, pe Nana şi pe mine. De bine. Ştiam că gândeşte de bine.

Stăteam la masa din bucătărie. Nana nu părea bolnavă. Mă rog, arăta puțin obosită, dar uite, întindea aluatul de tortilla, în timp ce eu stăteam în fața ei şi priveam. Unchii şi mătuşile mele urmăreau un meci de fotbal în living. Mătuşile mele trăncăneau, în timp ce unchii erau pierduți într-un noian de tricouri ale echipei Dallas Cowboys. O familie de suporteri Cowboys. Tata şi cu mine nu ne prea dădeam în vânt după fotbal. Tata citea pagina de sport. Teoria mea era că se păstra la curent cu informațiile sportive ca să poată purta o conversație decentă cu frații lui – era felul său de a-i iubi.

M-am uitat la mâinile Nanei care frământau aluatul.

Mi-a zâmbit.

— Îți place să te uiți la mine când fac tortilla.

---

[11] Băieţaş; formă familiară de adresare, în spaniolă.

Am încuviințat.

— Îți amințeşti de ziua aia în care am fost supărat pe Conrad Franco?

— Da, îmi aduc aminte. Mi-ai spus că-l urăşti.

— Şi tu ai zis: „Vai, mijito, tu nu urăşti pe nimeni”. Şi eu am zis: „Ba, da, îl urăsc.”

Nana a râs.

— Îți amințeşti ce mi-ai spus?

— Da. Ți-am zis că în viață nu ai nevoie să înveți decât două lucruri. Trebuie să înveți cum să ierți. Şi trebuie să înveți cum să fii fericit.

— Nana, eu sunt fericit.

O mințeam, dar nu toate minciunile sunt rele.

— Asta înseamnă că ai învățat să ierți.

— Poate că nu.

Nu am spus nimic despre faptul că voiam să-i pocnesc pe unii până-i las lați.

Nana a râs şi a continuat să întindă o tortilla perfect rotundă. Cum reuşea? A pus tortilla pe comal[12].

---

[12] Tavă folosită în Mexic şi America Centrală pe foc deschis, pentru copt lipii sau prăjit cafea ori condimente; obiect cu origini foarte vechi, era inițial confecționat din lut, dar astăzi se găseşte mai ales din fontă sau fier.

Eu aveam untul gata pregătit. Întotdeauna îmi dădea mie prima tortilla, iar eu o ungeam cu unt şi o înfulecam.

— Vai, Salvador, ai apucat măcar să-i simți gustul?

Am început amândoi să râdem. Râsul făcea parte din felul în care comunicam noi doi. Îi auzeam pe unchii şi mătuşile mele ovaționând, iar eu şi Nana ne-am privit unul pe celălalt.

— Urăsc fotbalul, a zis.

— Popo iubea fotbalul.

— Iubea şi baseballul, nu vorbea cu nimeni când se uita la meciurile lui.

A clătinat din cap.

— Popo al tău nu ştia cum să vorbească cu oamenii.

— Îi plăcea să vorbească cu câinii.

— Asta e adevărat.

— Ți-e dor de el?

— Sigur că da.

— Şi mie mi-e dor. Mi-e dor de înjurăturile lui.

Nana a zâmbit şi a clătinat iar din cap.

— Ave María purísima, Popo al tău n-a cunoscut niciun cuvânt urât care să nu-i placă. Ştia toate cuvintele urâte în două limbi. Şi pe cele mai multe dintre ele le-a folosit în fiecare zi din viața lui. M-a păcălit, ştii? Cât timp mi-a făcut curte, nu a rostit niciun cuvânt urât de față cu mine. Vai

mie, ce surpriză mă aştepta. Dar mergea în fiecare duminică la slujbă.

— Nu cred că lui Dumnezeu i-a păsat... că-i plăcea să înjure.

— Să nu-ți vină vreo idee.

— Îmi plac ideile.

— Hmm, a zis Nana.

— Hmm, am făcut şi eu.

Îmi plăcea treaba asta cu hmm. Tata o luase de la ea. Şi eu de la el. Poate că o parte din mine era tot de modă veche.

— Como te chería tu Popo[13].

— Da, ştiu. Dar avea un fel ciudat de a iubi, nu-i aşa?

— Ştii, când l-am cunoscut, mi s-a părut aşa de frumos.

— Poate că tu erai cea frumoasă, Nana.

— Ştii, semeni foarte mult cu tatăl tău.

— Nu chiar, Nana.

— Ba chiar semeni.

Nu aveam de gând să mă cert cu ea.

— Îți place să vorbeşti, a continuat. Exact ca lui Vicente.

---

[13] Ce mult te-a iubit Popo al tău; în spaniolă.

— Mda. Tata se pricepe la asta. Vorbeşte despre lucruri care contează.

Nana a dat din cap aprobator.

— Ar fi trebuit să devină scriitor.

— Şi de ce n-a făcut-o?

— Zicea că sunt şi aşa prea multe cuvinte în lume.

Am încuviinţat.

— Are dreptate în privinţa asta.

— Da, a spus Nana. Creo que sí[14].

— Tata seamănă mai mult cu tine. Nu are nimic de la Popo.

— Aşa e. L-am iubit pe Popo al tău... dar deja sunt destui bărbaţi ca el pe lume.

A râs.

— Sunt rea. Nana ta e rea.

— Nu, am zis. Eşti dulce. Dulce, Nana, aşa eşti.

S-a oprit din întinsul aluatului şi s-a uitat la mine. I-am întors privirea – şi apoi am zis:

— Ţi-e frică, Nana?

— Nu. Nu mi-e frică.

---

[14] Cred că da; în spaniolă.

N-am ştiut că o să izbucnesc în lacrimi. A pus pe masă sucitorul vechi şi s-a aşezat lângă mine.

— Poate mă vor vindeca de cancer la Clinica Mayo.

Nu înțelegeam cum de putea să fie aşa de liniştită. Dacă eu aş fi fost pe moarte, aş fi fost foarte trist. Şi furios. Iar eu chiar eram furios. Eram furios ca dracu'.

M-a luat în braţe. Voiam să rămân în braţele ei şi să nu-i mai dau drumul. Dar trebuia s-o fac. Şi asta mă durea. De ce doare când iubeşti pe cineva? Ce se întâmplă cu inima omului? Ce se întâmplă cu inima mea? Mă întrebam dacă nu exista un mijloc s-o ţin aici, pe lumea asta, pentru totdeauna. Şi ea parcă mi-a citit gândurile.

— Nimeni nu e menit să trăiască pe veci, mi-a şoptit. Numai Dumnezeu e veşnic. Vezi mâinile astea? Mâinile îmbătrânesc. Aşa trebuie să fie, mijito. Chiar şi inima îmbătrâneşte.

Mi-a dat drumul şi s-a întors la treaba ei. Mi-a întins încă o tortilla.

— Asta face ca lucrurile să pară mai bune.

M-a urmărit umplând cu unt o tortilla nouă.

— Ai mâini mari, a zis Nana. Popo al tău avea şi el mâinile mari.

A dat din cap. Cunoşteam gestul acela. Era felul ei de a aproba ceva cu un gest.

— Devii bărbat.

În clipa aceea nu mă simțeam bărbat. Mă simțeam ca un băiețel de cinci ani, care nu voia să facă nimic altceva decât să se joace într-un maldăr de frunze. Un copil de cinci ani, cu o inimă lacomă, care voia ca bunica lui să trăiască veşnic.

Unchii şi mătuşile mele (şi ţigările)

Să-i privesc pe unchii şi mătuşile mele era mult mai bine decât să urmăresc familia Kardashian. Nu că mi-ar fi plăcut să mă uit la familia Kardashian. Mă uitam doar pentru că Sam vorbea întruna despre ei.

Uneori mă alăturam şi eu conversației – dar în cea mai mare parte ascultam. Nana se culcase puțin şi toată lumea se adunase în jurul televizorului, urmărind meciul echipei Dallas Cowboys. Unchiul Mickey se pregătea să-şi aprindă o țigară. Mătuşa Evie i-a aruncat o privire tăioasă.

— Du-te afară.

— Mă uit la meci.

— A, eşti pe multitasking. Du-te afară. Maică-ta e bolnavă, tâmpitule.

Mătuşii Evie îi plăcea cuvântul acela: tâmpit.

Unchiul Mickey a ieşit pe uşa din față, cu țigara şi o bere în mână. Am crescut într-o familie de fumători. De cele mai multe ori, nu mă deranja fumul de țigară. Şi nu mă împiedica să-mi placă de unchii şi mătuşile mele. Unchiul

Mickey zicea că fumătorii sunt mai interesanți decât nefumătorii. Mătuşa Evie îmi spunea să nu iau seama la unchiul Mickey.

— E un tâmpit.

Când spunea chestii de felul ăsta, nu era niciodată răutăcioasă. Mă întrebam cum reuşea. Poate pentru că mătuşa era o femeie foarte bună. Toată lumea o iubea. Unchiul Tony zicea că Evie e ca Nana, dar cu gura spurcată.

— Gura spurcată a luat-o de la Popo.

Mi-am zis că are dreptate. Şi mătuşa Lulu, în fine, era singura care nu fuma. Şi nici bere nu bea. Ea şi tata erau băutori de vin. Erau şi singurii care făcuseră o facultate. Unchiul Mickey zicea că, dacă mergeai la facultate, deveneai un snob. De obicei tata doar asculta conversațiile fraților lui, fără să se amestece în discuție.

Am ieşit pe verandă şi m-am apropiat de unchiul Mickey.

— Deci, vato, anul ăsta termini liceul sau ce?

— Sau ce, am zis.

— Eşti deştept.

— Mda.

Îl plăceam cu adevărat pe unchiul Mickey. Avea părul lung şi cioc, şi cei mai drepți dinți pe care îi văzusem vreodată. Pielea îi era uscată de la soare şi nu părea să dea doi bani pe ce credea lumea despre el. Era înalt, avea tatuaje şi multora le era frică de el. Dar unchiul era de fapt un tip de treabă. Când eram copil, avea obiceiul să mă ridice în brațe, iar eu credeam că pot să văd lumea întreagă de pe umerii

lui. Şi mereu îmi strecura bancnote în palmă – bancnote de un dolar, de cinci, de zece, de douăzeci – felul lui de a mă iubi.

— Când o să te laşi de fumat chestiile alea?

— Când o să crăp, futu-i.

Unchiul a râs. Unchilor mei le plăcea cuvântul cu F. Tata zicea că aruncau cuvântul acela peste tot, ca şi cum ar fi fost o minge de fotbal. Era felul lui de a spune că, doar pentru că lor le plăcea cuvântul acela, nu însemna că eu aveam voie să-l vântur prin casă. Nup.

M-am aşezat lângă el, fără să zic nimic.

— Eşti ca taică-tău, a zis unchiul Mickey. Îți place prea mult să stai şi să gândeşti.

— Ei, mă gândeam doar că, dacă te laşi de fumat, o să trăieşti mai mult. Ştii, ai putea să fii mai mult pe aici, să îndeşi bancnote în buzunarul meu.

Unchiul a rânjit.

— Deci, cabrón[15], singurul motiv pentru care vrei ca eu să trăiesc mai mult e ca să-ți pot da mai mulți bani?

— Nup. Vreau să trăieşti mai mult pentru că te iubesc, FFF.

— Poți să spui fut când eşti cu mine.

— Ştiu.

---

[15] Afurisitule, în spaniolă.

Mi-a tras o castană în creştet. Mereu făcea asta. Avea dreptate tata: fiecare are felul lui de a iubi.

— Sunt mândru de tine. Eşti un puşti de treabă. O să fii cineva.

Suntem cu toții cineva. Aşa credeam eu.

M-am întors în living. Meciul se terminase. Cowboys pierduseră, ceea ce nu adusese nimănui buna dispoziție. Tata vorbea la telefon cu unchiul Julian şi avea o mină serioasă. Unchiul Julian şi tata erau foarte apropiați, chiar dacă unchiul era mult mai în vârstă. Tata a închis telefonul, iar unchii şi mătuşile îl întrebau din priviri: Ce-a zis?

— Julian e de acord cu mine.

Unchiul Tony părea oarecum scârbit.

— Ei, Vicente, asta e o afurisită de surpriză, futu-i.

— Uite ce-i, Tony, să nu începi acum.

— Tu nu mai pupi alte beri, a zis mătuşa Evie, cu ochii la unchiul Tony.

Acesta a clătinat din cap şi a arătat spre tata.

— De ce trebuie să fie el responsabilul?

Tata avea un aer cum nu se poate mai răbdător.

— Tony, nimeni nu e responsabilul. Suntem toți responsabili.

Unchiul Tony şi-a băgat o țigară în gură, dar nu a aprins-o.

— Ce-or să facă ăia de la Mayo? Absolut nimic. Doctorii ăia pinche gringo nu ştiu niciun rahat.

Mătuşa Lulu şi-a încrucişat braţele.

— Nu e adevărat, a zis ea. Şi nici nu sunt toţi gringo. Există medici buni şi medici proşti. Mama trebuie să meargă la Mayo.

Atunci tata a anunţat, pe tonul lui hotărât:

— Evie şi cu mine o s-o ducem... şi cu asta, basta. I-am făcut deja programare. Trebuie să fim acolo miercuri.

Unchiul Tony nu părea foarte bucuros.

— Şi pe urmă ce, Vicente?

Mătuşa Evie nu ascundea faptul că îşi pierduse răbdarea cu unchiul Tony.

— De parcă el ştie, a spus mătuşa. Nu ştim. Trebuie să aflăm ce se întâmplă în corpul mamei.

Unchiul Tony şi-a scos ţigara din gură.

— Şi orele tale? Sau profesorii de desen nu trebuie să meargă la muncă?

Tata i-a trimis un zâmbet belicos.

— Numai când vor ei.

Unchiul Tony a rămas tăcut o clipă, apoi a zis:

— Scuze, n-am vrut...

— Ştiu, a spus tata.

La un moment dat, revenise în living şi unchiul Mickey.

— Cât timp o să stea acolo? a întrebat.

— Nu ştiu, a răspuns tata. O să vedem.

Unchiul Mickey avea o expresie ciudată.

— Păi, numai să n-o laşi să moară acolo, futu-i.

Toată lumea a rămas tăcută mult timp. Apoi tata a zis:

— Mickey, n-o s-o lăsăm să moară acolo.

Mătuşa Lulu s-a uitat la unchiul Mickey.

— Nu ştim dacă e pe moarte.

— Ai dreptate, a zis tata. Îi vor face analize. Şi pe urmă o aducem înapoi. Însă trebuie să ştim ce se întâmplă.

Unchiul Mickey a dat aprobator din cap. Apoi s-a uitat la tata şi a şoptit:

— Cel puțin tu ştii cum să discuți cu doctorii. Eşti şi tu bun la ceva, puto[16].

Toată lumea din cameră a început să râdă. Tata, şi unchii, şi mătuşile mele – dacă e ceva la care se pricep, atunci se pricep să râdă. Tata numea soiul ăsta de comportament a fluiera în beznă. Păi, presupun că dacă te trezeşti singur în întuneric, ai putea să şi fluieri. Se va face mereu dimineață, după care întunericul va reveni. Soarele va răsări şi apoi soarele va apune. Şi iar eşti în întuneric. Dacă nu fluieri, tăcerea şi întunericul te vor înghiți.

---

[16] Afurisitule, în spaniolă.

Treaba e că eu nu ştiam să fluier. M-am gândit că va trebui să învăț.

CECZ = Rugăciune

Am trecut pe lângă camera Nanei şi am văzut că uşa era pe jumătate deschisă. M-am uitat pe furiş înăuntru, aşa cum făceam întotdeauna, de când eram copil. Nana era trează şi se ruga cu rozariul în mâini. Mi-a făcut semn să intru şi a bătut cu palma pe pat. M-am aşezat lângă ea. Mi-a mângâiat brațul cu mâna ei.

— Eşti puternic, a zis.

N-am crezut-o, dar am dat din cap.

— Pentru cine te rogi? am şoptit.

— Pentru unchiul Mickey.

— Are nevoie de rugăciuni.

Nana a zâmbit şi a încuviințat.

— Noi toți avem nevoie de rugăciuni.

Şi-a închis ochii şi a continuat să se roage. Îi ascultam şoaptele, iar mintea mea a început să rătăcească. Îmi ieşea din ce în ce mai prost faza cu gânditul. Vedeți voi, dacă vrei să te rogi, trebuie să te concentrezi. Gânditul nu era rugăciune – măcar atâta lucru ştiam. Nu fusesem niciodată capabil să mă concentrez şi să țin toate gândurile departe. Poate că rugăciunile erau prea de modă veche pentru mine. Tata spunea că atunci când era copil voia să fie Sfântul

Francisc – şi apoi descoperise că nu avea chemare. Încă nu ştiam care era chemarea mea, dar Sfântul Francisc sigur nu era în plan.

Cât timp s-a rugat Nana, am închis ochii. I-am spus lui Dumnezeu că eu am nevoie de Nana mai mult decât are El. Ai primit deja cu vârf şi îndesat. Mă întrebam dacă Nana ar fi fost de acord cu rugăciunea mea. Probabil că nu. Mi-ar fi zis că sunt un maleriado. M-am gândit că o să-i trimit mai târziu lui Sam un mesaj: CECZ = rugăciune. M-am întrebat dacă era normal pentru un adolescent de vârsta mea să se gândească la rugăciune. Poate că da. Poate că nu. Care era faza cu mine şi cuvântul normal?

O ascultam pe Nana rostind în şoaptă Ave Maria şi mi-am zis: Ce-ar fi dacă rugăciunea ar dispărea din lume? Lumea ar mai fi OK? Nu că acum lumea ar fi prea OK. Lumea reală nu era şi lumea tatei. Lumea reală credea în puterea pumnului, în arme şi violenţă şi război. Iar eu începeam să cred că sunt o parte mai importantă a acestei lumi decât eram dispus să accept.

Am văzut tipi ca Enrique Infante şi ca idiotul de Eddie, care nu aveau niciun respect pentru nimeni. Asta mă înfuria, şi în mine se întâmplau mici explozii, ba chiar voiam să-l pocnesc pe Dumnezeu pentru că mi-o lua pe Nana, ceea ce era super stupid, pentru că Dumnezeu nu era cineva pe care să-l poţi lovi şi, oricum, ce fel de tip e ăla care vrea să-l pocnească pe Dumnezeu? Tata nu credea în violenţă, în pumni şi lovituri. Presupun că eu credeam. Adică, tipul ăla, Eddie, îl luasem în colimator. Şi ştiam deja părerea tatei, cum că să loveşti o altă fiinţă umană doar pentru că ţi-a făcut rău nu este un mod potrivit de a-ţi trăi viaţa. Şi poate că avea dreptate. Gândul acela, însă, nu-şi avea locul în mine.

Eu (şi rugăciunea)

Înainte să plecăm de la Nana, i-am trimis lui Sam un mesaj: Ce-ar fi dacă rugăciunea ar dispărea din lume?

Sam: Grea asta. Nu e pe felia mea

Eu: Nici a mea

Sam: E momentul să mă consult cu Sylvia lol

Eu: Vb serios. Crezi că lumea are nevoie de rugăciuni?

Sam: Lumea s-a dus dracului

Eu: Fii serioasă

Sam: Sunt serioasă

Eu: Nu mă ajuți

Sam: O să mă rog pentru tine

Eu: Foarte nostim

Sam: Serios Sally

Eu: Pe curând

Sam: Nu fi supărat

Eu: Dacă vb la tel ți-l închideam în nas

Ne îndepărtam de casa Nanei, iar tata s-a uitat la mine şi m-a întrebat:

— Ce-i aşa de amuzant?

— Nimic.

— Nu-i scriai un mesaj lui Sam?

Am dat din cap.

— Tu şi Sam... sunteți la fel.

Nu puteam să-l contrazic. O parte din mine voia să rămân tăcut, cu gândurile mele, iar o alta voia să stea de vorbă cu tata. Şi atunci m-am auzit întrebându-l:

— Ce s-ar întâmpla dacă rugăciunile ar dispărea din lume?

— Asta e simplu. Ar dispărea şi lumea.

— Vorbeşti serios?

— Cred că da.

— Ai vreo dovadă?

— N-o face pe deşteptul. Nu, n-am nicio dovadă. Nu am nevoie de dovezi.

— Nana se roagă pentru noi. Asta înseamnă că lumea noastră o să dispară... când moare Nana?

— Nu.

— Nu?

— Pentru că ne lasă pe noi în urma ei. Şi mai lasă în urmă şi alți oameni... alții care se roagă.

— Tu?

— Eu sunt unul dintre ei. Da.

— Tu pentru ce te rogi?

— Pentru mai multă bunătate în lume. Şi apoi mă rog pentru tine.

Dacă tata n-ar fi fost la volan, l-aş fi îmbrăţişat. Apoi mi-am zis: Cum poate omul ăsta să iubească atât? M-am simţit ca ultimul nesimţit. Cum am putut să mă gândesc sau măcar să-mi pun întrebări despre bărbatul ale cărui gene le port? Oricum, ce însemna structura genetică, în comparaţie cu bărbatul care m-a crescut şi iubit? Eram într-adevăr un mare nesimţit.

Şi rugăciunea? Cum poţi să te rogi unui Dumnezeu pe care vrei să-l pocneşti?

Tata

Tata nu a vorbit prea mult pe drumul spre casă. Uneori tăcerile sunt mai plăcute, însă alteori, nu. Într-un târziu, am spus:

— Azi a fost altfel, la Nana.

— Da. Cred că aşa va fi o vreme. Sper…

Nu şi-a terminat gândul.

— Ce sperи?

— Sper că o să ne descurcăm.

— Ne-am descurcat când a murit Popo.

— Cred că da. Dar Popo era Popo şi Nana e Nana... şi nu e acelaşi lucru.

Ştiam ce vrea să spună.

— Mda, cred.

— Familiile pot fi dificile. Oamenii devin furioşi când le e frică.

— Mai ales unchiul Tony.

— Da, unchiu-tău Tony e...

— Pricep, tată. Serios.

Tata a încuviinţat.

— Ne străduim cu toţii.

— Ştiu, dar tu şi cu mine, noi nu suntem dificili. Şi suntem o familie, nu?

— Da, Salvie, suntem. Cât despre familie, tu, eu şi Maggie suntem cea mai ne-dificilă familie cu putinţă. Dar nu suntem o familie complet independentă. Aparţinem unui ceva mai mare decât noi, corect? Ştii, când eram mai tânăr, am încercat din răsputeri să mă desprind de familia mea.

— De ce?

— Era prea greu, prea dificil, prea complicat. Pentru o bună perioadă de timp, am trăit într-un fel de exil autoimpus. Am plecat la facultate, mi-am trăit viaţa cum am vrut, am alergat după visele mele, am încercat să-mi înving demonii. Probabil că m-am crezut în stare să fac toate astea de unul

singur. Mă rog, am crezut că, fiind homosexual, familia mea mă urăşte, sau nu mă înţelege, ori că m-ar alunga. Aşa că m-am alungat singur. A fost mai uşor pentru mine să pretind că nu aparţin unei familii. Am încercat să mă prefac, să cred că nu aparţin nimănui.

— Ce s-a schimbat, tată?

— Eu m-am schimbat. Asta e ceea ce s-a schimbat. Eu. Eu nu am vrut să trăiesc fără familia mea. N-am vrut. Şi apoi erai tu.

— Eu?

— Da. Mama ta era aici. Avea nevoie de ajutor. M-am întors.

— Chiar ai iubit-o pe mama, nu-i aşa?

— Cea mai bună prietenă pe care am avut-o vreodată. Tu m-ai adus înapoi în familie. Vreau să ştii asta.

— Eu?

— Da.

Nu a mai spus nimic. A tras maşina pe dreapta.

— Poftim, a zis, treci tu la volan.

Eu? Eu l-am adus înapoi în familie? Uau. Va trebui să mă gândesc la asta. M-a făcut fericit faptul că mi-a putut vorbi despre ce simte. Şi că avea nevoie să conduc eu – că avea nevoie să fac eu ceva pentru el. Şi asta m-a făcut fericit.

Am mers pe I-10, întrebându-mă dacă tata va continua conversaţia pe care o începuse. Uneori începea să-mi spună ceva despre el şi o lăsa baltă exact în mijlocul poveştii.

— Am nevoie de o țigară.

— Nu se fumează în maşină, i-am zis.

— Oricum, nu le-am luat cu mine.

— Bun.

— Bun. Ții la unchii şi mătuşile tale, nu?

— Da. Îmi place că nu pretind a fi ce nu sunt. Sunt pur şi simplu ei înşişi. Asta îmi place.

— Şi mie, a zis tata, dând din cap. Treaba e însă că în familia asta nu prea suntem normali. Nu dăm bine ca familie, pe Facebook. Nu ne purtăm frumos, înjurăm, bem prea multă bere şi spunem ce nu trebuie. Nu încercăm să fim un model al familiei americane. Suntem doar aşa cum suntem. Şi nu ne stă în fire să fim perfecți. Dar, ştii ceva? Am greşit că nu am avut încredere în ei. Nana are o vorbă: Solo te haces menos. Ştii ce înseamnă?

— Tată, ştiu spaniola.

— Da, dar ştii ce înseamnă?

— Cred că înseamnă că nu ceilalți te fac să te simți singur. Tu însuți o faci.

— Deştept băiat. Am trăit departe de familie pentru că n-am avut încredere în ei. N-am avut încredere că mă iubesc suficient. Să-mi fie ruşine. Nu voi putea recupera toți anii aceia.

S-a uitat la mine.

— Niciodată să nu-i subapreciezi pe cei care te iubesc.

Am încuviințat.

— Ştiu că uneori crezi că oamenii sunt aidoma cărților. Dar viețile noastre nu au intrigi clare şi logice, iar noi nu spunem întotdeauna lucruri inteligente şi frumoase, aşa cum fac personajele din romane. Viața nu e aşa. Şi noi nu suntem nişte scrisori...

— Adică, aşa ca cea pe care mi-a lăsat-o mama.

— Nu la ea mă refeream, dar acum că ai pomenit-o... uite ce-i, nu putem să înghesuim ceea ce simțim şi ceea ce gândim... nu putem pune ceea ce suntem şi tot restul într-un plic şi apoi să spunem Acesta sunt eu. Nu ştiu ce încerc să spun. Presupun că am doar nişte regrete. Îmi pare rău să te informez că regretele fac parte din viață.

— Dar chiar trebuie să fie aşa?

— Da, cred că trebuie să fie chiar aşa. Pentru că întotdeauna vom face greşeli.

A tras aer în piept. Încerca să-mi explice mie ceva – şi poate chiar sieşi.

— Hai să zicem aşa: Arată-mi tu un om fără regrete, şi eu o să-ți arăt un om fără conştiință.

— Păi, tată, am zis dând din cap, măcar tu ai conştiință.

A început să râdă.

Atunci am început şi eu să râd.

Să fluieri în beznă.

CECZ =

Natură? Educaţie?

Ajunşi acasă, tata s-a dus direct în atelier. Munca era mai bună decât ţigările. Ştiam că va începe un tablou nou. Îşi scotea o pânză deja montată pe ramă şi începea. Abia după aceea reuşea să doarmă. Îmi spusese odată că el nu făcea artă. „Arta e ceva ce sunt.”

Eu nu eram deloc o fire artistică şi nu descoperisem nimic din ce ar fi putut să semene cu ceea ce avea tata, aşa că am plecat la mine în cameră.

I-am trimis mesaj lui Sam: Eşti acasă?

Sam: Unde să fiu?

Eu: Mâine şcoală

Sam: Mda m-am despărțit de Eddie

Eu: □

Sam: Tipii sunt naşpa. Nu mă mir că taică-tău nu are o relație

Eu: Lol

Sam: Pe bune

Eu: Nu poți să elimini toți tipii de pe planetă

Sam: De nu? Lol

Eu: Poți să trăieşti fără mine?

Sam: Rahat îngâmfat ce eşti

Eu: Lol. Mă bag la somn

Sam: Somn uşor

Eu: La fel

Mi-am pus telefonul la încărcat şi am potrivit alarma pentru ora 6:30.

Am tras adânc aer în piept şi am încercat să-mi aduc aminte dacă mă spălasem pe dinți. Nu conta – dacă n-o făcusem, oricum nu mai aveam de gând. Am mângâiat-o pe Maggie, întinsă pe pat lângă mine.

Înainte să mă ia somnul, m-am gândit la ce spusese tata – că viața nu era mereu simplă şi frumoasă ca o carte şi că nu avea o intrigă plină de personaje care să spună lucruri profunde şi inteligente. Aici însă nu avea dreptate. Vedeți voi, tata spunea lucruri inteligente şi frumoase. Şi erau adevărate. Erau cele mai adevărate lucruri din lumea asta. Şi atunci eu de ce nu puteam să fiu ca el?

Mi-a venit o idee, aşa că am intrat pe internet şi am început să caut informații. Am găsit un articol: „Natură sau educație în psihologie. Această dispută din cadrul psihologiei analizează măsura în care anumite trăsături comportamentale sunt produsul unor caracteristici moştenite (adică genetice) sau dobândite (adică învățate).”

Am citit câteva articole şi mi s-a părut că nimeni nu ştie de fapt răspunsul la această întrebare. La întrebarea mea: Ce e mai important? De unde anume venea, de fapt, energia mea interioară – din caracteristicile genetice moştenite de la tatăl

meu biologic, sau din cele dobândite de la tata, omul care m-a crescut?

Care dintre tații mei va influența în mod hotărâtor devenirea mea ca om?

Eu (în întuneric)

M-am trezit la ora 3:14 dimineața. Visasem că mergeam prin ploaie. Mă rătăcisem, în vis. M-am gândit la prima zi de şcoală, când mă prinsese ploaia şi mă simțisem atât de singur. M-am uitat la ecranul telefonului. Nu reuşeam să fac față lucrurilor care se întâmplau în viața mea. Sam şi spaima pe care o trăsese cu jigodia de Eddie. Nu voiam să mă gândesc la asta. Nana şi cancerul. Nu voiam să mă gândesc la asta. Eu şi schimbările care simțeam că mă macină. Nu voiam să mă gândesc la asta. Eu şi facultatea, şi viitorul, şi eseul acela idiot pentru admitere, pe care nici măcar nu mă gândisem să-l scriu. Nu voiam să mă gândesc la asta.

Aşa că am început să mă gândesc la familia mea şi la toate lucrurile bune pe care mi le aminteam despre ea: la momentul acela în care unchiul Mickey mă ridicase în brațe, când un câine de pripas se repezise direct la beregata mea; la dimineața în care mătuşa Evie ajunsese la spital, după ce căzuse de pe o scară, în timp ce instala beculețele de Crăciun, şi la şirul de înjurături care îi scăpaseră pe gură în timp ce zăcea întinsă la podea; la după-amiaza când Popo căzuse de pe acoperiş şi se scuturase pur şi simplu de praf, râzând, în timp ce Nana clătina din cap şi îşi făcea cruce; la weekendul pe care unchiul Mickey îl petrecuse la închisoare, ratând ziua mea de naştere; la dimineața de vară în care am

aruncat cu pietre într-un viespar şi am ajuns la camera de gardă, cu mătuşa Lulu, care m-a frecat apoi trei zile la rând cu un soi de alifie; la vara pe care mi-o petrecusem acasă la Nana, pentru că tata ţinea nişte cursuri în Barcelona, şi la grătarul pe care îl făcuserăm la Nana, cu mine numărând toate cutiile de bere şi banii pe care i-am câştigat vânzând aluminiul la punctul de reciclare; şi la piramida umană pe care o făcuserăm în curtea din spate, când mi-am sărbătorit împlinirea a cincisprezece ani, şi eu fusesem vârful piramidei. Părea că toate lucrurile pe care le trăisem îmi alergau prin cap ca o haită de câini care fuge pe străzi, câini care aleargă şi aleargă, fără să se poată opri, nici măcar atunci când obosesc.

Am zâmbit în sinea mea. Mulţi oameni pe lumea asta au o viaţă cu adevărat de rahat, şi nici măcar nu e vina lor. Ca Fito. Unii oameni s-au născut pur şi simplu în familia greşită, sau au fost adoptaţi de familia greşită, ori s-au născut cu ceva frânt înăuntrul lor. În tata nu exista nimic frânt, chiar dacă unii credeau altfel, pentru că era gay. Oamenii aceia se înşelau, însă. Ei nu-l cunoşteau.

Eu. Şi pumnii mei.

Am trecut pe lângă tipul pe care îl lovisem în stomac pentru că mă făcuse pinche gringo. S-a uitat urât la mine. O parte din mine voia să-i spună Îmi pare rău şi Eu chiar nu sunt aşa. Dar, în fine. Chiar eram aşa. Mă întrebam dacă nu ar fi trebuit să-i mărturisesc tatei despre incidentul respectiv, pentru că îi spuneam aproape tot ce mi se întâmpla. Însă deocamdată nu articulasem nimic în cuvinte. Cum zicea

Sam mereu: „Dacă nu poți exprima în cuvinte, atunci pur şi simplu nu ştii.”

Strâng pumnul.

Acesta e pumnul meu.

Vreau să dau cu pumnul într-un zid şi să-i spun lui Dumnezeu să o facă bine pe Nana. Iar apoi să-l pocnesc şi pe El.

Vreau să-i trag lui Eddie un pumn să-l las inconştient, să-l fac să-i ceară iertare lui Sam.

Mă tot gândeam că s-ar putea să ajung la fel ca tipul ale cărui gene le port în mine. Şi uram în continuare gândul acela.

Sam

Sam m-a sunat după ore. Nu se simțea bine şi rămăsese acasă.

— Chiar eşti bolnavă?

— Da. M-a îmbolnăvit Sylvia.

— Ce s-a întâmplat?

— Ne-am certat.

— Asta da noutate.

— Du-te dracului.

Uneori, când Sam şi mama ei se certau, Sam cădea în depresie. Un alt semn care mi-a indicat că era întoarsă rău

a fost faptul că mă sunase. Noi nu prea vorbeam la telefon. Cel mult ne trimiteam mesaje.

— Vrei să vorbim despre asta?

— Sigur că vreau să vorbim, ce rahat. Te-am sunat, nu?

— Cred că ar trebui să vii aici, i-am spus.

— Bine.

— Îți pregătesc ceva de mâncare.

— Mi-e al dracului de foame.

— Bine, bine, gata cu înjurăturile.

— Te-am ofensat, Sally?

— Există şi alte cuvinte în vocabularul tău. Foloseşte-ți şi tu imaginația.

— Puritanule.

— Gură de canal.

— Băiat alb.

— Iubitoare de tipi răi.

M-am dus în atelierul tatei. Se uita la fotografii vechi.

— Salut.

— Salut, a zis şi el şi mi-a zâmbit.

— Ce 'aci?

— Caut o poză cu Nana. Una anume.

— De ce?

— Îmi trebuie pentru un tablou.

Am dat din cap.

— Mătuşa ta Evie şi cu mine plecăm la Scottsdale mâine după-amiază.

Pentru o clipă, ne-am studiat unul pe celălalt din priviri.

— Ştiu că vrei să vii şi tu...

— Tată, l-am întrerupt, rămân aici să păzesc cetatea.

A zâmbit – pe urmă a râs.

— Îți aduci aminte?

Aşa îmi spusese prima dată când mă lăsase singur acasă.

M-a privit.

— O să fiu sincer cu tine.

— Mereu ai fost sincer cu mine, tată.

— Din ce ştii tu.

— Din ce ştiu eu, am zis, râzând.

— Mi-e puțin frică. Adică, nu, stai s-o iau de la capăt. Mi-e foarte frică.

— Nana?

— Da. Am sentimentul ăsta. Ştii unde vreau să ajung? Va trebui să ai răbdare cu mine. E, într-un fel, ca atunci când înveți o limbă nouă. Nu e ceva ce ajungi să stăpâneşti cu uşurință.

Sam mi-a trimis un mesaj: Trimite-o pe Maggie afară să mă întâmpine.

Am deschis uşa de la intrare şi m-am uitat cum alergă Maggie spre Sam, dând din coadă. M-am uitat cum o linge pe față, cu un gest familiar, apoi la zâmbetul lui Sam şi la felul în care o îmbrățişează.

Sam şi Maggie au urcat în salturi treptele verandei. Sam s-a uitat la mine scrutător.

— Ştii, ar trebui să-ți faci un tatuaj.

— Nu e genul meu.

— Ai dreptate. Nu e genul tău. Îmi placi aşa cum eşti. Mai mult sau mai puțin.

— Mai mult sau mai puțin?

— Mda. Îmi place că nu eşti ca alți băieți care-mi plac.

— Da, ştiu.

— Pari dezamăgit, Sally.

— Păi...

— Ce?

— Nimic... Ce-ar fi dacă ai descoperi că sunt altfel? Ştii, cineva care se dovedeşte a nu fi aşa cum ai crezut?

— Sally, eu te cunosc.

— Serios?

— Vorbeşti fără noimă. Vino. Hai să intrăm.

Tata pregătea faimoasele lui taco. Sam adora tacoul preparat de tata. Şi eu la fel. Maggie, nu mai vorbim. Sam şi cu mine ne-am dus în living, unde se simțea mirosul micilor tortilla de porumb pe care tata le îndoia şi le prăjea. Doamne, adoram mirosul ăla. În timp ce vorbea, Sam îşi tot încrucişa şi desfăcea brațele peste piept.

— Mama e aşa o ticăloasă.

— Retrage-ți vorbele.

— Odată ce ai zis ceva, nu mai poți să-ți retragi vorbele.

— Ba poți.

Sam era în stare să-ți arunce nişte priviri care să te oprească în mijlocul frazei. Dar şi eu puteam să fac la fel.

— Retrag ce-am spus, a zis şi şi-a încrucişat brațele. E rea. Poate să fie foarte rea.

Am dat din cap.

— Ştii ce mi-a spus? „Dacă nu te păzeşti, fetițo, o să ajungi dansatoare la bară, pe jumătate goală, înconjurată de bărbați bătrâni, obsceni şi băloşi. Şi mai zici că vrei să mergi la Stanford?” Nu avea niciun drept să spună aşa ceva.

— Trebuie să recunosc faptul că în momentul ăsta n-o plac foarte tare pe maică-ta.

— Bun, a zis zâmbind şi s-a trântit pe canapea. Pot să te întreb ceva?

— Sigur.

— Ai plăcut-o vreodată pe mama?

— Păi, n-o prea cunosc. Nu pare prea interesată de a se lăsa cunoscută de alții. De mine, în niciun caz.

— Mda, cred că ai dreptate.

— Sam, tu îți doreşti să fii mamă la un moment dat?

— Nu m-am gândit niciodată la asta.

— Niciodată?

— Nu chiar. Dar tu, Sally? Vrei să fii tată la un moment dat?

— Mda, sigur că vreau. Vreau trei copii.

— Trei?

— Poate patru. Asta ar fi super.

— Păi, mult succes în încercarea de a convinge o fată să se mărite cu tine.

Asta m-a făcut să zâmbesc. Dar apoi i-am observat privirea tristă.

— Ştii, Sally, cred că mi-ar fi frică să fiu mamă. Nu cred că aş fi o mamă bună.

— Hei. Cred că ai fi o mamă super.

— Ce te face să spui asta?

— Pentru că ai foarte mult aici, am spus şi am arătat spre inima mea, împungând cu degetul locul de deasupra. Nu e nevoie de altceva.

— Semeni perfect cu tatăl tău, înțelegi ce zic? Adică, ştiu că nu e de adevărat...

— Da, aşa e.

— Aşa e, a zis şi Sam, dând din cap.

Şi în clipa aceea mi-am dorit din toată inima mea chinuită ca tata să fi fost tatăl meu biologic.

Apoi i-am auzit vocea reverberând în toată camera.

— Vrea cineva taco?

Maggie a mâncat unul. Atât avea voie. Tata a mâncat trei. Sam şi cu mine am mâncat fiecare câte cinci.

Am condus-o pe Sam acasă. Seara era liniştită, vremea, aproape perfectă.

— Tata pleacă mâine.

— O duce pe Nana la Clinica Mayo?

— Mda.

— Nu vrei să vorbim despre asta chiar acum, nu-i aşa?

— Cred că nu.

— Fă-mi o favoare: Nu mai aduce în discuție lucruri despre care nu vrei să vorbeşti.

— Bine, bine. Mai lasă-mă. Vreau şi nu vreau să vorbesc despre asta.

— Înțeleg. Nana e tare drăguță.

— Da, este.

— Sally, ți-e frică?

— Nu am pierdut niciodată pe cineva drag. Mă rog, nu e adevărat. L-am pierdut pe Popo.

— Şi ți-ai pierdut mama.

— Da, Sam, aşa e. Dar nu-mi mai amintesc. Dacă nu-ți mai aduci aminte de ceva, nu te doare.

— Sally, n-ar fi super dacă am putea pur şi simplu să apăsăm un buton de ştergere din creier şi să uităm momentele în care ne-am simțit răniți?

— Ar fi bine. Dar poate că nu. Adică, durerea face parte din viață, nu?

— Exact. Uneori chiar e nasol.

— Presupun că nu putem să ne alegem doar lucruri bune pe care să ni le amintim, nu crezi?

Am urmărit-o cu privirea până a intrat în casă. Am rămas acolo, o vreme. A scos capul pe uşă şi mi-a zâmbit. Mi-a făcut cu mâna. Foarte drăguț. I-am făcut şi eu cu mâna.

Eu şi tata

Vântul şi ploaia care îmi răpăia în geam m-au trezit. Apoi a început să fulgere. Şi să tune, cerul parcă încerca să se rupă în două.

Mi-am luat în grabă pantalonii şi am dat fuga pe veranda din față, cu Maggie după mine. Trebuia să admir spectacolul – era una dintre plăcerile mele. N-am fost surprins să-l găsesc pe tata acolo, fumând o țigară. Privea cum fulgeră şi cum cade ploaia. Am rămas lângă el, în picioare. Tata şi-a petrecut brațul pe după umerii mei. M-am sprijinit de el şi ne-am uitat împreună la fulgere, ascultând trosnetele tunetelor şi ploaia care cădea ca o perdea. Nu ştiu cât am stat aşa acolo. Erau uneori momente în care timpul nu mai exista. Sau poate că exista, dar, mă rog, nu mai conta.

Nu am rostit niciunul vreo vorbă. Tata avea dreptate. Existau într-adevăr prea multe cuvinte în lume. Nu ne trebuie altceva decât sunetul ploii.

Furtuna a fost zdravănă. Dar nu mi-a fost frică. Ştiam că iubirea tatei e mai puternică decât orice furtună.

— O să te descurci? a întrebat încet.

— Da.

— Fără petreceri nebune?

— Doar Sam. Cred că e suficientă nebunie.

— O să te sun în fiecare zi, a spus, râzând.

— Cât timp o să fii plecat?

— Nu ştiu.

Am dat din cap.

— Hai să dormim puțin. Trebuie să mă trezesc devreme.

— Nu, am zis. Hai să aşteptăm să se termine furtuna.

Între furtuni

Aerul se limpezise, cerul era de un albastru atât de intens, cum nu mai văzusem.

M-am gândit la ce îmi spusese tata într-o zi de vară. Căzusem, aveam genunchiul julit şi plin de sânge. Ne aşezaserăm pe veranda din spate, iar tata îmi curățase rana şi îmi lipise un leucoplast peste ea. Cerul tocmai se luminase, după o furtună de vară. Plânsesem, iar tata încerca să-mi smulgă un zâmbet.

— Ai ochii de culoarea cerului. Ştiai?

Nu ştiu de ce mi-am amintit asta. Poate pentru că ştiam că îmi spunea că mă iubeşte.

Oricum, ochii mei nu erau nici pe departe la fel de frumoşi ca cerul. Nici pe departe.

Şedeam pe treptele din față şi inspiram aerul proaspăt, când mătuşa Evie şi Nana au oprit maşina în fața casei. Nana a coborât şi mi-a zâmbit, ca şi cum nu ar fi fost bolnavă. Stătea pe alee, îmbrăcată într-o rochie albastru-pastel, care îmi mintea de o zi de vară. Arăta la fel ca întotdeauna: drăguță, puternică şi fericită. Am coborât treptele în salturi şi am luat-o în brațe.

— Mijito de mi vida[17], eşti aşa de frumos.

— Înfăţişarea nu are importanţă.

— Aşa e, a zis, prinzându-mi faţa în palmele ei, la fel cum făcuse de atâtea ori înainte. Toţi oamenii sunt frumoşi.

— Nu chiar toţi, am spus.

— Ba toţi.

I-am zâmbit. Nu aveam de gând s-o contrazic.

Tata a coborât treptele, cu o valiză în mână. I-am privit, pe el şi pe mătuşa mea, rearanjând bagajele în portbagaj.

Mătuşa Evie mi-a făcut cu ochiul.

— Bună, drăguţă.

Asta era chestia ei. Toată lumea era drăguţă.

— Bună.

— O să fii băiat cuminte?

— Întotdeauna sunt băiat cuminte, mătuşă Evie.

— Întotdeauna?

— Ei, în cea mai mare parte a timpului.

— Păi, pentru mine e suficient.

Tata a deschis porţiera pentru Nana.

---

[17] Sufletul meu/viaţa mea, în spaniolă.

— Gata?

Nana a înclinat din cap, şi pe chip i-a trecut o umbră de tristeţe.

Mi-a făcut cu mâna.

I-am răspuns în acelaşi fel.

L-am îmbrăţişat pe tata. Avea un aer serios.

— Să ai mare grijă de Maggie.

— Aşa fac.

— Spune-i lui Sam că mă bizui pe ea să te ţină departe de belele.

— O să-i spun.

Mătuşa Evie m-a strâns în braţe şi a sărit pe bancheta din spate. I-am urmărit cu privirea în timp ce se îndepărtau. M-am gândit la furtuna din noaptea trecută. Una se terminase, o alta începea.

Eu. Fito. Prieteni.

În seara aceea, tata m-a sunat să-mi spună că o internau pe Nana la Clinica Mayo. Îmi lăsase un card ATM, în caz că aveam nevoie de ceva.

— Să nu-ţi faci de cap cu cardul ăla.

Ştiam că glumeşte. Stăteam în fotoliul de piele al tatei, cu Maggie întinsă la picioarele mele. Când am terminat de vorbit cu tata, mi-am rotit privirea prin casă. M-am uitat îndelung la tabloul pictat de tata şi agățat pe perete. O pictură de dimensiuni mari care ocupa aproape întreg peretele. Înfățişa un grup de copii adunați în jurul unei piñata. Copiii erau frații şi surorile lui. Iar cel care lovea piñata era unchiul Mickey. Puştiul care era tata stătea deoparte. Adoram tabloul acela. Dar, uitându-mă la el, m-am simțit iar singur. Nu voiam să mă simt singur. Ştiam că voi începe să mă gândesc la lucruri. Rahat.

Mi-am turnat un pahar cu apă rece, iar prin minte mi-a trecut un gând: Dacă dau accidental peste tatăl meu biologic, oare ne-am recunoaşte unul pe altul, pentru că semănăm? Am şti? Nu e tatăl meu, nu e tatăl meu, nu e tatăl meu.

*

I-am trimis un mesaj lui Sam: Mă simt singur. Petrecere în pijama?

Sam: Aii. Nu pot. Mâine am şcoală. Şi Sylvia e belicoasă.

Eu: Ce s-a întâmplat?

Sam: E supărată, ştii tu, pe chestia cu Eddie, şi mi-a oprit toate cererile de înscriere la fac. E supărată. Şi eu sunt supărată. Un iad

Eu: Îmi pare rău.

Sam: Tre' s-o tai. Sylvia tocmai a intrat în cameră. Scrie ceva pe oglinda mea din baie. VBMT

M-am hotărât să-i scriu lui Fito: Tata a plecat. Sunt singur. Vrei să treci pe-aici?

Fito: E târziu

Eu: Unde eşti?

Fito: La muncă. Nu prea am voie să stau pe tel

Eu: Naşpa. Când scapi?

Fito: 11

Eu: Vii la mine când termini?

Fito: OK. Mă mai relax puțin. Nu că aş avea oră de intrare

Eu: Cool cool. Pot să fac sandviciuri

Fito: Drăguț

Puțin după ora unsprezece, am ieşit cu Maggie pe treptele din față, să-l aşteptăm pe Fito. În mod normal, în timpul săptămânii nu stăteam treaz seara atât de târziu, decât dacă aveam teme de făcut, dar oricum, n-am avut mult de aşteptat. Maggie a lătrat, iar din întuneric a apărut Fito.

— Salut.

— Salut. Care-i treaba?

— Stelele, am zis.

— N-am vreme să mă uit la stele, a răspuns el, râzând.

— Nasol.

— Mda.

Am intrat în casă şi i-am pregătit lui Fito un sandvici.

— Nu vrei şi tu unul?

— Neeh. Cred că o să-mi fac doar nişte popcorn.

— Ai popcorn?

— Mda.

Am luat o pungă şi am băgat-o în cuptorul cu microunde. Fito înfuleca pe nemestecate.

— Tu nu mănânci niciodată? l-am întrebat.

— Ei, cum să nu, mama e o adevărată maestră în bucătărie, a răspuns, râzând oarecum. Mama primeşte tichete alimentare. Şi îşi vinde rahatul de card Lone Star pe droguri.

— No bueno.

— No bueno e corect spus. Deci unde e taică-tău?

— Nana e bolnavă. Cancer. Au dus-o la Clinica Mayo din Scottsdale, la control. Aşa că tata o să lipsească vreo câteva zile.

— Naşpa treaba cu Nana.

— Da. M-am tot gândit la asta.

— Nu e bine. Mie nu-mi e niciodată bine când încep să mă gândesc.

— Cred că nici mie. Dar, în fine, ştii chestia aia despre viaţa necercetată, de care vorbeşte mereu doamna Sosa?

— Da, da, doamna Sosa.

Fito şi-a luat vocea profesoarei de engleză şi o expresie complet caraghioasă.

— Viaţa necercetată nu merită trăită[18]. Fito, eşti atent? Ştii să-mi spui ce filosof a zis asta?

Apoi a râs.

— Profa aia mereu crede că nu sunt atent. Rahat, chiar sunt, mereu.

Lumea nu avea niciodată încredere în Fito. Uram chestia asta. Nici măcar Sam nu avea destulă încredere în el.

Era plăcut să stau acolo cu el şi să pălăvrăgim. Am vorbit despre şcoală şi despre profesori şi am mâncat popcorn, apoi am mânat iar popcorn şi am băut câteva sticle de Coca-Cola. Pe urmă, din senin, Fito a zis:

— Ştii ce, la un moment dat o să mă duc să-l caut pe taică-meu.

— Pe bune?

— Da. Adică, eu şi cu el avem o şansă. Înţelegi, să creăm o legătură.

---

[18] Dicton al filosofului grec Socrate.

Am dat din cap.

— Tu o să-l cauți vreodată pe bio-tatăl tău?

Aşa îi spunea el, bio-tatăl meu.

— Şi ce să-i spun?

A ridicat din umeri.

— Nimic, poate. Poate doar ai primi răspuns la întrebarea care-ți umblă prin cap.

— Poate, am zis. Nu ştiu. Încerc să nu mă gândesc la asta.

— Mda, te înțeleg.

Fito se pricepea să citească oamenii.

— Deci, a adăugat, cum ai ajuns să te cheme Salvador?

— Bună întrebare.

— Adică, maică-ta era o gringa, nu?

— Mda.

— Şi înțeleg că bio-tatăl tău nu era mexican.

— Nu cred. Nu ştiu. Mamei i-a plăcut pur şi simplu numele, probabil.

— E un nume impunător.

— Mda, probabil.

M-am uitat la el şi l-am întrebat:

— Fito, care e numele tău adevărat?

— Adam.

— Să-mi f*t una, nu se poate. Adam?

— Mda. Când m-am născut, mama se lăsase de droguri de ceva vreme, şi Adam, în fine, a fost omul cel nou, iar eu trebuia să reprezint o viaţă nouă. Şi, la dracu', ştim cum a sfârşit totul. Şi, nu ştiu cum, fraţii mei mi-au zis Fito pentru că aveam piciorul mic.

A ridicat din umeri.

— O tâmpenie. Am o familie tâmpită.

— Îmi place Fito.

— Şi mie îmi place Fito, a zis.

Tata mă suna în fiecare zi.

Stăteam de vorbă, dar nu părea în apele lui. Şi nu prea aveam multe de vorbit. Sau poate că erau prea multe de vorbit. Chiar şi aşa, era plăcut să-i aud vocea şi îmi plăcea că-mi spunea că mă iubeşte. Mă întrebam dacă lui îi venea mai uşor să spună Te iubesc pentru că era gay. O întrebasem pe Sam despre asta. Mi-a zis: „Nu fi prost, Sally!"

Chiar şi un tip isteţ putea să fie prost. Eu eram dovada vie.

În restul săptămânii în care tata a fost plecat, am intrat pe Facebook – nu eram eu mare fan şi nici nu am postat nimic. Eram unul dintre cei cărora doar le plăcea să citească postările celorlalţi. Probabil aveam nevoie să nu fiu singur. Prietenii mei postau mai ales chestii stupide. Nu mă

deranjau stupizeniile. Întotdeauna dădeam click pe like. S-ar fi putut spune, cred, că mă număram printre aceia care aprobau nediscriminatoriu. Nu făceam rău nimănui. Era felul meu de a face lumea să se simtă bine. După ce am închis aplicația, mi-am pus un castron plin cu înghețată. M-am așezat pe treptele din spate și m-am uitat la stele. Mi-am amintit că o învățasem pe Nana care sunt constelațiile, și cât de mândră fusese de mine că manifestam interes pentru ceruri. Și mi-am amintit ce spusese Fito – N-am vreme să mă uit la stele.

Așezat pe trepte, am ridicat privirea spre stele și m-am simțit foarte, foarte mic.

Eu și Sam

Sam mi-a trimis un mesaj: Vineri! Petrecere în pijama!

I-am răspuns: Petrecere în pijama!

Doamne, ce blegi mai eram uneori. Dacă i-aș fi spus însă vreodată așa ceva lui Sam, s-ar fi supărat. Nu-i plăcea ideea de a fi bleagă. Ferească sfântul. Apoi m-am gândit că majoritatea oamenilor credea că eu eram băiatul care o împiedica pe Sam s-o apuce pe căi greșite. Lumea îmi acorda prea mult credit.

Sam a venit la mine și mi-a pus eterna întrebare:

— Ce mâncăm diseară?

Doamne, pentru o fată care mânca atât de mult ca ea, te-ai fi aşteptat să fie grasă. Dar nu, nu era.

— Am putea să comandăm pizza.

— De la Ardovino!

— Mda.

— Ăia nu fac livrări.

— Tata a lăsat maşina acasă.

Sam era deja cu mâna pe telefon, comanda pizza.

— Să nu uiți de salată.

*

Am hotărât să ne uităm la un film vechi, din colecția tatei. Să ucizi o pasăre cântătoare, a zis Sam.

— Tocmai l-am văzut cu tata.

— Păi, eu nu.

— Păi, eu da.

— Nasol, dragule. N-o să te omoare dacă îl mai vezi o dată.

— Serios. Uite, au scos un fel de continuare – şi Atticus se dovedeşte a fi un rasist.

— Da, da, şi tu ai citit cartea?

— Nu, dar...

— Dar... dar nimic, Sally. În versiunea asta, Atticus nu e rasist. Aşa că hai să ne concentrăm, Sal.

Nu ştiu de ce m-am obosit să mă contrazic cu Sam. Rezultatul era mereu acelaşi. Aşa că, în loc să lungesc o dispută pe care eram menit s-o pierd, am spus doar:

— Data viitoare aleg eu.

— Promit.

La mijlocul filmului, Sam m-a împuns cu un deget şi a zis:

— Cred că taică-tău seamănă puțin cu Atticus Finch.

— Cel care nu e rasist.

— Da, cu ăla.

— Crezi, Sammy?

— Mda. Şi e la fel de frumos ca Gregory Peck.

— Da, am spus.

— Cum se face că, atunci când rămâi să dormi la mine, tu ajungi mereu în pat?

— Pen' că eu sunt fată.

— Uneori eşti aşa o neruşinată, Sam.

— Da, da.

— Şi cum se face că întotdeauna tu dormi cu Maggie?

— Asta ar trebui s-o întrebi pe Maggie.

— Trădătoareo, am zis, uitându-mă la Maggie.

Apoi am privit-o pe Sam.

— Cred că uneori ar trebui să mai dormi şi tu pe jos.

— Taci, a spus şi a stins lumina. Culcă-te.

Dar nu ne puteam opri din râs.

S-a lăsat o tăcere absolută. Pe urmă am auzit-o pe Sam:

— Spune-mi un secret.

— Un secret.

— Toți avem.

— Spune tu întâi.

Sam era foarte tăcută. Apoi a zis:

— Sunt încă virgină.

Am zâmbit în sinea mea, bucuros că nu se culcase cu niciunul dintre tipii ăia răi.

— Şi eu.

A râs.

— Toată lumea ştie asta, prostule. Spune-mi un secret adevărat.

Nu mi-am dat seama că urma să-i spun.

— Am o scrisoare de la mama.

— Ce? Pe bune? Pe bune?

— Da, mi-a dat-o tata.

— Când?

— În urmă cu ceva vreme.

— Ce scrie?

— N-am deschis-o.

— Ce?! Ce nu e în regulă cu tine?

Sam a aprins lumina ca să-i văd expresia de pe față.

— Ai o scrisoare de la mama ta, mama ta care e moartă, şi n-ai deschis-o încă? Ce tâmpit!

— Nu sunt tâmpit. Pur şi simplu nu sunt încă pregătit s-o deschid.

— Păi, când o să fii? După ce moare planeta din cauza încălzirii globale?

— Acum tu eşti tâmpită.

— Ok, vorbeşte. Am ştiut eu că se petrece ceva cu tine. Pur şi simplu am ştiut.

— Da, da.

— Să nu mă iei tu pe mine cu da, da, nesimțitule. Vorbeşte.

— Nu mai e nimic altceva. Mă rog, nu sunt pregătit.

— Ce se întâmplă?

— Nu am un răspuns.

Îmi dădeam seama că e exasperată.

— Uite, ți-o citesc eu, a zis ea.

— Asta e exact ce m-am gândit că o să spui... exact motivul pentru care nu ți-am spus despre ea.

Mult timp, Sam nu a mai zis nimic – dar îmi dădeam seama că e bosumflată. A stins lumina.

— Sam, nu te supăra pe mine, i-am şoptit.

— Te sperie ideea de a citi ce scrie acolo?

— Cred că da.

— De ce, Sally?

— Nu ştiu.

— Ştii ce cred eu? Cred că eşti furios pe mama ta. Pentru că a murit. Nu ți-ai mărturisit niciodată ție acest mic secret murdar.

— Ah, acum eşti afurisitu' de Dalai Lama?

— Mda.

I-am zâmbit în întuneric, cu un aer de superioritate.

— Păi, când te vei simți pregătit s-o citeşti, Sally, o să-mi spui şi mie ce ți-a scris?

— Promit. Şi tu îmi promiți să nu mă pisezi la cap cu asta?

— Promit.

— Sammy, mă bucur că suntem prieteni.

— Şi eu mă bucur, Sally.

S-a oprit din vorbit, iar eu îi ascultam ritmul respiraţiei. M-am întrebat de ce fetele nu sforăie. Poate că sforăiau, dar nu şi Sam. Ştiam că eu mai sforăiam uneori. Nu eram expert în sforăit. Stăteam întins pe jos, în sacul meu de dormit, şi am început să fac o listă de lucruri în care nu eram expert. Cancer. Fete. Bărbaţi gay. Mame. Bio-taţi. Natură vs. Educaţie. Furie. Frică. Rugăciune. Am adormit în timp ce întocmeam lista.

Eu şi tata

M-am trezit devreme. Sam dormea tun. Era clar genul somnoros. Eu, ştiţi, nu prea.

Am stat şi m-am uitat cum răsare soarele. M-a sunat tata. A zis că unchiul Julian îşi luase liber şi că mergea la Scottsdale, să stea cu Nana cât timp era internată la Clinica Mayo.

— În seara asta iau avionul spre casă.

— Avionul? Credeam că eşti cu maşina.

— Nu. Drumul cu maşina a fost prea lung pentru Nana, iar zborul durează doar o oră.

— Ah.

— Credeam că ţi-am zis.

— Am uitat, probabil. Mă bucur că vii acasă. Cetatea nu e la fel fără tine.

— Ce? N-ai făcut praf totul pe acolo?

— Nup. A venit Sam la mine. Am făcut obişnuita noastră petrecere în pijama.

— N-ați mai exersat şi alte săruturi, nu?

— Sigur că nu. N-ar fi trebuit să-ți spun asta.

— Verificam doar.

Am observat că nu pomenise nimic despre Nana. Dacă veştile ar fi fost bune, mi-ar fi zis ceva.

Sylvia

Făceam omletă, iar Sam o hrănea pe Maggie cu şuncă.

— Nu-i face bine, i-am spus.

— Ea pare să fie de altă părere.

M-am uitat urât la Sam.

Mi-a răspuns la fel. Pe urmă a început să scrie un mesaj.

— Cui îi scrii?

— E ceva personal.

— Mda, păi, dacă e aşa de personal, de ce o faci sub nasul meu?

I-am aruncat unul dintre cele mai tari zâmbete ale mele.

— Dacă ții morțiş să afli...

— Ţin morţiş.

— Îi scriu Sylviei. Azi ar trebui să mergem împreună la cumpărături.

— Ce drăguţ. Alţi pantofi.

— A fost doar o fază, aia.

— Aiurea. Păsările colibri au fost o fază. Mă rog, ai depăşit faza aia, după care a revenit. Dar pantofii. Ăştia sunt ceva cronic.

— Cronic?

— Mda. Deci care e faza nouă?

— Vinilul.

— Vinilul?

— Sylvia are discuri vechi şi un pick-up. L-am scos acum câteva zile şi am ascultat nişte chestii vechi de-ale ei. Au fost ale unchiului mamei. Trebuie să-i recunosc meritele în privinţa asta. N-o fi ea în stare să ţină casa curată, dar şi-a păstrat colecţia de discuri vechi în stare perfectă. Ca să vezi, f*tu-i.

— Iar foloseşti cuvântul ăla?

— Repetă după mine.

Fata asta chiar ştia să zâmbească.

— Nup.

— ’Aide. N-o să mori din asta.

— Folosesc rar cuvântul ăla.

— Pun pariu că o să te însori cu o fată rea.

— Nup.

Sam a clătinat din cap. Se juca în continuare cu telefonul.

— Sylvia nu mi-a răspuns la mesaj. Mi-a promis. Încearcă să se revanşeze pentru faptul că nu mai am voie să ies la nicio întâlnire, decât dacă îl cunoaşte şi ea pe tip. Şi mi-a promis că, dacă mă port frumos, o să vorbim despre înscrierea mea la Stanford. Dacă mă port frumos? Ce vrea să însemne asta? Cine o să-mi evalueze purtarea? Eu sau ea?

— Cred că onoarea îi revine ei. Şi măcar se poartă ca o mamă. E un progres.

— Nu şi după părerea mea.

— Vrei să se implice sau nu?

— Să se implice? Ea e aia care m-a făcut să fiu dependentă de neimplicare. Şi atunci, ce-i mai rămâne unei fete de făcut?

— Încearcă.

— O să mă gândesc. Da', dacă nu-mi pică bine, o să-i spun să mă slăbească.

I-am pus dinainte omleta.

— Exact cum îți place.

A zâmbit, în timp ce o suna pe maică-sa.

— Poți oricând să te angajezi ca bucătar.

— A, sigur, ăsta e idealul meu în viață.

— Rahat!

— Ce-i?

— A intrat direct căsuța vocală. Aceeaşi poveste dintotdeauna. Iubiții ei sunt mereu pe primul loc.

— Relaxează-te. Nu e nici ora douăsprezece.

— De obicei e acasă de pe la zece.

— Păi, poate că tipul ăsta e special.

— Toți sunt speciali.

Atunci i-a sunat telefonul.

Era aşa de ciudat totul, ca şi cum merseserăm mereu într-o singură direcție, şi deodată am luat-o într-o alta şi ne-am trezit brusc pe un drum care nu ne era familiar, ne căutam calea în întuneric şi nu mai ştiam încotro ne îndreptăm. Fuseserăm aşa de siguri pe noi, dar acum ne rătăciserăm. Rătăciți cum nu mai fuseserăm niciodată. Am auzit vocea lui Sam răspunzând la telefon.

— Da, eu sunt Samantha Diaz...

Şi am privit-o dând încontinuu din cap, cu lacrimile curgându-i pe obraz, în timp ce şoptea fără întrerupere, neîncrezătoare: Dar cum, când, nu, nu. Apoi s-a uitat la mine cu o privire rugătoare, rănită, implorându-mă să-i spun că nu e adevărat, că nu se întâmplă asta, şi a scâncit:

— Sally, Sally, Sally. A murit, Sally, a murit.

Mi-am amintit ce-i spusese tata în seara aceea, când o luaserăm pe Sam de la Walgreens.

— Sunt aici, Sam, i-am şoptit. Sunt aici.

Şi am luat-o în braţe.

Eu, Sam şi moartea

Ce anume ştiam eu despre moarte? La naiba, nici măcar despre viaţă nu ştiam prea multe. L-am sunat pe tata, în timp ce Sam suspina pe umărul meu.

— Mai ai mult până ajungi?

— Sunt la aeroport.

Tremuram şi plângeam – deşi nu ştiam de ce. Ba da, ştiam. Eram speriat. Eram foarte speriat. Şi nu suportam. Că durerea pe care o simţea Sam era aşa de puternică.

— Ce s-a întâmplat?

— Sylvia, tată. Ea şi iubitul ei...

Dacă rosteam cuvintele, totul devenea adevărat. Şi nu voiam să fie adevărat.

— Salvie?

Şi atunci vorbele mi-au ţâşnit din gură.

— Au murit într-un accident de maşină.

La capătul celălalt al telefonului, tata nu spunea nimic.

— Unde e Sam?

— Aici.

— Bun, a zis. Mătuşa ei a aflat?

— Nu ştiu.

— Sam ce face?

— Plânge pe umărul meu.

— O să aibă nevoie de umărul ăla. Sun-o pe mătuşa ei. Eu trebuie să urc în avion.

— Tată?

— Ce-i, fiule?

— Nu ştiu. Nu ştiu. Nu ştiu ce să fac, tată.

Încercam să-mi țin firea, să nu mă prăbuşesc, dar ştiam că Sam are nevoie de mine, aşa că am înghițit, ca şi cum aş fi băut un pahar de apă cu o pastilă de Tylenol, şi m-am oprit din tremurat.

— Tată, vino acasă.

— Zborul nu durează decât o oră. Linişteşte-te.

Sam şi cu mine ne-am ținut în brațe. Asta am făcut, ne-am ținut în brațe.

— Sunt aici, Sam. Sunt aici. O să fiu mereu aici.

— Promite-mi, a şoptit.

— Promit.

M-am gândit la Sylvia.

Sylvia nu se va mai întoarce niciodată. Niciodată.

M-am gândit la mama.

Partea a Treia

Şi, într-un fel, pentru că ea era împrăştiată vraişte, asta mă ajuta cumva pe mine să nu fiu împrăştiat vraişte. Nu avea nicio logică, dar eu şi Sam – ceea ce ne lega pe noi, în fine – avea o logică anume, cu totul specială.

CECZ = Alinare

Ce s-a întâmplat în intervalul dintre apelul meu către tata şi momentul în care a ajuns acasă, cum să spun, nu îmi e foarte clar. Îmi aduc aminte că Sam stătea în fotoliul tatei, şocată sau împietrită, sau – nu ştiu, nu pot să explic. Totul era nu ştiu, nu pot să explic. Totul. Îmi amintesc totuşi că Sam s-a dus să facă duş. O auzeam prin pereți cum plânge. Nu suportam. Nu ştiam exact ce se petrece în sufletul ei – un fel de revoltă, cred. Poate că se lupta cu sine, cu sentimentul de vinovăție, pentru că ea şi maică-sa avuseseră o relație atât de dificilă – o relație aproape catastrofală. Dificilă. Probabil că uneori iubirea e dificilă şi complicată. Probabil că ar fi trebuit să ştiu asta. Dar, nu, nu ştiusem.

Nu cred că mai văzusem până atunci durerea întipărită pe chipul cuiva. Nu acel gen de durere. Era ceva îngrozitor. Şi în capul pieptului simțeam un fel de nod care nu voia să dispară.

Îmi aduc aminte că i-am cerut lui Sam numărul de telefon al mătuşii ei.

— O cheamă Lina, mi-a şoptit şi mi-a întins telefonul.

Probabil că am sunat-o... dar nu-mi amintesc. Trebuie să o fi sunat, pentru că a apărut la uşă, şi ştiu că Sam nu i-a telefonat. Cred că ştiusem de existența ei, dar nu o văzusem niciodată. Semăna cu Sylvia – doar că era puțin mai în vârstă. Şi părea mult mai blândă. S-a uitat la mine şi eu la ea.

— Deci tu eşti Sal.

Am aprobat.

Am poftit-o înăuntru. Dar fără cuvinte. S-a uitat în jur, a cercetat camera şi mi-a zâmbit.

— Nu l-am mai văzut de mult pe tatăl tău.

— Se întoarce chiar acum de la Scottsdale.

A dat din cap.

— Da. Sylvia mi-a zis că bunica ta e bolnavă.

Am încuviințat.

— Îmi pare rău, a zis cu o voce blândă. Poate o să se facă bine.

— Sper. Sam tocmai iese de la duş.

— Sylvia zicea că eşti un băiat tare bun.

Am ridicat din umeri. Am încercat să mi-o imaginez pe Sylvia spunând ceva de genul ăsta.

Cred că niciunul dintre noi nu ştia ce să spună. Nu ne cunoşteam aproape deloc. Era limpede că ştia câte ceva despre mine, dar nu prea multe. Nu-mi păsa prea tare că fusesem etichetat drept băiat bun. Dacă tata spunea chestii de genul ăsta despre mine era una, dar cineva străin? Oricum, nu era adevărat. Şi de ce mama dracului mă gândeam la tâmpeniile astea, când Sam era în camera de alături, cu sufletul rănit dincolo de orice se poate spune în cuvinte? Poate că inima ei nu se va vindeca niciodată. Poate că durerea va rămâne veşnic în ea. Aşa că de ce naiba mă gândeam la lucruri atât de stupide şi de triviale?

Ţineam capul plecat. Tăceam. Mă simţeam ca un prost. Simţeam ochii ei aţintiţi asupra mea. Ochii mătuşii lui Sam.

— Ţi-e foame?

Avea o voce blajină.

— Nu. Da. Nu ştiu.

Nu ştiam nimic.

— Unde aveţi bucătăria? a întrebat, zâmbind.

A ridicat privirea şi am ştiut că Sam intrase în cameră. M-am întors şi am văzut expresia aceea ciudată şi rănită pe faţa ei. Le-am urmărit, pe ea şi pe mătuşa Lina, privindu-se una pe cealaltă, un timp care mi s-a părut foarte lung. Se spunea ceva. Ceva important. Ceva ce trebuia spus fără cuvinte.

Apoi mătuşa ei a luat-o în braţe. Lacrimi tăcute le curgeau amândurora pe obraji.

Lumea nu mai era aceeaşi. Şi cea de acum era o lume tăcută şi tristă.

Am intrat toţi trei în bucătărie. Sam părea mai liniştită. Prea liniştită. Sam nu era o persoană calmă, şi mă speria faptul că putea să fie aşa. Nu-mi luam ochii de la ea. În cele din urmă, a spus:

— Mă fixezi cu privirea. Mă sperii rău.

Am zâmbit. Sam pe care o ştiam eu era încă acolo.

— Scuze.

Mătuşa ei a deschis frigiderul.

— Tatăl tău are tot ce trebuie într-o bucătărie.

— Ne place să gătim.

— Spune-mi Lina. Aşa îmi spune şi Samantha.

Am dat din cap. Era la fel ca mătuşa Evie. Prelua comanda. Sam şi cu mine reuşiserăm să ne ţinem cu firea. Reuşiserăm – dar e greu să te controlezi, când nu ştii exact ce ai de făcut. Lina avea mai multă experienţă decât noi în astfel de situaţii. Şi în clipa aceea, experienţa conta.

— Îţi place tortilla?

— Da, sunt câteva în frigider.

— Nu alea.

— Ne faci tu? a întrebat Sam, zâmbind.

— Sigur, amor. O să vă fac nişte tortilla de-ale mele.

Sam şi cu mine am privit-o în timp ce pregătea aluatul, fără să măsoare nimic, turnând cantităţile din memorie, după ani şi ani de experienţă. La fel ca Nana. Probabil că sunt femei care ştiu, pur şi simplu, cum să prepare tortilla, cărora le place să le facă şi care hrănesc lumea prin arta lor. Probabil că există oameni în lumea asta care se pricep să-i aline pe ceilalţi. Alinare, ăsta era cuvântul zilei. Îmi place cuvântul acesta mai mult decât moarte.

Nimeni nu spunea nimic. Nu se auzea decât sunetul mişcărilor Linei, care întindea tortilla pe masa din bucătărie.

Eu mă gândeam la Nana.

În tăcerea aceea dintre noi, în bucătărie a intrat tata.

— Am ajuns, a spus. Bună, Lina.

— Vicente.

— Tortilla, a zis tata.

— Asta fac, a spus Lina, dând din cap. Fac tortilla.

Până în clipa aceea, n-avusesem habar că ei doi se cunoşteau. Că se ştiau. Doamne, chiar că nu ştiam absolut nimic.

— Bună, a spus tata, uitându-se la Sam, care i s-a prăbuşit în braţe, plângând.

— Acum sunt complet singură, repeta Sam încontinuu.

Iar tata îi şoptea întruna:

— Nu, nu eşti, Sam. Nu eşti.

Şi ce am făcut eu în tot acest timp – singurul lucru pe care am fost în stare să-l fac? N-am putut decât să-i privesc.

Tata şi Lina (şi secretele)

Tata şi Lina beau cafea şi mâncau tortilla în bucătărie. Discutau despre organizarea înmormântării. Discutau despre asigurarea Sylviei – dacă avea vreuna. Şi un testament? Avea oare aşa ceva? Tata părea să aibă toate răspunsurile. Da, avea asigurare. Da, avea testament.

Lina era surprinsă.

Sam era şi ea surprinsă.

— Am câte un exemplar din fiecare, a spus tata.

Aveam senzaţia ciudată că, într-un fel, tata o ajutase pe Sylvia să-şi pună viaţa în ordine. Nu fusese persoana cea mai organizată din lume –, dacă judecam după felul în care îşi gospodărea casa. Poţi să gândeşti lucruri rele despre morţi? Era oare permis?

Apoi m-am gândit că e totuşi ciudat să-ţi trăieşti viaţa, dar să fii în acelaşi timp pregătit pentru moarte. Nu pricepeam. Adică, puţin de tot înţelegeam. Adică, era bine că Sylvia lăsase un testament. Sam avea să fie pusă la adăpost.

Lina şi tata au alcătuit o listă cu ce era de făcut. Presupun că aşa fac cei vii – au grijă de morţii lor.

Sam şi cu mine ne-am pierdut repede interesul. Sau poate că pur şi simplu nu puteam face faţă. Eram însă bucuros de toată discuţia pe care tata şi Lina o purtau, pentru că asta

părea s-o liniştească pe Sam. Preluaseră controlul. Adulții se pricep la aşa ceva. Unii dintre ei, în orice caz.

Şi atunci am devenit brusc conştient de un lucru: Sylvia era moartă şi nu se va mai întoarce niciodată. Iar tata şi Lina nu puteau face nimic în privința asta; era ceva ce nu puteau controla.

Sam şi cu mine ne-am strecurat în sufragerie, neavând habar cum să ne purtăm unul cu celălalt. Eu mă uitam încontinuu la fața ei.

— Termină cu asta, a zis.

Maggie îşi odihnea capul în poala lui Sam.

— Spune-i, Maggie, spune-i să nu se mai zgâiască la mine.

— Nu mă zgâiesc. Sunt doar îngrijorat pentru tine.

— Păi, şi eu sunt îngrijorată pentru mine, a răspuns, şi în voce i-a răsunat pentru o clipă durerea. Mă simt ciudat. E pustiu. Mă simt pustie.

— Şi pari obosită.

— De la atâta plâns.

— Plânsul e bun.

— Dar te oboseşte.

Mângâia mereu capul lui Maggie.

— S-a dus, Sally. S-a dus.

Nu era gata să plângă, nu în clipa aceea. Cred că doar avea nevoie s-o spună.

— Da.

— Nu i-am spus niciodată că o iubesc.

— Ştia.

— Crezi?

— Ştia, Samantha.

A clătinat din cap.

— Vreau să dorm pe veci.

— Să dormi. Da, încearcă să dormi puțin.

Am urmărit-o din priviri în timp ce se ridica şi se îndrepta spre dormitorul de oaspeți, cu Maggie pe urmele ei, foarte aproape. Dormi, Sam, şi când o să te trezeşti, eu o să fiu aici. Îți promit. O să fiu aici.

N-ar fi trebuit să le ascult conversația. Dar nu îmi pare cu adevărat rău. Tata şi Lina şedeau pe treptele scării din spate. Uşa era deschisă. Am auzit fiecare vorbă. Amândoi fumau. Da, aş fi putut ieşi în curtea din spate, şi atunci ar fi schimbat subiectul, dar – am rămas acolo, în picioare, ascultând.

— Vicente, sunt al dracului de supărată pe ea.

— Nu te ajută cine ştie ce să fii supărat pe morți.

— Ştiu asta. Crezi că nu ştiu? Ea a fost la volan. Şi era beată. Doamne, cine face aşa ceva? Cine face aşa un rahat? Avea o fiică.

— Lina, calmează-te. Doar...

— Doar ce?

— Hai doar să facem ce trebuie. Pentru Sam. Mama ei a murit. A fost un accident.

— Toată viața ei a fost un accident.

— Şi cât timp ai de gând să rămâi supărată?

A urmat o pauză, şi mi l-am imaginat pe tata trăgând un fum din țigară.

— De cât timp eşti supărată pe ea?

— Toată afurisita mea de viață.

— Şi ai de gând să porți ranchiuna asta? Sylvia a murit. Pe bune? Renunță.

— Aşa, pur şi simplu? Pur şi simplu? Habar n-ai câte mi-a făcut soră-mea.

— O, ba chiar am habar. Poate că nu ştiu detaliile, dar mi-e destul de clar.

A mai urmat o pauză, după care l-am auzit pe tata spunând:

— Lina, promite-mi ceva. Promite-mi un singur lucru.

— Ce să-ți promit?

— Să nu-i spui lui Sam cum a murit mama ei.

— Adică s-o mint?

— Şi ce propui? Să-i faci şi mai mult rău? Asta vrei?

— Ştii că nu.

— Atunci, Lina, tot ce trebuie să spui e că a fost un accident de maşină. Ce e aşa de greu? Chiar a fost un accident.

— E o minciună.

— Promite-mi.

Ştiu că n-ar fi trebuit să ascult discuția aceea. Ar fi trebuit să plec din bucătărie, departe de vocile lor. Dar nu mi-a părut rău. Nu mi-a părut rău deloc. Păşind spre veranda din față, mă întrebam cine avea dreptate, Lina sau tata. Nu ştiam că tata era în stare să mintă despre lucruri care chiar contau. Dar am înțeles că pentru el Sam conta mai mult decât adevărul din spatele unui raport despre accident. Eram bucuros că-i auzisem. Lucrul ăsta mă ajuta. Venise vremea să mă maturizez, chiar dacă îmi dorisem mereu ca lucrurile să rămână neschimbate. Nu eram eu răspunzător pentru lumea din jurul meu. Tata îşi consumase aproape întreaga energie în încercarea de a mă proteja. Poate că existase o vreme pentru asta. Dar vremea aceea se apropia de sfârşit. Eu nu eram însă pregătit să devin bărbat. Acesta era adevărul. Iar Sam nu era pregătită să fie femeie. Şi mă gândeam că nu e nimic rău în a avea parte de protecție. Pentru că Sam şi cu mine aveam încă nevoie de ea.

Ruj de buze

— Vreau să merg acasă.

M-am uitat la ea.

— Vii şi tu cu mine?

— Sigur.

Ştiam că pe față mi se citeşte un sem de întrebare.

— Trebuie să-mi iau câteva lucruri.

— O să luăm maşina.

Sam a încuviințat.

A rămas multă vreme în fața casei, cu ochii pironiți la uşă. Mi-a întins cheia. Am descuiat. Am luat-o de mână.

— E OK, am zis.

— Nimic nu e OK.

— Sunt aici.

Sam s-a uitat în jurul ei, prin casă, ca şi cum nu o mai văzuse niciodată. S-a îndreptat spre dormitorul mamei ei. Uşa era deschisă.

— Şi-a făcut patul, a şoptit Sam şi m-a privit. Nu-şi făcea niciodată patul.

Continuam să o studiez.

— Iar faci chestia aia.

— Scuze.

— Nu pot să intru acolo.

— Atunci n-o face. Nu ai de ce.

Am urmat-o în timp ce intra în camera ei.

— E un dezastru, a şoptit. Eu sunt un dezastru.

— Şşş. Nu te mai învinovăți. Asta e treaba mea.

Cuvintele mele au făcut-o să zâmbească. A scos o valiză şi a început să-şi împacheteze câteva lucruri, apoi s-a dus în baie. Auzeam cum plânge. Pe urmă am văzut de ce. Mama ei îi lăsase un mesaj pe oglinda băii, scris cu ruj de buze: doar pentru că dragostea mea nu e perfectă, asta nu înseamnă că nu te iubesc.

Sam mi-a căzut în brațe. Aveam cămaşa udă de lacrimile ei. Şoptea încontinuu, iar şi iar:

— Ce-o să mă fac, Sally, ce-o să mă fac?

Eu, Sam şi ceva care se cheamă acasă

Ne-am aşezat pe patul lui Sam şi ne-am uitat în jur. Nu sunt sigur ce căutam. Mi-a trimis mesaj. Mai făceam aşa uneori, ne trimiteam mesaje, chiar dacă eram în aceeaşi încăpere: Nu pot să trăiesc aici.

Eu: Nu trebuie

Sam: Unde e acasă?

Eu: O să fiu eu acasă ta

S-a lipit de mine.

— Scoate-mă de aici, Sally.

Înainte de a pleca din casa lui Sam, am fotografiat cu telefonul ultimul mesaj al Sylviei pentru fiica ei. Voiam ca

Sam să aibă o amintire. Să nu uite niciodată. Ca şi cum ar fi putut să uite vreodată.

Tata şi Sylvia

— Cum a fost posibil aşa ceva?

Stăteam la masa din bucătărie şi mâncam supă. Afară era frig şi mi se părea că iarna venise devreme anul acela.

L-am auzit pe tata răspunzând întrebării lui Sam.

— Oamenii mor tot timpul în accidente, Sam. Ai citit vreodată semnele acelea de avertizare de pe autostradă? Ultimul pe care l-am văzut spunea că anul acesta au fost trei mii nouă sute douăzeci şi unu de morţi pe autostrăzile din Texas. Conduceţi preventiv. Accidentele sunt partea crudă a vieţii. Fac parte din ecuaţia aceasta pe care o numim viaţă. Dacă stai să te gândeşti, accidentele sunt ceva normal.

— Ei, asta da consolare.

M-a bucurat reacţia ei sarcastică. Era semn bun.

— Sam, nu am explicaţii. În ultimă instanţă, viaţa şi moartea sunt nişte mistere.

— Ceea ce nu explică nimic, a zis Sam, uitându-se la tata fără nicio expresie pe chip.

— Ceea ce explică totul. Ne spunem unul altuia chestii de genul: „Aşa a vrut Dumnezeu.”

— Tu crezi asta?

— Nu, nu cred asta, aşa că nici n-o spun. Nu pot s-o spun. Lumea spune tot felul de lucruri în încercarea de a explica ceea ce nu poate fi explicat. Tot ce ştiu este că mama ta şi iubitul ei au fost ucişi într-un accident de maşină. Asta e tot ce ştiu.

— Şi eu ce-o să mă fac acum?

— Păi, poți să stai aici dacă vrei.

— Pot să rămân? Nu trebuie să mă mut cu mătuşa Lina?

— Nu.

— Nu?

Tata avea o mină serioasă. Când lua o hotărâre, tata avea o expresie anume.

— Samantha, trebuie să-ți spun ceva.

Îi spusese Samantha. Era ceva serios. M-am întrebat dacă avea de gând să-i spună adevărul despre cum murise mama ei.

— Când tu şi Salvie aveați vreo şase ani, mama ta a fost arestată pentru că a condus sub influența alcoolului.

— Chiar aşa?

— Da. Nu încerc să o pun pe mama ta într-o lumină proastă, Samantha. Chiar nu. Ascultă-mă numai. Lucrurile s-au întâmplat în felul următor: Sylvia mi-a telefonat în toiul nopții. Mi-a spus că e la închisoare. Era pe 2 iulie.

S-a uitat la mine.

— În seara aceea eraţi la o petrecere în pijama. Am pus-o pe Evie să vă ia pe amândoi a doua zi dimineaţă. Weekendul de 4 iulie l-aţi petrecut la Nana acasă. Amândoi. Nu ştiu dacă îţi mai aminteşti.

Sam şi cu mine ne-am uitat unul la altul.

— Eu nu, am zis.

— Eu îmi aduc aminte, a spus Sam. A fost prima dată când am aprins artificii. Dar e singurul lucru de care îmi amintesc.

Tata a dat din cap.

— Eu am scos-o pe mama ta din închisoare. În cele din urmă a reuşit să-şi păstreze carnetul. Pe atunci nu erau la fel de stricţi ca acum, în astfel de cazuri. Dar am convins-o atunci pe Sylvia să-şi facă testamentul. S-ar putea spune probabil că i-am dat o lecţie.

— Ce i-ai spus?

— Crede-mă, chiar nu vrei să auzi toate detaliile.

— Ba vreau, a zis Sam, privindu-l cu asprime pe tata. Chiar vreau să aud toate detaliile.

Tata a clătinat din cap.

— I-am spus mamei tale că poate să-şi trăiască viaţa oricum doreşte. I-am spus că viaţa ei nu e treaba mea. Dar i-am mai spus şi că trebuie să se gândească la tine. Mi-a trântit atunci vreo două vorbe deocheate. Îmi aduc aminte că mi-am pierdut cumpătul. Ştiu şi eu cum să arunc cu vorbele. Ai putea spune că în ziua aia mi-am cam dat drumul la gură.

Tata a râs.

— Chestia amuzantă e că atunci am devenit noi prieteni, Sylvia şi cu mine. Sau cel puțin am ajuns la un fel de înțelegere.

— Ideea poveştii e că...

Tatei îi curgeau lacrimile, în timp ce privea fix în ochii lui Sam.

— Când mi-a dat un exemplar din testamentul pe care-l făcuse, mi-a spus: „Dacă e să mi se întâmple ceva vreodată, Vicente, te-am numit tutorele legal al Samanthei.” Mama ta te iubea foarte mult, Sam.

A făcut o pauză.

— Şi eu te iubesc, a mai spus, şi s-a ridicat de la masă. Mă duc să fumez o țigară.

Sam. Tata. Eu. Acasă.

Eu şi Sam ne uitam unul la celălalt. Plângeam amândoi, dar ştiți, erau doar lacrimi. Aceeaşi comunicare tăcută. Atunci i-am spus lui Sam:

— Va trebui să înveți cum să faci curat.

Sam a râs, am râs şi eu şi cred că aveam nevoie să râdem, pentru că nu reuşeam să ne mai oprim. Oare învățam atunci să fluierăm în beznă?

Când ne-am oprit în sfârşit, i-am spus:

— Hai să mergem la tata.

Aşa că ne-am aşezat pe trepte, în timp ce el fuma.

Apoi tata a spus:

— Vrea cineva să jucăm nişte pase?

Toată după-amiaza ne-am pasat unii altora mingea de baseball. Uneori mai spuneam câte ceva. Cel mai adesea, nu spuneam nimic. Şi totul pe lume era iarăşi calm. Lacrimile dispăruseră toate. Cel puțin deocamdată. Lacrimile aveau să revină, dar acum aveam bucățica asta de linişte, care ne ajuta să supraviețuim.

Eram în siguranță. Eram acasă.

CECZ = Aneantizare

Stăteam la biroul meu şi mă uitam la calculator. Voiam să scriu ceva, dar nu ştiam ce. Am văzut cum îmi apare pe telefon mesajul lui Sam. Ea era în sufragerie, încercând să se hotărască dacă voia sau nu să se uite la televizor.

Sam: Cecz = aneantizare

Eu:? Foloseşte cuvântul într-o propoziție

Sam: Vocea mamei s-a aneantizat

Eu: □

Ştiam că oamenilor le e frică de viitor. Pentru că viitorul nu seamănă cu trecutul. Asta e de-a dreptul înspăimântător. Cum avea să arate viitorul lui Sam acum, când vocea mamei

ei era aneantizată? Cum avea să arate viitorul meu când vocea Nanei va dispărea din lumea asta?

O auzeam mereu pe Sam şoptind: Ce-o să mă fac?

Eu şi Sam. Şi un cuvânt numit credinţă.

În dimineaţa înmormântării Sylviei, stăteam întins în pat, gândindu-mă la lucruri. I-am trimis lui Sam un mesaj: Eşti trează?

Sam: Mda

Eu: Ai dormit?

Sam: Puțin

Eu: Crezi?

Sam:?

Eu: Adică ai credință?

Sam: Nu, n-am aşa ceva. Vreau, dar nu. Tu?

Eu: Nu ştiu

Sam: Taică-tău?

Eu: Da, cred. Dar nu ca Nana

Sam: Aş vrea să am şi eu ce are ea

Eu: Poate am putea să învățăm cum

Sam: Mama mea = fără credință = □

Eu: Eşti sigură?

Sam: Mi-a spus-o ea

Eu: Ah

Sam: Crezi că lui Dumnezeu îi pasă?

Eu: Da

Sam: Pe bune?

Eu: Da

Sam: Atunci de ce e lumea aşa de varză?

Eu: Din cauza noastră Sam

Sam: Suntem naşpa

Sylvia. Adio.

A fost soare şi frig în ziua aceea.

Trupul Sylviei a fost incinerat. Nu şi-a dorit să aibă parte de serviciu religios. Dar, până la urmă, de dragul lui Sam, tata şi Lina au hotărât să organizeze o slujbă discretă la Catedrala St. Patrick. Nu a participat multă lume – doar câteva persoane – colegi de serviciu de-ai Sylviei, care păreau sincer mâhniți. Lina şi soțul ei au fost şi ei prezenți, împreună cu cei trei copii ai lor, veri mai mari, pe care Sam abia dacă îi cunoştea – dar au fost foarte amabili şi

prietenoşi. A venit şi Fito. Îi trimisesem un mesaj prin care îl anunțam despre cele întâmplate. Aşa că a venit pur şi simplu. Purta cravată şi un sacou sport, negru. Fito avea clasă, asta e clar.

Sam purta o rochie neagră şi perlele mamei sale.

Preț de o clipă m-am gândit că devenise brusc femeie.

Eu unul mă simțeam bizar în costumul cu care eram îmbrăcat.

Ce m-a impresionat cel mai mult la Sam a fost că nu şi-a pierdut cumpătul. A stat lângă mine, şi au fost momente în timpul slujbei când m-a apucat de braț, şi i-am văzut lacrimile curgându-i pe obraji, dar a părut că-şi ține emoțiile sub control. Atunci m-am gândit la cuvântul zilei: demnitate.

Sam pe care o ştiam eu nu-şi controla niciodată emoțiile.

Dar în ziua aceea a purtat haina demnității.

Mult mai frumos decât perlele.

Doar pe drumul scurt până acasă, stând pe bancheta din spate a maşinii tatei, s-a sprijinit de mine şi a început să suspine. Ca un animal rănit. Pe urmă s-a liniştit din nou.

— Sunt o epavă, să-mi bag picioarele.

— Nu eşti. Eşti o fată care şi-a pierdut mama.

A zâmbit.

— A venit şi Fito. Foarte drăguț din partea lui.

— Da.

— Spune-mi de ce nu l-am plăcut niciodată.

Acasă la noi se organizase o mică reuniune. Presupun că aşa se face. Habar nu aveam. Lina mi-a spus că sunt un tânăr frumos.

— Nu la fel de frumos ca taică-tău, a zis şi a făcut cu ochiul.

Lina era o femeie drăguță. Atâta lucru înțelegeam şi eu. Şi, chiar dacă ştiam că era supărată pe sora ei, îmi dădeam seama că avea motive întemeiate, pentru că o femeie ca ea, cum să spun, nu părea genul furios. Şi îl plăcea sincer pe tata. Aşa că am întrebat-o:

— De unde îl cunoşti pe tata? Prin Sylvia?

— Nu. De fapt, l-am cunoscut pe tatăl tău în urmă cu mulți ani, la o galerie de artă din San Francisco. I-am cumpărat unul dintre tablouri.

A zâmbit.

— Îți imaginezi surpriza mea, când am descoperit că suntem conectați prin Sylvia.

Cuvintele ei m-au făcut şi pe mine să zâmbesc.

— Cât de apropiată erai de ea?

— Nu foarte. Nu am plăcut-o prea tare pe Sylvia. Dar am iubit-o, oricum. A fost sora mea.

Cumva, asta mi s-a părut că are sens.

— Ştii, Sal, a fost un moment în care am amenințat-o că i-o iau pe Samantha.

— Şi de ce n-ai făcut-o?

— Datorită tatălui tău. Am discutat cu el. Am ştiut că Samantha va fi bine.

— Pentru că aşa a spus tata.

— Da.

— Atât de multă încredere ai avut în el?

— Bărbați ca tatăl tău sunt foarte puțini în lumea asta. Sper că ştii.

— Cred că da, ştiu. Nu te deranjează faptul că Sam va locui la noi?

— De ce să mă deranjeze? Vreau să-i fiu aproape. Mereu am vrut să-i fiu aproape. Dar maică-sa nu mi-a permis. Dacă aş fi luat-o la mine, ar fi început să mă urască – şi, până la urmă, probabil ar fi fugit de la mine. Ar fi fugit drept aici. Ar fi fugit înapoi la ceea ce cunoaşte, la cei pe care îi iubeşte.

— Da, am zis şi am dat din cap.

Aş fi vrut să-i spun că, după părerea mea, are un suflet frumos. Dar mi-am dat seama că va veni momentul şi pentru asta. Sau poate că îmi era doar frică să spun ceva de genul ăsta unui adult pe care abia dacă îl cunoşteam.

*

Sam ținea în brațe urna cu cenuşa mamei ei.

— Ce ar trebui să fac?

— Nu ştiu.

— Nu mă ajuți deloc.

— Nu.

În cele din urmă a pus urna în fața şemineului. Ne-am privit, într-un fel.

Sam, Fito şi cu mine stăteam pe treptele scării din față. Sam se uita fix la o bucată de prăjitură, ca şi cum nu şi-ar fi dat seama ce era. Eu beam o cafea. Fito era la a treia porție de salată cu cartofi. Jur că tipul ăsta nu se sătura niciodată.

La un moment dat s-a uitat la Sam şi a zis:

— Dar taică-tău?

— Tata? L-am văzut o singură dată. A apărut în pragul uşii şi i-a cerut Sylviei bani. Un tip pe cinste.

— Atunci de ce s-a măritat maică-ta cu el?

— Asta e simplu. Arăta foarte bine.

— Trebuie să fi existat şi un alt motiv.

— Mama nu era o persoană prea complicată, a zis Sam şi a râs.

Cred că râdea de ea însăşi.

— Sunt rea. Mama nu era chiar aşa de superficială pe cât o fac eu să pară. Da, probabil că tata o fi avut şi alte calităţi. Poate că era isteţ, cine ştie? Era falit, asta e sigur.

— Păi, măcar l-ai cunoscut. E şi asta ceva.

Adică, ce? mi-am zis, în gând. De ce e asta ceva? Ce?

— Sam, poţi oricând să te duci să-l cauţi, a zis Fito.

— De ce aş vrea să fac asta? Pur şi simplu nu mă interesează.

— De ce? am întrebat-o.

— În ziua în care a venit. Nu i-a păsat de mine. Absolut deloc. Chestia nostimă e că nici mie nu mi-a păsat de el. A fost doar un moment ciudat şi stânjenitor. Pentru el n-a însemnat nimic. Şi, nu ştiu de ce, dar nu m-a durut.

M-am gândit la asta. Presupun că Sam, Fito şi cu mine aveam multe în comun. Aveam chestia asta, cu tatăl absent. Doar că eu aveam un tată care avea grijă de mine şi care mă iubea. Iar acum, Sam şi cu mine aveam şi chestia cu mama care murise – doar că era diferit. Sam chiar o cunoscuse pe maică-sa. Şi, exact aşa cum nu suferea din cauza poveştii cu tatăl ei, presupun că nici eu nu sufeream din pricina situaţiei cu mama. Sam zicea că sufăr. Dar eu nu simţeam asta. Nu sufeream.

Şi, exact în clipa aceea, Fito mi-a ghicit gândurile.

— Tu te gândeşti vreodată la maică-ta?

— Mda, dar e ciudat... pentru că nu mi-o amintesc, de fapt.

— Şi n-o să-l cauți niciodată pe bio-taică-tău? Adică, ai zis că te gândeşti la el uneori.

Sam a decis să participe şi ea la discuție.

— Sally, nu mi-ai zis niciodată că te gândeşti la tatăl tău biologic. Niciodată.

— Nu m-am gândit prea mult la el. Până de curând.

— Când s-a întâmplat asta? După scrisoare?

— Da. Mă rog, poate cu puțin înainte.

— Hmm, a făcut Sam. Cam multe lucruri despre care nu spui nimic în ultima vreme, Sally.

Fito se uita la noi, mirat.

— Ce scrisoare?

Sam i-a răspuns la întrebare. Bineînțeles.

— Sally are o scrisoare de la mama lui. I-a scris-o înainte să moară. Şi lui îi e frică s-o deschidă.

— Deschide-o, omule. Eu aşa aş face. Ce ai?

— N-am zis că n-o deschid. Doar că n-am făcut-o încă.

Fito a scuturat din cap.

— Şi ce aştepți, omule? Poate o să afli chestii cool despre părinții tăi şi treburi d'astea.

— Am un tată!

— E bombă, omule. Dar pari mereu cu capsa pusă şi treburi – şi e clar că se întâmplă ceva cu tine.

— Fito, cu toată lumea se întâmplă ceva.

Sam continua să se uite la mine. Cu expresia aceea a ei, ca şi cum ar spune te-studiez-atent. Apoi a zâmbit.

— Cel puțin mi-ai dat o temă de gândire, în afară de faptul că mama a murit.

Toată lumea plecase acasă.

Cu excepția Linei.

Ea şi tata beam un pahar de vin împreună. Sam şi cu mine ne schimbaserăm de hainele de înmormântare.

Cădea o burniță rece şi m-am întrebat dacă vom avea o iarnă grea. Maggie râcâia la uşă. Am lăsat-o să intre. Şi apoi m-am gândit că poate aşa era viața – mereu va fi ceva care râcâie la uşă. Şi, indiferent ce ar fi, o să tot râcâie şi râcâie, până când deschizi uşa.

M-am aşezat înapoi la masa din bucătărie. Care e faza cu mesele de bucătărie?

— Am ceva pentru tine, a zis Lina şi s-a uitat la Sam.

A băgat mâna în poşetă şi a scos un inel. I l-a pus în palmă.

Sam se holba la el. Nu-şi lua privirea de la inel.

— E un inel de logodnă, a şoptit.

— Îl avea la mână în seara accidentului.

— Când a plecat de acasă nu-l avea.

Lina a dat din cap. Zâmbea trist.

— Cred că mama ta se logodise în seara în care a murit.

— Cu Daniel?

Lina a dat din cap.

— Deci i s-a împlinit dorința de-o viață.

— Da, i s-a împlinit dorința de-o viață.

— Şi Daniel?

— Familia lui l-a dus în San Diego, va fi înmormântat acolo.

Sam privea țintă la inel. Dădea mereu din cap.

— Atunci probabil că a murit fericită.

Şi-a pus capul pe masă şi a izbucnit în plâns.

Râul

Stăteam întins în pat şi mă gândeam la lucruri. Auzeam cum bate vântul afară. I-o împrumutasem pe Maggie lui Sam. Nu că ar fi avut loc vreun împrumut real. Maggie părea să simtă tristețea lui Sam. Aşa că era în ordine. Totuşi îmi lipsea Maggie.

Apoi am primit un mesaj de la Sam: Lumea s-a schimbat.

Eu: O să trecem noi şi prin asta

Sam: Te iub pe tine şi pe tatăl tău. Ştii asta da?

Eu: Şi noi te iub pe tine

Sam: N-o să mai plâng

Eu: Plângi cât vrei

Sam: N-am urât-o

Eu: Ştiu

Sam: Petrecere în pijama?

Eu: Absolut

M-am dat jos din pat, am aprins veioza şi mi-am pus pantalonii de trening. Mi-am scos din dulap sacul de dormit. Sam şi Maggie au intrat pe uşă. Sam s-a aruncat pe patul meu. Maggie m-a lins pe față, după care a sărit şi ea în pat.

— Hai să ascultăm o melodie, Sally.

— OK. Ce zici de Stay With Me?

— Sam Smith e gay. Ştii asta, nu-i aşa?

— Ai ceva cu persoanele gay?

Şi iată-ne râzând din nou. Care era treaba cu râsul ăsta? N-ar fi trebuit să ne ardă de râs. Şi, cu toate astea, eu şi Sam râdeam.

Fluieram în beznă?

Da, fluieram în beznă.

— Dă-mi un cântec, Sally, te rog.

— Poftim?

— Am nevoie de un cântec. Dă-mi un cântec.

M-am gândit puțin.

— Am unul, am zis. Se cheamă River.

— Cine-l cântă?

— Emeli Sandé.

— Îmi place de ea.

— Şi mie.

Mi-am scos laptopul şi am găsit melodia pe YouTube.

Sam a stins lumina.

Am rămas aşa, pe întuneric, ascultând vocea lui Emeli Sandé.

Când s-a terminat cântecul, mi s-a părut că lumea întreagă a amuțit complet.

Şi atunci am auzit vocea lui Sam în întuneric.

— Deci tu o să fii râul meu, Sally?

Plângea iar.

— Da, am spus. O să curg eu în locul tău.

I-aş fi cântat toată melodia, dar nu am o voce prea bună.

— Şi o să muți munții doar pentru mine?

— Da, i-am şoptit.

Şi atunci am plâns şi eu. Nu era un plânset dezlănţuit, dar am plâns. Domol, venind de undeva dinăuntrul meu, dintr-un loc tăcut şi tandru şi care era mai bun decât locul acela dur, care mă făcea să strâng pumnii sau să vreau să-i strâng.

Poate că râul era făcut din lacrimile noastre. Ale mele şi ale lui Sam.

Poate că râul era făcut din lacrimile tuturor. Ale tuturor celor care au pierdut vreodată pe cineva. Toate lacrimile acelea la un loc.

Ţigări

M-am trezit devreme şi mintea mea încerca să-şi amintească tot ce se întâmplase. Trăisem liniştit şi fără complicaţii, iar acum, brusc, viaţa mea parcă devenise o cursă cu ştafetă, în care nu exista nimeni căruia să-i predau bastonul. Stăteam întins pe pat şi îmi repetam numele unchilor şi pe cele ale mătuşilor mele. Aşa făceam când eram stresat. Şi m-a lovit deodată panica. Şcoală! Rahat, am şcoală! Pe urmă mi-am dat seama că era sâmbătă. Lipsisem o săptămână întreagă de la ore. M-am întrebat dacă tata anunţase pe cineva de la şcoală. Cu siguranţă c-o făcuse. M-am dat jos din pat. Sam dormea buştean, iar Maggie se uita la mine cu o expresie care voia să spună că e momentul să iasă afară şi să-şi facă treburile de dimineaţă. Maggie. Ce viaţă simplă avea. Şi despre a mea gândisem la fel înainte.

M-am dus la bucătărie împreună cu Maggie.

Tata îşi turna o cafea. Am deschis uşa din spate, s-o las pe Maggie să iasă. S-a uitat la mine, a lătrat, a dat din coadă şi a ţâşnit afară. Câinii sunt senzaţionali. Ştiu cum să fie fericiţi.

Tata a mai scos o ceaşcă şi mi-a turnat şi mie din cafea. Am luat-o şi am sorbit puţin. Tata face o cafea foarte bună.

— Cum ai dormit?

— Bine. Sam a venit în camera mea şi am făcut petrecere în pijama.

— Aţi stat toată noaptea treji, de vorbă?

— Neh, cred că put şi simplu nu voia să fie singură. Avea nevoie de somn.

— Somnul face bine.

— Şi tu? l-am întrebat.

— Bine. Am dormit bine.

A deschis sertarul în care îşi ţinea ţigările. Nu le mai păstra în frigider.

— E puţin cam rece. Îmi aduci, te rog, o haină?

M-am dus la dulapul de la intrare, mi-am pus o haină pe mine şi am luat una pentru tata.

Mi-a întins ceaşca lui de cafea şi i-am ţinut-o cât s-a îmbrăcat.

— Uneori îmi doresc să traversăm dormind toate perioadele grele, i-am zis când ne-am aşezat. Ştii tu, ca în cântec.

Trezeşte-mă când s-a terminat, ştii. Ar fi bine să dormim până devenim mai înțelepți[19].

— Îmi place melodia aia... dar lucrurile nu se întâmplă aşa, Salvie. Corect?

— Da, ştiu. Nu-mi place moartea.

— Cred că nimănui nu-i place. Dar trebuie să ne obişnuim cu ea.

A tras un fum de țigară şi m-a privit.

— Veştile despre Nana nu sunt bune.

Am dat din cap.

— Se întoarce acasă. Nu mai putem face mare lucru pentru ea, doar să se simtă confortabil.

— O să moară?

— Da, Salvie. Cred că o s-o pierdem.

— Îl urăsc pe Dumnezeu.

— Uşor de zis. Dar, să-ți spun un secret, Salvie. Să-l urăşti pe Dumnezeu presupune multă muncă.

— El n-are nevoie de Nana. Eu, da.

Tata şi-a stins țigara şi m-a cuprins cu brațul.

— Toată viața am încercat să te protejez de mizeria din lume, de tot ce e rău. Dar de asta nu te pot feri. Nu te pot proteja pe tine, şi nici pe Sam nu pot s-o feresc. Tot ce am la

[19] Versuri ale unei melodii celebre, Whake Me Up!

îndemână e umărul meu. Şi va trebui să vă fie de ajuns. Când erai mic, te purtam în braţe. Uneori îmi e dor de vremurile alea. Dar ele nu se mai întorc. Pot să te însoţesc, Salvie... dar nu te mai pot duce în braţe. Înţelegi ce spun?

— Mda, am şoptit şi m-am ridicat în picioare. Mă duc să mă plimb.

— Plimbarea e bună, Salvie.

Am încercat să nu mă gândesc la nimic în timp ce mă plimbam. Dar era greu să-mi păstrez mintea goală. Aşa că mi-am pus căştile şi am ascultat muzică. Era un cântăreţ care îmi plăcea, Brendan James, şi care avea o melodie, Nothing for Granted, pe care am ascultat-o iar şi iar şi pe care am cântat-o împreună cu el. Ca să nu trebuiască să mă gândesc la nimic.

Când mă întorceam însă spre casă, mi-a trecut prin minte că mi-ar plăcea să mă îmbăt. N-o făcusem niciodată. Şi m-am gândit că poate m-ar ajuta. Dacă te îmbeţi, nu te mai gândeşti la chestii, nu-i aşa? Aveam tot felul de gânduri tâmpite şi făceam în minte tot felul de calcule idioate. O cam luasem razna.

Sam (se mută la noi)

Exact când am păşit pe veranda din faţă, a început să plouă. În faţa casei era parcată maşina Linei. Mi-am închipuit că venise s-o vadă pe Sam.

Am intrat, şi imediat m-a izbit mirosul de şuncă. Lina şi Sam beau cafea şi stăteau de vorbă. Maggie aştepta răbdătoare să-i pice vreo fărâmă.

În bucătărie era cald şi m-am simţit în siguranţă. L-am urmărit cu privirea pe tata, care servea pe toată lumea cu ouă jumări şi şuncă. Sam şi Lina discutau despre faptul că trebuia să meargă acasă la Sam şi să trieze lucrurile Sylviei.

— O să vrei să păstrezi câte ceva, Samantha.

Sam părea destul de liniştită. Nu chiar ca de obicei, dar nici nu era praf. Aş fi vrut să ştiu ce se petrece în mintea ei. Nu, nu asta. Aş fi vrut să ştiu ce se petrece în sufletul ei.

În timp ce mâncam şunca, am auzit vocea tatei:

— Cam mare tăcerea pe la tine.

— Mda, azi nu sunt populat de prea multe cuvinte.

— E normal, a zis Sam şi a zâmbit.

— Mda, am spus şi eu, normal.

*

Era un lucru bun faptul că dormitorul pentru oaspeţi era spaţios. Şi mai bine era că avea un dulap mare. Tata şi cu mine l-am curăţat de toate tâmpeniile pe care le depozitaserăm acolo. Haine pe care nu le mai purtam, chestii fel de fel, pe care nu apucaserăm să le aruncăm. „Rămăşiţe”, aşa le numea tata. „Întotdeauna există rămăşiţe

în viața omului.” Tata a zis că toate vor ajunge la St. Vincent De Paul, versiunea catolică a Goodwill[20]. Mda. Nana ar fi fost de acord cu asta. Era o catolică ferventă.

Mutarea lui Sam ne-a ținut ocupați o seară întreagă.

— Prea mulți pantofi, am zis. Şi prea multe bluze, şi fuste, şi pantaloni, şi rochii, şi...

— Taci din gură, a zis Sam.

M-am dus împreună cu tata să luăm o comodă veche, care fusese a Sylviei. Avea ataşată şi o oglindă, şi le-am pus pe amândouă în camera lui Sam. Era singura piesă de mobilier pe care a vrut-o.

— Poți să stai toată ziua şi să te uiți la tine însăți, am zis.

— Taci.

Am glumit aproape toată seara. Timpul s-a scurs într-un mod plăcut şi liniştit, ca şi cum nu se întâmplase nimic. Doar că Sam se muta cu noi. Nu era mare lucru. Viața mergea mai departe. Şi poate că era un lucru bun. Sylvia murise, Nana era pe moarte, dar Sam, tata, Lina şi eu, noi eram în viață. Şi singurul lucru pe care puteam să-l facem era să ne vedem în continuare de viețile noastre. Aşa că asta făceam. Continuam să trăim. Sau încercam.

Eram fericit că Sam avea să locuiască la noi. Foarte fericit. Dar Sam? Poate că mai avea mult până să fie fericită.

Păi, ce dracu', şi eu mai aveam mult până să fiu fericit.

---

[20] Goodwill Industries – societate nonprofit pentru ajutorarea nevoiaşilor.

În urmă

Joi. O zi obişnuită. M-am întors la şcoală. La sfârşitul orelor, când m-am întâlnit cu Sam lângă dulapul ei, un tâmpit a trecut pe lângă noi şi i-a aruncat o privire de-a dreptul scârboasă. I-am arătat degetul mijlociu şi l-am ţintuit cu privirea.

— Eşti arţăgos azi, a spus Sam.

— Nu-mi place cum s-a uitat la tine.

— Adică, acum iei seama la toţi tâmpiţii?

— Scuze, Sam.

— Înainte nu te supărau chestiile astea, a continuat, dar apoi a observat probabil ceva pe faţa mea. Şi nici nu te învinovăţeai.

— Poate că o făceam. Poate doar o mascam bine.

— Ooo, Salvie, a făcut ea, aplecându-se spre mine, să mă sărute pe umăr. Hai să plecăm acasă.

Acasă. Unde era Nana. Se întorsese de la Las Cruces.

Sam şi cu mine ne readaptam rutinei şcolare. Rămăseserăm în urmă, aşa că aveam o grămadă de teme. În fiecare seară stăteam până târziu, să recuperăm, şi temele ne ajutau cumva pe amândoi. Sam era înverşunată să-şi menţină GPA-ul. Era puţin nebună.

— Fără note de nouă, spunea. Doar zece.

— Mie îmi ajunge şi nouă.

— Nu te complace.

— Nu mă complac. Doar nu vreau s-o iau razna.

— Eu am luat-o deja al dracului de razna, a zis, dând pagina cărții din care învăța. Şi nici tu nu eşti prea departe.

— LOL, am zis.

Nu avea sens să discut cu ea. Îmi doream să se fi întors la cumpăratul de pantofi sau ceva. Era vraişte, cu toate sentimentele alea ale ei. Învățatul o ajuta să se concentreze. Aşa încât era probabil în ordine faptul că se scufunda în talazurile temelor. Cel puțin acolo ştia cum să înoate. Şi, într-un fel, pentru că ea era vraişte, asta mă ajuta cumva şi pe mine să nu fiu vraişte. Nu avea nicio logică, dar eu şi Sam – ceea ce ne lega pe noi, în fine – avea o logică anume, cu totul specială.

Tata lucra mult. Zicea că rămăsese în urmă. Da, în urmă – toată lumea era în urmă.

Şi era foarte frig – ceea ce nu era normal pentru perioada aceea din an. Ce se întâmpla cu vremea? No bueno.

M-am uita la Sam, care citea. Privirea îi era pe cât de tristă, pe atât de aprigă. Tata vorbea la telefon cu Nana. Avea o expresie anume. Aveam o caracterizare pentru privirea aceea: îngrijorată. Şi m-am întrebat ce fel de expresie aveam eu pe chip. Nu exista un cuvânt al zilei.

Tragediile altor oameni

Sam a intrat în bucătărie în timp ce beam o ceaşcă de cafea.

— E sâmbătă, a zis.

— Mda.

— O fază nouă.

— O fază nouă?

— Case de amanet.

— Case de amanet? Ai trecut deja prin faza asta.

— Mda, păi, uneori fazele revin ca bumerangul.

— Amuzant. Istoria se repetă. Se cheamă recidivism.

— Un cuvânt pe care îl ştii de la mine.

— Un cuvânt pe care îl trăieşti aievea.

— Tacă-ți gura, Sally. O să ignor lipsa ta de entuziasm. N-o voi interpreta ca pe o lipsă de empatie față de o persoană aflată în situația mea.

— Sam, uneori chiar eşti neruşinat de manipulatoare.

— Hai, Sally, să ne apucăm de treabă. Dave's Loan sau El Passo Street. Asta ne e destinația.

— Aia cu statuia lui Elvis în față?

— Întocmai.

— De ce ai revenit la casele de amanet?

— Pentru că, aşa cum am încercat să te fac să înțelegi în trecut, în spatele fiecărui obiect scos la vânzare într-o casă de amanet există o poveste tristă.

— Să mă faci să înțeleg. Cum aş putea să uit? Deci acum ne ocupăm de chestii triste. Nu, mai rău, ne ocupăm de voaierism? Căutăm sau glosăm tragediile altor oameni. Super.

— Mie mi se pare OK.

— Eşti ciudată. Fantastic de ciudată.

— Sunt fantastică în toate cele.

Mi-a aruncat un zâmbet fals.

— Fă-mi pe plac, a zis.

Apoi mi-a trimis un mesaj. Mi-am luat telefonul şi am privit-o aspru. Am citit mesajul: Sunt în doliu. Nu poți să-mi refuzi nimic.

I-am scris înapoi: Ai nevoie de psihoterapie.

A citit mesajul meu şi a zâmbit – apoi şi-a pus jos telefonul.

— Nu, a zis. Am nevoie de tragediile altor oameni.

Nana

Am aşteptat ca Sam să se pregătească, să mergem la casa de amanet. Sam trebuia întotdeauna să se pregătească.

— Ce? O să dăm peste vreun tip dur, cu care s-ar putea să vrei să flirtezi?

Mi-a aruncat o privire.

M-am hotărât s-o sun pe Nana. Uram să aştept. I-am auzit vocea.

— Bună, am zis, ca şi cum n-ar fi fost absolut nimic în neregulă.

Aproape că i-am putut vedea zâmbetul.

— Chiar mă întrebam când ai de gând să mă suni.

Spunea chestii de genul ăsta, când îi era dor de mine.

— Scuze, Nana.

— Nu-i nimic.

Pe urmă am vorbit. I-am spus tot ce-mi aminteam despre ce se întâmplase cu Sylvia şi cum Sam locuia acum cu noi şi era tristă, i-am spus despre faptul că nu-mi plăcea moartea, iar Nana doar m-a ascultat şi mi-a zis că-i pare rău şi că era firesc să fiu confuz, că ar trebui să am încredere în Dumnezeu – şi, chiar dacă nu-mi plăceau poveţele lui Dumnezeu, atunci când ele veneau de la Nana, nu mă deranjau. Pe urmă am făcut efortul s-o întreb în sfârşit cum se simte, dacă e bine, mi-a zis că era tot timpul obosită, iar eu am întrebat-o din nou dacă nu îi e frică.

— Nu, nu mi-e frică.

Apoi s-a lăsat liniştea şi Nana a spus:

— Vreau ca tu să ai grijă de tatăl tău.

Iar eu voiam să spun, N-ar trebui ca el să aibă grijă de mine?, dar n-am spus nimic. Pe urmă m-am înfuriat pe mine: Când o să încetezi să te mai porți ca un băiețel? După care am auzit-o pe Nana spunând:

— Tatăl tău e foarte trist.

— Ştiu.

— Tatăl tău are o inimă sensibilă.

— Ştiu.

— Mereu mi-am făcut griji pentru el.

— De ce?

— Tatăl tău ştie să dăruiască. Dar uneori are nevoie să şi primească.

— Te gândeşti la ceva anume?

— Iubire.

— Păi, eu îl iubesc.

— Şi eu îl iubesc.

— Nu pricep.

— Când n-o să mai fiu...

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

— Salvador, toți murim. E ceva normal.

— Nu mi se pare normal. Când doamna Diaz a murit într-un accident de maşină... asta nu mi s-a părut normal.

— Omenii mor tot timpul în accidente.

— Aşa a spus şi tata.

— Tatăl tău are dreptate.

— Mie nu-mi place asta. Vreau ca tu să trăieşti veşnic.

— Atunci aş fi Dumnezeu. Nu vreau să fiu Dumnezeu. Ăsta e un păcat, să vrei să fii Dumnezeu. Ay, mi Salvador, noi doi am mai vorbit despre asta.

Nana a devenit foarte tăcută. Apoi a spus:

— Ar fi un blestem să trăieşti veşnic. Vampirii trăiesc veşnic. Vrei să fii vampir?

Am izbucnit amândoi în râs.

Pe urmă am început să vorbim despre altele. Chestii normale. Ce voiam să-i spun era că nu-mi păsa de păcate sau de Dumnezeu. Voiam să-i spun că Dumnezeu e doar o idee frumoasă şi că pe mine nu mă interesează ideile frumoase, că El nu era decât un cuvânt pe care încă nu-l întâlnisem, încă nu-l cunoscusem, aşa încât El îmi era încă străin. Voiam să-i spun că ea era adevărată şi că era cu mult mai frumoasă decât o idee. Ştiu că Nanei nu i-ar fi plăcut ce aveam eu de spus şi nu voiam să mă cert cu ea, aşa că nu am rostit nimic din toate lucrurile acelea.

— Trebuie să ai credință, a zis.

Îmi doream ca acest cuvânt să-mi fie prieten.

— Încerc, Nana.

— Bun. Spune-i Samanthei că mâine, când veniți la mine, vreau să stau de vorbă cu ea.

— Despre ce?

— Vreau doar să vorbim.

Asta însemna că nu are de gând să-mi spună. M-am supărat puțin din cauza asta. Mai rămăsese ceva în mine, senzația aceea că eram lăsat pe din afară.

— O să-i spun.

Cred că Nana îşi dădea seama că eram supărat.

— Samantha nu o mai are pe mama ei.

— Trist.

— Exact ca tine.

— Eu nu mi-o amintesc, de fapt.

— Nu-i bai. Erai mic. Dar era frumoasă, mama ta. E greu să-ți pierzi mama.

M-am gândit la scrisoarea mea.

— Dar îl am pe tata. E destul.

Nu eram sigur că acesta era adevărul – dar voiam să fie aşa.

— Da, tu îl ai pe tatăl tău. Dar el e singur. Ştiai asta?

— Aşa ți-a spus el?

— Nu e nevoie să-mi spună. Sunt mama lui. Îmi dau seama.

Eu când o să învăț să-mi dau seama?

Eu şi Sam (şi casele de amanet)

Când am închis telefonul, am observat că Sam era în cameră. Am ridicat ochii la ea.

— Tragi cu urechea?

— Puțin. Nu-mi place să te văd trist.

— Nici mie nu-mi place să te văd tristă.

— O să ne descurcăm noi.

— Crezi?

— Da.

Credință. Sam avea credință. Doar că nu-şi divulga acest secret.

Uite-l, tâmpitul de Elvis cu microfon, care ne întâmpina în fața casei de amanet Dave's Loan. Sam şi-a făcut un selfie cu ea şi Elvis.

— Haide, dă-i un pupic.

— Nup.

— 'Aide.

— Nup.

— Mama mea a murit.

— Să nu începi cu asta.

— Păi, e adevărat.

— Şi mama mea a murit.

S-a uitat urât la mine. Atunci m-am uitat şi eu urât la ea. În mod clar, eram două ființe umane foarte ciudate.

Am intrat în casa de amanet. Era înțesată cu vechituri. Sam s-a dus direct la bijuterii.

— Uită-te la inelul ăla.

— Pare să fie un inel de logodnă.

— Mda. Chiar asta e. Pariez că ea l-a amanetat, după ce i-a dat tipului papucii. Fac prinsoare că o înşela.

— Sau poate că acum e măritată cu tipul şi doar aveau nevoie de bani. Poate că au rămas fără slujbe. Lumea mai dă uneori de necaz.

— Îmi place mai mult povestea mea.

— Da, e mai tragică.

— Nu, e doar mai aproape de adevăr, probabil.

— Nu ai o părere prea bună despre oameni, nu-i aşa?

— Sally, problema ta e că îți imaginezi că toată lumea e la fel ca tine, ca taică-tău şi ca Nana. Am nişte informații de ultimă oră pentru tine.

— Sammy, problema ta e că îți imaginezi că toată lumea e la fel ca tipii ăia răi cu care îți place să ieşi.

— În primul rând, nu mă mai văd cu tipi răi. Şi în al doilea rând, lumea e plină de oameni dați peste cap.

S-a întors şi a cercetat magazinul din priviri.

— Vezi chestia aia? E un laptop. Fac pariu că a fost furat de vreun druggie, care l-a amanetat.

— Dar nu e legal, nu?

— OK, hai să zicem că un druggie leşinat de poftă...

— Leşinat de poftă?

— Înțelegi tu, care are nevoie urgentă de o doză.

— De unde ştii tu chestiile astea?

— Chiar că trebuie să ieşi mai mult, a zis şi mi-a aruncat un rânjet. Mă faci să vreau să fumez.

— Proastă idee.

— Deci druggie-ul trebuie să-şi amaneteze laptopul, ca să-şi ia o doză. Ori asta, ori îi datora bani traficantului.

— Chiar o să devii scriitoare.

— Păi, există o mulțime de poveşti triste în lumea asta.

— Şi tu o să faci tot ce-ți stă în putere să le spui pe toate.

— Nimeni nu vrea că citească poveşti vesele.

— Eu vreau.

În clipa ceea, privirea i-a căzut pe o brățară tennis.

— Uită-te la toate diamantele astea.

— De ce se numesc brățări tennis?

— Pentru că poți să joci tenis fără să fii nevoită să le scoți de la mână.

— E adevărat?

— Habar n-am, futu-i.

A râs.

— Frate, cuvântul cu F îți iese pe gură cu furie.

— Mama a murit.

— Încetează.

Sam continua să se uite la brățară.

— Mama avea o brățară fix ca asta.

— Păi, toate seamănă între ele.

— Nu, nu seamănă.

— Şi?

— Mă gândesc că brățara asta ar putea fi a mamei.

— E aiurea.

— De ce e aiurea?

— Pur şi simplu.

— Păi, n-am mai găsit brățara aia printre lucrurile ei.

— Eşti sigură?

Mi-a aruncat o privire.

— Poate că a pierdut-o, am zis.

— E o posibilitate, clar. Odată şi-a pierdut o pereche de pantofi de patru sute de dolari.

— A dat patru sute de dolari pe o pereche de pantofi? E aiurea.

— Aşa era ea.

— Cum să pierzi o pereche de pantofi?

— S-a dus să danseze cu un tip. Şi-a scos pantofii. I-a uitat. Când s-a întors după ei, surpriza surprizelor, dispăruseră.

M-am gândit la Nana şi la povestea ei cu pantofii furaţi. E o chestie cu pantofii. O mulţime de tragedii cu pantofi pierduţi. Am continuat să dau din cap.

— Hai să mergem.

Sam s-a mai uitat o dată la brăţara tennis.

— Poate că a pierdut-o, iar cineva a amanetat-o.

— Pe bune? Uite ce-i, hai să plecăm odată de aici.

Pe drum spre acasă, m-am tot gândit că lumea nu era pur şi simplu nebună, era super nebună. Laptopuri, şi brăţări tennis, şi pantofi de patru sute de dolari. Nebunie. Demenţă. Probabil că am gândit cu glas tare, pentru că Sam a zis:

— Să dai patru sute de dolari pentru o pereche de pantofi nu e chiar aşa o nebunie.

— Prea mulţi bani pentru nişte pantofi, Sammy. Ştiai că, atunci când era mică, Nana nu avea decât o singură pereche?

— Păi, asta se întâmpla în Epoca de Piatră.

— O faci dinozaur pe Nana?

— Nu, nu, nu asta vreau să spun. Lumea era altfel pe atunci; asta e tot. Azi, patru sute de dolari pentru o pereche de pantofi... e o nimica toată.

— Păi, tot ce pot să spun e că aş putea face o grămadă de lucruri cu patru sute de dolari.

— Cam ce?

— Nu ştiu. Chestii. Nu-mi place să cumpăr lucruri.

— Încerci să-mi spui că eşti un zgârcit? Urăsc zgârciții.

— Nu sunt zgârcit. Doar că nu-mi pasă de bani. Şi presupun că nu sunt genul cheltuitor. În plus, tata îmi cumpără tot ce am nevoie. Mă rog, unele lucruri trebuie să mi le cumpăr singur. Doar că nu-mi pasă. E ceva rău în asta?

— Ei bine, eu sunt pentru cheltuit bani.

— Mda, toată lumea ştie asta. De-aia n-ai niciodată bani.

— Da, nu ca tine, care aduni fiecare bănuț.

— Nu-i adun. Îi economisesc.

— Ai un cont în bancă?

— Mda.

— Şi câți bani ai?

— A, nu-ş' câți, vreo cinci mii de dolari.

— Fir-aş!

— Ți-am zis... Nu-mi place să cheltuiesc. Când primesc bani de la unchii şi mătuşile mele şi de la Nana, de ziua mea, de Crăciun şi chestii de-astea, mi-i depun la bancă. Şi tata îmi dă bani când am nevoie. Păstrez o parte şi restul îl pun la bancă. Adică, se adună. Fac asta de când aveam vreo cinci ani. Economisesc bani.

— Doamne, eşti un boşorog nenorocit.

— Termină. Uite, dacă vrei, ți-i dau ție.

— Nu vreau banii tăi, Sally.

— Ce vreau să spun e doar că nu-mi pasă. Ți-i dau ție.

— Chiar ai face-o, nu-i aşa? Mi-ai da toți banii ăia?

— Sigur că da.

— Eşti exasperant de dulce.

S-a aplecat şi m-a sărutat pe obraz.

— Păcat că nu eşti genul meu.

— În momentul ăsta ar fi mai degrabă incest.

A râs.

— Ştiu. Pfui.

S-a uitat iar ciudat la mine, în felul ei.

— Chiar eşti dulce. Dar...

— Dar ce?

— Nu trebuie să fii tot timpul dulce.

— Bine, pentru că nu sunt.

— Dar o ascunzi bine.

— Ce ai de gând să te faci, terapeut sau scriitoare?

— Indiferent ce mă fac, deşteptule, o să fiu mereu cea mai bună prietenă a ta.

Eu şi Sam şi Maggie

Dormeam din nou cu Maggie. O auzeam pe Sam plângând. Camera ei era chiar vizavi şi uşa camerei mele era deschisă. Aşa că Sam era aproape. Aproape şi departe în acelaşi timp. Nu suportam să stau aşa, culcat, să-i ascult suspinele stinse. Tata mă avertizase că aşa va fi. Când sus, când jos, sus, jos, cu emoţiile. Am coborât din pat.

— 'Aide, Maggie.

Cățeaua m-a urmat, şi am deschis uşa camerei lui Sam.

— Du-te, Maggie.

A intrat în cameră, iar eu am închis uşa.

Sam avea mai multă nevoie de Maggie decât mine.

Cititul chipurilor

M-am trezit cu noaptea-n cap. Afară nu era foarte frig, chiar dacă era sfârşit de octombrie. Vremea revenise la normal, mai mult sau mai puțin. Aşa era la El Paso. Am fost surprins s-o găsesc pe Sam aşezată la masa din bucătărie.

— Arăți ca dracu', i-am zis.

— Mersi.

— Sammy, am o idee.

— Care?

— Ce-ar fi să începem noi să alergăm în fiecare dimineață? Ştii, ne-ar face bine.

— Serios?

— Ții minte că erai tare la fotbal?

— Am fost tare.

— Şi aproape că ai trecut proba pentru echipa de alergări. Dar ai zis că nu-ți place antrenorul. Poate că ne-ar face bine să ne mişcăm. E logic.

Sam se gândea. Îmi plăcea expresia ei când gândea.

— Ştii ce, chiar pare OK.

— Doar OK?

— De ce dracu' să nu încercăm? Hai s-o facem.

*

Aşa a început chestia cu alergatul. Sam alerga puțin în fața mea. M-am gândit că poate plânge în timp ce aleargă, dar mi-am zis că ăsta e un lucru bun. Adică avea destule pentru care să plângă.

În dimineața acelei duminici, când ne-am întors acasă după prima noastră alergare, i-am zâmbit. Ne-am aşezat pe treptele verandei din față şi am aşteptat să ni se domolească bătăile inimii.

— Ştii, i-am zis, nu arăți chiar nasol.

— Ştiu. Mie mi-e imposibil să arăt nasol.

Brusc am zărit o siluetă familiară care se apropia pe alee.

— Salvador, tu eşti?

I-am studiat pentru o secundă chipul. Nu se schimbase chiar aşa de mult. Era grizonant, iar ultima dată când îl văzusem avea părul negru, fără niciun semn de îmbătrânire. Fața însă îi rămăsese neschimbată.

— Marcos?

— Îți aminteşti de mine? Doamne, eşti deja bărbat.

— Sunt deja o grămadă de lucruri.

Nu ştiu de ce spusesem asta. Mă molipsisem de la Sam.

Marcos a izbucnit în râs.

— Credeam că te-ai mutat, i-am zis.

— Aşa e. Dar m-am întors acum câteva luni. De fapt, locuiesc la vreo două străzi de casa voastră.

— L-ai văzut pe tata?

— Nu, nu. Nu ne-am întâlnit. Încă nu, dar, cum să spun, ieşisem la o plimbare şi mi-am zis să trec pe-aici, să văd ce mai face.

Sam mi-a dat un ghiont.

— Ea e Sam. Ți-o aminteşti?

Marcos a dat din cap.

— Da, îmi aduc aminte, a spus şi i-a zâmbit. Tot drăguță.

— Sigur că sunt. Şi eu îmi amintesc de tine. Nu cred că te plăceam prea tare.

El a râs cu toată inima la auzul cuvintelor lui Sam.

— Nu, nici eu nu cred.

Sam îl privea strâmb.

— Nu-ți plăcea să mergi cu noi la film. Asta e ce-mi amintesc.

— Păi, nu mă prea dădeam în vânt după filme.

Sam nu-l credea, îmi dădeam seama. Dar, dintr-un motiv sau altul, a decis să se poarte frumos.

— Păi, a spus ea, eram doar nişte copii. Probabil că eram neastâmpărați.

I-a zâmbit. Când voia, putea să fie absolut fermecătoare, eram gata să admit asta.

În momentul acela, a ieşit şi tata pe verandă. I-am văzut expresia în clipa în care l-a zărit pe Marcos.

Era o privire pe care nu o prea înțelegeam.

Nu ştiam dacă ceea ce exprima era de bine sau de rău.

Nu mai văzusem niciodată expresia aceea pe chipul lui.

Era unul dintre momentele acelea stânjenitoare – ştiți voi, una dintre acele situații în care ți-ai dori să te furişezi afară din încăpere, fără să te vadă nimeni. Tata părea sincer stingherit, iar asta nu i se întâmpla prea des. Era genul de tip care pur şi simplu lua lucrurile cu calm. Şi-a dres puțin glasul şi a întrebat:

— Ce mai faci, Marcos? A trecut ceva vreme.

— Sunt bine.

A urmat o nouă tăcere stânjenitoare, aşa că am înghiontit-o pe Sam.

— E timpul pentru duş.

— Mda, a zis ea. Miros urât.

Am intrat în casă şi ne-am dus direct în camera mea. Am închis uşa.

— Crezi? a spus Sam, uitându-se la mine.

— Ce să cred?

— N-o face pe prostul. Crezi că tipul ăla e iubitul tatălui tău?

Am încuviințat.

— Ştii, nu m-am gândit niciodată la asta până acum. Aveam doisprezece ani când l-am văzut ultima oară. Ce dracu' ştiam eu la doisprezece ani? E limpede că nu pricepeam pe atunci care-i chestia cu homosexualitatea şi ce înseamnă asta exact. Tu?

— Hmm, nu chiar, ca să spun drept.

Am ridicat amândoi din umeri.

— Sammy, cred totuşi că-mi amintesc că tata a fost foarte supărat de ceva, când a plecat Marcos. Într-o zi l-am întrebat de ce nu mai vine Marcos pe la noi, iar el mi-a răspuns: „Ei bine, s-a mutat în altă parte." Îmi aduc aminte că l-am întrebat unde s-a mutat, şi tata mi-a spus că undeva în Florida. Asta e tot ce a zis. Am avut senzația că nu voia să vorbească despre asta. Şi am crezut că poate se supăraseră unul pe altul, ştii, cum fac oamenii. Nu ştiu. Uneori nu ştiu niciun rahat.

— Aici ai nimerit-o, a zis Sam, apoi a făcut o pauză. Sally, am impresia că taică-tău n-a fost prea bucuros să-l vadă.

— Păi, mie mi s-a părut altfel.

— Şi...

— Am văzut ceva pe fața tatei. În fine, nu ştiu. N-am mai văzut expresia asta până acum şi, crede-mă, sunt expert în cititul expresiilor tatei.

— A, deci acum te pricepi la citit chipurile oamenilor?

— Da. Unii pot citi cărțile de joc. Eu citesc fețele.

— O citeşti şi pe a mea?

— Absolut.

— Poate îmi mai exersez lipsa de expresie.

— LMAO. Sam, tu nu eşti în stare de aşa ceva. Tot ce simți se vede pe chipul tău frumos. Ai cea mai uşor de citit față de pe planetă.

— Asta e o aiureală.

— Mă rog.

Sam a zâmbit.

— Deci taică-tău era îndrăgostit de el?

— Poate.

— Poate?

— E un scenariu plauzibil.

— Să-l ia dracu' de scenariu plauzibil. Ar trebui să-l întrebi.

— Greşit. Ce se întâmplă cu tine, Sammy? Omul are dreptul la intimitate.

— Frate, n-ai primit memo-ul? Nu mai există intimitate, de când a apărut Facebook.

— Tata nu le are cu Facebook-ul.

— Dar mobil are, nu?

— Da, bine, cum zici.

— Nu eşti curios?

— Sigur că sunt curios. Dar e tata. Nu e treaba mea.

— E tatăl tău, asta e corect. Şi de aceea este treaba ta.

Samantha Diaz avea un mod ciudat de a gândi. Chestia e că, în viziunea ei, tot ce ținea de viața mea era treaba ei. Şi, în mintea ei, aici erau incluse şi problemele tatei.

Pe drum (spre casa Nanei)

Eram pe drum spre Las Cruces, s-o vizităm pe Nana. Samantha şedea pe bancheta din spate şi trimitea mesaje câtorva prieteni. Erau împărțiți pe categorii: prieteni de la şcoală, prieteni de pe Facebook şi prieteni adevărați. De fapt, nu ieşea cu prea mulți dintre prietenii adevărați, pentru că majoritatea celor din această categorie era alcătuită din foştii ei iubiți. Şi, după ce se despărțeau, nu rămânea niciodată prietenă cu vreunul dintre tipii ăia. Nu că ar fi fost genul cu care ai fi vrut să-ți petreci timpul. Şi, oricum, cu Sam era totul sau nimic. Nu mă iubeşti? Taie-o.

Tata conducea, cufundat în gândurile lui.

Chiar aş fi vrut să-l întreb despre Marcos. Stătuseră pe treptele din spatele casei şi discutaseră vreme îndelungată. De data asta nu mai trăsesem cu urechea – deşi mi-aş fi dorit. Când a plecat, Marcos mi-a spus că s-a bucurat să mă vadă. Sam se băgase şi ea în vorbă.

— Şi pe mine te-ai bucurat să mă vezi? a întrebat pe un ton plin de sarcasm zglobiu.

— Desigur, a răspuns Marcos, zâmbind amabil. A fost minunat să te văd şi pe tine, Samantha.

Ea îşi dăduse ochii peste cap, fără pic de subtilitate.

Stăteam pe locul din dreapta şoferului şi mă întrebam de ce Sam nu-l plăcuse niciodată pe Marcos. Nu e vorbă, nici eu nu mă dădeam în vânt după el. Treaba e că Sam nu se amăgea, când venea vorba de sentimentele ei. Şi, când nu-i plăcea de cineva, păi, era de rău. Aşa era Sam. Eu? Uneori nu ştiam ce gândesc. Poate pentru că nu voiam să ştiu.

Poate încercam să mă lămuresc, atunci când am întrebat:

— Ce e în mintea ta, tată?

— Mă gândesc, doar.

— La ce?

— La lucruri.

Uram când spunea chestii de genul ăsta.

— E ceva ce ar trebui să ştiu?

Tata s-a uitat la mine şi a zâmbit.

— Uneori trebuie să ținem doar pentru noi lucrurile pe care le avem în cap.

— Ai zis că n-ar trebui să avem secrete.

— Am spus eu asta?

— Mda, ai zis.

— Ce prostie, să spun aşa ceva.

Presupun că asta a pus capăt conversației.

Apoi tata a întrebat:

— Dar tu la ce te gândeşti?

Aşa că am decis să-i spun.

— Păi, mă gândeam că Sam nu pare să aibă o părere prea bună despre Marcos.

Tata a râs.

— Nu se prea pricepe la copii.

— Puțin spus, domnule, a intervenit Sam. Şi am o memorie foarte bună.

— Stai să-ți traduc eu, tată. Lui Sam îi place să păstreze ranchiuna.

— Tot ce trebuie să facă e să-şi ceară scuze, a explicat Sam.

— De ce e nevoie să-şi ceară scuze, Sammy? Aveam doisprezece ani când l-am văzut ultima dată. Nu s-a purtat chiar rău cu noi.

— N-a vrut să dea pase cu mine.

Tata a început să râdă.

— Foarte bine, râdeți.

Deşi nu se scărpinase în creştet, tata avea exact genul ăsta de expresie pe față.

— Îți aminteşti asta, Sam?

— Îmi aduc aminte o mulțime de lucruri, domnule V.

— Da, cu toții ne amintim, a spus tata.

— E în ordine dacă nu-l plac, domnule V?

— E dreptul tău, Sam.

— Păi, a continuat ea, dacă dumneavoastră îl plăceți, atunci o să-l plac şi eu, de dragul dumneavoastră.

— Hmm. O să mai vorbim despre asta.

Sam şi cu mine ne-am privit cu înțeles, fără să avem totuşi niciun contact vizual. Exact atunci am intrat pe drumul care ducea spre casa Nanei. Tata s-a uitat la mine.

— Fără mesaje text.

— Ai auzit, Sam? am spus.

CECZ = Tortilla

Când am oprit, Nana stătea pe veranda din față şi vorbea cu mătuşa Evie. Părea obosită, dar era îmbrăcată elegant, era machiată şi purta cerceii ei dintotdeauna. Mi-am primit obişnuita îmbrățişare, sărutul şi o mulțime de Mi-a fost dor de tine. Când a văzut-o pe Samantha, Nana a îmbrățişat-o.

— Que muchacha tan bonita[21], a spus. Te-ai făcut femeie. Que linda![22] Vai, a trecut mult timp de când te-am văzut ultima dată.

[21] „Ce fată drăguță”, în spaniolă.

[22] „Ce frumoasă”, în spaniolă.

Apoi a făcut o glumă, pentru că Nanei îi plăcea să glumească.

— Şi încă îți place să foloseşti cuvinte urâte?

Samantha a roşit.

— Îi place, Nana.

A sărutat-o pe Sam pe obraz, şi mi-am dat seama cât de mică şi de fragilă părea Nana.

*

Ne-am distrat în ziua aceea. Au venit şi unchii şi mătuşile mele, precum şi doi dintre veri. Erau mult mai mari decât mine, verişorii, şi erau cool – chiar dacă mă tratau ca pe un puşti. Ne-am uitat la Dallas Cowboys şi s-a înjurat din greu. Echipa pierdea urât de tot.

La un moment dat, Nana a intrat în sufragerie şi a chemat-o pe Sam la ea, cu un semn din deget. Le-am privit dispărând pe coridor şi m-am întrebat de ce eu nu fusesem inclus în discuție – trebuia să accept situația. Oricum, ştiam că Sam o să-mi povestească. Sau poate că nu. Sau poate că o să-mi spună unele lucruri, dar pe altele, nu. De ce eram aşa? De ce aveam tendința asta, de a mă simți lăsat pe din afară?

Am ieşit şi m-am aşezat pe veranda din fața casei Nanei. Unchiul Mickey fuma o țigară şi vorbea cu cineva la telefon. Mi-a făcut cu ochiul. Era genul de om care făcea tot timpul cu ochiul. Mi se părea cool. Fito ar fi spus despre unchiul

Mickey că e o pisică. Pentru Fito, unii oameni erau pisici. Nu ştiu de unde avea treaba asta cu pisicile.

Mă zgâiam la tatuajele unchiului Mickey. Mi-am zis că poate existau două feluri de oameni pe lume: oameni cu tatuaje şi oameni fără tatuaje. Eu ştiam deja în ce categorie mă încadrez.

— Deci, a zis unchiul Mickey, ea e iubita ta acum?

— Nu. Ar fi prea ciudat.

— Mda, probabil. Îmi amintesc de ea când erați copii. Țipa mult.

— Şi acum țipă.

Am râs amândoi.

— Acum stă cu noi, ştii? Mama ei a murit.

— Mda, am auzit. Biata copilă. E naşpa.

— Da, e naşpa.

A băgat mâna în buzunar şi şi-a scos portofelul. Mi-a întins o bancnotă de cincizeci de dolari.

— Poftim, a zis, dă-i ăştia din partea mea.

Am dat din cap. Ştiam că unchiul Mickey nu se pricepea la cuvinte. Dar era plin de compasiune şi şi-o manifesta în singurul fel pe care îl ştia. Am zâmbit.

— Eşti un om bun, i-am spus.

— Pentru un tip varză, sunt OK.

Unchiul Mickey. Mereu autocritic. Mă întrebam de ce. Dar apoi mi-am spus: Ei bine, adevărul e că-l înțeleg. Îl înțeleg perfect.

Am intrat în bucătărie şi nu mi-a venit să cred ce văd – Sam întindea o tortilla, în timp ce Nana o supraveghea. Sam scâncea:

— A mea nu e rotundă, Nana.

— Trebuie să ai răbdare, Samantha. Nu ies perfect de prima dată.

Îmi plăcea felul în care îi pronunța Nana numele. Felul în care spunea Samantha, de parcă era un nume mexican.

— Nana, Sam nu are răbdare.

— Nu e adevărat.

— Ba e.

— Nici tu nu ai răbdare, Sally.

Nana a surâs şi a clătinat din cap.

— Răbdarea e un har pentru care trebuie să te străduieşti.

Apoi s-a uitat la mine.

— Samantha o să învețe, dacă vrea.

I-am trimis lui Sam un zâmbet strâmb.

— Sunt impresionat. Nu credeam că ştii ce e ăla un sucitor.

— Nana, spuneți-i să nu mai fie rău cu mine.

Trebuie să recunosc, Sam ştia cum să se pună într-o lumină bună. Pe mine mă amuza prima ei tentativă de activitate casnică. M-am uitat la ea în timp ce privea cu dezgust tortilla amărâtă pe care tocmai o întinsese.

— Seamănă mai mult cu harta Americii de Sud, decât cu o tortilla.

— Nu. Seamănă mai repede cu Africa.

— Cu Australia. Clar, cu Australia.

Nana a clătinat din cap.

— E bine. Pentru tine e prima dată.

Mi-a făcut cu ochiul.

— Să nu râzi de Samantha.

De fapt, mi se părea super că Samantha făcea un asemenea efort. Nu-i stătea în fire să le facă altora pe plac. Nu era stilul ei. Sam se schimba. Chiar se schimba.

M-am uitat la Nana şi la Sam.

— Pot să asist şi eu la lecție?

— De ce nu? a zis Sam, zâmbind.

Am stat deci în bucătărie, în timp ce Sam încerca să învețe cum se întinde o tortilla şi Nana ne povestea despre cum era în vremea copilăriei ei şi cum se schimbase lumea. Părea puțin tristă.

Sam, mătuşa Evie şi cu mine am ajutat-o să gătească. În general, Nanei nu-i plăcea ca lumea să se bage în bucătăria ei, dar mi-am zis că începea să renunțe. Când eşti pe

moarte, trebuie să renunți la lucrurile pe care le iubeşti. Şi Nana îşi iubea bucătăria, aşa că, da, era evident că începea să renunțe. Eu, unul, nu renunțam la nimic, încă. Nu eram pregătit. Pur şi simplu nu eram pregătit.

Am ras brânza pentru enchilada. Nana a învățat-o pe Sam cum să pregătească sosul roşu de enchilada, iar mătuşa Evie a fript tortilla de porumb. Dacă tortilla nu sunt fripte înainte, enchilada nu e bună de nimic. Unele restaurante nu prea pricep chestia asta. La noi în familie, era regulă că tortilla din făină de porumb trebuie fripte. Nimeni nu avea voie s-o încalce.

Ştiți, a fost cu adevărat frumos să fim exact atunci împreună, în bucătăria aceea. Cred că în viață există astfel de momente, de linişte calmă. Tata îmi spusese asta odată. Atunci habar n-avusesem ce voia să spună.

Am zâmbit când am văzut cum se uită unchiul Mickey la farfuria lui cu enchilada.

— Aşa mai zic şi eu.

Îi plăcea să spună asta. Nana îl servea întotdeauna pe el primul. Nu ştiu de ce.

În după-amiaza aceea de duminică, o priveam pe Nana servindu-i pe fiecare în parte şi mă întrebam câte alte mese i-au mai rămas.

Sam. Eu. Viitorul.

Pe drumul de întoarcere, tata ne-a întrebat pe mine şi pe Sam cum stăm cu cererile de înscriere la facultate. Sam a

spus că pregătise toate documentele, dar că mai avea încă de completat câteva formulare.

— Eu şi Lina o să verificăm în curând formularele financiare, a zis tata.

— Mersi, domnule V.

— Ți-ai scris eseul de admitere?

— O să mă apuc şi de el.

— Ştiu că a fost o perioadă dificilă, a zis tata. Dar e important. Şi tu, Salvie? Cum merge cu eseul?

— Merge.

— Serios, Salvie?

— Bine, nu merge.

Numai la facultate nu-mi stătea mie mintea. Pur şi simplu nu mă trăgea inima.

Sam a scotocit în rucsac şi a scos lista cu facultăți.

— O porți cu tine? m-am mirat eu.

— Mda, Sally. Să aducă noroc.

Mi-a întins lista.

— Citeşte-mi-o, a zis.

— De ce?

— Vreau s-o aud. Vreau să aud cum sună viitorul.

— Eşti nebună-nebună.

— Fă-mi plăcerea. Sunt încă în doliu.

— Iar scoți cartea asta din mânecă?

— Mda.

Îmi dădeam seama că pe tata îl amuza teribil micul nostru schimb de replici.

Mi-a îndesat lista în față. Literalmente. Am luat-o.

— Vrei să ți-o citesc ca pe o nenorocită de poezie?

Şi-a încrucişat brațele peste piept.

M-am uitat la listă şi, pe un ton oficial, am zis:

— Bine. Carevasăzică. Numărul unu pe listă: Universitatea Stanford. Ei, asta da facultate. Numărul doi: Universitatea Brown. Pfui. Brown. Păzea că vin, Rhode Island.

— Lasă comentariile, măscăriciule. Doar citeşte lista.

— Niciun strop de simț al umorului, am zis.

S-a uitat urât la mine.

— Bine, bine. Numărul trei: Georgetown. Numărul patru: UC Berkeley. Numărul cinci: UC Santa Barbara. Numărul şase: Universitatea Texas. Hei, avem o şcoală în comun.

— Dacă mergi tu acolo, eu sigur nu.

— Cum zici tu, Sammy. Hmm. Bun, să continuăm, numărul şapte: Boston College. Numărul opt: Universitatea Notre Dame. Aia e pen' că eşti o catolică atât de convinsă.

— Termină. Domnule V, spuneți-i să termine.

Pe tata l-a pufnit râsul.

— Sam, te descurci destul de bine şi singură.

— Pe poziția cu numărul nouă: Universitatea Miami. Şi, încununând cele mai bune zece instituții de învățământ, Universitatea Cornell, de unde Sam va trimite mesaje la fiecare zece minute, să se plângă că e iarnă.

— Mi-ai măcelărit lista.

I-am zâmbit cât am putut eu mai zeflemitor.

— Sam, serios acum, o să intri la toate.

— Mda, mă rog, nu sunt sigură în privința banilor.

— Ai bani, Sam, i-a spus tata.

— Da, în fine, e naşpa că am bani doar pentru că mama a avut o asigurare bună.

Încerca să-şi rețină lacrimile.

— Hei, hei, e în ordine, i-am zis.

— Da, Sally, pentru un moment este în ordine. Şi pe urmă, în clipa următoare, mă prăbuşesc. Ştii, Sylvia şi cu mine ne-am certat toată vara din cauza listei ăsteia.

— Da, ştiu.

Băgasem de seamă că tata nu intervenise în discuție.

Liste = Viitor?

Eu am făcut altă listă. O listă cu întrebări care îmi umblau prin cap. Aceasta nu era numerotată, şi toate întrebările se izbeau unele de altele: Oare Marcos o să mai vină pe la noi? Dacă Marcos a fost odată iubitul tatei, de ce a plecat? De ce tata nu iese cu nimeni? E vina mea? De ce unii oameni sunt gay? De ce lumea urăşte persoanele gay? Cât de mult o să doară când va muri Nana? Cine a inventat facultăţile? De ce nu ştiu ce vreau să devin? De ce nu ştiu să cânt? De ce nu ştiu să dansez? Ce dracu' aş putea să devin?

Poate că aş putea transforma lista mea de întrebări în eseul de admitere pentru facultate.

Cred că sunt cel mai tâmpit isteţ care a trăit vreodată.

Marcos?

A sosit aşadar şi sărbătoarea de Halloween. Era sărbătoarea preferată a lui Sam. Mergeam împreună la colindat, încă de când aveam cinci ani. Faptul că acum terminam liceul nu avea să ne împiedice să continuăm tradiţia.

La început, Sam se împotrivise ideii de a-l lua şi pe Fito cu noi.

— Chiar trebuie?

— Mda. L-am convins să-şi ia o zi liberă de la serviciu, de la Circle K. Mai slăbeşte-l şi tu. Are o viaţă naşpa.

— Toată lumea are o viaţă naşpa.

— Eu nu. Şi nici tu.

— Şi viaţa mea e naşpa.

— Ba nu. Mama ta a murit. Asta e naşpa. E dureros. Pricep. Dar viaţa ta? Viaţa ta nu e naşpa, Sammy.

— Mă rog.

— Fito stă într-o casă de drogaţi.

— Nu e casă de drogaţi, a zis Sam.

— Mie aşa mi s-a părut.

— De câte ori ai fost tu acolo?

— O dată. A fost suficient.

Sam şi-a dat ochii peste cap.

— Nu mai vorbi ca şi cum tu chiar ştii cum e o casă de drogaţi.

— OK, bine, dar pricepi ce vreau să spun. Fito se străduieşte din răsputeri să se târască de la o zi la alta. Asta e o viaţă naşpa.

M-am uitat la ea cu o privire din acelea pe care le foloseam când ştiam că am prins-o în corzi.

— Şi a venit la înmormântarea mamei tale. A fost drăguţ din partea lui. Tu singură ai spus-o.

— Dar Halloween-ul a fost întotdeauna o chestie a noastră.

— Pricep, Sam. E tradiţia noastră. Doar că Fito e... ştii tu.

— Ştiu, ştiu. Bine. Sunt naşpa. Poate să vină şi el.

— Şi îl placi.

— Mda, cred că-l plac.

Am fost deci toți trei la colindat. Sam costumată în Lady Gaga. Bineînțeles. Eu, în jucător de baseball.

— Pliiiiiiiiictiiiiccccoooossss, a zis Sammy, dându-şi ochii peste cap.

Fito s-a îmbrăcat în om de afaceri vampir: cravată, sacou-sport, pelerină neagră şi colți. Sam era impresionată.

Eram puțin cam mari pentru „Ne dați ori nu ne dați”, dar nu ne-a păsat. Prostănaci. De fapt, a fost distractiv – şi aveam nevoie să ne distrăm. Asta am şi făcut. O doamnă ne-a împărțit mere caramelizate. Sam l-a refuzat pe al ei.

— Probabil că au lame înăuntru, a zis.

Fito a ridicat din umeri şi l-a înfulecat pe-al lui, apoi i-a zâmbit lui Sam.

— Vezi? Nicio lamă.

— Tu mesteci vreodată mâncarea? Să ştii că nu o ia la fugă.

— Da’ tu ce eşti, domnişoara Bune Maniere? Ştii, Sam, uneori eşti cea mai drăguță fată din zona asta de graniță, şi tot restul, dar alteori eşti doar țâfnoasă. Adică, țâf-noa-să pe bune.

— Dacă erai fată, ai fi fost la fel de arogantă ca mine.

— Dacă eram fată, mai mult ca sigur n-aş fi ieşit cu genul de tipi cu care îți petreci tu timpul, a zis Fito.

Eu am râs. Sam, nu.

— Ah, deci ție îți plac băieții drăguți?

— Mda, îmi plac băieții drăguți. Îmi plac tipii care ştiu să citească şi nu sunt țâfnoşi. Am parte de suficientă țâfnă acasă.

Sam s-a uitat la el. Ştiam ce gândeşte. Fata asta gândea tot timpul.

— Ai un iubit?

— Nu.

— Nu te văd mereu cu Angel?

— Angel e de domeniul trecutului.

— E frumuşel.

— Mda, mă rog. E pretențios.

— Cu exemple, te rog.

Fito s-a uitat la ea.

— Eu nu-i fac nimănui temele.

— Voia să-i faci tu temele?

— Mda.

— Dă-l dracu'.

— Aşa am zis şi eu.

— Băieții sunt naşpa.

— Da, aşa e, a zis Fito, râzând.

— Eu nu sunt naşpa, am spus.

Sam şi Fito s-au privit unul pe celălalt şi au zis împreună:

— Ba, da, eşti.

Am izbucnit toţi trei în râs. Uneori, când râzi, asta nu înseamnă că fluieri în beznă.

Cutreieram străzile şi băteam la uşi, cerând dulciuri de care nu aveam nevoie, iar Sam a început să facă o droaie de fotografii puştilor care colindau.

— Adorabili, spunea.

— Vezi? O să fii o mamă super.

— Poate.

Sam era însă mai interesată de băieţii cu care ne întâlneam. Uneori se uita la mine şi dădea din cap.

— Ăla e un tip rău.

— Mergi mai departe, îi ziceam.

Sam, tot Sam rămânea. Mda.

Un individ plin de tatuaje ne-a oprit şi i-a zis lui Sam:

— Eşti sexy, belea.

— Ce-ai zis? am intervenit eu.

— Ce-ai auzit.

Şi uite aşa, i-am tras una, pur şi simplu. Tipul s-a retras, dar lovitura mea nu l-a oprit. A ridicat pumnii şi a vrut să mă lovească.

— Ia să te văd, bulangiule.

A intervenit însă Sam.

— Hei! Hei! Terminați! Terminați!

Apoi tipul s-a uitat la ea, şi Sam a spus:

— Te rog. N-a vrut.

Aşa că individul s-a calmat şi a plecat. A zis totuşi:

— Ar fi bine să nu dau peste tine când eşti singur, tipule.

— Sally, a zis Sam, uitându-se la mine. Ce ai? Ce mama dracului e cu tine?

— Nu ştiu. Nu avea dreptul să-ți vorbească aşa.

M-am aşezat pe bordura trotuarului.

— Îmi pare rău. Iartă-mă, iartă-mă.

Am simțit brațul ei pe după umeri.

— Sally, o grămadă de lume crede că sunt belea. Cui îi pasă? Sunt doar nişte idioți. Cui îi pasă?

Am rămas acolo, aşezat pe trotuar, tremurând.

— Ce e, Sally? Ce e cu tine?

M-am calmat şi le-am spus lui Sam şi lui Fito că totul era din pricina lucrurilor care mi se întâmplau, dar că mă simțeam bine. Ne-am întors la colindat, ne-am făcut fotografii şi ne-am distrat. Când ne-am întors acasă, tata era

pe veranda din față şi le împărțea dulciuri câtorva colindători.

Lângă el era un bărbat.

Pe măsură ce ne apropiam pe alee, reuşeam să disting fața bărbatului.

Marcos.

Partea a Patra

Poate că aşa e viaţa. Faci un zigzag, apoi un altul, după care mai faci câteva.

(Tata) Lucruri pe care nu le spunem niciodată (Eu)

Chiar dacă eu şi tata aveam o relație super, chiar dacă discutam unul cu altul şi chiar dacă nu aveam prea multe secrete, existau totuşi lucruri despre care nu vorbeam niciodată. Nu era întotdeauna uşor să vorbeşti – nici măcar pentru nişte oameni vorbăreți. Am hotărât însă că o să discut cu el, pentru că aveam prea multe întrebări care mi se învârteau prin cap. Şi am decis că voi afişa chiar acolo, în capul meu, o pancartă cu Trândăveala Interzisă.

Sam îşi petrecuse noaptea la Lina, mătuşa ei. Presupun că şi ele aveau lucruri de vorbit.

Era o după-amiază caldă de sâmbătă. În curtea din spate, Maggie se rostogolea prin iarbă.

Tata stătea pe trepte şi fuma o ţigară.

M-am aşezat lângă el şi am zis:

— Pot să trag şi eu un fum?

Am izbucnit amândoi în râs.

— Nu vreau să fumezi niciodată. Niciodată.

— Nu-ţi face griji, tată. Nu-mi plac chestiile alea.

— Nici mie.

— Atunci de ce fumezi?

— Offf, îmi ţin de urât uneori. E o relaţie foarte necomplicată.

— Mda, tu le fumezi şi ele îţi dau cancer.

— Şi emfizem.

— Şi boli de inimă.

— Ai de gând să enumeri tot?

— Nu. De fapt, nu vreau să vorbim despre ţigări.

— Ce te frământă?

— Pot să te întreb ceva?

— Dă-i drumul.

— De ce nu ai avut niciodată un iubit?

— Dar am avut un iubit. Am avut mai mulți.

— Înainte de mine, sau după?

— Şi înainte şi după.

— Mda, dar nu în ultimul timp.

— Păi, în ultimul timp am fost ocupat.

— Tată, asta e o scuză de doi bani.

— De doi bani? Eu? Nu mi se pare că mişună grămezi de iubite de-ale tale pe aici.

— În clipa asta nu mă preocupă subiectul.

— Poate că nici pe mine.

— Cum se face că nu vorbeşti niciodată cu mine despre unele chestii?

— Adică despre viața mea amoroasă? Păi, în primul rând, eşti copilul meu. După părerea mea, tații n-ar trebui să le vorbească fiilor despre viețile lor amoroase.

— Dar, tată, tu nu ai o viață amoroasă.

— Asta sună ca o acuzație.

— Chiar este o acuzație.

— Salvie, despre ce e vorba?

— Ştii ce cred eu? Cred că nu ieşi la întâlniri din cauza mea. Cred că din vina mea nu ai tu o viaţă normală.

— Sunt gay, Salvie. N-am avut niciodată o viaţă normală.

— Ştii ce vreau să spun, tată. Ştii exact ce vreau să spun.

— Ce-ai vrea să-ţi răspund?

Şi-a stins ţigara. Mi-a luat mâna în mâna lui şi a strâns-o tare.

— Tată, am şoptit, Marcos a fost iubitul tău?

A dat din cap.

— Da, a fost.

— Ce s-a întâmplat?

Tata a ridicat ochii spre cer. Apoi a spus:

— Mi-a spus că nu e în stare să fie tată vitreg.

— Deci m-ai ales pe mine.

— Sigur că da.

— Deci este vina mea.

Tata s-a uitat ţintă la mine. Şi apoi m-a sărutat pe frunte. Mi-a dat drumul mâinii şi şi-a pus o ţigară în gură, dar nu a aprins-o.

— Salvador, nu fi tâmpit. N-ai fost niciodată prea bun la socoteli. Uite, dacă Marcos nu putea să facă faţă faptului că sunt tată... ei, asta era problema lui. N-a fost vina mea. Nici vina ta. A fost a lui. Noi veneam la pachet, tu şi cu mine. Şi

eu nu pot să fiu cu cineva care nu pricepe ce relație avem noi.

Am dat din cap.

Tata şi-a aprins țigara.

— L-ai iubit?

— Da.

— Încă? Îl mai iubeşti?

— Da.

— Poate de-aia a zis Nana că eşti singur.

— A zis ea asta?

— Da. N-ai încetat niciodată să-l iubeşti?

— Probabil că nu. Probabil că un tip ca mine pur şi simplu nu ştie cum să înceteze să iubească pe cineva.

Îmi dădeam seama că ar fi vrut să plângă. Dar nu a făcut-o.

— Când eşti gay, zicea Fito, problema e că trebuie să ieşi cu bărbați.

— Fito e nostim, a spus tata, râzând. Nu ştiam că e gay.

— Nici eu. Acum însă ştiu.

— Nu-l deranjează?

— Nu, cred că nu. Familia lui e nasoală. Într-un fel, s-a cam crescut singur.

— Asta e greu.

Era plăcut să stau de vorbă cu tata. Mi-am rezemat capul pe umărul lui.

— Tată, am şoptit, uneori ar trebui să-i laşi pe ceilalți să aibă grijă de tine.

— Probabil că nu ştiu cum s-o fac.

— Păi, poți să înveți, nu?

— Mda, probabil că aş putea. Poate mă ajuți tu.

Şi eu voiam să învăț, să învăț cum să am grijă de tata, când el avea nevoie de asta. Dar nu ştiam cum.

Eu. Secrete.

Bine, nu i-am spus tatei că începusem să dau cu pumnul în tipii care mă enervau. Şi nu i-am spus nici că aveam fantezia asta despre cum îl bat pe Eddie de-i sună apa-n cap. Şi nu i-am spus tatei că mă tot întrebam cum ar fi dacă m-aş îmbăta. Şi că nici măcar nu ştiam de unde îmi venise ideea. Şi nu i-am spus că eram oarecum furios, pentru că îmi dăduse scrisoarea de la mama şi că poate ar fi trebuit să mai aştepte. Şi nu i-am spus că eram furios în primul rând pe mama, pentru că-mi lăsase o scrisoare. Şi nu i-am spus tatei că mă simțeam vinovat pentru faptul c-o urâsem pe Sylvia şi că nu ştiam ce să fac în privința asta, pentru că era moartă.

Şi nu i-am spus că aveam sentimente amestecate în legătură cu faptul că Marcos venea pe la noi, pentru că deşi teoretic eram de părere că tata ar fi trebuit să aibă un iubit, nu eram prea convins de tipul ăsta. Şi când l-am întrebat

dacă îl mai iubea, iar el a spus că da, n-am fost prea sigur că mi-a plăcut răspunsul.

Şi nu i-am spus tatei că mă gândeam la tatăl meu biologic. Mă întrebam dacă semăn cu el, dacă am aceleaşi gesturi, şi începusem chiar să mă întreb dacă n-ar trebui să-l cunosc.

Sam îl cunoscuse pe tatăl ei.

Fito îl cunoscuse pe tatăl lui.

Şi apoi eram eu.

Cum să-i pot spune tatei toate lucrurile acestea, pe care nu i le spusesem?

Marcos? Hmm.

I-am trimis lui Sam un mesaj: Întrebat tata despre Marcos.

Sam: Uau! Dă-i drumul

Eu: Când te întorci

Sam: Ajung curând. Eu şi Lina am făcut curat în casă. Ne vedem în zece mân

Eu: Cecz=sacrificiu

Sam: Sacrificiu uman?

Eu: Greşit

Sam: Propoziție

Eu: Tata ştie ce înseamnă sacrificiul

Sam: Mda

Aşa că, atunci când Sam a ajuns acasă, i-am povestit dialogul pe care îl avusesem cu tata. M-a ascultat, a pus întrebări. Îi plăcea să pună întrebări. Şi, bineînțeles, avea câte ceva de spus despre toată situația.

— Rahatul ăla de Marcos i-a frânt inima lui taică-tău. Ştiam eu că nu-l urăsc fără motiv.

— Sam, ție nu ți-a făcut nimic. Nu se cade să-l urăşti.

— O tâmpenie.

— Nu, nu-i aşa. Tata nu-l urăşte. Şi, dacă tata nu-l urăşte, nici eu n-o s-o fac.

Doamne, cât de ipocrit puteam să fiu.

— Ştii, a zis Sam, uitându-se la mine, tu şi taică-tău, anormal. Uneori anormal e no bueno. De ce voi doi sunteți tot timpul aşa de buni? Adică, pur şi simplu nu e normal.

Clătina mereu din cap.

— Şi nu e drept. Marcos scapă nepedepsit, chiar dacă a fost un rahat.

— Sammy, ce ştim noi despre Marcos?

— Ştim că e o râmă care s-a târât înapoi la suprafață, după ploaie.

Sam se pricepea mereu să te facă să râzi.

— Nu râde. Nu a fost o glumă.

— Poate şi-a dat seama că a greşit.

— Sally, de ce trebuie să interpretezi întotdeauna realitatea cu naivitatea unui copil de zece ani? Pe bune?

— Eu nu am habar de realitate, Sammy. Şi nu am zece ani.

— Deci Marcos o să stea pe aici, să împută locul?

Nu ştiu de ce, dar am râs din nou.

Sam continua să strige la mine, iar asta mă făcea să râd şi mai tare.

În realitate, însă, simțeam la fel ca ea. Doar că ea o recunoştea cinstit.

Prăjitură

Era sâmbătă seara, eu pierdeam timpul în camera mea, gândindu-mă din nou la treaba cu facultatea şi la faptul că, în realitate, nu voiam să plec. Adică, voiam să merg la facultate, dar numai după ce făceam pauză un an. Ştiți voi, ca să mă descopăr. Mă rog, era un lucru de toată jena. Dar era adevărat. Există oare situații în care să fii doar puțin pierdut? Adică, dacă te simți pierdut – atunci eşti pierdut cu totul. Eu habar nu aveam de nimic. Făceam totul la un nivel superficial. Poate că multă lume era superficială. Poate că asta era în ordine pentru unii. Dar eu ştiam că treaba cu superficialitatea nu era valabilă pentru mine. No bueno.

Sam era în camera ei, lucra la eseul pentru admitere. Nu era nevoie să mă întreb ce urma să spună, deoarece ştiam c-o să mă pună să-l citesc. Şi o să vrea să-l citească şi ea pe al

meu. Iar eu nici nu aveam unul. Ce-ar fi trebuit să spun: Alegeți-mă pe mine. Nu veți regreta. Sunt cea mai măreață realizare, de la inventarea telefonului mobil încoace? Se presupunea că ar trebui să vorbim despre noi. Mda. Bună, mi se spune Domnul Entuziasm. Dar mă pricep destul de bine la bătaie.

Sam mi-a trimis mesaj: Am o idee bună pentru eseu. Tu?

Eu: Zero idei. Nu mă pricep la asta

Sam: Te ajut eu

Eu: Nu sunt bun de nimic

Sam: Nu-i adevărat

Eu: Credeam că eşti supărată pe mine

Sam: Neh. Ar trebui să facem o prăjitură

Eu: Ce?

Sam: Cum auzi, o prăjitură

Eu: Ştii tu cum?

Sam: Nu. Dar ştii tu

Eu: Şi „noi” unde e?

Sam: Învață-mă. Putem să i-o ducem mâine Nanei

Eu: Bună idee

Sam: Şi putem să-i ducem şi flori

Eu: Sam cea rea a plecat?

Sam: N-ai grijă. Se întoarce ea

Eu. Sâmbătă seara. Sam.

Eram în bucătărie şi o învățam pe Sam cum să facă un tort de ciocolată de la zero.

— De ce nu-l pregătim dintr-o cutie din alea, Betty Crocker?

— Sunt impresionat. Ştii de Betty Crocker.

— Dă-i drumul. Ia-mă peste picior.

Ne-am uitat strâmb unul la altul. Mda, aşa eram noi, ne aruncam mereu priviri tăioase.

— Uite, Sammy, avem toate ingredientele. Nu e chiar aşa de greu.

Sam mă privea amestecând ingredientele, în timp ce le citea cu glas tare din cartea de rețete.

— Vrei să ştii ce face fiecare ingredient?

— Chiar mă întrebi aşa ceva?

— Cum o să înveți vreodată să găteşti, dacă nu ştii ce rol are fiecare ingredient în rețetă?

— Fizica tortului de ciocolată? Nu mă interesează.

— Acum cine pe cine ia peste picior?

M-a urmărit spărgând şi bătând două ouă spumă.

— Nu pare aşa de greu, cred. Totuşi cu Betty Crocker era mai uşor.

— Nu ne interesează să fie uşor. Ne interesează să fie gustos.

— Mă rog.

— A fost ideea ta, i-am zis. Ai spus că vrei să înveți.

— Am mințit.

— Da.

Cât timp prăjitura era la cuptor, Sam m-a urmărit cum prepar glazura.

— Nu semeni cu majoritatea tipilor.

— Mulțumesc. Cred.

— Ce te face să fii aşa de sigur că era un compliment?

— Nu vreau să fiu ca majoritatea tipilor. Aşa că era un compliment.

Maggie stătea pe loc şi ne privea în timp ce schimbam replici. Mă întrebam mereu ce gândeşte câinele ăla. Probabil nimic complicat.

Tata a venit din curtea din spate, unde lucra la un tablou.

— Ce e cu tortul?

— Îl pregătim pentru Nana.

— Ce drăguț.

— Păi, a zis Sam, zâmbind, suntem nişte tineri foarte drăguți.

Nu putuse renunța la picătura acea de sarcasm – parte din rețeta ei de viață.

Tata a zâmbit.

— Mă duc să mă spăl. Diseară ies în oraş.

Sam nu s-a putut abține.

— Ieşiți cu cineva pe care-l cunoaştem?

— Doar merg la film cu un vechi prieten.

N-a fost o surpriză pentru nimeni când Marcos a sunat la uşă. Nu observasem până atunci cât de bine arăta. Totuşi nu era la fel de frumos ca tata. Şi era mai scund. Mă întrebam dacă cei mai mulți dintre copii observau cum sunt şi cum arată părinții lor. Poate că da. Poate că nu. Nu făcusem un sondaj în acest sens.

Tata părea puțin stânjenit de toată situația.

Sammy nu l-a ajutat de nicio culoare.

— Să ne trimiteți mesaj dacă stați până târziu.

Marcos a ridicat din umeri şi i-a zâmbit.

Tata nu ştia cum să iasă mai repede pe uşă.

— Nu-mi pasă că e drăguț. Dacă îl face pe taică-tău să sufere, îl omor.

— Iar o luăm de la capăt cu asta?

— Cum de ție nu-ți pasă?

— Ba, îmi pasă. Azi am învățat ceva despre tata. Ceva foarte frumos. Ştii jocul ăla, „Ce-ar fi dacă?” Păi, Sam, ce-ar fi fost dacă tata nu m-ar fi adoptat?

— Nu ştiu, Sally. Nu am un răspuns la asta.

— Nu. Nu, nu, nu.

— Ajunge cu atâția nu. Basta.

— Nu ştiu ce s-ar fi întâmplat cu mine dacă tata nu mă adopta... dar ştiu că nu aş fi dus viața pe care o duc azi. Şi e singura viață pe care o cunosc. N-aş fi avut-o pe Nana, care este cea mai tare bunică din toată afurisita asta de lume...

— Tocmai ai vorbit urât?

— Sarcasmul îți vine foarte bine, ştii asta?

— Nu mă pot abține.

— Ştiu. Ştiu. Dar, dacă nu era tata, nu te-aş fi cunoscut, Sammy. N-ai mai fi cea mai bună prietenă a mea. N-ai mai locui acum aici. L-am întrebat odată pe tata dacă el crede în Dumnezeu. Ştii ce mi-a zis?

— Spune-mi.

— A zis: „De fiecare dată când mă uit în ochii tăi albaştri. De fiecare dată când te aud râzând. În fiecare zi când îți aud glasul, îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru tine. Da, Salvador, cred în Dumnezeu.”

Sam s-a aplecat şi m-a sărutat pe obraz.

— Eşti cel mai norocos băiat din lume.

Am dat din cap.

— Să ştii că da.

Da, eram cel mai norocos băiat din lume. Dar eram încă doar un băiat. Rahat.

Sam şi cu mine stăteam la masa din bucătărie şi admiram tortul de ciocolată pe care îl făcuserăm.

— Cine ar fi crezut? a zis Sam. Tort cu cremă de ciocolată şi brânză.

Era sincer fericită.

— Cine ar fi crezut că, dacă înveți o fată cum să pregătească un tort, asta o poate face fericită?

— Şi fata a învățat?

— A luat notițe, a zis, bătându-se cu palma pe tâmplă. Aici, sus. Şi e de-a dreptul frumoasă.

— Chestie de estetică.

— Adori cuvântul ăsta.

— Tata e artist.

Exact atunci, din cine ştie ce motiv, mi-a venit ideea, nu prea strălucită, să beau un pahar cu vin. Aşa că ne-am aşezat la masă şi am deschis o sticlă de vin roşu. Am turnat câte un pahar pentru fiecare. Am băut în cinstea tortului nostru.

Jur că nu ştiu ce ne-a apucat. Curând după asta ne-am turnat al doilea pahar.

— Crezi că tatăl tău o să se înfurie?

— Hmm. Că doar n-o să ne omoare.

Am ridicat amândoi din umeri şi am continuat să bem. Problema e că nu voiam să mă opresc. Voiam să ştiu cum e să fii beat. Vreți o explicație logică pentru asta? Păi, unde e logica atunci când iubeşti? Unde e logica morții în accidente? Unde e logica în cancer? Unde e logica vieții? Începeam să cred că sufletul omului are o logică inexplicabilă. Dar începeam să mă şi îmbăt, aşa că nu prea puneam bază pe nimic din ce spuneam.

Când am deschis a doua sticlă, Sam şi cu mine ne-am privit cu un soi de expresie care spunea de-ce-nu.

— Ştii, multă vreme am crezut că fiecare om e ca o carte.

— Frate, a zis Sam, râzând, chiar eşti vorbăreț când bei.

— Pot să tac din gură.

Ne-am mai turnat câte un pahar.

— Nu! Nu cumva să faci una ca asta! Vorbeşte mai departe. Doar ştii că, în cadrul acestei mici societăți a noastre, caracterizate de admirație reciprocă, eu sunt aia care vorbeşte cel mai mult.

— Mda, cred că da.

— Şi ştii ce înseamnă asta, nu-i aşa?

— Înseamnă că ție îți place să vorbeşti mai mult decât îmi place mie.

— Eşti un prost. Înseamnă că tu mă cunoşti mai bine decât te cunosc eu pe tine.

— Mă cunoşti bine.

S-a uitat la mine. Nu avem de gând s-o contrazic. Nu pentru că n-aş fi avut câştig de cauză, ci pentru că ştiam că are dreptate.

— O să mă străduiesc mai mult.

A zâmbit.

— Deci, după tine, toată lumea e ca o carte, nu?

— Da, aşa credeam. Dar e o tâmpenie. Oamenii nu sunt precum cărţile... nu sunt deloc aşa. Cărţile au un sens. Oamenii, nu. Ştii, ca viaţa. Se întâmplă tot felul de chestii care nu au legătură între ele. Adică, au şi nu au, şi nu e ca şi cum viaţa mea sau viaţa ta... nu e ca şi cum viețile noastre ar avea un scenariu, înțelegi? Nu e aşa. Adică, aşa cum spun unii, ne naştem, trăim şi pe urmă murim. Mda, păi, şi ce mare rahat cu asta? Asta nu înseamnă nimic, nu-i aşa?

Sam se uita la mine.

— Sammy, mă studiezi. Îmi cam dă fiori.

— Eşti amuzant. Exact cum mi te-am imaginat la beție.

— Aşa de previzibil, hm?

Am dat vinul pe gât.

— Păi, eşti previzibil, într-un fel. Dar, în ultima vreme, nu la fel de previzibil cum erai. Sally, nu pricep chestia asta cu pumnii pe care o faci în ultima vreme. Nu ştiu de unde vine. Tu nu eşti impulsiv şi agresiv. Însă uneori chiar eşti impulsiv şi agresiv. Ăsta e cel mai tare lucru la tine, Sally.

Tu eşti tu. Ca şi cum uneori eşti vechiul Sally, şi pe urmă treci în dispoziţii pansive, şi nu mai vrei să vorbeşti şi apoi, brusc, eşti ca turbat, supărat pe lume. Înţeleg. De multe ori şi eu sunt foarte supărată pe lume. Dar tu nu erai aşa. Şi acum, nu ştiu.

— Nici eu nu ştiu, Sam. Sunt confuz. Şi totul pare complicat. Nana e bolnavă. Şi mi se aminteşte acum de mama, printr-o scrisoare pe care nu vreau să o citesc, iar asta mă bântuie şi îmi produce confuzie, pentru că eu vreau ca totul să fie aşa cum era, şi nu mai poate să fie aşa, şi mama ta a murit, şi e ciudat că amândoi avem mamele moarte, doar că tu ţi-o aminteşti pe a ta, iar eu nu-mi aduc aminte de a mea, şi nu ştiu ce dracu' încerc să spun.

— Amândoi suntem furioşi pe lume. E OK.

— Chiar e, Sam?

— Aşa stau lucrurile în momentul ăsta.

— Mie nu-mi place.

— E OK, Sally.

— Mie nu mi se pare OK. Îmi vine să dau cu pumnul în cineva.

— Şi mie. Doar că tu treci la fapte, şi poate că nu e chiar aşa de OK.

— De unde vine asta?

— Va trebui să-ţi dai singur seama.

— Cum anume?

— O să găseşti o cale.

— Oare?

— Da.

— Eşti aşa de sigură.

— Te cunosc. O vei găsi.

— Şi o să mă iubeşti în continuare, chiar dacă nu sunt băiatul bun care credeai că sunt? Băiatul bun care îți doreşti să fiu?

— Sally, n-am aşteptat niciodată să fii cineva anume. Mereu am vrut să fii tu însuți.

— Dar eu nu ştiu cine sunt.

— Ba ştii. În adâncul tău ştii. Caută şi găseşte-te, Sally.

— E dureros.

— Şi ce dacă?

— Eu nu sunt curajos ca tine, Sammy.

— Poate că eşti mai curajos decât crezi.

— Poate.

M-am uitat la sticla de vin.

— Sunt beat. Şi spun chestii tâmpite.

Apoi i-am zâmbit lui Sam.

— Am putea să o şi golim.

Nu ştiu de ce, poate că aveam chef de vorbă – aşa că asta am făcut. Am continuat să vorbesc.

— Sammy, îți amintești de ziua în care a venit Marcos? Ți-am zis că am surprins o anumită expresie pe fața tatei. Nu am înțeles expresia aceea, pentru că nu o mai văzusem niciodată. Era dragoste, Sam. Știi, un alt fel de dragoste. Adică, pot să citesc dragostea pe chipul tatei când se uită la mine. Dar aia era altfel. Cred că exact asta am văzut. Tata îl iubește.

— Și asta te sperie?

— Puțin. Nu, mint. Mă sperie mult. Adică, nu a trebuit niciodată să-l împart cu altcineva.

— Nu e adevărat. Întotdeauna l-ai împărțit cu mine. Și l-ai împărțit cu Nana și cu toți unchii și mătușile tale.

— Mda, probabil. Vreau doar ca tata să fie fericit. Serios. Și dacă Marcos îl face fericit, nu am nimic împotrivă. De fapt, poate că nu e chiar așa. Chiar am ceva împotrivă.

— Ești gelos?

— Nu știu. Poate că sunt. Pe de altă parte, adică, tipul l-a făcut pe tata să sufere. Și, dacă se mai întâmplă o dată, nu știu ce-i fac. Nu știu, Sam.

— Înțeleg asta. Nici eu nu l-am putut suferi pe niciunul dintre iubiții mamei.

— Niciunul?

— Nu.

— De ce?

— Știam că toți o vor face să sufere. Și așa se întâmpla. Iar Marcos ar face bine să nu-l rănească pe taică-tău, pentru că

altfel are de-a face cu mine. Şi am de partea mea şi pumnii tăi.

— Deci suntem o echipă.

— Mda, suntem.

— Tu şi cu mine, împotriva lumii?

— Nu chiar. Noi îl avem pe tatăl tău. Care, de fapt, e şi tatăl meu.

— Mda.

— Deci?

— Deci?

Am izbucnit în râs şi am continuat să bem vin şi să vorbim, apoi camera a început să se învârtă, iar în gură aveam o chestie sărată, şi deodată m-am trezit cu capul în toaletă, îmi vărsam mațele, în timp ce Sam stătea aplecată deasupra mea şi îmi întindea un prosop cald.

— O să-ți treacă, zicea. Ți-ai pierdut inocența în privința alcoolului.

Mă simțeam îngrozitor, camera continua să se învârtă cu mine şi tot ce eram în stare să fac era să gem.

Pe urmă am început iar să vomit.

Tata. La micul dejun. Eu şi Sam.

— Mă întreb care dintre voi doi, geniilor, a crezut că asta e o idee bună.

Sam a ridicat mâna, de parcă ar fi fost la şcoală.

— Ideea mea, domnule V.

— Fals, am zis. M-am gândit, ştii, că ar fi drăguț să bem un pahar de vin.

— N-aş fi avut nimic împotriva unui pahar. Dar am în față doi soldați morți, pe masa din bucătărie.

— Cred că ne-a luat valul.

— Ai de gând să-mi dai o explicație?

— Păi, am rămas acasă. N-am băut la volan.

— Nu primiți laude pentru asta. Şi, oricum, nu e o explicație.

— Vorbeşti ca un părinte.

— O să iau asta drept un compliment, a zis tata, fără să-şi ia ochii de la mine. Aştept.

— N-am o explicație, tată. Ştii, doar am luat-o puțin razna. Nu toate lucrurile au o explicație. Nu tot ce fac are sens. A fost doar o chestie.

— Doar o chestie?

— Tată, ce-ai vrea să-ți spun? Mă simt ca dracu'. Nu e asta o pedeapsă suficientă?

— Cine a spus ceva despre pedeapsă? Tot ce îți cer e o simplă explicație.

— Şi eu îți spun că nu am niciuna.

Tata s-a uitat la Sam, care îşi ținea capul la fel de plecat ca şi mine.

— Sam?

— Cred că nici eu nu am o explicație. Domnule V... eu... în fine, nu, n-am nicio explicație.

— O să vă pun două întrebări şi vreau să-mi răspundeți sincer.

Am încuviințat amândoi. Am continuat să dăm foarte încet din cap. Doamne, credeam că o să-mi explodeze țeasta.

— Chestia asta are vreo legătură cu Marcos?

— Ce vrei să spui, tată?

— Sunteți supărați că am ieşit aseară cu Marcos? Pentru că, dacă este aşa, dacă asta vă deranjează, nu e neapărat nevoie să mă văd cu el. Putem să discutăm...

— Greşit, tată! Greşit!

Nu eram foarte sigur de ce strigam.

— Faptul că aseară am dat pe gât două sticle cu vin e doar o tâmpenie pe care puştii de liceu o mai fac uneori. Atâta tot! Nu face din asta mai mult decât e...

Apoi am adăugat ceva ce habar n-aveam că urmează să spun.

— Iar dacă aş fi fost supărat din cauza asta, ştii ceva? Ar fi trebuit să spui: Maturizează-te, Salvie! Tată, încetează să-ți

trăieşti viaţa punându-mă pe mine în centrul ei. Pur şi simplu, încetează!

Şi uite cum am ajuns să mă simt foarte prost. Mi-am acoperit faţa cu mâinile.

— Iartă-mă. N-am vrut să spun asta.

Tata mi-a pus o mână pe umăr.

— Ba da, ai vrut, a spus în şoaptă.

— Tată, trec prin nişte chestii.

— Ce chestii?

— Chestii, tată. Nu pot să vorbesc în clipa asta. Dar sunt chestii. Mi se întâmplă lucruri. Şi nu le pot controla.

— Cine spune că deţinem mereu controlul?

— Dar înainte puteam să mă controlez.

— Fiule, controlul poate fi o iluzie.

— Nimeni nu mi-a spus asta, am zis şi am început să plâng.

Tata m-a luat în braţe.

— Dă-ţi drumul, Salvie, băiatul meu. Dă-ţi drumul.

— Mi-am dat drumul. M-am îmbătat.

— Încearcă fără două sticle de vin.

Mahmureală

Mda, în duminica aceea am dat peste cuvântul mahmureală. Nu prea voiam să fiu prieten cu Mahmureala. Sam mi-a spus să beau multă, multă apă. I-am urmat sfatul. Am făcut un duş. Tot ce voiam era să dorm. Mă simțeam ca dracu'. Adică, emoțional, mă simțeam foarte, foarte prost. Sam zicea că asta se cheamă „marşul ruşinii".

— Mda, am zis, un nume perfect pentru cum mă simt.

— Păi, şi eu mă simt la fel. Mi-e foarte ruşine de mine. Adică, tatăl tău e, gen, cel mai tare tip şi e aşa de bun cu mine, şi eu mă îmbăt cu vinul lui. Rahat, Sally! Adică, peste toate alea, i-am şi furat vinul.

— Suntem nişte tâmpiți.

— Mda, suntem.

— Şi pe urmă, lucrurile pe care i le-am spus. Adică n-ar fi trebuit să-i spun ce am spus. I-am zis să nu mă mai pună în centrul vieții lui. Chestia e că poate eu mi-am trăit viața gravitând în jurul lui. Parcă mereu am vrut să-i fac pe plac, să fiu băiat bun şi tot restul... şi eu, pe dracu', adică, nu vreau să-l dezamăgesc.

— Poate adevărul e că fiecare dintre voi şi-a trăit viața gravitând în jurul celuilalt. Şi poate că ar trebui să faceți ceva în sensul ăsta. Amândoi.

— Aşa am făcut mereu.

— Tatăl tău trebuie să-şi trăiască viața. Şi tu, pe a ta. Sylvia şi cu mine. Noi am reuşit asta.

— Vai, Doamne, ce-o să mă fac? Nu putem să pretindem că nu s-a întâmplat nimic?

— Sally, astea sunt văicăreli de „marşul ruşinii”. Fără să pretindem. Să pretinzi egal no bueno.

— OK. Fără să pretindem. Rahat. Sammy, de câte ori te-ai îmbătat?

— Nu ştiu. Destul de des, cred. Nu ştiu de ce o fac. Nu ştiu de ce fac experimente cu rahaturi care îți alterează starea. Întotdeauna ajung să mă urăsc pentru asta.

— Discursuri de „marşul ruşinii”.

Am izbucnit amândoi în râs, oarecum. Un râs cu jumătate de gură. Râs de „marşul ruşinii”. Presupun că nu eram pregătiți să fluierăm în beznă.

Aerul toamnei era plin de nori plutitori. Nu era tocmai cald, dar nici tocmai frig. Vântul însă era aproape rece. Tata stătea aşezat pe trepte. Avea o țigară între buze, dar nu era aprinsă.

Eu aveam mănuşile de baseball.

— Vrei să facem câteva pase?

— Sigur.

Aşa că am început să aruncăm mingea.

— Îmi pare rău că am strigat la tine, i-am zis.

A zâmbit.

— Nu-i nimic, Salvie. Dar hai să facem un târg.

— Bine...

— Cred că trebuie să-ți dau ceva mai multă libertate, înțelegi? În clipa asta, lucrurile sunt destul de dure pentru tine, iar tu nu eşti obişnuit cu aşa ceva. Cred că te-am răsfățat cam mult.

— Sigur. De-aia umblu prin oraş cu un BMW sport.

— Nu asta am vrut să spun. Doar că te-am protejat... poate puțin prea mult. Înțelegi ce vreau să zic?

— Da, cred că da. N-ai vrut să mi se întâmple nimic rău. Poate pentru că mi-am pierdut mama?

— N-am vrut să mai pierzi nimic. Probabil că am fost puțin prea protector.

— Doar puțin, am zis, fără să-mi pot reține un zâmbet. Tată, înțeleg.

— Dar suntem OK, Salvie. Tu şi cu mine.

— Suntem OK?

— Da, suntem OK, a zis şi apoi a zâmbit. Mi-e teamă însă că-mi datorezi două sticle de vin roşu.

Aş fi vrut să-i spun că ne prinseserăm de faza cu Marcos. Înțeleseserăm. Că eu înțelesesem.

Nana. Tort.

Nana era cu adevărat vorbăreață. Îi plăcea să vorbească. În duminica aceea însă, când Sam şi cu mine i-am oferit tortul, chipul i s-a luminat, ne-a îmbrățişat – dar nu a vorbit prea mult. Ne-a luat de mână, pe mine, pe Sam şi pe tata. Dar nu

a prea vorbit. Căuta cu privirea de jur-împrejur, în liniştea din încăpere, şi nu ştiam după ce se uită.

I-au plăcut mult florile pe care i le-am dat şi m-a rugat să i le pun pe masa din bucătărie. Tata şi mătuşa Evie au pregătit un prânz întârziat.

Nana n-a mâncat prea mult – dar, când a venit rândul tortului, a mâncat două felii.

— Cine l-a făcut?

— Sam şi cu mine. Noi doi l-am pregătit.

Pe urmă a vorbit puțin – dar ştiam că pentru ea e un efort.

— Mama cocea pâine în fiecare duminică, într-un cuptor cu lemne. Ştia să facă şi root beer. Ştiați? Ea îmi cosea toate rochiile. Maşina ei de cusut e la mine. Am impresia că o văd aievea.

Vocea îi suna ciudat, ca venind de departe, ca şi cum Nana ieşise din cameră. Pe urmă şi-a luat furculița, a mai cerut puțin tort, a înfipt furculița în el şi mi-a întins o bucățică.

A zâmbit.

I-am zâmbit şi eu.

Mi-a dat o îmbucătură din tort.

Şi mi-am amintit de zilele acelea din copilărie.

Când ne întorceam spre casă, noaptea, a început să plouă.

— Nana va sărbători pentru ultima dată Ziua Recunoştinței.

Vocea tatei era tristă, dar rostea cuvintele pe un ton calm.

— O să fie toată lumea aici, a mai spus.

Nu simțeam nimic.

Nu voiam să simt nimic.

Ştiam că Sam era în propriul ei colț de lume. Se gândea la mama ei.

Ajunşi acasă, tata s-a dus în atelier.

— Cred că o să lucrez o vreme.

Străzile erau ude, însă ploaia încetase şi era răcoare, dar nu frig. Sam şi cu mine am hotărât să mergem la alergat. Mă întrebam dacă alergatul pe întuneric era acelaşi lucru cu fluieratul în beznă.

Nu ştiu dacă Sam plângea. I se întâmpla des. Să plângă atunci când alerga. Era chestia cu doliul. Chestia cu a-murit-mama.

Nu ştiu dacă în seara aceea a plâns în timp ce alegam. Eu însă am făcut-o.

Poezie. Poezie?

Mahmureala rămăsese deja o simplă amintire, domolită se pare de tristețea lăsată de vizita la Nana. Domolit. Încă un cuvânt pe care îl învățasem de la Sam. Mergeam amândoi spre şcoală, şi eu mă simțeam ciudat de normal, cu alte cuvinte, nu mă traversa nicio emoție. Poate că weekendul mă obosise. Mă simțeam bine. Ca şi cum totul era în ordine

– deşi nu era. Atunci i-am povestit lui Sam ce spusese tata despre vin.

— Păcat că nu suntem destul de mari ca să-i putem cumpăra domnului V nişte vin bun.

— Mda, păcat.

— Hei, poate îl convingem pe Marcos să meargă cu noi la cumpărături.

— Adică începe să-ți placă de el... sau ce?

— Sunt doar pragmatică. Tipul ăla trebuie să fie şi el bun la ceva.

Am zâmbit.

— Pragmatic. Îți aduci aminte că ai spus cuvântul ăsta pe litere, la concursul de ortografie?

— De ce trebuie să-mi aminteşti mereu de ziua aia?

— Încă eşti furioasă?

— Şi acum mă uit urât la ăla, când îl întâlnesc prin şcoală.

— Te pricepi să ții ranchiuna, nu-i aşa?

— Nu e întotdeauna ceva greşit, să ştii. Aşa țin departe de viața mea o grămadă de căcănari.

S-a uitat urât la mine, pentru că am râs.

— Râzi de mine? Pe bune?

— Ce-ar fi dacă?

— Ce-ar fi dacă?!

— De unde a apărut jocul ăsta al nostru?

Habar nu am. Poate că doar aveam chef de joacă.

— Mi se pare că nu l-am mai jucat de mult, am spus.

— Da, chiar a trecut mult timp, nu-i aşa?

— Ce-ar fi dacă, am zis eu.

— Ce-ar fi dacă, a spus şi Sam.

— Ce-ar fi dacă aş fi poet şi tu ai fi poetă?

— Dacă aş fi poetă, i-aş scrie o poezie lui...

A zâmbit.

— OK, am nevoie de puțin timp, să mă gândesc la asta.

Am deschis uşa şcolii.

— Până la sfârşitul orelor, voi avea şi răspunsul, a zis.

— Şi eu.

— Şi să nu scrii în ora de mate. Trebuie să fii atent.

— Pa.

— Pa.

— O zi bună.

— O zi bună, a răspuns Sam.

Şi atunci l-am văzut pe Enrique Infante venind din partea opusă.

— Poponar, a zis el.

I-am rânjit cu toată gura.

— Vrei să-ți stâlcesc iar mutra?

— Ia să te văd, spălăcitule.

Eram cât pe ce să mă întorc şi să mă dau la el. Dar am trecut mai departe. Eram în incinta şcolii. Chiar i-am permis raţiunii să se strecoare între mine şi reflexul de a da cu pumnul.

În pauza de prânz, am scris pe caiet:

Să fi fost poet

Scriam o poezie de să le pice de fiecare dată limba ălora de rostesc cuvântul poponar.

Am citit ce scrisesem şi am fost chiar mândru de mine. Ştiam însă că Sam va scrie ceva foarte bun, aşa încât nu voiam să mă dau bătut, prin urmare m-am mai gândit un minut şi am scris:

Să fi fost poet, scriam o poezie atât de frumoasă şi de vibrantă încât ar vindeca orice cancer şi atunci cancerul în veci n-ar mai pătrunde într-o fiinţă umană, niciodată.

Niciodată.

M-a prins inspiraţia, aşa că am mai scris una:

Să fi fost poet scriam o poezie care să facă sufletul tatei să zâmbească. Şi atunci niciodată nu s-ar mai simți trist şi s-ar trezi scăldat în frumusețea fiecărei zile.

După ore, ne-am întâlnit în fața dulapului ei.

— Pari îngâmfat, a spus ea.

— Nu sunt îngâmfat.

— O, ba, da, acum eşti tot o îngâmfare. Crezi că ai scris o poezie cool, cum nu s-a mai văzut, nu-i aşa?

— Mda.

— Daaa, păi, rămâne de văzut.

Am izbucnit în râs şi am decis să aşteptăm până ajungem acasă, unde să ne citim poeziile. Cred că erau poezii. Ce mama dracului ştiam eu despre poezie? Singura poezie care îmi plăcea cu adevărat se chema Autobiographia Literaria şi era scrisă de unul, Frank O'Hara. Acasă o aveam prinsă pe tăblița de plută. Lui Sam îi plăcea să mi-o citească.

În timp ce mergeam spre casă, Sam mi-a tras un şut.

— Ai avut o zi bună?

— Mda. La engleză a venit un suplinitor. N-a avut chef să predea, aşa că Fito şi cu mine ne-am trimis mesaje unul altuia.

— Despre ce?

— Acasă la Fito situația pare să devină tot mai rea.

— Ei, asta e no bueno.

— No bueno, corect. Şi azi-dimineaţă bunul meu prieten, Enrique Infante, a trecut pe lângă mine pe culoar şi m-a făcut poponar.

— E un jeg.

— Da. I-am zis că poate vrea să-i stâlcesc iar mutra.

— No bueno.

— No bueno, aşa e. Dar mă enervează la culme că m-a făcut şi spălăcit.

— Ho-ho, a făcut Sam şi a început să râdă.

— Ar trebui să fii de partea mea.

— Dar chiar eşti spălăcit.

— Pe bune? O să reluăm discuţia asta? Pe bune?

Sam mi-a ciufulit părul şi a zâmbit.

— Potoleşte-te, omule. N-ai grijă, Enrique o să şi-o ia. Mda, aşa cred.

M-am întrebat dacă nu cumva punea ceva la cale. Avea exact expresia aceea.

Când am ajuns acasă, i-am dat lui Sam poeziile mele. Ea mi le-a dat pe ale ei. Iată ce scrisese:

Dacă aş fi poetă, aş scrie o poezie care să facă oceanele limpezi ca odinioară.

Aş scrie o poezie atât de pură, încât ploaia ar cădea zile în şir, iar când cerul s-ar limpezi, milioane de stele s-ar ivi în noaptea de vară.

Aş scrie o poezie care să-i facă pe oameni să vadă că armele sunt doar arme, nedemne de iubirea noastră.

Aş scrie o poezie care să facă

Să dispară toate gloanţele.

M-am uitat la Sam.

— Uau. Ale mele sunt cam tâmpite, în comparaţie cu a ta.

— Prostănacule, a zis, zâmbind. Eşti incapabil de tâmpenie.

S-a ridicat de pe canapea şi a luat amândouă poeziile noastre.

— O să le pun pe frigider. Să le citească şi tatăl tău.

— Bravo, fato. Asta o să-i placă.

— Da.

Aşa că a scos câteva dintre vederile care erau prinse de frigider şi le-a înlocuit cu poeziile noastre.

— Trebuie să mai luăm nişte magneţi, a zis.

Începea să aibă preocupări domestice. Cine-ar fi crezut?

Sam şi cu mine învăţam în living. Am ridicat ochii şi l-am văzut pe tata stând în pragul uşii.

— Deci ce mai fac barzii mei în devenire?

Am încercat să-i zâmbesc.

— Sam e o poetă mai bună.

Tata avea o expresie incredibilă pe chip.

— Uneori, a zis, vă iubesc aşa de mult pe amândoi, încât abia mai suport.

Apoi s-a răsucit pe călcâie şi s-a îndreptat spre bucătărie.

— Ce vreți să mâncați la cină?

— Taco, am zis.

— Taco să fie.

M-am uitat la Sam şi am văzut cum lacrimile îi curgeau pe obraz.

— Ce-i?

— Taică-tău. Spune lucruri care mă fac să plâng.

— Lucruri frumoase.

— Da, frumoase. De ce nu sunt mai mulți tipi ca tatăl tău?

— Al naibii să fiu dacă ştiu.

Apoi m-am gândit: Pentru că majoritatea tipilor sunt ca bio-tatăl meu. Habar n-aveam de unde îmi venise ideea. Nu ştiu niciun rahat despre bio-tatăl meu.

Tata. Marcos.

Devenisem un împătimit al trasului cu urechea. Aşa mi-am zis, în timp ce stăteam la uşa din spate şi priveam cum tata şi Marcos se ceartă în faţa atelierului tatei.

Tata avea o expresie care spunea Sunt pe jumătate supărat şi pe jumătate rănit. Pe urmă l-am auzit spunând:

— Marcos, nu poţi să te întorci pur şi simplu în viaţa mea, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Nu poţi să dispari într-o bună zi şi să reapari după câţiva ani, aşteptându-te ca eu să...

S-a oprit la jumătatea frazei.

— Vicente, ţi-am zis că regret.

— Cel mai de doi bani cuvânt din dicţionar.

— Mi-a fost frică.

— Şi mie mi-a fost frică, Marcos. Dar n-am plecat. Nu m-ai văzut luând-o la sănătoasa, nu-i aşa?

— Toată lumea merită o a doua şansă. Chiar şi eu. Noi, Vicente, tu şi cu mine, noi merităm o a doua şansă.

M-am uitat la tata. Nu spunea nimic.

— Ştiu cât de mult te-am făcut să suferi, a zis Marcos.

— Da, chiar m-ai făcut să sufăr.

— Vicente, nu a trecut o zi fără să mă gândesc la tine.

— Ţi-a luat destul de mult.

Am văzut lacrimile curgând pe obrazul lui Marcos.

În clipa aceea am fost martor la felul în care lumea lor s-a scufundat complet în tăcere. Lumea era inundată de lacrimile lor.

Marcos s-a îndepărtat încet şi a ieşit pe poarta laterală.

M-am îndepărtat şi eu de uşă şi m-am întors în camera mea.

Tata (Marcos) Eu.

Stăteam în camera mea şi o parte din mine ar fi vrut să pună mâna pe Marcos şi să-i tragă o lovitură care să-l lase lat. De parcă asta ar fi rezolvat ceva. Mda, o bună parte din mine voia să-l urască. Pentru că îl făcuse pe tata să sufere. Dar cum aş fi putut să-l urăsc? Ştiam ce văzusem. Marcos îl iubea pe tata.

Văzusem şi expresia de pe chipul tatei. Şi el îl iubea pe Marcos.

Şi înțelesesem că iubirea dintre ei nu era deloc simplă. Şi poate că nu vor reuşi, înțelegeți voi, dar măcar încercau, iar eu ştiam asta. O parte din mine nu voia să se întâmple, pentru că, la dracu', asta complica totul şi, ştiți, pe vremuri credeam că Sam era persoana cea mai lipsită de logică din tot universul, dar acum mă gândeam că eu eram acela.

Eu. Eu? Cine?

Bun, e timpul să mă apuc să redactez scrisoarea de intenție pentru admiterea la facultate. Am făcut o listă cu lucrurile pe care ar trebui să le includ şi pe care le va citi, plictisită, o persoană oarecare din comisia de admitere.

1. Tatăl meu e gay.

2. Sunt adoptat.

3. Într-o vreme ştiam cine sunt, dar acum nu mai ştiu.

4. Nu am nimic special.

5. Prietena mea cea mai bună, Samantha, are o minte sclipitoare – dar eu, nu.

6. Am o scrisoare de la mama mea care a murit şi, frate, câți băieți care se înscriu la şcoala voastră au aşa ceva?

7. Sunt un boxer înnăscut.

8. Nana m-a învățat mai multe decât orice profesor pe care l-am avut vreodată la şcoală.

Nu merge aşa.

Nu merge aşa.

CECZ = Pumni. Iar?

Ne îndreptam spre casă, după ore. Drumul nostru obişnuit, care fusese mereu liniştit şi fără peripeții, plimbări acompaniate în general de vorbele lui Sam şi curiozitatea ei

despre lume. Adesea ne însoțea şi Fito pe drumul de întoarcere de la şcoală, şi asta era bine. Mda, ne întorceam liniştiți acasă, după şcoală – Sam, eu şi Fito. Sam şi Fito vorbeau despre Fructele mâniei. Era romanul preferat al lui Fito şi o carte pe care eu nu o citisem. Fito zicea că trebuie să mi-o trec pe listă. Şi eu îmi spuneam: Super, încă o listă.

Apoi, cum mergeam noi aşa, am zărit un grup de băieți care îl tachinau pe Angel, îl făceau poponar, şi homo şi maricón[23]. Spuneau tot felul de mizerii, îl prinseseră la mijloc şi părea că sunt pe cale să-l snopească în bătaie. Probabil că am luat-o la fugă spre ei, deşi nu-mi amintesc să fi alergat. Tot ce-mi aduc aminte e că l-am luat pe unul dintre ei de guler şi l-am înghesuit într-un gard de sârmă împletită. Eram cu fața lipită de a lui şi îi spuneam:

— Te rup cu bătaia, de-o să se audă până în Canada.

Pe urmă am simțit-o pe Sam atingându-mi umărul. Îmi repeta întruna:

— Dă-i drumul, dă-i drumul.

Încet, i-am dat drumul, şi tipul a luat-o la goană, împreună cu amicii lui.

Mă uitam paralizat în ochii lui Sam.

Am privit în jur, şi Fito a zis:

— O să-l duc pe Angel acasă.

Am dat din cap.

---

[23] Poponar, în spaniolă, în original.

Sam şi cu mine am pornit-o iar către casă, fără un cuvânt.

Existau tot felul de tăceri între noi. Uneori tăcerile însemnau că ne ştiam aşa de bine unul pe celălalt, încât nu mai aveam nevoie de cuvinte. Alteori tăcerile însemnau că eram supărați unul pe altul.

Iar uneori tăcerile însemnau că nu ne cunoşteam deloc.

Sam. Doliu. Sylvia. Nana.

Stăteam culcat pe pat, dar nu mă simțeam obosit şi nici nu îmi era somn. Tot aprindeam şi stingeam lumina. Am început să citesc Fructele mâniei, dar am lăsat-o deoparte. Era prea descurajantă şi copleşitoare. Am stins lumina. Am aprins-o din nou. Sam mi-a trimis un mesaj: Ştii că există cinci etape ale doliului?

Eu:?

Sam: Da. Cinci faze

Eu: De unde scoți chestiile astea?

Sam: Consiliera de la şcoală

Eu: Te-ai dus?

Sam: Săptămâna trecută. M-am tot gândit

Eu: Bravo ție

A venit la mine în cameră. Purta un tricou extra-larg cu Chihuahuas din El Paso, care avea conturate nişte urechi de

Chihuahua şi înscrisul fereşte urechile. Stupid. Sam adora tricoul ăsta. Eu stăteam întins pe pat.

— Cinci faze, zici?

— Aşa zic experţii.

— Şi ce?

— Tu eşti în faza de furie.

— Poftim?

— Nana e pe moarte şi tu eşti în faza de furie.

— Păi, tu trebuie să ştii. Tu eşti expertă în faze.

Şi-a desfăcut braţele încrucişate peste piept şi s-a aşezat pe pat.

— Mda, clar eşti în faza furioasă. Faza întâi înseamnă negare, ca în: Aşa ceva nu e posibil.

I-am aruncat privirea mea cea mai distrugătoare, dar ştiam că nu avea de gând să se oprească.

— Mă asculţi, Sally Silva?

— Am încotro? Adică, oricum mi-ai colonizat tot spaţiul.

— Colonizat. E bună asta, a zis.

A continuat fără să răsufle.

— Faza a doua, furia, ca în: Sunt aşa de supărat pe Dumnezeu, sau pe cine-o fi, pentru că nu sunt fericit că se întâmplă asta. Cam aici eşti tu în momentul ăsta.

— Nu, nu sunt.

— Ştiai că înjuri în timp ce alergăm?

— Aşa?

— Şi eşti cam iute de mână... de pumn, adică.

Mi-a aruncat o privire dojenitoare.

Am dat să spun ceva, dar m-am răzgândit.

— Mda. Faza a treia înseamnă negociere, înseamnă, în cazul meu: Dacă în restul vieții mele o să fiu bună şi n-o să mai folosesc niciodată cuvântul cu F, mi-o aduci, te rog, pe mama înapoi? sau, în cazul tău: Dacă niciodată în viața mea nu mai gândesc nimic rău despre nimeni, o vindeci pe Nana de cancer?

Mi-a zâmbit.

— Ştiu ce spun.

I-am zâmbit la rândul meu. Era destulă dojană în zâmbetul acela.

— Faza a patra egal depresie. Mda, deci depresie. Furie întoarsă spre sine. Mda. Şi, în fine, faza a cincea egal acceptare. Înțelegi, un happy-end, futu-i. Treaba e că fazele astea vin şi trec şi nu apar într-o anumită ordine.

— Cât timp?

— De unde dracu' să ştiu eu? Singura fază pe care am încheiat-o e aia cu negarea. Am trecut testul cu brio. Fazele celelalte încă stau atârnate de mine, ca băieții răi care nu acceptă un refuz. Şi faza a cincea, mă rog, acum e doar un vis.

A început să plângă.

— Sally, ştiu că e greu. Dar zilele astea ai fost mai mult singur cu gândurile tale, şi mi-e dor de tine. Ştii faza cu negarea? Faza aia are şi un partener. Izolarea, baby.

— Izolarea?

— Da, ca în Nu mai am chef să vorbesc.

— Păi, nu am chef să vorbesc.

— Încerc să-mi dau seama dacă eşti în faza de izolare sau în faza de depresie, pentru că poți să trăieşti două faze deodată. Dar nu te ştiam capabil să faci mai multe lucruri deodată.

Amândoi am izbucnit atunci în râs, dar nu râdeam de adevărat, ci plângeam.

Şi atunci am luat-o în brațe, în timp ce plângea.

— Mi-e dor de Sylvia, a zis, în şoaptă. Chiar mi-e dor de ea.

Alergare. Pe gol. Fito.

Sam m-a trezit devreme, să mergem la alergare.

— Hai să sărim o zi.

— Dă-ți fundul jos din pat. Mişcă-te.

— Vreau să fac chestia aia cu izolarea.

— Sus.

— E sâmbătă. Lasă-mă să dorm.

— Nu mai poți să adormi la loc după ce te-ai trezit... ştii şi tu asta.

— Te urăsc.

— O să-ți treacă.

În unele zile, să mă ridic din pat părea un efort mai mare decât eram pregătit să fac. Să mă scol şi să mă arăt la față. Asta trebuie să faci în viață. Mă rog, după părerea tatei. Pe de altă parte, unchiului Mickey îi plăcea să spună că toată lumea merita o zi liberă de adevăr. Aşa că, uite-mă vorbind de unul singur, în timp ce mă încălțam cu pantofii de alergare.

I-am spus lui Sam că ar trebui să mai schimbăm traseul, aşa că am decis să alergăm spre Podul Santa Fe.

De fapt, era super să alergăm pe străzile cele mai goale din centrul oraşului El Paso. Îmi plăcea că puteai să vezi şi să simți mirosul de graniță în aer şi pe străzi şi în discuțiile celor câțiva oameni pe lângă care treceam şi care vorbeau limba aceea specială, nici spaniolă propriu-zisă, dar nici engleză adevărată. Tata zicea că se mutase înapoi deoarece ştia că aici îi era locul. Aici. Mă întrebam dacă eu voi avea vreodată o astfel de certitudine.

În timp ce alergam, Sam mi-a strigat:

— Super idee, Sally. Ador traseul ăsta.

Am ajuns la pod şi am făcut o pauză. Iar Sam a zis:

— Ar trebui să trecem podul şi apoi să ne întoarcem.

— N-avem domiciliul dincolo, i-am zis. Şi nici paşapoarte.

— Rahat. Urăsc treaba cu paşapoartele.

Avea în ochi expresia aceea a ei.

— Hai să ne facem paşapoarte.

— Da, am zis, zâmbind. Ar trebui să avem paşapoarte.

Am pornit-o alergând spre casă. Ne-am luat la întrecere. Eu alergam mai repede, dar Sam a ținut pasul. Dacă încetineam câtuşi de puțin, mă ajungea din urmă. Şi râdea ea, râdeam şi eu, şi era greu să alergi, să râzi şi să respiri în acelaşi timp.

Când am ajuns în dreptul bibliotecii, eram deja epuizați, aşa că am încetinit ritmul, înaintând în pas de jogging. Mereu erau acolo oameni ai străzii, care dormeau pe bănci. Am trecut pe lângă unul dintre ei, apoi m-am oprit şi m-am întors.

— Ce-i? a întrebat Sam.

— Ăla nu e Fito?

Ne-am apropiat de tipul adormit şi fără adăpost, care nu era orice tip adormit şi fără adăpost. Era Fito.

A sărit în picioare, cu pumnii gata de atac.

Am făcut un salt în spate.

— Hei, e OK. Eu sunt.

Fito avea o expresie cu adevărat tristă, s-a încovoiat de spate şi şi-a lăsat bărbia în piept.

— Scuze.

— Fito, ce cauți aici?

— Ce rahat ți se pare că fac aici, Sam? Dorm.

În clipa aceea am observat amândoi rucsacul.

— Ce se întâmplă?

— Mă descurc, a zis Fito, uitându-se pur şi simplu la noi.

Sam s-a aşezat lângă el pe bancă.

— Bun.

— Uite ce-i, mama m-a dat afară din casă.

Apoi ne-a explicat toată treaba, cum maică-sa era drogată când el a ajuns acasă târziu, şi cum s-a năpustit asupra lui, şi i-a găsit carnetul de cecuri într-un sertar, şi i-a cerut să-i dea toți banii, drept chirie. „Vrei să stai aici, rahat cu ochi? Atunci începe să plăteşti!" Avea o expresie demonică şi a început să mă lovească şi să-mi spună tot felul de mizerii, m-a făcut poponar, şi nu mai intru în detaliile prea explicite care au însoțit cuvântul poponar, aşa că mi-am strâns pur şi simplu lucrurile şi am plecat dracului de acolo. Şi, când să ies pe uşă, s-a proptit în fața mea şi mi-a zis să nu mă mai întorc niciodată, şi tot felul de rahaturi din astea, aşa că, mă rog, am ajuns aici.

— De ce n-ai venit la mine acasă? l-am întrebat.

— Serios, Sal? Cum să fi făcut aşa ceva? Nu, frate, am şi eu mândria mea.

A continuat să vorbească, să spună că o să găsească o soluție şi că nimic nu-l va opri să meargă la facultate, iar asta m-a făcut să mă simt ca un tâmpit, pentru că

facultatea era pentru mine un dar, precum cadoul de sub bradul de Crăciun, şi eu nici măcar nu voiam să-l deschid.

Sam şi cu mine am stat şi l-am ascultat. În timp ce vorbea, eu şi Sam ne gândeam. Gândeam şi ascultam. Şi când Fito a terminat, a ridicat din umeri şi a spus:

— Deci asta e tot. Aşa merge viaţa mea.

— Ce-o să faci, Fito? l-am întrebat.

— Păi, am strâns bani ca să merg la facultate. Şi am avut două slujbe deodată, aşa că o să folosesc probabil banii ăia ca să-mi găsesc un loc unde să stau. Chestia e că împlinesc optsprezece ani abia în decembrie, să-mi bag pixu', adică, gen, în mai puţin de trei săptămâni. Şi cine dracu' o să-i închirieze locuinţă unui minor? Ce? O să stau pe străzi trei săptămâni, crezi? Şi nici de vreun asistent social n-o să mă apropii. Nu mă duc acolo. Ce dracu', crezi că un tip ca mine suportă supravegherea unui adult? Adică, am trăit fără aşa ceva toată afurisita mea de viaţă. Ce rahat. Habar n-am ce-o să fac. Vi se pare că am vreun plan? Banca asta, ăsta e planul meu. Sunt ca un câine din ăla care sare gardul. Îşi zice, gen, Ooohoo, libertate, şi pe urmă se uită în jur complet zăpăcit şi tot restul, pentru că nu are niciun plan.

Samantha Diaz avea o expresie anume. I-o cunoşteam.

S-a aplecat spre Fito şi i-a dat un brânci în umăr.

— Am eu o idee, a zis. Tu şi câinele ăla s-ar putea să nu aveţi un plan, Fito, dar eu am...

Doamne, îi iubeam zâmbetul, trecuse ceva timp de când nu mai zâmbise aşa.

Sam. Uluitoare.

— Bun, nu putem să-i spunem tatălui tău.

— Nu-mi place să am secrete față de el.

Nu e vorbă că n-aş fi avut secrete.

— Păi, nu facem nimic rău.

— E adevărat. Doar nu-i spunem ce plănuim să facem.

— Nu plănuim nimic, de fapt. Doar îl ajutăm pe prietenul nostru. Nu e nimic rău în asta. Adică, adulții vor întotdeauna să fim buni şi să facem lucruri bune pentru alții şi chestii din astea, corect?

— Mda... în fine, da.

Mergeam înapoi spre bibliotecă, după micul-dejun, iar Sam şi cu mine luaserăm la pachet câte ceva pentru prânzul lui Fito. Sam îl pusese să ne promită că ne va aştepta. Fito ridicase din umeri şi spusese:

— De parcă aş avea unde să mă duc.

În timp ce mergeam, m-am uitat la Sam.

— Eşti sigură că nu e nicio problemă?

— Eşti persoana cea mai precaută pe care am cunoscut-o vreodată. No bueno.

— Ce e No bueno?

— Eşti genul care îşi face mereu griji. Ai şaptesprezece ani, iar tu îți faci griji.

— Şi ce-i cu asta? Înseamnă că-mi pasă.

— Şi mie îmi pasă. Dar uită-te la mine! Arăt eu ca şi cum aş fi îngrijorată?

Discuția asta nu ducea nicăieri. Am clătinat din cap.

— Uite ce-i, a zis Sam, doar să nu-i spui tatălui tău. Asta e tot ce trebuie să faci. Doar să nu spui. Nu e chiar o problemă de trigonometrie.

Şi-a dat ochii peste cap. La fel am făcut şi eu.

— Uite, Fito e prietenul tău, da? Deci putem să-l ajutăm de unii singuri. Nu avem mereu nevoie de permisiune ca să facem ce e corect. Sau avem?

Fito stătea pe banca lui şi citea o carte în fața bibliotecii – o imagine oarecum normală. Dar, dacă ştiai povestea, nu era chiar atât de normală. Poate că totul părea normal la prima vedere. Dacă aprofundai lucrurile, ei bine, dădeai mai mereu peste un uragan în plină desfăşurare.

Fito stătea pe bancă şi citea o carte şi totul părea normal. Când ne-a văzut apropiindu-ne, ne-a făcut cu mâna. Mda, normal.

— M-am dus la bibliotecă şi am împrumutat o carte. M-am spălat pe dinți şi pe față, la toaleta bibliotecii.

Nu mai părea la fel de supărat ca mai devreme. Presupun că avea multă experiență în a gestiona situațiile dificile prin care trecea.

— Eşti sigură că e OK să stau în fosta ta casă? a întrebat-o pe Sam, după ce aceasta i-a împărtăşit planul ei.

— Absolut. Nu mai locuieşte nimeni acolo. O s-o scoatem la vânzare. Dar mătuşa Lina zice că are nevoie de ceva reparații înainte. Casa stă nefolosită. Singură. Ca tine.

Vorbele ei l-au făcut pe Fito să zâmbească. Nu zâmbea prea des. Neeh, nu era un zâmbăreț. Nici nu prea avea multe motive să zâmbească.

I-am întins lui Fito punga cu mâncarea de prânz, câteva sandviciuri.

— Ți-e foame?

— Mie mi-e foame mereu, a zis şi a luat punga.

A înfulecat totul. Tipul nu mânca, nu asta făcea. El înfuleca.

Aşadar, eu, Sam şi Fito stăteam în livingul lui Sam. E drept, ea nu mai locuia acolo. Erau multe cutii peste tot, majoritatea lucrurilor fuseseră împachetate, gata să fie mutate.

— Ştii, a spus Sam, aproape că am mutat totul. Urma să ducem cele mai multe dintre chestiile astea într-un depozit, dar pe urmă Lina a zis: „Ce rost are? Putem să le lăsăm aici.”

S-a uitat la Fito şi a continuat:

— Aşa că acum ai un loc unde să stai. Încă avem curent electric şi alimentare cu apă. Foarte cool. Încălzirea nu funcționează. S-a stricat, iar mama n-a mai apucat s-o repare. Săraca mama.

Sam avea expresia aceea.

— Dar avem multe pături. N-o să mori înghețat. Şi, scuze, nu există televiziune şi internet.

Fito a ridicat din umeri.

— Eu nu mă uit la televizor. Şi ce, crezi că acasă aveam internet?

S-a uitat în jurul lui, dând mereu din cap. Apoi mi s-a părut că era pe punctul să izbucnească în lacrimi. Şi-a ferit privirea, pe urmă a pus capul în pământ – dar s-a ținut cu firea.

— De ce vă purtați atât de frumos cu mine?

— Pentru că suntem nişte oameni al dracului de buni.

Aşa era Sam. Ea şi înjurăturile ei. Dar era cea mai tare. Poate, când o să îmbătrânească, o să fie toată numai suflet, ca Nana. Şi toată lumea o s-o iubească. Sau poate că nu. Avea ceva sălbatic în ea. Dar asta nu însemna că nu avea suflet. Ba avea. Şi era un suflet minunat.

Ne-am petrecut aproape toată dimineața cu Fito, ascultând discuri de vinil. Beatles, în cea mai mare parte. Fito era înnebunit după Abbey Road. M-am întrebat dacă nu cumva ne prefăceam că totul e bine, când, de fapt, nu era. Adică, să fii azvârlit din propria casă era destul de dramatic. Iar Sam şi cu mine, în minţile noastre se întâmplau lucruri, ca şi în inimile noastre. Tocmai când mă uitam la Sam şi Fito, care cântau una dintre melodii, mi-am amintit de un vis pe care îl avusesem cu o noapte în urmă, despre Nana – cum nu reuşeam s-o găsesc –, m-am gândit la scrisoarea pe care mi-o lăsase mama şi m-am întrebat de ce anume îmi era aşa de frică. Precaut. Aşa spusese Sam că sunt. Era un fel drăguț de a spune că îmi e frică să încerc lucruri noi. Poate că, de

fapt, asta însemna că sunt un laş. Poate că motivul pentru care mă pierdeam cu firea în faţa unor tipi care se purtau ca nişte nemernici era că nu eram destul de curajos ca să le vorbesc.

Am simţit cum mă pocneşte o pernă în cap.

— La ce te gândeşti tu, acolo?

— Ah, la nişte chestii, am spus, zâmbindu-i lui Sam.

— Ştiu, a zis. Hai să comandăm pizza, după care Fito poate să ne povestească despre copilăria lui de rahat, iar eu pot să vă spun în ce fază a doliului mă aflu.

— Mda, am zis.

Fito s-a uitat la ea – cu o expresie care întreba: Poftim?

I-am trimis tatei un mesaj: Sam şi cu mine suntem cu Fito. Nu era o minciună, dar de ce aveam în mine chestia asta, că nu mă simţeam tocmai bine când aveam un secret? Oricum, ce se întâmpla cu mine? Trebuia să încetez să mă mai analizez. Nu aveam pregătirea necesară ca să-mi fiu propriul terapeut.

Jur că Fito putea să mănânce, nu glumă. Cum reuşea să rămână aşa de slăbănog? Era la fel ca Sam. A fost bine că ne comandaserăm o pizza mare.

— Hai să jucăm ceva.

Sam inventa mereu jocuri. Şi mereu schimba regulile, spunând că poate să facă asta, pentru că, ce să vezi, ea era aceea care inventase jocul.

— Ce joc? am întrebat.

—” Care a fost cel mai rău moment din viața ta?” Singura regulă este că trebuie să fiți sinceri.

— OK, dar numai dacă jocul următor este „Care a fost cel mai bun moment din viața ta?”

— Bine, e corect. Dacă trebuie să-ți remontăm optimismul pe ziua de azi, n-am nimic împotrivă.

Îl vedeam pe Fito entuziasmat de felul în care ne înțelegeam noi, Sam şi cu mine.

— Tu eşti primul, a zis Sam, uitându-se la Fito.

— De ce eu? Eu sunt nou în grupul ăsta.

— Mda. Inițiere.

— Păi, de fapt, cel mai rău moment din viața mea este chiar viața mea.

— Greşit.

Am râs.

— Sam o să fie dură cu tine. Aşa e ea. Pot chiar să-ți explic de ce a zis greşit.

— Bine, deşteptule, de ce am zis greşit?

— Pentru că nu e un răspuns specific. Nu există detalii. Dacă nu putem să ne delectăm cu tragedia lui Fito, dacă nu putem să facem asta, atunci nu e amuzant.

— Eu nu mă delectez, a zis Sam.

— Ba da.

— Ah, crezi că mă cunoşti aşa de bine.

— Lămureşte-mă unde am greşit, am cerut eu.

Mi-a trimis un zâmbet de genul cred-că-s-ar-putea-să-te-urăsc-în-clipa-asta, după care şi-a îndreptat din nou atenția spre Fito.

— Aşteptăm.

— Cel mai nasol moment din viața mea. Am de unde să aleg. Să vedem, cred că aveam vreo cinci ani. Poate şase. Deci a venit la noi acasă tipul ăsta. El şi mama făceau ceva. Fumau ceva dintr-o pipă, iar mama şi cu el încep să-şi scoată hainele şi chestii, şi se sărută şi chestii şi eu nu ştiu exact ce dracu' se întâmplă, aşa că-i întreb. Şi tipul se repede la mine. Adică, se repede pur şi simplu la mine. Am crezut c-o să mă omoare. Îmi aduc aminte că am ieşit din casă în fugă, încercând să scap. Mi-am petrecut noaptea ascuns în curtea din spate. Dimineața, n-am intrat în casă decât după ce am văzut plecând maşina tipului. Am tot visat despre asta multă vreme.

S-a uitat la Sam.

— Cum a fost?

Sam s-a aplecat şi l-a sărutat pe obraz.

— Îmi pare rău, i-a şoptit. E un joc idiot.

Însă Fito i-a zâmbit şi a spus:

— Nu te grăbi. Acum e rândul tău.

Am început cu toții să râdem. Şi cui îi pasă dacă nu era decât un fluierat în beznă?

— Bine, a zis Sam. Mama m-a lăsat odată singură tot weekendul. Aveam şapte ani...

— De ce n-ai venit la mine? am întrerupt-o. Sau să mă fi sunat, ori...

— Tu şi tatăl tău eraţi plecaţi din oraş. O expoziţie de artă sau ceva. Şi eram speriată. Mama îmi spusese să nu deschid uşa pentru nimeni şi să o ţin încuiată. Spusese că se va întoarce duminică dimineaţă. Oricum, sâmbătă noaptea m-am trezit din somn. Auzisem zgomot de cioburi şi am ştiut că cineva spărsese geamul dormitorului din spate, unde dormea mama. Nu ştiam ce să fac, aşa că am fugit la uşa din faţă.

Sam părea tristă.

Fito avea o expresie binevoitoare.

— Ce s-a întâmplat pe urmă?

— Am fugit la Circle K, în susul străzii, locul în care munceşti tu acum, iar acolo era parcată o maşină de poliţie. Şi am văzut doi poliţişti în magazin, care îşi cumpărau cafea. Aşa că am intrat şi le-am spus că îmi sparge cineva casa. Unul dintre poliţişti a fost super drăguţ. „Ţi-ai uitat pantofii?" Oricum, le-am arătat unde locuiam şi am intrat toţi trei în casă, de unde cineva ne luase televizorul şi alte câteva lucruri. Poliţiştii m-au întrebat unde e mama. Le-am zis că e plecată cu o urgenţă de familie, că bona era cu mine când am adormit, dar că dispăruse când m-am trezit.

— De ce ai minţit?

— N-am vrut ca mama să aibă necazuri. Nu ştiu ce s-a întâmplat, dar mătuşa Lina a intervenit atunci şi i-a spus mamei că o să mă ia de la ea. Asta îmi amintesc. A fost înfricoşător. Foarte, foarte înfricoşător, şi mama nu m-a mai lăsat niciodată singură. Mă rog... nu până când n-am împlinit vreo treisprezece ani. Dar mi-am petrecut multe weekenduri la tine acasă, Sally.

— De ce îi spui mereu Sally?

Mi-am rotit privirea şi am clătinat din cap.

— Cred că e o chestie de control, am zis.

Asta a înfuriat-o pe Sam.

— De control? Serios?

— Mda. Dacă poți să-mi dai o poreclă, poți să mă domini.

— Eşti un rahat. Poate că e o chestie de afecțiune.

Uau. Chiar că nu mă gândisem niciodată la asta.

— Greşeala mea, am zis.

— Mda, a făcut Sam. Greşeala ta.

Fito se gândea încă la povestea lui Sam. S-a uitat la ea şi i-a spus:

— E naşpa că te-a lăsat singură.

— Mda, mama a fost o femeie complicată. La un moment dat o uram. Acum îmi e dor s-o urăsc.

A ridicat din umeri.

— A ieşit aiurea ce-am zis.

— A ieşit perfect, am spus eu.

— Mda. Sally, e rândul tău.

— OK. Eu n-am poveşti de groază, ca ale voastre. Ştiţi, când o să fiţi oameni în toată firea, voi o să aveţi toate istoriile astea despre cum aţi supravieţuit în copilărie. Eu, unul, n-o să am nimic de felul ăsta.

În clipa aceea, şi Sam şi Fito s-au uitat la mine şi, ca şi cum ar fi exersat înainte, amândoi au exclamat într-un glas:

— Aiurea!

— Aiurea? Pe bune?

— Ne-ai auzit, a zis Sam.

— Mă rog. Stai să mă gândesc. Cred că momentul cel mai rău din viaţa mea a fost în seara când m-ai sunat din faţă de la Walgreens, Sammy. Am fost aşa de speriat. Am crezut că cineva chiar ţi-a făcut rău. A fost cel mai rău moment din viaţa mea.

Sam s-a aplecat şi m-a sărutat pe frunte.

— Eşti cel mai dulce băiat pe care l-am cunoscut. Şi... să nu mă înţelegi greşit, poate că nici nu e un lucru aşa de rău că treci printr-o criză. Ştii, poate că e un lucru bun.

— Trec printr-o criză?

— Eşti un tâmpit. Dar eşti cel mai dulce băiat din lume.

— Mda. Păcat că nu eşti gay, a zis Fito, cu un ditamai zâmbetul pe faţă.

Mă întrebam cum putea să zâmbească aşa. Avea o viaţă Complicată, cu majusculă. Cred că vieţile noastre erau toate complicate. Chiar şi a mea. Mama lui Sam murise. Fito nu avea un loc al lui. Nana era pe moarte şi totul se schimba. Mă simţeam ca şi cum aveam nevoie să fac ceva, să repar tot ce nu era bine cu toţi cei care îmi erau dragi. Dar nu puteam repara nimic. Niciun afurisit de lucru.

Tata

Când Sam şi cu mine am ajuns acasă, tata şedea la masa din bucătărie şi răsfoia nişte reţete.

— Ziua Recunoştinţei, a zis. E aproape. Anul ăsta cred că o să fac eu plăcintele.

— Tare, am spus. O să te ajutăm şi noi.

— Pe miercuri o să sosească toată lumea.

— Eşti emoţionat, tată?

— Da, sunt. O să fie super să-l văd pe Julian.

Unchiul Julian era cel mai mare dintre fraţi. Tata era cel mai tânăr, şi era o diferenţă mare de vârstă între ei. Cu toate acestea erau foarte apropiaţi. Tata avea unul dintre zâmbetele acelea nostalgice. S-a uitat la mine şi a zâmbit.

— Bineînţeles că vei fi râzgâiatul tuturor.

— Păi, nu e vina mea că sunt copil. Toată lumea era deja adultă când am apărut eu.

Tata a râs.

— Ai fost un copil de-a dreptul minunat, râdeai tot timpul. Pe la vreo patru ani, căpătaseşi obiceiul să cercetezi feţele tuturor cu degeţelele tale. Îţi plimbai mâinile pe faţa mea şi, dacă nu eram bărbierit, fugeai la baie, luai aparatul de ras şi mi-l întindeai. Nu ştiu de ce, nu suportai un obraz nebărbierit.

Mă uitam la el în timp ce-şi răsfoia reţetele.

— Ce fel de plăcinte faci, tată?

— Una cu dovleac. Una cu mere, pentru Julian. Lui nu-i place dovleacul. Şi poate două cu nuci pecan. Mătuşa Evie adoră plăcinta cu nuci pecan.

— Şi Nana?

— Nana e ca mine. Plăcintă tradiţională cu dovleac.

— Şi eu la fel, am zis.

— Şi eu tot aşa, a spus Sam. Ştiţi că n-am mâncat niciodată o cină de Ziua Recunoştinţei pregătită în casă?

— Ce?! am zis şi m-am uitat la ea.

— Nu te uita aşa. Doar nu sunt un extraterestru de pe Marte.

— Şi ce făceaţi de Ziua Recunoştinţei?

— Mama şi cu mine mergeam la Sun Bowl Parade – parada dura întotdeauna o veşnicie – şi ne uitam la oameni, pe urmă ne duceam să mâncăm ceva în oraş şi să vedem un film. Aşa era sărbătoarea de Ziua Recunoştinţei pentru noi.

— Ce groaznic! am spus.

— Mie îmi plăceau parada şi mersul la cinema. Şi ştii, nu-mi păsa prea mult.

— Ei, atunci să te pregăteşti de surprize plăcute, a zis tata, clătinând din cap.

— Partea cea mai bună la sărbătoarea de Ziua Recunoştinței e vinerea, i-am explicat eu.

Fața lui Sam era toată un semn de întrebare.

— Vinerea facem tamales, i-am explicat. Aşa e tradiția la noi.

Samantha şi-a ridicat brațele în aer, ca şi cum ar fi fost la un meci de fotbal şi cineva tocmai înscrisese un gol.

— O să postez sigur pe Facebook chestia asta cu tamales. Pentru hater-ii care cred că nu ştiu absolut nimic despre ce înseamnă să fii mexican.

Tata doar a surâs.

Eu. Sam. Noi făcând asta.

Stăteam întins pe pat. Maggie căpătase obiceiul de a dormi când cu mine, când cu Sam. Uneori dormea în camera mea. Alteori, în camera lui Sam. Câinele ăsta susținea în mod clar egalitatea.

Aveam în cap o idee, să fac o carte pentru Nana. Mă rog, nu chiar o carte, fotografii, cu tot felul de titluri. Cred că voiam să-i dăruiesc ceva înainte să moară. Da, Nana avea să moară. Uram cuvântul ăsta.

Mi-am amintit o poveste pe care mi-o spusese tata despre Nana, cum dăduse peste nişte hoţi la fermă. Hoţii furau sacii cu ardei iuţi uscaţi, pe care ea muncise din greu să-i adune. Saci cu chili, pe care trebuia să-i vândă ca să-şi ajute familia. Şi i-a surprins pe cei doi încărcând sacii în camionul lor. I-a ameninţat că-i taie ca pe nişte buruieni ce erau şi a reuşit să-i ţină la respect cu ajutorul unei sape, până când a sosit Popo. Adoram povestea asta. Încercam să mi-o imaginez ca pe o femeie puternică, ţinând sapa aşa cum ţine bâta un jucător de baseball. Apărând rodul muncii ei. Apărându-şi copiii, care stăteau înşiraţi în spatele său. Mi-am amintit de unul dintre profesorii noştri, care vorbea cu un altul pe coridor şi îi spunea: „Puştii din ziua de azi habar n-au prin câte am trecut noi.” Poate că avea dreptate. Sau poate că greşea.

Am văzut că primisem un mesaj de la Sam: Crezi că Fito e bine?

Eu: Pentru el e un adevărat rai

Sam: Cred că ai dreptate

Eu: Ai fost super azi

Sam: De ce? Că l-am lăsat să stea într-o casă goală?

Eu: Nu erai obligată s-o faci

Sam: Lumea nu mai are nevoie de încă un om al străzii

Eu: Sam, ne schimbăm?

Sam: Mda, se cheamă că ne maturizăm. Eu rămăsesem în urmă. Încerc să-mi ajung din urmă eroul

Eu:?

Sam: TU, tâmpitule

Eu: Oooo

Sam: Nu există credite în plus pentru faptul că suntem nişte fiinţe umane de bun-simţ. Nu aşa zice tatăl tău?

Eu: Da. Cred că ar trebui să-i spunem despre Fito

Sam: M-am gândit la asta. Îi spunem mai târziu. Acum e rândul nostru. NOI O FACEM. NOI. TU ŞI EU.

Eu: Eşti cea mai tare

Sam: Dar o să-i spunem tatălui tău

O treabă de părinte

Când m-am trezit, am sunat-o pe Sam. Asta era alarma ei. Venise momentul pentru alergat. Mi-am schimbat hainele şi m-am întins puţin pe pat. Uneori, când te scoli, nu eşti tocmai treaz. Dar nici adormit nu eşti, de fapt.

M-am dus la bucătărie, să beau un pahar cu apă. Asta e rutina acum. Beau apă, merg să alerg, apoi beau o cafea. Cafeaua are gust mai bun după ce ai alergat. Mă rog, încă un pahar cu apă, apoi cafeaua.

Tata nu-şi citea ziarul. Schiţa ceva pe carnetul lui şi îşi bea cafeaua. M-am aşezat. Apoi a apărut şi Sam în bucătărie.

— Tată, am zis, avem să-ţi spunem ceva.

Tata s-a uitat surprins la noi.

— Linişteşte-te, nu e nimic rău, am zis.

Sam s-a aşezat şi ea.

— Domnule V, l-am răpit pe Fito.

— Poftim?

— Mă rog, nu l-am răpit, de fapt.

S-a lansat pe urmă în relatarea întregii istorii, în cele mai mici detalii, despre cum am alergat până la pod şi cum l-am găsit pe Fito dormind pe bancă, în faţa bibliotecii. Vreau să spun că nu a omis nimic. În fine, a omis chestia cu cel-mai-rău-moment-din-viaţa-noastră.

Tata stătea şi se uita la noi, ca şi cum urmărea un meci de tenis, privirea i se muta de la mine la Sam şi de la Sam la mine.

— O parte din mine zice că nu e o idee foarte bună...

— Tată, face optsprezece ani în decembrie. Mâine-poimâine, adică.

— Asta nu înseamnă că ar trebui să fie de capul lui.

— Şi care e soluţia?

— N-are rost să mai sunăm la asistenţa socială. Până ajung să-l ia în evidenţă, depăşeşte vârsta. S-ar putea caăia nici să nu-şi mai bată capul.

Tata a căzut pe gânduri.

— Şi ieri nu mi-aţi zis, pentru că...?

Sam a ridicat mâna.

— N-am fost siguri. Adică, mottoul meu este că, în general, e mai bine să-ți ceri iertare, decât să ceri voie.

Tata şi-a acoperit fața cu mâinile şi a izbucnit în râs.

— Ai, Samantha, que muchacha.

— Ştii, tată, trebuie să învățăm şi noi cum să luăm decizii de unii singuri. Fără să veghezi tu asupra noastră. Îți aminteşti de treaba cu protecția exagerată?

A dat din cap.

— Doamne, sunteți nişte copii aşa de drăguți, ştiți asta? Ajutați un prieten în cel mai bun mod pe care-l cunoaşteți. E foarte frumos. Dar...

— Dar? am întrebat, cu ochii la el.

— Trebuie să existe nişte reguli. Nu are voie să primească fete peste noapte.

— E gay, tată, îți aminteşti?

— A, da, uitasem, a spus, râzând. Ei, atunci, fără băieți. De fapt, nu are voie să primească pe nimeni. Doar pe voi doi. Nu dă petreceri şi chestii din astea, nu?

— Tată, are două slujbe şi învață. Vrea să meargă la facultate.

Tata a dat din cap.

— Pare să fie mai ambițios decât tine, a zis el.

Pe fața mea se întipărise o expresie uimită.

— N-o să ai un an de pauză. La anul mergi la facultate. Şi cu asta, basta.

Tata nu spunea niciodată Cu asta, basta.

— OK, am zis.

— OK, a spus şi el. Duceți-vă să alergați. Eu o să-i fac o vizită lui Fito.

— De ce?

— E o treabă de părinte. Aveți ceva împotrivă?

Tatăl meu. Motanul

Sam şi cu mine am alergat pe străzile din cartierul Sunset Heights. Mda, am traversat în zigzag cartierul nostru. Poate că aşa e viața. Faci un zigzag, apoi un altul, după care mai faci câteva.

Săptămâna în care celebram Ziua Recunoştinței. O sărbătoare importantă pentru Nana.

Îmi făceam în cap o listă cu lucrurile pentru care sunt recunoscător. Cu o seară înainte, vorbisem cu Nana la telefon. Îmi spusese că ea îşi făcuse deja lista.

— Şi eu sunt în primele zece poziții?

A râs. Îmi plăcea s-o fac să râdă.

— Sigur că da, a zis.

Voiam să-i spun că ea era prima pe lista mea. Mă rog, poate a doua. Tata era primul. Iar Sam era a treia. Poate că nu era o idee bună să ierarhizezi oamenii din viața ta. Inima nu funcționează aşa. Inima nu face liste.

Sam şi cu mine stăteam pe treptele din fața casei. Făceam des asta, după turele de alergare de dimineață. Dacă aveam timp. Astăzi aveam. Duminicile aveam întotdeauna timp.

— Super alergarea de azi, a zis Sam.

— Da. Eşti o alergătoare minunată.

— Tu ai fost lent azi. Pentru că te-ai pierdut în gânduri.

— Mda, cred că da.

— Azi sunt fericită. Ştii ceva? Nu cred că am fost o persoană foarte fericită, mai toată viața mea.

M-am aplecat şi am îmbrâncit-o uşor.

— Mai toată viața ta? O spui ca şi cum ai fi bătrână. Ai doar şaptesprezece ani.

— Dar e adevărat totuşi. Cred că mi-a plăcut să fiu tristă.

— Mda, aşa e.

— Râzi de mine?

— Da.

Am ridicat privirea şi l-am văzut pe tata apropiindu-se pe alee.

— Cum a mers vizita la Fito?

— E un băiat bun.

— Viața lui e cam naşpa, am zis.

— Înțeleg asta. Dar e un supraviețuitor. Unii oameni pot supraviețui în aproape orice situație.

A dat să intre, dar a adăugat:

— Mă duc în spate, să trag o țigară. Ce-ar fi să vă duceți la duş? Pe urmă putem să-l luăm pe Fito, să-i facem nişte cumpărături.

Sam zâmbea cu gura până la urechi.

— O să-l adoptați şi pe el?

— Unii colecționează timbre, a zis tata, zâmbind. Eu? Eu colecționez puşti de şaptesprezece ani.

L-am întrebat pe Fito despre discuția cu tata.

— Taică-tău e mişto. N-am întâlnit niciodată un tată ca al tău.

— Şi despre ce ați vorbit?

— A vrut doar să se asigure că sunt bine. M-a întrebat de mama şi chestii. Aşa că, practic, i-am spus tot, i-am povestit cum merg lucrurile în căminul nostru disfuncțional. Şi, după ce am terminat de spus tot rahatul, ştii ce a zis taică-tău?

— Ce?

— A zis: „Fito, sper că ştii că meriți mai mult de atât. Ştii asta, nu?” Aşa a zis. Cât de tare e asta.

Părea exact ceva ce ar spune tata.

— A, da, şi mi-a dat câteva reguli despre locuitul în casă.

— Reguli?

— Da. Gen, nu-i e permis nimănui să intre în casă. Doar mie. Mă rog, tu şi Sam sunteți cool. Dar nimeni altcineva. Crede-mă, sunt de acord cu asta. Nu vreau ca tot felul de pripăşiți să pună ochii pe lucruri din casa lui Sam. Se cheamă respect. Sunt pentru.

— Alte reguli?

— Mda. Trebuie să renunț la una dintre slujbe. Şi cu asta sunt de acord. Sunt obosit. Sunt foarte obosit. A zis că ar trebui să-mi păstrez doar slujba de weekend şi să mă țin de treaba cu şcoala. Să absolv, să merg la facultate şi să încerc să mă distrez. Aşa a zis. Să mă distrez. Ca şi cum eu aş şti ce înseamnă asta.

— Ai măcar în vocabular cuvântul ăsta?

— Nu.

— Sam o să te învețe cum se scrie.

— Şi mi-a mai pus o regulă. Taică-tău e tare pe treabă cu regulile.

Am râs.

— Nu că m-aş plânge de taică-tău. Uite ce-i, nimănui nu i-a păsat vreodată de mine destul cât să-mi impună nişte reguli. Tatăl tău a zis că trebuie să încetez să-mi mai petrec atât de mult timp singur. Nu ştiu de unde a ştiut asta. A zis că sunt izolat. Izolat? Ăsta e un verb?

— Mda, este.

— Taică-tău, omule, ar trebui să fie consilier. Oricum, am primit invitație să mănânc la voi acasă oricând doresc. O invitație deschisă.

Zâmbetul lui îmi frângea inima.

Petrecem timpul împreună

Sam i-a trimis deci mesaj lui Fito şi i-a spus să vină să mănânce nişte supă. I-am trimis şi eu: Ai teme?

Fito: Da mate şi chestii

Eu: Adu-le cu tine

Fito: Al naibii de sigur

Iar apoi, ghici cine a bătut la uşă? Marcos.

— Ai venit la supă? l-am întrebat.

— Mda, cred că asta era ideea.

Tata era în bucătărie, tăia nişte felii de pâine.

Sam stătea pe canapea şi trimitea mesaje.

I-a făcut cu mâna lui Marcos. Speram să se poarte frumos.

Am rămas surprins când Marcos s-a aşezat în fotoliul tatei.

— Pot să discut cu voi două minute?

Sam s-a înviorat imediat, frate. Chiar şi-a lăsat telefonul la o parte, pe măsuța de cafea.

— Vorbeşte, a zis. Te ascultăm.

Marcos părea oarecum stânjenit.

— Am impresia că, simt cumva că nu vă...

S-a oprit, în încercarea de a-şi găsi cuvintele, aşa că m-am gândit să-l ajut pe bietul om.

— Marcos, suntem OK.

Ştiam c-o spun doar din vârful buzelor, dar voiam să fie adevărat.

Sam a dat din cap.

— Da, n-avem nimic.

— Sunt un idiot – a zis Marcos, zâmbind –, ştiți asta, nu-i aşa?

Sam i-a zâmbit şi ea.

— Mda, ăsta e vibe-ul pe care-l primesc de la tine.

Aşa cum le-a spus, vorbele ei n-au sunat răutăcios sau sarcastic. În fine, poate puțin sarcastic, dar şi un pic dulce. Sam se străduia.

Marcos s-a uitat la mine şi a înclinat din cap.

— Acum cinci ani l-am părăsit pe tatăl tău. A fost cea mai mare greşeală a vieții mele. Am vrut să ştii asta. Am vrut să ştii că l-am făcut odată să sufere. Nu ai idee cât de mult

regret răul pe care i l-am făcut. De cinci ani încoace, nu a trecut o zi fără să mă gândesc la Vicente. Nici măcar o zi.

Sam şi cu mine ne uitam unul la altul. Marcos ne zâmbea.

— Voi doi sunteți ceva de pomină, nu?

— Mda, cam suntem, am spus.

Tata a venit şi el în living. Uneori, când mă vedea, Nanei i se lumina toată fața. Pentru că mă iubea atât de mult. La fel arăta şi tata acum.

Sam şi cu mine am rămas privindu-ne unul pe celălalt. Marcos şi tata au plecat spre bucătărie. Şi atunci Sam a zis:

— Uneori adulții pot să fie foarte cool.

Tata şi Marcos s-au uitat la ea, iar Sam le-a trimis un zâmbet cu toată gura.

— Am spus uneori.

Sam spăla vasele. Făcuse progrese mari în sensul ăsta. Prima dată când curățase baia, jur că i se auziseră înjurăturile până în Juarez. Dar acum devenise ceva normal pentru ea.

Marcos era inginer, aşa că îl ajuta pe Fito la matematică. Îl auzeam explicându-i tot felul de noțiuni. Probabil că ar fi trebuit să fiu şi eu atent, dar matematica nu era deloc pasiunea mea. Nup.

Tata stătea în fotoliul lui şi scria ceva într-un caiet cu foi galbene. Sam a intrat în living. Am privit-o în timp ce s-a apropiat de el şi l-a sărutat pe obraz. Tata i-a zâmbit.

— Pentru ce-a fost asta?

— Pur şi simplu.

— A, acum suntem în faza de sărutări pur şi simplu, m-am auzit spunând.

— Mda. Şi tu n-ai să capeţi niciuna, clar.

M-am gândit la cum ne adunaserăm cu toţii în seara aceea, să mâncăm supa pregătită de tata – tata şi Marcos, Fito, Sam şi cu mine. Jucaserăm un joc, cel pe care nu-l terminaserăm acasă la Sam, jocul despre care-e-cel-mai-bun-moment-din-viaţa-mea.

Tata a spus că momentul cel mai bun din viaţa lui a fost ziua în care m-am născut.

— Cezariană de urgenţă. Mama ta nu te mai putea ţine. Eu am fost tipul cel norocos. Doamne, ce mai răcnet ai scos. Mda, ăla a fost cel mai bun moment din viaţa mea.

Marcos a spus că cel mai bun moment din viaţa lui fusese ziua în care îl cunoscuse pe tata. Mi-am zis că a dat dovadă de curaj, spunând asta, dar mai cred şi că a fost sincer. Mda, curajul şi sinceritatea merg mână în mână. Indiferent ce s-a întâmplat între ei în trecut, mă rog, a rămas în trecut. Ştiu că încercam să-i găsesc tipului toate defectele, dar nu-mi prea reuşea.

Şi Sam? Cel mai bun moment din viaţa ei?

— Păi, ziua în care am venit să locuiesc aici. Ăla a fost cel mai bun moment din viaţa mea. Chiar dacă am venit aici pentru că mama a murit, mă simt în siguranţă. Aici simt că e acasă.

— La dracu', a zis Fito, să ştiţi că ăsta de acum este cel mai bun moment din viaţa mea. Momentul acesta. Fix acum.

Am crezut că Sam o să plângă, dar nu a făcut-o.

Iar eu? Am zis că cel mai bun moment din viaţa mea a fost când a plouat cu frunze galbene şi le-am povestit despre după-amiaza aceea cu Nana. Nu mai spusesem nimănui despre ea. Nimănui.

— Nici nu cred că Nana îşi mai aminteşte. Dar eu n-am uitat.

— Poate că o să pictez asta, a zis tata, zâmbind.

Da, îl vedeam în mintea mea pictând scena.

Casa noastră ne aparţinuse atât de mult timp doar nouă, tatei şi mie. Fuseserăm doar noi doi. Şi fusese o viaţă bună – simplă şi lipsită de complicaţii. Sau poate că aşa o văzusem eu. Dacă stăteam să mă gândesc, toată treaba nu fusese chiar atât de lipsită de complicaţii – nu în cazul tatei. Îmi aduc aminte cum îmi spusese că dragostea e infinită. Infinitul, asta nu e la fel ca treaba aia cu pi din matematică. Sau poate că este. Dragostea nu are margini – e continuă.

Era o seară plăcută. O seară de-a dreptul frumoasă. Da, Nana tot avea să moară, şi mama lui Sam era tot moartă, şi Fito locuia exilat de familie, şi eu încă nu mă apucasem de eseul ăla tâmpit pe care trebuia să-l scriu ca să intru la facultate, şi încă mă feream să citesc scrisoarea de la mama, ca şi cum ar fi fost în ea un şarpe sau ceva. Cu toate astea, era o seară plăcută. Chiar dacă încercam să-mi dau seama dacă Marcos era sincer sau doar se prefăcea, ca să-l cucerească iar pe tata.

Eu. Fito. Sam.

În miercurea dinaintea sărbătorii de Ziua Recunoştinţei, tata m-a întrebat:

— L-ai invitat pe Fito la masa de Ziua Recunoştinţei, la Nana?

— Nu.

— Nu?

M-a privit ca şi cum aş fi comis o crimă, apoi a clătinat din cap.

— Şi ce mai aştepţi? a întrebat.

M-am simţit prost. Adică, bineînţeles că m-am simţit prost. Rahat. Încă o scăpare din partea mea.

Aşa că am mers cu Sam să-l luăm pe Fito. Mereu spuneam aşa. Venim să te luăm şi pe tine. Nu îl luam propriu-zis. Vreau să spun că mergeam la şcoală. Casa lui Sam era în drumul nostru, iar eu eram obişnuit să mă opresc acolo, şi mergeam toţi trei la şcoală.

Fito ne aştepta afară; Sam şi cu mine i-am făcut semn cu mâna.

— Salut.

— Salut, a răspuns şi Fito, fluturându-şi mâna la rândul său.

Pe urmă ne-a zis că a visat urât.

— Visele rele sunt naşpa, a spus Sam.

— Mda, am o grămadă din astea.

Ne-am continuat drumul.

— Deci ce faci de Ziua Recunoştinţei? l-am întrebat eu.

— Păi, tipul ăsta, Ernie, vrea să-i ţin locul la K. Aşa că probabil o să lucrez.

— Refuză-l, am zis. Spune-i că ai ceva în plan.

— Dar n-am.

— Acum ai. O să-ţi petreci Ziua Recunoştinţei cu noi.

— Neeh. Nu se poate. No bueno.

— No bueno? Care-i problema ta?

— Ştii, tu şi Sam aţi apărut din senin şi sunteţi ca nişte îngeri, fir-ar să fie, şi toţi sunteţi, gen, drăguţi şi chestii de-astea, şi amabili, şi rahaturi, şi eu sunt tipul ăsta varză. Adică, ce am eu? Eu tre' să mă adun. Adică, de ce vă pierdeţi voi timpul cu mine? N-am nimic de oferit.

Sam avea o expresie cruntă.

— Adică tu crezi că nouă ne e doar milă de tine? Ştii Fito, spui numai tâmpenii! Poate că, atunci când se uită la tine, Sally consideră că eşti important. Poate că, atunci când mă uit eu la tine, şi eu cred că eşti valoros. Doar pentru că tu nu te placi nu înseamnă că şi alţi oameni gândesc la fel. Şi, dacă mai spui vreodată de faţă cu mine că nu ai nimic de oferit – dacă mai spui vreodată asta –, să ştii că te bat de-o să se audă până în Michoacán.

— Michoacán?! m-am mirat eu, după care am început cu toţii să ne prostim şi să râdem.

Fito şi-a plecat capul şi a clipit repede, încercând parcă să alunge lacrimile pe care le ţinuse toată viaţa înăuntrul lui.

— Nu sunt, pricepi, nu sunt obişnuit ca lumea să se poarte aşa de frumos cu mine.

— Ei, să faci bine, Fito, să te obişnuieşti, a zis Sam, apoi s-a aplecat şi l-a sărutat pe obraz.

Am mers mai departe. Trei prieteni în drum spre şcoală. Fito zâmbea, Sam zâmbea şi ea. Zâmbeam şi eu. M-am uitat la ea şi am zis:

— Îmi place persoana care devii.

Sam. Eddie. Eu.

Crezusem că va fi o zi perfectă, miercurea aceea dinaintea sărbătorii de Ziua Recunoştinţei.

Dar n-a fost deloc aşa. Deloc perfectă. No bueno. În primul rând, nimeni n-ar fi vrut să fie la şcoală. O simţeai pe coridoare. Aveai impresia că suntem nişte furnici-de-foc, agitându-se nebuneşte pe muşuroiul lor aglomerat. Sau ceva de genul ăsta. Sam ar fi râs de mine, dacă mi-ar fi putut asculta gândurile. Nu aveam probleme cu folosirea cuvintelor, dar trebuie să recunoaştem că nu aveam să devin tocmai un scriitor.

Şi ce o să devin? Poate boxer. Ha. Ha.

Am decis să aştept să treacă ziua.

În pauza de prânz, am ieşit afară să iau aer. Aveam nevoie să respir. Anxietate. Asta simțeam. Anxietate.

Imediat ce am ieşit, am văzut-o pe Sam adâncită într-o discuție cu Eddie.

Pe bune? Vorbea cu Eddie? M-a scos din minți să-i văd împreună, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Sam, am zis, ce dracu' faci?

— Vorbesc cu Eddie, a răspuns, şoptit. Şi tu de ce țipi la mine?

— Pentru că stai de vorbă cu un tip care a încercat să-ți facă rău.

— Sally...

N-am lăsat-o să termine.

— Sam, pleacă imediat de aici. Du-te înapoi în şcoală.

A fost momentul în care Eddie a hotărât să se amestece în discuție.

— Sal, uite ce-i, noi doar...

— Dacă mai scoți o vorbă, te stâlcesc în bătaie, nenorocitule.

În clipa aceea am simțit palma lui Sam.

M-a plesnit aşa de tare, că m-am dat înapoi.

Şi atunci ne-am privit.

— Cine eşti? a şoptit. Cine eşti tu, Sally? Cine eşti?

Tot restul zilei am simțit cum îmi arde obrazul.

Partea a cincea

Autostrăzile sunt netede şi asfaltate şi au indicatoare care îți spun pe unde s-o iei.

Viața nu e deloc aşa.

Sam. Învățăm să vorbim. Eu.

După ore, am aşteptat-o pe Sam la dulapuri. Eram speriat şi nu ştiam ce se întâmplă între noi. Lucrurile nu fuseseră niciodată aşa şi aveam o senzație groaznică pe dinăuntru. Am zărit-o venind spre mine, dar s-a prefăcut că nu mă vede. M-a ignorat total, şi-a deschis dulapul, a scos două cărți şi pe urmă a trântit uşa.

— Nu vorbesc cu tine, a spus.

Trebuia să spun ceva. Orice.

— Eu sunt ăla care a primit o palmă peste obraz.

— Poate că aveai nevoie.

— Stăteai de vorbă cu Eddie. Care te-a rănit. Ce dracu' ai?

— Îşi cerea scuze, idiotule. Sally, ştiam foarte bine ce dracu' fac.

— Ah.

Doamne, era ceva în mine, o chestie care îmi spunea că sunt într-adevăr un idiot de tot rahatul. Mă simțeam ca un dobitoc. Adică, aş fi vrut să mă ascund undeva, dar nu aveam unde.

— Ah, am repetat.

—" Ah", asta e tot ce ai de spus? Foarte coerent.

— Îmi pare rău, Sam. Serios.

Frate, ce aiurea suna.

— De la o vreme nu te mai înțeleg. Erai aşa de drăguț înainte.

— Poate că nu eram.

— Ba, da. Erai. Acum însă eşti aşa de irațional.

— Păi, uneori şi tu eşti aşa.

— Dar tu nu eşti ca mine, Sally. Şi chiar ai meritat palma aia.

Apoi a zâmbit şi a spus:

— Înțeleg ce voiai să spui despre lovitul oamenilor cu pumnul. Uneori te face să te simți bine.

— Credeam că nu vorbeşti cu mine.

— Păi, va trebui să lămurim nişte lucruri, Sally. Nu-i aşa?

Am dat din cap. Nu ştiam. Nu simțeam nevoia să folosesc vreun cuvânt. Pur şi simplu. Dar Sam vorbea cu mine, şi

poate că în relația noastră exista o mică fisură. Nu era totuşi complet stricată. Şi asta era bine. Voiam s-o îmbrățişez, dar aveam sentimentul că Sam nu era încă pregătită pentru o îmbrățişare.

Ziua Recunoştinţei

Chipul Nanei s-a luminat în clipa în care Fito i-a oferit florile pe care i le adusese.

— Minunate, a şoptit ea.

Uneori Nana arăta ca o fetiță. Chiar şi acum. Inocentă. Iar Fito, cu fața îmbujorată, voia doar să găsească un loc în care să se ascundă. Vreau să spun că tipul era super timid.

Mătuşa Evie a luat florile şi le-a pus într-o vază. S-a uitat la Fito, apoi a zis:

— Ce drăguț, Fito.

— Drăguț? Nu, a şoptit Fito.

Nana i-a atins obrazul cu mâna.

— Eşti aşa de slab. Trebuie să mănânci.

— Mănânc.

— Ei, atunci trebuie să mănânci mai mult.

— Nana, am intervenit, mănâncă tot timpul.

— Când o să îmbătrânească, a explicat Nana, dând din cap, o să fie gras. Exact ca Popo. Şi Popo era costeliv. Dar pe urmă s-a însurat cu mine.

Avea un râs fragil, ca frunzele pe care le grebla atunci, când aveam eu cinci ani.

*

În bucătăria Nanei toată lumea era ocupată să prepare câte ceva. Vocile păreau să se amestece între ele, vocile unchilor mei şi ale mătuşilor mele, şi vocile unora dintre verii mei mai mari, care reuşiseră să revină acasă pentru câteva zile, vocea lui Sam, vocea lui Fito. Şi vocea Nanei. Vocea ei tot mai stinsă era aceea pe care eu o auzeam cel mai tare.

I-am cerut tatei cheile de la maşină. Îmi trebuiau nişte drajeuri pentru tuse şi ştiam că el are unele în maşină. Nu mă simțeam febril, dar mă temeam să nu fi răcit, ceea ce ar fi fost de rău, pentru că atunci când răceam, păi răceam zdravăn. Veşti proaste. No bueno. Gâtul începea să mi se inflameze. Ştiam ce înseamnă asta şi îmi ziceam în gând, Rahat rahat rahat! În timp ce mă duceam la maşină, i-am auzit pe unchiul Tony şi pe mătuşa Evie vorbind pe veranda din față. Chiar devenisem specialist în trasul cu urechea.

— Evie, e ultima sărbătoare pentru bătrână.

— Nu mai vorbi aşa, Tony.

— Şi ce-ai vrea să spun?

— Femeia asta o să ne lipsească. E absolut specială.

— Mda, Evie. Tuturor o să ne lipsească. Trebuie să ne ținem cu firea.

— Ştiu, Tony.

— Evie, o să rezistăm.

— Păi, n-avem încotro, nu-i aşa?

O vreme, mătuşa Evie nu a mai spus nimic, apoi a zis:

— Ştii ce cred eu? Cred că lui Mickey o să-i fie cel mai greu.

— Poate că da, a răspuns unchiul Tony. Dar eu cred că Vicente o să suporte cel mai greu. Doar că n-o s-o arate.

Apoi am auzit-o pe mătuşa Evie:

— De fapt, cred că Salvador va suferi cel mai mult. El şi mama au o legătură specială. Îmi amintesc şi acum ziua în care Vicente l-a adus aici pentru prima oară. Mama s-a îndrăgostit de copilul ăla din clipa în care l-a luat în brațe. E minunat să-i vezi împreună. Cred că puştiul o să fie distrus.

— Poate că da, Evie, l-am mai auzit spunând pe unchiul Tony. Poate că da.

Mi-am propus să nu mă gândesc prea mult la dialogul acela şi să mă bucur doar de frumusețea familiei pe care norocul meu formidabil făcuse să o am. Dacă aceasta va fi ultima Zi a Recunoştinței alături de Nana, aveam de gând să profit de ea cât mai mult.

Am trecut pe lângă veranda din față, venind dinspre partea laterală a casei, unde stătusem să ascult. Le-am făcut cu mâna unchiului şi mătuşii şi m-am dus la maşină, unde am găsit drajeurile de tuse pe partea şoferului. Tata le ținea acolo pentru ceea ce, în cazul lui, devenise o tuse tabagică. No bueno. Mi-am aruncat unul în gură şi am pornit-o înapoi, spre veranda din față. I-am zâmbit mătuşii Evie şi am luat-o în brațe.

Unchiul Tony m-a bătut pe spate.

— Eşti un puşti de treabă.

— Habar n-ai tu, am zis, în glumă.

— Să n-o faci pe deşteptul cu mine.

Pregăteam plăcinte. În fine, eu nu pregăteam nimic. De fapt, numai tata muncea. Şi unchiul Julian. Ei sunt un fel de echipă. Şi seamănă unul cu celălalt. Eu stăteam lângă Nana, în timp ce tata întindea aluatul.

— Eu l-am învățat, a zis Nana, dând din cap.

Era liniştită.

La un moment dat, mi-a zis:

— Noi ar trebui să facem pâinea cu mălai.

Mda, pâinea cu mălai. Umplutura Nanei era demențială. Aşa că eu am adus ingredientele şi mi-am făcut loc pe masa din bucătărie. Am scos un castron mare. Întotdeauna, Nana punea de trei ori cantitățile din rețetă. Treaba mea era să

pregătesc împreună cu ea pâinea cu mălai. Era mica noastră tradiție.

Am privit cum mâinile ei preparau amestecul lichid, cu o lingură de lemn. Aş fi vrut să i le sărut.

— Am pus şi zahărul? m-a întrebat.

Am dat din cap că da.

Mi-a făcut cu ochiul.

Apoi a sunat telefonul tatei. S-a uitat la numele persoanei care îl apelează şi a răspuns. În timp ce asculta vocea de la celălalt capăt, fața i s-a destins, a zâmbit larg şi am ştiut că era Marcos. Nana avea dreptate. Spusese că tata e trist. Nu, nu fusese trist. Doar puțin însingurat – şi asta spusese de fapt Nana. Tata a observat că-l privesc, aşa că i-am zâmbit. Ca şi cum aş fi ştiut ceva. Mi-a zâmbit la rândul lui – ca şi cum ar fi ştiut că eu ştiu.

M-am întrebat dacă Nana ştia despre Marcos. M-am întrebat ce credea despre toate astea. Poate că pur şi simplu nu-i păsa. Îl iubea pe tata. Şi tot restul chestiilor complicate poate că pur şi simplu nu conta pentru ea.

Sam. Discuţii. Fito. Discuţii. Eu. Discuţii.

La un moment dat, undeva între preparatul pâinii de mălai şi discuția mea cu unchiul Julian, am început să mă simt

ceva mai rău. Mă dureau toți mușchii, dar eu continuam să ignor ceea ce se petrecea cu trupul meu.

Atunci unchiul Mickey a intrat în bucătărie mirosind a fum – nu a fum de țigară, ci ca și cum tocmai s-ar fi întors dintr-o excursie cu cortul.

— E momentul să băgăm curcanii, a zis.

Eu știam ce înseamnă asta, dar Fito și Sam nu. Așa că i-am târât pe amândoi acasă la unchiul, două străzi mai departe. În fiecare an, unchiul Mickey săpa o groapă mare în curtea din spate, asezona cu tot felul de condimente doi curcani, îi împacheta în folie de aluminiu, apoi îi înfășura într-o pânză de sac, îmbibată timp de două ore în apă. Îi arunca pe amândoi în groapa plină cu lemn incandescent – cărbune de casă.

I-am dus pe Sam și pe Fito acasă la unchiul Mickey, unde au urmărit întreg ritualul împachetării curcanilor, felul în care au fost puși în groapă și acoperiți.

Fito era gen Uau! Și Sam era gen Uau! Și unchiul Mickey ne-a dat câte o bere, lui Fito, mie și lui Sam. Am observat că Sam a pus berea deoparte, și asta m-a făcut să zâmbesc. M-am gândit la cele două sticle de vin pe care le-am ras împreună și am clătinat din cap. Unchiul Mickey ne-a povestit despre toată treaba cu gătitul mâncării în pământ. Iar Fito repeta întruna:

— Frate, sunt un mexican absolut citadin.

Lui Fito i-a plăcut faza cu berea, dar nu era și genul meu, mai ales că începeam să nu mă simt prea grozav. Cu toate astea, sărbătoarea de Ziua Recunoștinței trebuia să continue.

Unchiul Mickey şi Fito discutau, în fine, stăteau de vorbă despre curcani, la naiba. Pe bune.

— Mâine-dimineaţă o să scot puiuţii ăştia şi o să fie cea mai bună carne de curcan pe care ai mâncat-o vreodată.

— Dormi cu băieţii? a întrebat mătuşa Evie, cu o privire mustrătoare.

— Sigur că da. Sally şi cu mine facem petreceri în pijama de când lumea.

— Tot Sally îi spui şi acum, hm?

— Mda. Şi aşa o să-i spun până se maturizează.

— Şi să nu vă ţineţi de prostii, să vă maimuţăriţi, a zis mătuşa, râzând.

— De prostii? a întrebat Sam şi a fost rândul ei să râdă. Cu Sally? Cu Fito? Chiar că sunt maimuţe. Nu, fără maimuţăreală.

Mătuşa Evie a clătinat din cap şi a zâmbit, în timp ce ne dădea câteva perne în plus.

Sam a primit patul. Bineînţeles. Doar purta tricoul acela idiot, cu echipa Chihuahuas. Maggie a sărit pe pat, lângă ea. Bineînţeles. Dacă avea de ales între pat şi podea, Maggie alegea întotdeauna patul.

Fito şi cu mine eram pe jos.

Sam căuta pe laptopul ei după ceva muzică.

Fito citea un mesaj.

Eu stăteam întins şi mă gândeam la chestii. Şi nu mă simțeam prea bine. Aveam senzația că vreau să plâng. Poate din cauză că îmi era rău; asta mă făcea să mă simt ca un băiețel vulnerabil şi nu-mi plăcea.

— Aş vrea ca Angel să înceteze şi să nu-mi mai trimită mesaje, a zis Fito.

— E drăguț, a spus Sam.

— Da, mă rog, dar se poartă ca o fată.

— Şi ce e rău în asta? a întrebat Sam şi i-a aruncat o privire aspră.

Fito avea o expresie de genul chiar-am-călcat-în-străchini.

— Vrea să-i cumpăr eu chestii. Mă întreabă: Ce-o să-mi cumperi? Ce înseamnă asta? De parcă ar trebui să-i cumpăr lucruri, ca să-i dovedesc că-l plac.

— Asta e nasol, am zis.

Sam şi-a dat ochii peste cap.

— Păi, şi eu aveam obiceiul să fac aşa.

— Care-i faza?

Sam şi-a luat aerul de Madam Expert.

— E doar nesigur. Indiferent ce i-ai cumpăra, tot n-o să creadă că-l placi cu adevărat. Dă-i papucii.

— Da, i-am zis că n-am timp de rahaturi de-astea. A zis: „Ah, acum îți petreci timpul doar cu prietenii tăi heterosexuali”.

— Adică Sam şi cu mine?

— Mda. Nu ştiu. Nu ştiu niciun rahat despre dragoste. Şi, chiar dacă sunt gay, nu ştiu niciun rahat despre ce înseamnă să fii gay.

— Păi, nici eu nu sunt expert în iubire, i-am spus, râzând.

— Asta e clar, a comentat Sam.

— Ah, parcă ție cum ți-a fost, cu toți tipii ăia răi?

— Eu măcar am scos nasul în lume. Dar tu, Sally?

— Şi eu am avut câteva iubite.

— Anul ăsta n-ai avut nici măcar o întâlnire.

— Am fost ocupat.

— Mă rog.

— Toate fetele cred că sunt îndrăgostit de tine, în secret.

— Da, fetele pot să fie aşa nişte...

— Sammy, să nu foloseşti cuvântul „târfe”. Să nu cumva să-l rosteşti.

— Consideră că l-am spus.

— E naşpa să-ți dai întâlniri, a zis Fito. Sam, îți aminteşti de tipul ăla, Pablo, cu care ieşeai anul trecut?

— Da, mişto tatuaje.

— Mda, păi, e gay.

— E gay? Pe bune? Eşti sigur?

— Da. Ne-am îmbătat amândoi într-o seară. Frate, le are cu sărutatul.

— Uau! am exclamat.

— Uau! a zis şi Sam. Şi, ce s-a întâmplat?

Sam voia mereu să afle detaliile sordide. Uneori aş fi vrut să-i spun să-şi folosească imaginația.

— Nu mare lucru. Adică, tipul zice, „Hai să bem o bere.” Eu îmi dădusem seama că deja avea câteva la bord. A parcat maşina în centru, iar după ce ne-am băut berile ne-am plimbat, şi am crezut că tipul o să-mi smulgă pur şi simplu hainele de pe mine. Eram pe o alee, pe urmă a băgat textul ăsta, că trebuie să se care. Mi-a dat numărul lui de telefon, aşa că a doua zi l-am sunat pe mobil, şi omul a reacționat aiurea, s-a prefăcut că nu s-a întâmplat nimic. „Eram doar beat şi treburi.” Aşa mi-a zis. Mda, bine, am spus eu. Şi tipul zice, în fine. Pe urmă i-am zis şi eu „Ne mai vedem, omule.” Aşa că asta e ce s-a întâmplat.

— Oricum, a spus Sam, e un egoist nenorocit. Slavă cerului că rahatul ăsta de liceu e aproape de final. Fito, când o să fii mai mare, vei vrea să te căsătoreşti vreodată?

— Nu ştiu. Am o grămadă de lucruri la care trebuie să mă gândesc. Nu vreau decât să intru la facultate. Să fac ceva în viață. Să mi-o trag cu un tip? Despre asta nu ştiu ce să zic.

— Pricep, a spus Sam. Dar ştii, după ce absolvi, şi îți iei o slujbă şi toate celelalte. Ți-ar plăcea să te căsătoreşti?

Fito s-a uitat la mine.

— Mda, cred. Poate. Sunt oarecum obişnuit să fiu singur. Dar de ce nu? Cred că mi-ar plăcea să mă însor cu cineva de genul domnului V al tău. Sau cu cineva ca Marcos. Cu cineva cumsecade, înțelegi? Cineva care să semene cu o ființă omenească. După părerea mea, foarte mulți tipi gay sunt gen Sunt ca o fată, sau exact opusul, gen Sunt ca un animal, şi alte rahaturi de-astea. De ce nu pot să fie gen Sunt doar un tip gay?

Nu ştiu de ce, dar asta ne-a făcut să râdem, pe mine şi pe Sam.

Iar Fito continua să repete:

— Nu e chiar amuzant.

— Poate că râdem, a zis Sam, pentru că adevărul e amuzant.

— Mda, hilar. Da, da.

Apoi Fito s-a întors şi m-a întrebat:

— Dar tu, Sal?

A răspuns Sam în locul meu:

— El vrea să aibă cinci copii.

— Ce tare. Eu nu. Nu vreau nişte Fito mici, care să meargă de-a buşilea prin lume. Proastă idee. Şi, oricum, sunt gay. Poate că asta e o treabă bună. Am un bagaj genetic urât.

— Te ponegreşti de unul singur. E un hobby de-ale tale?

Sam putea să-ți tragă o morală dintr-o singură întrebare.

— Hobbyul meu e să încerc să mă descurc. Odată am fost la un consilier. Mi-a zis că mi-am trăit viața pe modul supraviețuire. I-am zâmbit. Dar în sine mea am zis: Hai, nu zău!

— Păi, ştii, poate că într-o zi o să vrei să adopți un copil care trăieşte pe modul supraviețuire.

— Nu cred. Ar fi ca şi cum mi-aş retrăi toată copilăria de rahat. Dar tu, Sal, pe tine te văd făcând ceva de genul ăsta. Eu nu sunt ca tine sau ca tatăl tău. Taică-tău, când a venit să discute cu mine acasă la Sam, eu am fost, gen: Cine e tipul ăsta? Zic: Există în univers tați de felul ăsta? Zău? Taică-tău e un sfânt, să fiu al naibii. Pariez că tipii se calcă în picioare ca să ajungă la el.

M-a făcut să râd.

— Nu cred că pe tata l-ar pasiona o astfel de scenă.

— Păi, şi Marcos ăsta, îmi place motanul. Se pare că e ceva între ei.

Din senin, am început să plâng. Ştiu eu, poate că aveam febră? La dracu', nu ştiu, dar am început să plâng.

Am auzit-o pe Sam spunând:

— Vai, Sally, plângi.

Îmi era rău şi mă simțeam secătuit, ca şi cum nu mai exista nimic înăuntrul meu. M-am auzit spunând:

— Nana mea. Nana mea e pe moarte.

Şi atunci am simțit brațele lui Sam în jurul meu, în timp ce şoptea:

— Ş-ş-şt. Sunt cu tine. Sunt lângă tine, Sally.

Biserica

A fost un cadou. Pentru Nana. Toată lumea a mers la slujba de Ziua Recunoştinţei. Şi toată lumea s-a îmbrăcat elegant. Ştiam cu toţii că Nana nu accepta treaba cu hainele de zi cu zi la slujbă – hainele de genul m-am-îmbrăcat-ca-şi-cum-aş-merge-la-un-meci-de-fotbal. Tata, eu şi Fito am purtat cravată. Nana adora asta. Era super fericită. Am făcut poze ca să le descărcăm în calculator, să se poată uita la ele.

Mie îmi era foarte rău. Aveam capul înfundat, ca înfăşurat în pâslă. Îmi suflam mereu nasul, toate sunetele în jur erau terne şi îmi ajungeau la urechi ca nişte bufnituri.

Mă dureau muşchii. Toate mă dureau. Dar continuam să zâmbesc.

Fito era uşor speriat.

— Eu nu le prea am cu biserica, a zis.

— N-o să mori din asta, i-a replicat Sam.

— Vezi, voi sunteţi ca nişte îngeri.

Aşa a zis.

Sam l-a privit şi a spus:

— Încetează cu chestia asta cu îngerii. Nu sunt un înger. Nici măcar nu vreau să fiu unul. Nu asta e aspiraţia mea.

Nu am rezistat până la sfârşitul slujbei. Exact în momentul când începea împărtăşania, eu vomam în toaletă.

Nu e drept. Nu e drept?

Pe bune? Cine face gripă de Ziua Recunoştinței? Doamne, cât de rău îmi era!

Am ratat totul.

Partea cea mai rea a fost că am plâns ca un puşti de zece ani. Partea cea mai bună, însă, a fost că Nana a stat lângă mine, pe pat.

— Nu ți-e teamă că o să te îmbolnăvesc?

— Sunt deja bolnavă, a zis şi mi-a zâmbit.

Atunci am început să plâng şi m-am simțit detaşat de tot ce mă înconjura, de mine însumi. Aveam febră şi îi tot repetam Nanei că îmi pare rău că m-am îmbolnăvit. Nana mi-a luat mâna şi a ținut-o într-a ei, apoi mi-a pus o cârpă udă pe frunte.

— Pentru febră, a zis.

— De ce ai grijă de mine, Nana? Eşti bolnavă.

— Pentru că aşa vreau, a şoptit.

— Îmi place să te țin de mână, am şoptit la rândul meu.

E ciudat ce lucruri sincere spui când eşti bolnav.

— Vreau să stai cu mine veşnic.

— O să fiu mereu cu tine, a spus, tot în şoaptă.

— Nu vreau să fii bolnavă.

— Nu-ți face griji. N-o să fiu tristă. Şi nici tu nu vreau să fii trist.

— Bine, am zis. N-o să fiu.

Nu eram sincer, dar m-am gândit că asta o va face fericită. Am adormit cu Nana ținându-mă de mână.

Am visat urât, dar cel puțin am dormit. Am dormit, şi am dormit şi iar am dormit.

Îmi aduc aminte că Sam şi Fito stăteau aplecați deasupra mea. Şi îmi aduc aminte că am zis:

— Nu sunt un cățeluş.

Abia duminică m-am ridicat din pat. Era pe la ora prânzului. Şi îmi era foarte, foarte foame. Adică, o foame ca a lui Fito.

Tamales erau deja pregătite. Ratasem prepararea lor şi discuțiile care o însoțeau. Am ratat toate înjurăturile şi râsetele.

Eram trist.

N-am avut voie să mănânc tamales. Supă de curcan. Da. Am stat în bucătărie, plângându-mi de milă din cauză că eram nevoit mănânc supă de curcan.

Am făcut un duş, m-am schimbat şi m-am simțit un pic mai bine. Ştiți, mă simțeam oarecum ca un tricou învârtit prea

mult în uscător. Stăteam în fața bradului de Crăciun, împreună cu Sam şi Fito.

— Rahat, am zis. Am ratat tot. Întotdeauna o ajutam pe Nana, a doua zi după Ziua Recunoştinței, să pună luminițele în brad. Întotdeauna. De când aveam vreo patru ani. Nu e drept.

Sam s-a uitat la mine.

— Ajunge cu melodrama. Ăsta e rolul meu. Tu ar trebui să te odihneşti.

— Nu e drept nu poate fi etichetat ca melodramă.

Fito m-a zdrobit cu o privire.

— Tu habar n-ai ce înseamnă nu e drept.

Nu aveam de gând să-l contrazic în chestia cu dreptatea.

— Cum au ieşit tamales anul ăsta?

— Omule, gaşca ta e total pe tamales. Asta da treabă. Ştiu cum să le prepare ca lumea.

— Că tu te şi pricepi, a zis Sam, râzând.

— Păi, mă pricep să le mănânc.

— Corect.

— A mâncat vreo douăsprezece, a zis Sam, clătinând din cap. Şi Nana nu mai putea de râs. „Oamenii ăştia nu-ți dau să mănânci?" l-a întrebat, şi Fito a roşit.

— Vezi, am spus. Am ratat totul.

— Ooo, nu l-ai văzut pe Fito înfulecând douăsprezece tamales? Aş zice că n-ai ratat cine ştie ce.

— Sal, a zis Fito, în mare taină, ai o familie foarte frumoasă. Super fainã, să ştii. Drăguță de tot. Şi Sam chiar a învățat să facă tamales. S-o fi văzut! Parcă era o mexicancă adevărată.

— Sunt o mexicancă adevărată.

— Nu cred, a zis Fito, scuturând din cap. Noi trei laolaltă nu facem cât un mexican adevărat.

Cred că avea dreptate.

— Şi noi trei, laolaltă, a spus Sam atunci, nu facem cât un american adevărat.

Fito a izbucnit în râs.

— Păi, gringo ăsta de-aici avea şanse serioase să fie un american adevărat. Doar că a ajuns în familia greşită.

— Mda, am zis. Se pare că am avut noroc.

— Poți să ştii. Şi au tot felul de lucruri bune de spus despre tine, vato. Ca şi cum eşti un fel de sfânt, care calcă pe apă şi rahaturi de-astea.

M-a făcut să zâmbesc. Asta chiar m-a făcut să zâmbesc. Stăteam de vorbă cu Sam şi Fito. Aşa că am încetat să-mi mai plâng de milă.

Să calc pe apă, auzi! Bine. Ar fi mai bine să învăț să înot, baby. Să învăț să înot.

Nana. Obosită.

Duminică dimineață chiar aveam chef să mănânc tamales. Tata a spus că e o idee proastă.

— Mi-e foame, am zis. Ajunge cu supa de curcan. No bueno.

Tata a scuturat din cap.

— No bueno, no bueno. Pe asta de unde ai luat-o? Mănâncă nişte curcan şi piure de cartofi.

Fără tamales pentru mine. Rahat.

Sam stătea în fața mea, la masa din bucătăria Nanei – cu două tamales calde pe farfurie. Doar m-am uitat la ea şi am zis:

— Sam, uneori nu eşti o persoană foarte drăguță.

— Nu eu sunt aia bolnavă.

— Perversă. Eşti perversă.

— Îmi place când îți etalezi vocabularul erudit.

— O să mă duc în camera cealaltă.

— Te bosumfli.

— Mda.

Nana a fost prea obosită ca să meargă la slujbă. Nu era nevoie să-mi spună cineva că ăsta era un semn rău.

Nana

Duminică după-amiază, Nana stătea la masă şi se uita în jurul ei, prin bucătărie. M-am aşezat în faţa ei.

— A fost o Zi a Recunoştinţei frumoasă, a zis.

Am încuviinţat. Aş fi vrut să spun ceva, dar nu ştiam ce. Apoi am izbucnit:

— În ultima vreme, m-am tot luat la bătaie cu diverşi tipi.

Nana a dat din cap.

— Înţeleg.

— Eu nu.

— Li se întâmplă uneori băieţilor.

— Eu nu vreau. Adică, nu ştiu. E ceva turbat în mine.

A dat iar din cap.

— Eşti un băiat bun.

— Nu, Nana, nu sunt.

— Ascult-o pe Nana ta, a zis în şoaptă şi mi-a zâmbit. Când începi să devii bărbat, în tine încep să se întâmple lucruri. Poate crezi că trebuie să fii perfect. Dacă ai în minte cuvântul ăsta, ignoră-l.

S-a ridicat de la masă şi şi-a încolăcit braţele în jurul meu.

— Sunt trist.

— N-o să fii mereu trist.

M-a sărutat pe frunte. Pe urmă mi-a dat drumul.

Resturi. Morală.

— Cel puțin am luat cu noi acasă o grămadă de tamales şi de mâncare rămasă, am zis.

Stăteam pe bancheta din spate, împreună cu Fito. Sam era în față.

— Hei, eu n-am primit niciun pic de plăcintă!

Cuvintele mele i-au făcut să râdă pe Sam, tata şi Fito. Habar n-am de ce li s-a părut amuzant. Hilar. Mda.

— O să-ți fac o plăcintă cu dovleac săptămâna asta, a zis tata.

— N-o s-o împart cu nimeni.

— Uneori eşti foarte amuzant, Salvador, ştii asta?

— Mda.

— Copii, anul ăsta vreți un brad adevărat?

— Nu, mie îmi place ăla de plastic, am spus.

— Mie îmi plac brazii adevărați, a spus Sam.

— OK, am zis. Atunci să-l uzi tu în fiecare zi, să pui în fiecare seară cuburi de gheață în suportul de brad şi să mături acele în fiecare dimineață.

— Aahh, a făcut Sam. Uite cum iese Grinch-ul din tine.

— Doar zic, Sam.

— Şi, v-aţi terminat eseurile?

Tata nu ne slăbea cu înscrierea la facultate. De două săptămâni, ne tot lipea pe uşă biletele.

— Eu îl predau marţi, a zis Sam, mândră de ea. Şi cu asta am terminat tot.

— Eu am un soi de schiţă, am spus eu.

— No bueno, a răspuns tata. Termină-l. Pe întâi decembrie.

— Păi, mai sunt doar câteva zile până atunci.

— Mda.

— Urăsc chestia asta cu eseul, am zis.

— Întâi decembrie.

— Tată, îmi placi mult mai mult când nu-mi faci morală. Adică, nu spun că ai face-o prea des. Dar, cu treaba asta, eşti fix ca un profesor.

Eram sigur că tata avea o mină mustrătoare.

— Întâi decembrie, a repetat.

Sam mi-a trimis un mesaj: Te ajut eu.

I-am scris înapoi: E eseul meu. Îl fac singur.

Sam:

M-am uitat la Fito. Maggie îşi întinsese capul în poala lui, iar el dormea.

I-am scris lui Sam: Fă o poză. De la tine se vede mai bine.

S-a întors, a zâmbit şi a făcut câteva fotografii. Mi le-a trimis cu mesajul: Drăguț

Eu: Drăguț, drăguț, drăguț

— De ce vă trimiteți voi doi mesaje, când sunteți la treizeci de centimetri unul de altul? a întrebat tata.

— Vorbeam despre eseul meu, am zis.

— Cum să nu. Nu-i turna gogoşi lui taică-tău.

De mine

Tata a fost de părere că ar trebui să mă odihnesc o zi, ca să-mi revin complet. Nu voia ca boala să recidiveze. Sam şi Fito mergeau deja la şcoală, aşa că m-am simțit puțin lăsat pe dinafară. Stăteam întins pe pat şi, înainte să plece, Sam mi-a trimis mesaj: Cecz = letargie.

Eu: Mda. Letargie emoțională

Sam: Eşti tâmpit. Nu există alt fel

Eu: Lasă-mă în pace

Sam: SCRIE-ȚI ESEUL

Maggie stătea pe pat, întinsă lângă mine. Am pupat-o, iar ea a început să-mi lingă fața. Pe urmă a căscat şi s-a lipit de mine.

Am adormit la loc.

M-am trezit pe la amiază, încă ameţit, m-am dus la bucătărie şi mi-am luat nişte suc de portocale. Tata era la cursuri toată după-amiaza şi îmi lăsase un bilet: „Salvie, ai răbdare cu tine." Mi-am zis, Asta înseamnă că ar trebui să fac un duş lung şi fierbinte? Hmm. Eu aşa am făcut.

M-am aşezat apoi în fața laptopului, la masa din bucătărie. Bucătăriile îmi aminteau de Nana. OK, o să-mi scriu eseul. Aşa mi-am zis.

Încercam să mă concentrez, dar mintea îmi umbla aiurea. Mă simțeam ca o foaie de hârtie în vânt, suflată de colo-colo, care nu voia decât să ajungă pe pământ, doar că vântul avea alte planuri.

M-am gândit la Nana. Când am plecat de la ea, deşi părea mai fragilă şi mai slăbită decât păruse vreodată, a ieşit să ne conducă. Aşa făcuse mereu. A fost nevoie s-o ajute mătuşa Evie. Am strâns-o în brațe, s-a uitat la mine şi a zâmbit.

— Să nu uiți, a zis.

Nu eram sigur ce anume voia să nu uit.

Atunci a arătat spre tata, care punea ceva în maşină.

— El, a zis şi a dat din cap.

Nana. Niciun strop de disperare. Era pe moarte, dar nu exista niciun semn de disperare în ochii ei jucăuşi.

Aşadar, petec de hârtie suflat de vânt eram, încercând să ajung dracului pe pământ.

Trebuie să fac asta.

Fito spusese că-i pare bine că nu e nevoit să scrie un eseu.

— Tot ce trebuie să fac e să scot note bune aici, la UTEP[24], şi pe urmă să mă transfer la UT. Eu n-am de scris eseuri. Şi, oricum, ce dracu' aş putea să spun? Tata a fost un tip de treabă, care a trebuit să plece pentru că mama e narcomană şi îi place să răcnească şi pentru că fraţii mei seamănă cu ea. Aş putea să le spun poate că, timp de un an, am aşteptat ca tata să se întoarcă şi să mă ia, dar pe urmă mi-am zis, Mda, vezi să nu vină el. Cam asta e viaţa mea, în mare.

Fito ăsta. Tata zicea că e un miracol ambulant. Înţelegeţi, îmi era mult mai uşor să mă gândesc la orice altceva, numai la eseu, nu.

Sam îmi dăduse primele rânduri din eseul ei, la care făcea acum ultimele retuşuri: „Mama avea obiceiul să-mi lase mesaje scrise cu ruj. Le scria pe oglinda de la baie şi, când eram mică, studiam fiecare literă din fiecare cuvânt." Păi, deja era ca şi acceptată.

M-am uitat la ce scrisesem eu până în momentul acela. „Nu ştiu sigur dacă vreau să merg la Universitatea Columbia. Nu sunt foarte convins că mă pot considera egalul celorlalţi candidaţi ai voştri. Acesta este adevărul." No bueno.

---

[24] UTEP = University of Texas El Paso.

Problema era că nu aveam talente deosebite sau ceva de genul ăsta. Şi, în afara faptului că treceam, se pare, printr-o fază care răscolea ca dracu' tot ce aveam în mine – lucru interesant, cel puțin –, nu credeam că exista vreun motiv convingător pentru care o universitate scumpă ar trebui să mă accepte. Da, tata studiase la Columbia, dar el e talentat. Poate că, dacă el ar fi fost tatăl meu biologic, aş fi fost şi eu talentat. Dar nu eram. Candidam la Columbia pentru că...? Pentru că sunt sentimental. Poate că pumnii mei nu erau aşa, însă eu, da. Columbia. Mda. Pentru tata.

Am tras adânc aer în piept. Dacă Nana era pe moarte, şi cu toate astea nu dispera, şi dacă Sam putea să-şi scrie eseul, cu toate că era încă zdruncinată de moartea mamei ei, care dracu' era problema mea? Poate că eram ambivalent în privința facultății. Ambivalent. Un cuvânt de-ale lui Sam. Mda, eram ambivalent. Poate că treceam printr-o fază. Şi poate că fazele erau importante. Poate că fazele spuneau ceva important despre noi înşine.

I-am scris lui Sam: Cecz = ambivalent.

Mi-am închis telefonul.

Am scris prima frază din eseu. M-am uitat la ea. Apoi am început să le scriu pe următoarele. Am scris, şi am scris, şi am scris.

Când am ridicat ochii şi m-am uitat la ceas, era 2:30. Eseul era gata. L-am citit cu voce tare. Am făcut câteva modificări. Nu eram sigur că voi fi admis, dar mi-am zis: Nanei i-ar plăcea. Şi ce dacă nu făcea parte din comisia de admitere?

Vineri

Ei bine, nu am apucat să facem bradul de Crăciun în timpul săptămânii.

Am fost ocupați cu şcoala. Cel puțin, mi-am terminat eseul – deşi nu spusesem nimănui că e gata. Mai era însă cealaltă scrisoare, care aştepta să fie citită. Oare asta voia să spună tata când zisese Să ai răbdare cu tine? Uneori amâni lucrurile. Şi ajungi dependent de amânări. E stupid, ştiu. Iar apoi, lucrul pe care l-ai amânat pare copleşitor.

Sam mi-a scris: Cecz = stază

Eu: Stază?

Sam: Adică atunci când ceva nu se mişcă. Ca în tu ai o scrisoare de la mama ta. Ca în termină-ți eseul. Ca în FĂRĂ MIŞCARE

Eu: Mersi pentru prelegere

Sam: Cu plăcere

Aveam de gând să-i spun că eseul meu era gata, dar ea ar fi vrut doar să-l citească, şi eu nu voiam să-l citească nimeni. Nu.

*

După ce Fito a renunțat la cea de-a doua lui slujbă, în cele mai multe dintre seri venea la noi şi învățam împreună. Spunea că e ciudat să nu mai muncească tot timpul. S-a dus s-o vadă pe maică-sa.

— Era dusă până-n nori. S-a uitat la mine cu o privire împăienjenită şi m-a întrebat: „Ai ceva bani?" Aşa că am plecat pur şi simplu.

— De ce te-ai dus? l-am întrebat.

— E maică-mea.

Sam a sărit cu gura, neîntrebată.

— E toxică. Doar ştii asta, nu-i aşa?

— Da, a zis Fito. Dar asta nu schimbă faptul că e mama mea.

— Ştiu, a şoptit Sam. Ştiu, Fito.

Am lăsat baltă discuția. Adică niciunul dintre noi nu putea să facă nimic. Tata spunea că vine o vreme când trebuie să ne luăm viața în propriile mâini. Presupun că vremea aceea venise cam devreme pentru Fito. Tata mai spunea şi că uneori se întâmplă lucruri care ne depăşesc, pentru că viața e copleşitoare. Aşa cum e moartea Nanei. Cum e faptul că Sylvia murise într-un accident de maşină. Cum e ceea ce se petrece cu mama lui Fito. Cum a fost ceea ce s-a întâmplat cu mama mea, care a murit când eu aveam trei ani.

Seara, masa noastră din bucătărie semăna cu o sală de studiu. Ne puneam întrebări unul altuia şi ne ajutam între noi, iar Fito zicea: „Am murit şi am ajuns în afurisitul de

rai.” Ăsta e un citat. Lui Fito îi plăceau cuvintele colorate. Dar îi plăcea şi să râdă. Sam zicea că Fito are o inimă mare cât cerul. Şi era adevărat.

Fito a zis că învățase cum să scape de iadul din jurul lui citind tot timpul. A zis că-i plăcea Fructele mâniei pentru că „E despre oameni săraci. E foarte şmecher.”

M-am gândit că Fito şi Nana chiar s-ar fi plăcut unul pe altul. Îmi părea rău că nu avuseseră şansa să fie prieteni.

Fito a venit la noi şi, cum era vineri şi nu apucaserăm să pregătim nicio decorațiune de Crăciun, am scos bradul din garaj şi l-a montat. Tata şi Marcos au aranjat luminițele, iar Sam scotocea prin cutiile pe care scria Crăciun.

— Aveți o grămadă de chestii de Crăciun.

— Suntem pasionați de Crăciun, am zis.

Lui Sam îi plăcea mult coronița pe care o agățam pe uşa de la intrare.

— Îmi amintesc de asta.

Era drăguță toată treaba asta, cu împodobitul bradului. Tata făcuse plăcinta cu dovleac pe care o promisese şi care acum era în cuptor.

În casă mirosea a plăcintă.

Partea cea mai bună, de fapt, era că tata încălzea tamales la abur. În sfârşit, aveam să le simt gustul. M-am uitat la Fito.

— Să ştii că-ți pun limită la tamales.

A râs.

— Am chestia asta cu mâncatul. Mi-e foame încontinuu. Ce crezi că înseamnă?

Sam şi-a dat ochii peste cap.

— Înseamnă că ai nevoie de sex, probabil. E doar o compensare. Ar trebui să începi să alergi împreună cu noi. Se cheamă sublimare.

Tata s-a uitat la Sam şi a încercat să-şi reţină un zâmbet.

— Ce-i?

— Mda, e o chestie de gay. Tipii gay trebuie să facă sex.

Tata s-a uitat iar la ea şi a clătinat din cap.

— Şi de unde ai obţinut tu informaţia asta?

Trebuia să mă bag în discuţie.

— Inventează totul, am zis.

— Ba nu.

— Ba da, aşa faci Sam. Navighezi pe internet, citeşti despre un subiect şi înveţi câteva lucruri – iar restul, îl inventezi pur şi simplu. Şi pe urmă crezi şi tu lucrurile pe care le-ai inventat.

— Nu e adevărat.

— Ba este. De-aia o să fii o mare scriitoare într-o bună zi.

Mi-a aruncat o privire tăioasă şi s-a întors către Fito.

— Vrei sau nu vrei să ţi-o tragi?

Marcos a izbucnit în râs.

— Are şaptesprezece ani. Ştim cu toţii răspunsul la întrebarea asta. Nu cred că are nicio legătură cu faptul că e gay.

— Aici ai dreptate, am spus, simţind cum îmi iau foc obrajii.

Aş fi vrut să mă târăsc sub canapea.

Iar tata, care e un tip cu adevărat isteţ, a intervenit:

— Ce-ar fi să vorbim despre altceva?

Sam şi-a dat iar ochii peste cap.

— Mda, a zis. Hai să vorbim despre Moş Crăciun.

Marcos

Pe la ora zece, Fito a primit un mesaj, după care, brusc, a zis că trebuie să plece acasă – adică, la casa lui Sam. M-am gândit că poate urma să se cupleze cu vreun tip. Nu ştiu, poate stătusem prea mult pe lângă Sam. Poate că era ceva ce proiectam eu asupra lui. Ăsta e încă un cuvânt de-ale lui Sam. De când murise mama ei, se transformase în terapeut. Hmm.

Sam şi cu mine am mâncat câte două felii de plăcintă fiecare, în timp ce ascultam o trupă numită Well Strung. Erau un fel de tocilari, care cântau muzică clasică şi o combinau cu ritmuri pop. Sam zicea că erau clar gay, dar i-am spus că mie nu-mi plăcea expresia asta şi ea contracarat:

— Păi, uneori ăsta e un compliment.

— Nu sunt prea sigur.

După care a zis că eu nu ştiu niciun rahat despre chestiile astea.

Tata şi Marcos stăteau de vorbă în living şi îi auzeam râzând. Mă întrebam cum e să iubeşti pe cineva, aşa cum îl iubea tata pe Marcos. Nu că el ar fi vorbit despre asta. Dar eu eram martor. Şi, de fapt, eram puțin gelos. Chiar eram. Adică, Marcos îi dăruia tatei ceva ce eu nu puteam să-i ofer. Tata petrecea mai mult timp cu el şi îmi lipsea că nu-l mai aveam numai pentru mine. Ştiam că sunt al dracului de egoist. Pe de altă parte, nu-l cunoşteam pe Marcos chiar atât de bine şi, chiar dacă ne înțelegeam bine, nu făceam niciun efort de a mă apropia cu adevărat de el. Eram oarecum gelos şi bănuitor. Iar eu nu eram genul suspicios, în general. Nu făceam progrese în privința lui Marcos. Nu. Stază.

Sam mi-a trimis un text: Cecz = dragoste.

Stătea în fața mea, la masa din bucătărie. I-am aruncat o privire sarcastică.

Nu ştiam niciun afurisit de lucru despre dragoste. Cred că tot ce avusesem vreodată era distrus. Sigur că şi lucrurile distruse au propria lor viață emoțională. Îmi plăcea cu adevărat treaba cu sărutatul. Uneori visam cu ochii deschişi la o iubită. Şi mi-o imaginam privindu-mă. Mă întrebam cum ar fi să simt mâinile unei fete pe corpul meu. Mă întrebam cum ar fi să-mi trec degetele peste buzele unei fete.

Continuam să ronțăi din plăcinta cu dovleac, iar Sam m-a întrebat la ce mă gândesc.

— Nimic important, am zis.

— Mi-am terminat eseul. Cererile de înscriere, încheiate toate! Uraaa, Sam! Şi tu ar trebui să te gândeşti la eseul tău.

— Şi dacă ți-aş spune că l-am terminat?

— L-ai terminat? Şi nu m-ai lăsat să mă uit la el?

— O să te las.

— Când?

— Când sunt pregătit.

— Ah, fix când o să fii gata să citeşti şi scrisoarea de la maică-ta.

— Nu te băga în treaba asta.

— Sally.

— Sammy, am zis, rânjind la ea. Deci presupun că eşti gata să pleci la facultate.

— Să nu ne entuziasmăm peste măsură pe treaba asta.

— Ambivalentă.

Mi-a zâmbit. Uneori parcă reuşea să citească gândurile.

— Nu-ți face griji. Când o să ajungi la facultate, fetele o să sară pe tine.

— Da, sigur.

— Şi n-o să-ți mai fiu prin preajmă, să te încurc.

— Nu mă încurci.

— Poate doar puțin. Eşti mult prea loial. Niciuna dintre fetele cu care ai ieşit vreodată... nu că ar fi fost cu sutele...

I-am zâmbit cât am putut mai disprețuitor.

— Niciuna nu m-a plăcut.

— Fetele au ciudățenia asta. Toate îşi închipuie chestii de genul – Sunt singura persoană din univers. Mie asta nu-mi place.

— Asta pentru că, spre deosebire de majoritatea băieților, tu eşti oarecum matur, de fapt. Dar numai în privința asta. În alte privințe, în fine, ai încă de crescut.

— Ăsta a fost un compliment?

— Poți să fii sigur, spălăcitule.

— Drăguță fată. Vezi cum eşti? Îmi faci un compliment. După care îl iei înapoi într-o clipă şi dintr-o lovitură.

— Mda. Nu trebuie să te umfli în pene.

Pe urmă s-a întors şi s-a uitat urât la mine.

— Ce crezi?

Am ridicat din umeri.

— Marcos... e drăguț, nu?

— Mda, aşa cred. E tăcut, dar nu prea timid. Şi ştie să asculte. L-am auzit vorbind cu Fito, care spunea ceva despre şcoală, şi Fito era ca de obicei. Ştii cât de obsedat e să vorbească de rău despre el însuşi. Marcos l-a ascultat,

după care a spus: „Ştii, poate că nu e vina ta. Poate că vinovat a fost profesorul acela. Sunt mulți profesori buni pe lume. Dar sunt şi mulți profesori nu prea grozavi. E doar un lucru la care ar trebui să te gândeşti.”

M-am uitat la Sam.

— Deci ai de gând să încetezi să-i mai faci zile negre?

— Nu cred.

— Ce?

— E o chestie a noastră. Eu mă prefac țâfnoasă, şi el îmi zâmbeşte. Aşa ne înțelegem noi.

— Te înțeleg şi nu prea.

— Neeh. Mă înțelegi. Mă înțelegi foarte bine.

Apoi a devenit foarte serioasă. Cunoşteam privirea aceea.

— Tu mă vezi, Sally. Adică. Tu. Mă. Vezi. Mama, mă rog, ştii şi tu, m-a iubit. Ştiu. Dar ea nu mă vedea mereu. E trist. E foarte trist. Nu mă vedea pentru că nu se vedea nici pe ea. Tu, însă? Tu mă vezi. Îmi aduc aminte, când aveam vreo şase ani. Poate şapte. Am căzut pe asfalt, iar tu m-ai ridicat. Şi am mers împreună acolo, la casa care acum e a mea. Mi-ai spălat rana plină de sânge, şi pentru mine asta a fost absolut traumatizant.

Am râs amândoi.

— Ai spălat-o cu un prosop cald şi ai pus un plasture pe ea, apoi ai sărutat-o. Îți aminteşti?

— Nu. Nu-mi aduc aminte.

— Erai aşa de serios. O să-mi amintesc mereu expresia de pe faţa ta. Tu m-ai văzut. Tu mă vezi mereu. Şi cred că asta e tot ce-şi doreşte oricine. De aceea îi place lui Fito să vină aici. Toată viaţa lui a fost invizibil. Iar acum, brusc, e vizibil. Să vezi pe cineva. Să vezi pe cineva cu adevărat. Asta înseamnă dragoste.

— Ştii ce mai înseamnă dragoste? Un prieten care îţi trage o palmă atunci când ai nevoie să fii pălmuit.

Mi-a zâmbit şi i-am zâmbit şi eu.

— Vrei să ştii un secret?

— Da.

— Sunt puţin gelos pe Marcos.

— Bun.

— Bun?

— Mda.

— Şi sunt puţin suspicios.

Doamne, Sam a zâmbit.

— E bine de ştiut că nu mi-am bătut gura degeaba.

Eu. Vise.

În vis, sunt înconjurat de un grup de tipi. Şi le spun: „Câte unul. Vă iau câte unul, la rând.” Şi uite aşa, îi pun pe toţi la pământ. Pe primul îl snopesc în bătaie. Tipul sângerează şi

eu mă uit la el în timp ce zace pe jos. Nu spun decât „Următorul.” Şi uite-aşa, unul câte unul, îi snopesc în bătaie pe toți. Şi toți sunt întinşi la pământ, iar eu stau şi mă zgâiesc la ei.

Pe urmă apare un bărbat. Semăn cu el şi ştiu că e tatăl meu. Şi ne luăm la bătaie. Eu dau primul pumn, dar asta nu-l afectează. Pe urmă începe el să-mi care pumni. Mă pocneşte iar şi iar, până cad la pământ. Apoi începe să-mi tragă şuturi. Dar eu nu simt nimic.

După care m-am trezit.

Ce însemna faptul că în vise eram un tip rău? Şi ce însemna faptul că un tată pe care nu-l cunoşteam apărea în visul meu şi mă snopea în bătaie? Nu am de gând să-i spun lui Sam despre visul ăsta, pentru că va începe să mă analizeze. N-am chef să fiu analizat. Am încercat să mă gândesc la ceva frumos, ca să pot adormi la loc.

M-am gândit la ziua în care a plouat cu frunze galbene. Sigur că la asta m-am gândit.

Şi apoi am adormit iar.

Sam. Tata. Eu. Tata!

Sam şi cu mine tocmai ne întorseserăm de la alergarea de dimineață. Tata citea ziarul. Eu şi Sam discutaserăm despre planul nostru. Mă hotărâsem să-i cer tatei câteva sfaturi. De ce nu?

— Tată, vineri e ziua lui Fito. Împlineşte în sfârşit optsprezece ani.

— Ascult.

— Deci tu ce faci vineri?

— Păi, Marcos şi cu mine ne gândeam să mergem la film.

Aproape că aş fi vrut să-l întreb de ce nu s-au gândit să ne invite şi pe noi, pe mine şi pe Sam, dar ştiam răspunsul.

— Ei bine, am auzit-o pe Sam spunând, noi ne gândeam să facem ceva pentru Fito. Poate un tort şi nişte tacos.

— Pare o combinație trăsnet. Putem s-o facem.

— Tortul o să-l prepar chiar eu, am zis.

— Iar eu o să pregătesc tacos, a spus Sam.

— Uau! a făcut tata, uitându-se la amândoi.

Dar ne cunoştea. Ştia că mai urmează ceva. Îmi dădeam seama după felul în care lăsase jos ziarul.

— Şi? a zis.

— Şi, am spus eu, lui Fito i-a murit telefonul. Ceea ce e de-a dreptul naşpa. Adică, telefonul lui oricum era naşpa.

— Mda, a zis Sam. Chiar era naşpa. Era o ieftinăciune de-aia de la Wal-Mart.

Tata s-a crispat.

— Atât şi-a putut permite, Sam.

— Ştiu, ştiu, domnule V. Uneori sunt aşa o răsfățată. Dar ne gândeam să-i luăm un smartphone de ziua lui. Ştiți, Lina se ocupă de bunăstarea mea financiară, şi dumneavoastră vă

ocupați de Sally, aşa că ne-am gândit să ne ocupăm noi de un proiect financiar pentru Fito, şi telefonul ar fi, ca să zic aşa, super ieftin. Sally are ceva bani şi ştiți... ce părere aveți?

— Păi, dacă nu puteți salva lumea, cel puțin ați decis să-l salvați pe Fito.

Sam şi-a încrucişat brațele la piept.

— Nu spuneți aşa... a început ea, apoi s-a oprit. Fito nu e un proiect. E prietenul nostru. Îl iubim pe Fito.

— Da, aşa e, am zis şi eu.

Tata a zâmbit.

— Am înțeles asta. Deci aveți nevoie de un partener la rele?

— Cam aşa ceva, am spus.

— De ce nu? Mâine, după ore, mergem să-i cumpărăm lui Fito un telefon.

— Super.

— Bun atunci, a spus tata.

— Bun atunci, am zis şi eu.

Sam zâmbea. Eram bucuroşi. Apoi pe chipul ei a apărut o expresie – ca şi cum mai avea ceva de spus. Şi, când Sam mai avea ceva de spus, era sigur că o s-o spună. S-a uitat în ochii tatei.

— Domnule V? Nu mai ştiu cum să vă spun de-acum. „Domnul V” nu mi se mai pare potrivit.

— Poți să-mi spui Vicente. Ăsta e numele meu, la urma urmelor.

— Mi se pare oarecum lipsit de respect.

— Asta zice fata care vorbea despre mama ei, spunându-i Sylvia?

— Mda, dar nu-i spuneam aşa decât atunci când nu era de față.

Tata a zâmbit.

— Te întrebi cum să mi te adresezi? Cum să rezolvăm problema asta? Te-ai gândit la ceva anume?

— De fapt, da, a zis Sam, pe un ton foarte serios.

Tata voia doar să aştepte ca ea să termine ce avea de spus.

— Păi, a zis Sam, cu un aer foarte timid, în august o să împlinesc optsprezece ani. Şi atunci o să devin adult.

— Legal, cel puțin, a comentat tata.

— Mda, a zis Sam, legal. Mă gândeam că poate, ştiți, sunteți de fapt singurul tată pe care l-am cunoscut vreodată. Ştiți, într-un fel cam aşa a fost, nu?

Tata a zâmbit şi mai larg şi a încuviințat.

— V-am dat multă bătaie de cap?

— Nu. Nu ştiu ce ne-am fi făcut fără tine.

Sam avea o expresie care spunea cred-că-o-să-plâng.

— Vorbiți serios?

— Sam, eu nu spun lucruri pe care nu le cred.

— Mă bucur, a zis ea, pentru că am în cap ideea asta... că poate ați vrea să mă adoptați. Ştiți, să oficializați situația, înainte să devin majoră.

Am văzut cum chipul tatei se luminează.

— Eşti sigură? a întrebat-o.

— Sunt sigură.

Tata a rămas o clipă pe gânduri.

— Putem să trecem prin procedura legală, dacă asta e ceea ce vrei. Dar dă-mi voie să-ți spun doar că eşti de mult timp fiica mea, Sam. Adoptată sau neadoptată. Şi nu ai nevoie de o bucată de hârtie ca să-mi spui tată.

Pe fața lui Sam curgeau lacrimi. Apoi i-a făcut cu mâna şi a zis:

— Bună, tată.

Tata i-a răspuns tot cu o fluturare de mână.

— Bună, Sam.

Sora

Eram în camera mea şi mă gândeam la lucruri. Viața avea o logică doar a ei. Lumea vorbeşte despre autostrada vieții, dar eu cred că ăsta e un rahat. Autostrăzile sunt netede şi asfaltate şi există indicatoare care îți spun pe unde să o iei. Viața nu e aşa. Există zile când se întâmplă lucruri

minunate şi când totul e frumos şi perfect, după care lumea se duce dracului într-o clipă, fără preaviz. E ca atunci când te îmbeți. La început e o senzație oarecum plăcută şi relaxantă. Şi apoi, brusc, încăperea se învârte cu tine şi îți verşi mațele şi, în fine, poate că şi viața e oarecum aşa.

Mă gândeam să fac o listă cu toate lucrurile minunate care se întâmplau şi o alta, cu toate lucrurile de rahat care se întâmplau, lucrurile care mă scoteau din minți. Dar ce folos? O parte din mine era foarte fericită. Era aşa cum spusese tata – cu adopție sau fără, Sam fusese mereu sora mea. Iar tata fusese mereu tatăl ei.

Să ştii ceva ce ai ştiut dintotdeauna. Să o ştii cu adevărat. Uau!

Mda, Nana încă era pe moarte, şi eu încă nu-mi adunasem curajul să deschid scrisoarea de la mama, şi încă mă simțeam nelinişti în legătură cu multe lucruri. Auzeam în cap vocea unchiului Tony: Cred că puştiul o să fie distrus.

I-am trimis lui Sam un mesaj: Ce faci?

Sam: Citesc. Gândesc.

Eu: Gândeşti?

Sam: Vreau să-mi schimb numele de familie

Eu:?

Sam: Vreau să-mi schimb numele în Avila

Eu: Avila?

Atunci am văzut-o în cadrul uşii mele.

M-am uitat la ea.

— Avila?

— Mda, Avila. A fost numele de familie al mamei, înainte de căsătorie. Şi m-am gândit că eu nu l-am cunoscut de fapt niciodată pe tata.

— Nu e prea târziu.

— Cred că este. Oricum, nu despre asta e vorba.

— Despre ce e vorba?

— Înțelegi, Sally, mama a murit. Şi vreau să-i iau numele. Asta e ce-mi doresc. Am întrebat-o odată de ce nu şi-a luat numele înapoi, când a divorțat de tata. Mi-a zis: „M-am măritat cu el. I-am luat numele. Nu mă deranjează." Cred că mama s-a autodefinit întotdeauna în funcție de bărbații din jurul ei. A păstrat numele Diaz pentru a-şi putea spune că măcar a fost căsătorită odată. Asta e ce cred.

Mi-a aruncat o privire de-ale ei, de tipul sunt-mândră-de-mine.

— Mda, o să-mi schimb oficial numele. În amintirea mamei mele.

A venit lângă mine şi, în clipa în care m-am aşezat la birou, m-a sărutat pe creştet. Țineam în mână scrisoarea mamei.

— Doamne, ce deşteaptă eşti, Sammy. Şi eu? Stază.

S-a uitat țintă la scrisoare.

— O să-i dai de capăt, Sally.

— Crezi?

— Am încredere în tine.

A devenit foarte tăcută.

— Încă plâng, ştii? Încă mă întreb ce-ar fi fost dacă? Ce-ar fi fost dacă Sylvia nu murea?

— Poate că n-ar trebui să mai jucăm jocul ăsta.

— Nu ne puteam abține. Sylvia şi cu mine... ne certam la cuțite.

— Poate că era felul vostru de a vă iubi.

— Chiar era felul nostru de a ne iubi. Sally, e foarte trist. Şi nu se mai poate schimba nimic.

— Nu putem trăi în regret, Sam.

— Poate că noi amândoi trăim în regret. Te-ai întrebat de o sută de ori ce-ar fi fost dacă mama ta nu murea, nu-i aşa?

N-am spus nimic.

— Nu-ți place să vorbeşti despre asta.

— Da, aşa e.

Am pus scrisoarea pe birou, mi-am plimbat mâinile peste ea şi m-am întrebat: Ce s-ar întâmpla dacă mi-aş întâlni tatăl biologic față în față? Ce-ar fi, Sam? Ce-ar fi?

Mame

Vântul sufla rece. Şi părea că stă să ningă.

Iubeam zăpada.

Iubeam senzația vântului rece atingându-mi fața.

Tatei nu-i prea păsa de vremea rece. Zicea că idila mea cu zăpada exista numai pentru că nu trăiam într-un loc precum Minnesota.

Nu ştiu exact de ce, stăteam în fața casei şi mă uitam la luminițe. Vedeam bradul de Crăciun clipind în sufragerie. Când eram mic, Nana mă lua de mână, mă scotea afară şi ne uitam la lumini. Nana avea întotdeauna luminițe de jur-împrejurul casei, şi întotdeauna cântam o colindă de Crăciun. Ei îi plăcea mult O Come, All Ye Faithful, dar o cânta în limba latină, pentru că aşa o învățase.

Tata zicea că latina e o limbă moartă. Aveam îndoieli. De ce mureau anumite limbi? Sam şi cu mine aveam o teorie, cum că limbile nu mureau, de fapt. Sam zicea că noi le omoram. „Ştii câte limbi am ucis de-a lungul istoriei omenirii? Omori o limbă şi elimini un întreg popor.” Aşa era Sam.

Am decis chiar atunci şi acolo că Sam şi cu mine o să printăm versurile colindei şi o să i-o cântăm Nanei de Crăciun. Puteam să ne uităm împreună peste text. Asta o să fie partea cea mai bună.

Mi-am scos telefonul din buzunar şi am sunat-o. A răspuns mătuşa Evie.

— Mă bucur să-ți aud vocea, a zis.

— Ei. O voce obişnuită, a unui tip obişnuit.

— Obişnuit, a repetat, râzând. Deşteptule. Vrei să vorbeşti cu Nana?

— Da.

Când a venit la telefon, Nana mi s-a părut obosită, dar bucuroasă. Mi-a spus că unchiul Julian o va vizita de Crăciun, chiar dacă o vizitase şi de Ziua Recunoştinţei, şi Nana era foarte bucuroasă din cauza asta. Şi eu eram bucuros, bucuros şi pentru că Nana vorbea aşa de mult, pentru că era aşa cum o ştiam dintotdeauna. Apoi m-a întrebat ce fac.

Voiam să-i spun atât de multe lucruri. Voiam s-o întreb despre mama, pentru că ea o cunoscuse şi, de când murise mama lui Sam, începusem să mă gândesc mai mult la mama mea. Nu era vorba doar despre scrisoare; era de fapt toată povestea asta cu mamele, pe care o împărtăşeam eu, Sam şi Fito, şi poate că asta aveam noi în comun, chestia asta cu mamele, faptul că ne era imposibil să comunicăm cu ele. Aş fi vrut să discut despre asta cu Nana, dar i-am auzit oboseala din voce. Părea aproape la fel de departe ca mama mea moartă, şi nu puteam face nimic ca s-o aduc mai aproape. Absolut nimic.

I-am trimis lui Sam un mesaj: Hai afară cu mine.

Sam: E frig

Eu: Te rog

Câteva minute mai târziu, Sam stătea lângă mine şi priveam împreună luminiţele.

— Ce e aşa de important?

— M-am tot gândit.

— Mda, faci des asta în ultimul timp.

— Tu ai fost furioasă pe maică-ta?

— Am mai vorbit despre asta, nu-i aşa?

— Nu. Nu asta am vrut să spun. Ai fost furioasă din cauză că a murit?

Sam a rămas tăcută. Apoi mi-a luat mâna şi a ţinut-o într-a ei.

— Da, a şoptit. Am fost al dracului de furioasă pe ea din cauză că a murit.

— Şi mai eşti?

— Mi-a mai trecut. Dar, da, încă sunt furioasă.

— Ştii ce? Cred că nu-mi aduc aminte s-o fi iubit pe mama, pentru că am fost furios pe ea. Din cauză că a murit. M-am înfuriat pe ea. Aşa cred.

— Sally, aveai trei ani.

— Da, aveam trei ani.

Mi-a strâns mâna. Începuse să ningă, fulgi mari cădeau în tăcere pe pământ.

M-am întrebat dacă aşa suna moartea. Ca un fulg care cade pe pământ.

Fito. Optsprezece ani. Marcos. Adult?

— Mi-aţi luat un cadou? Pe bune. Adică, un cadou pe bune? a întrebat Fito.

— Ce vrei să spui? am răspuns şi m-am uitat pur şi simplu la el. E ziua ta de naştere, vato. Aşa se face.

— Nu şi la mine acasă, a răspuns el cu un zâmbet timid şi strâmb. Ultima dată când am primit un cadou aveam vreo cinci ani.

Continua să se uite fix la cutie.

— E de la noi toți.

Sam i-a împins-o peste masa de bucătărie.

— Poți s-o deschizi, să ştii.

Fito continua să se zgâiască la cadou.

— Drăguț ambalaj.

— Mulțumesc, am zis. E opera mea. Lui Sam nu-i place să împacheteze. Ea cumpără numai pungi de-alea de cadou. Mie îmi place să desfac ambalaje.

— De unde ştiți voi ce-mi place? Adică, de unde ați... vreau să spun...

Fito se bâlbâia rău, se împiedica în propriile cuvinte.

— O să-ți placă, a zis Sam. Jur.

Fito continua să dea din cap şi să se uite la cutie.

Sam şi-a încrucişat din nou brațele pe piept.

— Dacă nu-l deschizi, îți trag una. Serios.

Într-un târziu, Fito a luat cutia. A deschis-o foarte încet, după care a privit-o lung. N-a spus nimic. Doar se uita fix la ea. A ridicat privirea la Sam şi la mine.

— Mi-aţi luat un iPhone? Un iPhone?! Uau! Frate, frate!

Pe urmă nu a mai spus chiar nimic.

— Uite ce-i, oameni buni... Frate, nu pot să primesc. Frate, e pur şi simplu mult prea frumos. Nu pot să accept. Adică, nu pot.

Sam i-a aruncat o privire tăioasă.

— Ba, poţi.

— Uite, nu pot pentru că, ştii, e...

— Ia-l şi gata, am zis. Ai nevoie de telefon.

Am ridicat ochii şi am observat că tata ne privea.

— Da, dar aveam de gând să-mi iau unul de la Wal-Mart, cu şaizeci de dolari. Ştii, ca ăla care a murit.

Fito clătina încontinuu din cap.

— Uite, îmi pare foarte rău. Pur şi simplu nu pot să primesc. Nu e drept.

Tata s-a aşezat la masă. A scos telefonul din cutia lui albă, elegantă. L-a ţinut în palmă.

— În ziua de azi, a zis el, chestiile astea chiar sunt uşoare. Fito, îţi place baseballul?

— Da, îmi place mult.

— Ştii, unii oameni cred că li se cuvine totul. Tatăl meu avea obiceiul să spună: „Unii oameni se nasc direct pe baza a treia şi trec prin viaţă crezând că au marcat o triplă.”

Fito a izbucnit în râs.

— Îmi place asta.

— Mda, a spus tata, clătinând din cap. Fito, tu nu eşti unul dintre aceia. Tipii ca tine s-au născut în vestiar, nimeni nu ţi-a arătat direcţia în care se află baza diamant, şi cu toate astea ai reuşit cumva să ajungi pe banca jucătorilor. Iar ceva din tine pur şi simplu nu crede că ai ce să cauţi în joc. Dar tu ai ce să cauţi, tu chiar eşti în joc. Foarte curând o să primeşti şi o bâtă. Şi o să trimiţi mingea dincolo de teren. Oricum, eu aşa cred. Mă duc afară, să trag o ţigară.

Am rămas doar noi trei, singuri. Fito a împins telefonul şi l-a aşezat în mijlocul mesei.

— Taică-tău e chiar cool, să ştii. Super cool. E de treabă. Dar...

Sam l-a oprit imediat.

— Ah, crezi că el spune toate chestiile astea despre tine pentru că e un tip de treabă. Poate că şi tu eşti un tip de treabă. Poate că meriţi mai mult decât rahatul care ţi s-a oferit în cea mai mare parte a vieţii tale.

— Da, am intervenit eu, chiar nu pricepi, Fito?

Îşi muşca buza de sus, după care a început să se tragă de o şuviţă de păr.

— Fito, am spus, ăsta e cadoul pe care noi ți l-am luat de ziua ta, fir-ar al dracului. Şi, dacă nu-l accepți, o să te bat. Vorbesc serios. Te las lat.

Fito a dat din cap. S-a întins încet după telefon, l-a luat în mână şi s-a uitat la el.

— N-am ştiut niciodată ce să fac atunci când lumea se poartă frumos cu mine.

— Tot ce trebuie să faci, Fito, e să spui mulțumesc.

— Vă mulțumesc, a şoptit.

— Cu plăcere, i-am şoptit şi eu.

Niciunul dintre noi n-a mai spus nimic. Am stat doar acolo şi am zâmbit. Apoi Fito a zis:

— Taică-tău, omule. Chiar îmi place motanul ăla.

Sam a zâmbit şi a scuturat din cap.

— De ce sunt cu toții motani?

— Nu sunt toți motani. Doar ăia cool, pricepi?

Mi-a plăcut cumva chestia lui Fito, cu motanul.

Sam îl învăța pe Fito cum să folosească telefonul – şi eu stăteam lângă tata, pe treptele din spate. Afară se întunecase, dar nu era prea frig. Luminile de Crăciun din jurul uşii din spate se stingeau şi se aprindeau. Începea să-mi placă mirosul țigărilor tatei, şi ăsta era un lucru de-a dreptul rău. Atunci l-am auzit întrebându-mă:

— Şi cum se face că stai aici, cu babacul tău?

— Tată, tu crezi în rai?

— Halal răspuns la întrebarea mea.

— Crezi?

— Nu sunt sigur. Cred că există un Dumnezeu. Cred că există ceva superior, o forță care transcende chestia asta căreia îi spunem viață. Nu ştiu dacă ți-am răspuns la întrebare.

— Dacă nu există rai, nu-mi pasă. Poate că raiul sunt oamenii, tată. Unii oameni, în orice caz. Tu, Sam şi Fito. Poate că voi toți sunteți raiul. Poate că fiecare dintre noi e raiul, doar că nu ştim.

Tata arborase zâmbetul lui larg.

— Ştii ceva? Cred că şi tu semeni puțin cu Fito.

— Cum adică?

— Păi, ştiu că ai trecut prin multe în ultima vreme. Viața noastră a devenit puțin mai complicată şi te cunosc destul de bine, ca să ştiu că nu-ți pică prea bine cuvântul ăsta. Că eu mă tot duc s-o văd pe Nana, şi discut cu doctorii, şi povestea cu mama lui Sam...

— Şi că te vezi cu Marcos.

— Şi că mă văd cu Marcos, a repetat. Şi se pare că eşti mai cufundat în gândurile tale, decât te-am văzut eu vreodată. Nu ştiu ce se petrece în capul tău. Serios. Dar...

S-a oprit, apoi a repetat:

— Dar te cunosc. Şi am impresia că te subestimezi. De aceea îți e aşa de greu să scrii eseul.

— Nu ți-am spus, dar l-am terminat.

— Ştiu.

— De unde ştii?

— Pur şi simplu, ştiam. Nu pot să explic asta.

— Uau! am făcut eu.

— Uau! a zis şi el. Salvie, eu sunt de părere că nu poți să te prezinți favorabil într-o cerere de înscriere, atâta timp cât crezi că nu ai mare lucru de oferit. Îți spui că eşti doar un tip obişnuit. Am dreptate?

— Da. E şi asta, cred.

— Şi ce altceva mai e?

— Pot să-ți răspund mai târziu?

— Salvador, a zis tata, dând din cap, pot să-ți spun un singur lucru?

— Desigur.

— Nu e nimic obişnuit la tine. Absolut nimic obişnuit.

Sam chiar a pregătit tortilla pentru taco. Eu o învățasem cum să le facă. Primele au fost un dezastru total, dar a învățat. Mă rog, s-a ars la mână cu uleiul încins. Înjurăturile au zburat prin bucătărie şi au aterizat fix în sufragerie, unde l-au nimerit pe tata drept în inimă. A venit la bucătărie şi s-a uitat la Sam, clătinând din cap.

— Ai pățit ceva?

— N-are nimic, am spus. S-a ars puțin, atâta tot. Doar nu își făcuse numărul pe ziua de azi.

Marcos a trecut pe la noi. Arăta obosit. Știți, nu mă gândisem niciodată la Marcos ca la o persoană. Nu cu adevărat. Mă gândisem la el doar în relație cu tata. Iar în urma discuției aceleia stânjenitoare pe care o avusese cu mine și Sam, chiar fusesem oarecum impresionat. Mda, mă impresionase, dar nu suficient. Încă îl priveam doar ca pe iubitul tatei. Cred că asta și era. Sau cel puțin la asta voiau să ajungă, cred. Tata era însă reținut când venea vorba despre povestea asta, ceea ce era destul de drăguț, într-un fel. Drăguț. El a fost cel care îmi făcuse cunoștință cu acest cuvânt. O parte din mine voia să-l placă pe Marcos. Era un tip cumsecade. Iar el și Fito se înțelegeau chiar bine. O parte din mine, însă, voia să-l pedepsească.

M-am trezit în sufragerie, unde Marcos bea un pahar de vin. Tata, Fito și Sam încă mâncau tort în bucătărie și se prosteau cu telefonul lui Fito, așa că l-am privit pe Marcos și am zis:

— Nu știu nimic despre tine. Adică, știu că îți place de tata. Dar asta e tot.

— Te deranjează? Că-l plac pe tatăl tău?

— Nu. Nu mă deranjează.

M-am gândit să-i spun că, dacă o să-l mai facă vreodată pe tata să sufere, o să aibă de-a face cu mine. Adică, mă rog, doar i-am zâmbit. Apoi m-am trezit că deschid gura și spun:

— L-ai făcut să sufere.

— Da, așa e.

— Cred că se mai întâmplă, am spus, clătinând din cap.

Am rămas amândoi într-o tăcere stânjenitoare. Şi presupun că s-a hotărât să vorbească – sau cel puțin să încerce. Ştiți, să vorbească aşa cum vorbesc oamenii normali.

— Mama ta a fost cea care mi-a făcut cunoştință cu el. Ştiai asta?

— Nu, n-am ştiut.

Eram surprins. Mă întrebam de ce tata nu-mi spusese. Nu că Marcos ar fi apărut prea des în discuțiile noastre.

— La momentul acela eram cu cineva. Dar mi-a plăcut foarte mult de tatăl tău. Era autentic, genul de persoană care nu pretinde niciodată a fi altceva decât cine şi ce este. Apoi i-am văzut lucrările şi mi-am spus Uau! Uau. Chestia amuzantă e că tocmai mă mutasem cu celălalt bărbat şi eram un novice în povestea asta care se cheamă lumea gay. Nu mă simțeam prea bine în propria piele. Şi nu eram absolut deloc matur. Eram cu totul altfel decât tatăl tău.

— Deci când ai început, ştii tu, să te vezi cu el?

— Cred că tu aveai vreo zece ani. M-am întâlnit întâmplător cu el, la un vernisaj în L.A. Eram în vacanță şi am văzut în LA Weekly un articol despre vernisajele din oraş. Şi numele tatălui tău, la o anumită galerie. Aşa că m-am dus.

— Măcar ai cumpărat vreun tablou?

— Chiar am cumpărat un tablou, de fapt. Şi am început să ne vedem. Pe urmă s-a întâmplat ceva.

M-am uitat la el întrebător.

— Am fugit. Eram aşa de speriat de sentimentele mele pentru tatăl tău, încât am fugit. Am fugit cât m-au ţinut picioarele.

A clătinat din cap.

— Mi-a luat mult până să devin bărbat.

Părea oarecum supărat pe el însuşi. Sau poate era doar trist, pentru că îi luase atâția ani ca să devină cel care era azi. Mă întrebam cât avea să-mi ia mie să devin cel care trebuia să devin, indiferent cine ar fi fost acela. Câți ani? Înainte de începerea anului şcolar, crezusem că sunt un puşti absolut calm, care se cunoaşte pe sine. Dar acum nu mai eram la fel de sigur.

— Ştii ce i-am spus tatălui tău?

— Ce?

— I-am zis că nu mă descurc cu copiii. Era o minciună. Dar ştiam că pentru taică-tău asta era o problemă fundamentală.

Tipul era sincer. Îmi plăcea asta. Şi fusese speriat. Am înțeles. Poate pentru că şi eu eram speriat în clipa aceea. Şi poate că treaba cu speriatul făcea parte din povestea cu maturizarea, din chestia cu trăitul vieții.

— Şi i-ai spus tatei adevărul? Adică, acum?

— Da, i-am spus. De ce crezi că mi-a mai dat o şansă?

— Păi, toată lumea merită o a doua şansă.

Ştiți, cred că iubirea chiar merge mână în mână cu frica. Nu mă gândisem niciodată la asta. Adică, n-am crezut niciodată

că vreuna dintre pasiunile pe care le simțisem pentru vreo fată se putea numi iubire. Cred că eram genul de tip care, mă rog, dacă se îndrăgostea, avea să sufere. Aşa bănuiam eu.

Sam şi cu mine l-am condus pe Fito acasă. Voiam să-i întreb pe amândoi dacă fuseseră vreodată îndrăgostiți şi mă întrebam ce mă oprea. Aşa că am făcut-o. I-am întrebat.

— Eu sunt mereu îndrăgostită, a mărturisit Sam. Mă rog, mereu cred că sunt îndrăgostită, dar, dacă mă gândesc mai bine, nu cred că am fost îndrăgostită vreodată. Nu cu adevărat. Doar această mică... nici nu ştiu cum să-i spun... atracția asta față de băieți răi şi frumoşi. Poveştile astea păreau serioase la momentul respectiv. Sunt aprigă în privința asta.

— Nu observasem, am zis.

— Ține-ți gura. Tu ai întrebat, nu?

— Corect.

Fito clătina din cap.

— Sam, trebuie să te ții departe de vatos ăia. No bueno.

— Că bine zici, no bueno, am spus eu.

— Eu? a zis Fito. E un tip, pe care l-am cunoscut anul trecut. A plecat la Cathedral. Poți să crezi rahatul ăsta?

— Ah, a făcut Sam. Deci ai o slăbiciune pentru băieții buni, nu?

— Mda, cred că da. M-am cam îndrăgostit de el. Se pare că nu era un catolic chiar atât de fervent. Nu intru în detalii. O să vă spun ceva: a durut al dracului. Am ieşit în lume şi m-am făcut praf. Prima şi ultima dată când m-am drogat. A fost nasol. No bueno.

Sam şi cu mine am dat amândoi din cap.

— Cum se face că avem nevoie să iubim?

— Poate că nu, a zis Fito.

— Pe dracu', protestat Sam. Avem nevoie. Ca de aerul pe care-l respirăm.

— Mda, am zis, dând din cap.

— Asta e întrebarea, nu, Sally?

— Crezi că inima are nevoie de dragoste, ca să continue să bată? Ştii ce vreau să spun?

— Păi, a zis Sam, nu pentru asta e inima?

— Dar nu toată lumea iubeşte. Nu toată lumea.

Fito avea o expresie foarte serioasă.

— Şi ăsta e afurisitul de adevăr.

Sam şi cu mine ne-am uitat mirați la el.

— Eşti OK? a şoptit Sam.

— Nu sunt mereu OK. Nu vreau să vorbesc despre dragoste. Uneori viața e un rahat.

Viaţa-i (şi mai) de rahat

Sâmbătă dimineața, când Sam şi cu mine ne-am dus să alergăm, am încercat să țin pasul cu ea. În ultima vreme, accelerase ritmul. Am alergat până la Podul Santa Fe, iar pe drumul de întoarcere spre casă ne-am oprit în fața bibliotecii. După ce respirația mi-a revenit la normal, i-am aruncat o privire şi am văzut-o pe Sam cu ochii la cer.

— Hei, am zis.

— Hei, a răspuns Sam.

— Te gândeşti?

— Mda, a răspuns. Am primit un mesaj de la un tip din şcoală.

— Da?

— Da. Mă place.

— Tu îl placi?

— Oarecum. E genul meu.

Am zâmbit.

— Da? O să ieşi cu el?

— Nu.

— Nu?

— L-am refuzat direct.

— Pe bune?

— Mda.

Mi-a trimis unul dintre zâmbetele ei fantastice.

— Nu ştiu întotdeauna cine vreau să fiu. Tu crezi că ştiu. Dar nu ştiu. Ce ştiu, însă, este cine nu vreau să fiu, Sally. O grămadă de tipi au în capul lor chestia asta, că sunt uşuratică.

— Greşesc, am zis.

— Da, greşesc.

Ne-am uitat pur şi simplu unul la altul. Pe urmă am spus:

— Mulți au crezut şi că eu sunt un tip calm, mereu stăpân pe el. S-au înşelat.

— Hei, a spus Sam, ia-o mai uşor. Juriul încă deliberează.

M-a făcut să zâmbesc.

— Hai să mergem acasă, am zis.

— Mda. Ştii că trebuie să vorbim cu Fito. În capul ăla al lui se întâmplă ceva.

— Păi, nu e doar în capul lui.

— Mda, a zis Sam. Nu merită să aibă familia aia varză.

Viața nu era întotdeauna despre ce meriți. Atâta lucru ştiam şi eu.

Începeam să înțeleg de ce tata avea chestia asta cu incertitudinea. Îmi spusese de multe ori că nu ai nevoie de certitudini, ca să fii fericit. Şi începeam să înțeleg. Nu ştii

niciodată ce se va întâmpla. Pur şi simplu nu ştii. Acum îți vezi de viață şi totul e normal. Mergi la şcoală, îți faci temele, faci pase cu tatăl tău şi zilele trec aşa, iar apoi, pac! Pac! Cancerul Nanei recidivează. Mama lui Sam moare într-un accident. Fito e alungat de acasă. Înainte de toate astea, mă minunam de suişurile şi coborâşurile emoționale prin care trecea Sam tot timpul. Adică, tot timpul. Dar exact aşa eram şi eu acum. Mă trezeam şi mă simțeam bine, la prânz eram cu țandăra sărită din vreun motiv tâmpit şi pe urmă iar eram cumva OK. Oscilam încolo şi încoace între eu, cel vechi, şi eu cel pe care nu-l cunoşteam sau înțelegeam. Şi exact când credeam că lucrurile se echilibrau mai mult sau mai puțin, ei bine, apărea o belea. Este formularea perfectă. Apare beleaua.

Tocmai ieşeam de la duş, după alergare, şi Sam era în oraş cu mătuşa Lina. Era bine că o avea pe mătuşa ei. Şi relația lor era una chiar bună. Am intrat în bucătărie, unde tata citea ziarul. L-a aşezat pe masă şi a spus:

— Care e numele de familie al lui Fito?

— Fresquez.

— Vrei, te rog, să-i trimiți mesaj şi să-l întrebi care e numele mamei lui?

— Ce?

— Fă-o pentru mine, vrei?

Avea o mină serioasă. Nu-mi plăcea asta. Aşa că i-am trimis mesaj lui Fito: Care e numele mamei tale?

Fito mi-a răspuns: Elena

M-am uitat la tata.

— O cheamă Elena.

— Câți ani are?

I-am scris lui Fito: Câți ani are maică-ta?

Fito mi-a scris înapoi: 44

M-am uitat la tata.

— Are patruzeci şi patru de ani.

Fito mi-a scris iar:?

— Ştii unde locuia Fito?

— Da, pe strada California. Aproape de şcoală.

Tata părea de-a dreptul bolnav.

— Mama lui Fito a murit, a zis el.

Mi-a întins ziarul. „Femeie în vârstă de patruzeci şi patru de ani, găsită moartă.” Ăsta era titlul articolului. Am început să citesc. O găsiseră vecinii. „Aparent, o supradoză de droguri.”

M-am uitat la tata.

— Şi ce-ai de gând să faci?

— Va afla în curând. Ar fi bine să-i spui lui Fito să vină încoace.

— Am nişte veşti proaste pentru tine, Fito.

Tata vorbea în şoaptă. Blând. Foarte blând.

— Fito, nu există nici o altă modalitate de a-ți da o asemenea veste.

— Ştiți, domnule V, sunt obişnuit cu veştile proaste.

— Da, pricep, Fito, a zis tata, cu privirea pe ziar. E vorba despre mama ta. Am citit azi, în ziarul de dimineață.

Cu ochii țintă la ziar, Fito l-a luat şi a început să citească. După ce a terminat, l-a pus jos. Tata îşi frământa degetele şi-l cerceta pe Fito din priviri. Atunci a început să se lovească singur. Vreau să spun că se izbea cu pumnii în piept, cu toată puterea, şi a început să plângă foarte, foarte tare, şi să spună lucruri pe care pur şi simplu nu le înțelegeam. Şi nu înceta să se lovească, apoi s-a ridicat de pe scaun, a rupt ziarul şi a început iar să se lovească, iar plânsul lui îmi sfâşia inima. Eram tare, tare bucuros că Sam nu era acasă, să vadă toate astea, mă bucuram că era plecată cu mătuşa ei, pentru că ar fi ucis-o să-l vadă pe Fito în halul ăsta. Şi atunci n-am mai suportat, i-am prins pumnii – eram mai puternic decât el –, l-am ținut strâns şi l-am împiedicat să se mai lovească. L-am tras pur şi simplu spre mine şi l-am îmbrățişat, iar el a plâns, a plâns fără încetare. Nu puteam să fac nimic pentru a domoli durerea aceea imensă, dar puteam să-l țin în brațe. Şi atunci Fito mi-a spus în şoaptă, cu o voce care mi s-a părut obosită şi bătrână:

— De ce plâng? Mama nici măcar nu m-a iubit.

M-am auzit răspunzându-i, tot în şoaptă:

— Poate că tot ce contează e că tu ai iubit-o pe ea.

— Am o viață de rahat, a zis. Niciodată n-a fost altfel.

— Nu, nu-i adevărat. Pe cuvântul meu, Fito, nu-i aşa.

Prieteni

Prieteni. Cred că m-am întâlnit cu acest cuvânt atunci când am cunoscut-o pe Sam. Uneori, însă, ajungi să te familiarizezi din nou cu anumite cuvinte, pe care le cunoşti deja. Exact aşa cum spusese Sam, despre cum trebuie să vedem oamenii, pentru că uneori lumea ne face să fim invizibili. Prin urmare trebuie să ne facem vizibili unii pe alții. Aşa erau şi cuvintele. Uneori nu le vedeam.

Prieten. Fito era prietenul meu. Şi țineam la el.

Şi mă termina să-l văd atât de prăbuşit.

Sam simțea şi ea la fel.

La fel şi tata.

E greu să alini un suflet care a fost atât de distrus. Dar asta ne era menirea. Asta ne era menirea.

Tata a mai cumpărat o mănuşă de baseball. Nu aveam decât trei. De fapt, a cumpărat una în plus. Pentru Marcos. Aşa că am jucat pase. Sam şi cu mine aruncam mingea de la unul la altul. Tata şi Fito îşi dădeau pase între ei. Marcos se uita la noi. Apoi tata a făcut o pauză, iar eu am dat pase cu Marcos, şi Sam cu Fito.

Nu prea vorbeam. Uneori nu sunt prea multe de spus.

Tata fuma o țigară pe treptele scării din spate.

Mai era o săptămână până la Crăciun. Era o zi rece, dar nu foarte friguroasă, şi soarele ne încălzea feţele. Apoi am observat-o pe Lina, aşezată lângă tata. Vorbeau.

— Ştii, a zis Fito, mama nu mai suferă acum.

Marcos a dat din cap şi i-a aruncat mingea.

— Da, aşa e. Şi-a găsit odihna.

— E bine. Avea nevoie de asta. N-ar fi trebuit s-o părăsesc. Trebuia să mă fi întors. Era de datoria mea să am grijă de ea.

Când l-a auzit spunând asta, Marcos s-a întristat.

— Greşeşti, Fito. Nu era treaba ta să-ţi îngrijeşti mama. Era treaba ei să aibă grijă de tine.

— Mda, dar...

— Fito, chiar că-ţi place să te autopedepseşti, nu-i aşa? Trebuie să-ţi găsim o ocupaţie nouă.

Fito a zâmbit. Era un zâmbet trist. Dar era totuşi un zâmbet.

— Ţi-e foame, Fito? l-a întrebat Sam.

— Da. Chiar mi-e. Mor de foame.

Am intrat cu toţii în casă, şi Lina a început să facă tortilla, iar Sam i-a ţinut lui Fito o predică despre cele cinci faze ale doliului. Între timp, în sufragerie, ea şi Fito au căutat pe Google informaţii despre asta. Eu am rămas la masa din bucătărie şi am aşteptat să iasă prima tortilla, ca s-o pot unge cu un strat gros de unt. Tata şi Marcos stăteau de

vorbă. Marcos spunea că ştie un psiholog bun şi că ar fi probabil o idee bună ca Fito să înceapă să meargă la unul.

— Plătesc eu, a zis.

Tata s-a uitat la el şi a întrebat:

— Eşti sigur?

— Doar ştii ce se spune despre persoanele gay, a răspuns Marcos cu o glumă. Nu ducem lipsă de venituri.

Lina a râs.

— Trimite şi la mine câte ceva. Vreau să mai cumpăr un tablou de-ale lui Vicente, şi devin groaznic de scumpe.

Apoi s-a uitat la Marcos şi a zis:

— Eşti foarte generos.

— Puştiul ăsta are nevoie de o pauză. Ştiu că tocmai a împlinit optsprezece ani. Nu mai e un copil. Însă nu înseamnă că a devenit bărbat. Plus că eu am trecut prin asta.

Eu şi Lina îl studiam din priviri.

— Tatăl meu a murit cu o sticlă în braţe. Dar e al dracului de clar că pe mine nu m-a îmbrăţişat niciodată.

Mă întrebam dacă Fito va accepta.

Am întins mâna după unt şi prima tortilla. A fost aşa de bună! M-am gândit la Nana şi mi-am zis că n-o să mai gust niciodată o tortilla făcută de ea. Apoi m-am gândit la ce spusese Marcos despre Fito. Nu mai e un copil. Însă nu

înseamnă că a devenit bărbat. Dar eu? Ce anume te face bărbat? Ce, mai exact, te face să fii bărbat?

Poponar. Din nou cuvântul acela.

Mama lui Fito n-a avut parte de nicio slujbă religioasă. Mi-am spus că e puțin cam trist. M-am întrebat dacă Dumnezeu ți se arată, indiferent dacă ai sau nu o slujbă religioasă. Probabil că Nana cunoaşte răspunsul la întrebarea asta. Dar eu, nu.

Mama lui Fito avea un frate, care a plătit un soi de slujbă la casa funerară. A participat puțină lume, printre care frații lui Fito, care s-au purtat ca şi cum ar fi fost drogați. Pe Sam au speriat-o. Mda, cam neciopliți. Clar. Sicriul era aşezat în partea din față a micii capele, iar Fito s-a tot zgâit la el. Tata stătea lângă el şi, la un moment dat, de ei s-a apropiat unul dintre frații lui, care a zis:

— Deci acum ai un iubițel cu bani, sau ce?

S-a uitat la tata şi a continuat:

— Cam bătrâior ca să agăți băieței, nu crezi?

Totul s-a întâmplat foarte repede. Ca o bombă care sare în aer. Până să mă dezmeticesc, Fito îl doborâse deja pe fratele său la pământ şi îi căra pumni. Pe urmă au sărit şi ceilalți doi frați ai lui şi, la dracu', habar n-am ce-a fost acolo, s-a întâmplat foarte repede – însă tot ce ştiu e că am sărit şi eu la bătaie şi că-l trăgeam de pe el pe unul dintre frații lui Fito şi că-i dădeam pumni în stomac – pe urmă în față şi, când eram gata să mă năpustesc asupra unui alt frate, m-am simțit târât de acolo şi ținut deoparte, apoi am văzut că tata

îl ținea pe Fito, care avea fața plină de sânge. Sam se uita la mine şi mi-a şoptit:

— Îți curge sânge din buză.

Mi-am dat seama că lucrătorii de la pompe funebre îmi imobilizaseră brațele, de teamă că nu isprăvisem încă. Am început să mă calmez şi să respir normal, iar atunci mi-au dat drumul.

Sam m-a luat de braț şi mi-a şoptit:

— Hai să plecăm de-aici.

Totul părea aşa de tăcut.

L-am văzut pe tata mergând în fața mea şi l-am văzut pe Fito, rezemat de el, ținându-se de coaste – sau de braț.

Totul în jurul meu se accelerase, însă acum totul se mişca în ralanti.

În timp ce ieşeam pe uşă, am auzit o voce care răcnea:

— Poponari nenorociți!

Cuvintele îmi răsunau în urechi.

Am plecat cu maşina şi nimeni nu a scos o vorbă.

Niciuna.

Fito stătea pe bancheta din spate, lângă mine, şi îşi acoperise fața cu mâinile. Avea pumnii sângerii. Se legăna în față şi-n spate, iar pe obraji i se rostogoleau lacrimile. Îmi dădeam seama că-l doare.

Era o noapte rece. Senină. Nu ştiu de ce am observat asta. Poate că o parte din mine îşi dorea ca totul să fie la fel de simplu şi de clar precum cerul nopții.

Tata a oprit într-o parcare, a coborât din maşină şi şi-a aprins o țigară. Îi tremurau mâinile. A tras din țigară, până când s-a mai calmat. Pe urmă s-a urcat înapoi în maşină.

Ştiam că tata se gândeşte. Era foarte disciplinat în privința asta. A oprit la camera de gardă a unui spital. S-a uitat la Sam.

— Vrei să parchezi tu în locul meu?

A deschis porțiera din spate şi l-a ajutat pe Fito să iasă din maşină. S-a uitat la mine.

— Eşti rănit?

— Nu, am zis. Doar o buză spartă.

— Eşti sigur?

— Da, tată. N-am nimic.

Mi-a aruncat o privire. Stranie. Nu-mi dădeam seama ce era în capul lui.

I-am privit pe tata şi pe Fito intrând la camera de gardă. Fito se rezema de el. Am simțit că se mişcă maşina, pe care Sam o ducea în parcare.

Am rămas în spate, imobil, paralizat, cu sufletul şi capul goale. Mă simțeam ca o pasăre cu aripile frânte, dar care se chinuia încă să zboare.

Nu ştiu cât am stat în sala de aşteptare de la Urgențe. Pe tata l-au lăsat să intre cu Fito, iar eu şi Sam am stat şi am aşteptat. Sam s-a dus la toaleta pentru femei, a revenit cu nişte prosoape de hârtie ude şi mi-a şters sângele de la gură.

— Ai buza umflată, a zis.

— Asta o să-mi fie învățătură de minte.

— Ai încercat doar să-ți ajuți un prieten.

— Nu e chiar aşa, am zis, clătinând din cap.

— Spune-mi.

— Nu e ca şi cum m-aş fi gândit. Adică, totul a fost instinctiv. Nu mi-am zis Trebuie să-l ajut pe Fito. Am sărit la bătaie. S-a întâmplat pur şi simplu.

— Poate că instinctele tale îți transmit ceva.

— Ce anume?

— Că ai face orice ca să-i protejezi pe cei dragi, a zis Sam şi mi-a dat un brânci. Dar ştii ceva? Trebuie să găseşti un mijloc mai bun să-i ajuți.

— Parcă ai fi tata.

— Da? O s-o iau ca pe un compliment.

— Rahat. Nimic nu fac bine.

— Termină. Încetează să mai faci asta. Poate că te învinuieşti puțin cam mult în ultima vreme. No bueno. Tu nu eşti aşa.

— Tu de unde ştii?

— Ştiu, a zis pe un ton apăsat. Ştiu.

Am dat din cap.

— Mi-ar fi picat bine o ţigară, a spus.

— Tu nu fumezi.

— Mai fumam... uneori.

— Îţi rezolvă vreo problemă?

Am râs amândoi, încet şi amar.

Am ridicat privirea şi l-am văzut pe Marcos.

— Hei, ce face echipa locală?

— Am luat bătaie.

— Am aflat.

— Mda, a zis şi Sam. Da' să-i fi văzut pe ăilalţi.

Marcos a zâmbit. Sam s-a ridicat şi l-a îmbrăţişat. Pe urmă s-a rezemat de el.

— De ce e lumea aşa de rea, Marcos?

— Nu ştiu, a şoptit. Pur şi simplu nu ştiu.

M-am uitat în sus, la Sam şi la Marcos. Mi se părea că Sam învăţase să facă faţă oricărei situaţii. Foarte mult timp, nu ştiuse să facă asta şi se bazase întotdeauna pe mine. Chiar dacă îi făcea zile fripte lui Marcos, învăţase deja să-i fie prietenă.

Mi-am spus, în sinea mea: Salvador, ajunge. Ajunge. Deşi nu eram sigur ce însemna acest ajunge. Simțeam însă că fac un pas. Un pas dincolo de stază.

Dă-ți seama, Salvador. Dă-ți seama.

Urmarea

Vestea bună: Fito nu avea coaste rupte. Mâna stângă însă, ei, aia era ruptă. A lipsit câteva zile de la şcoală, dar părea să fie OK. Se tot zgâia la brațul bandajat şi mă întrebam la ce se gândeşte.

Aparent redevenise cel dinainte. Dar eu ştiam că în el era o rană şi că rana aceea nu avea să dispară prea curând. Fito avusese dintotdeauna ceva trist, aşa că mi se părea firesc. Avusese o viață cu adevărat tristă. Dar fusese mereu foarte puternic. Şi foarte hotărât. Nu era doar faptul că acum avea o mână ruptă. Mai era rupt şi altceva.

Fito s-a mutat în camera mea şi dormea în patul meu. Eu dormeam pe jos, într-un sac de dormit. Într-o noapte, a avut un coşmar; țipa şi a trebuit să-l trezesc.

— Hei, i-am spus, e doar un vis.

— Mda, mi se mai întâmplă.

— Vrei nişte ciocolată caldă?

— Sună bine.

Aşa că ne-am dus în bucătărie, iar Maggie a venit după noi. Într-un fel, îl adoptase pe Fito. Jur, câinele ăsta e cel mai empatic animal din lume.

— Vrei să vorbim? l-am întrebat.

— Poate. Doar că nu ştiu ce să spun. Adică, e pur şi simplu prea trist, Sal. E al dracului de trist.

— Sam zice că trebuie să jeleşti.

— Pe mama am pierdut-o demult. Aşa că treaba cu jelitul n-o pricep, ce dracu'.

— Ai iubit-o.

— Mda, aşa e.

— Fito, asta e frumos.

— Crezi?

— Absolut.

— De unde ştii?

— Petru că Nana e pe moarte, şi asta e o situație cu care trebuie să mă împac. A fost singura mamă adevărată pe care am cunoscut-o. Doar că a fost şi mai bine, pentru că e bunica mea. O iubesc, Fito. Şi ea n-o să mai fie.

A dat din cap.

— De ce mă-sa trebuie să doară aşa de tare?

— Nu ştiu. Pur şi simplu. Nu întrebi pe cine trebuie.

În prima zi în care Fito s-a întors la şcoală, Sam a rămas acasă, fiindcă era răcită rău. Pe drum spre şcoală, eu şi Fito n-am prea vorbit. În cele din urmă, am zis:

— Fito, o să fie bine. Tu o să fii bine.

A ridicat din umeri.

— Poate că există oameni care, ştii, nu sunt făcuți să aibă o viață super. Cred că aşa merge treaba.

— Să nu mai vorbeşti niciodată aşa, cel puțin nu când sunt eu de față. Mă auzi, Fito? TU. VEI. AVEA. O. VIAȚĂ. SUPER.

— N-am avut niciodată prieteni ca tine, a spus. Niciodată.

Şi a început să plângă în hohote, ca un copilaş, a căzut în genunchi şi şi-a plecat capul, hohotind. L-am ridicat încet, să nu-i ating mâna ruptă. S-a rezemat de umărul meu, iar după o vreme s-a oprit din plâns.

— Hei, i-am şoptit, lumea o să creadă că sunt gay.

A râs. Mă bucuram că Fito râdea.

Eu. Tata.

Tata stătea la masa din bucătărie, în fața mea, şi citea ziarul de dimineață. L-a pus jos şi s-a uitat la mine. Ştiam ce urmează.

— În legătură cu incidentul de la capelă...

— Incident. Mda. N-a fost chiar cel mai bun moment.

— Te pricepi la bătaie.

Am dat din cap în semn că nu.

— Ai nevoie de o lecție?

Am repetat gestul cu capul.

— Nu sunt cine ştie ce expert în a înțelege de ce anume am nevoie, tată.

— Ştii ce cred eu despre rezolvarea problemelor cu pumnul.

— Mda. Nu cred că m-am băgat ca să rezolv ceva...

M-am uitat în ochii negri şi blânzi ai tatei.

— Nu ştiu, tată. Mi se întâmplă chestia asta, e ceva instinctiv.

— Cred că înțeleg ce s-a întâmplat. Ai reacționat la o situație în care nu aveai niciun fel de control. N-o să le găsesc scuze fraților lui Fito pentru felul în care s-au purtat. Îmi pare rău că el a crescut în familia aia. Niciunul dintre noi nu poate controla acest lucru. Uite care-i treaba, n-o să te învinuiesc pentru ce s-a întâmplat. Şi sper din suflet că nici tu n-o s-o faci. Adevărata întrebare este: Ce facem mai departe?

Am înclinat capul.

— Vrei să spui, ce fac eu mai departe?

— Exact. Pot să te mai întreb ceva?

N-a aşteptat să-i răspund.

— De câte ori te-ai încăierat anul ăsta?

— De vreo două, trei ori.

A dat din cap.

— De vreo două, trei ori. Fiule, cu tine se întâmplă ceva. Şi trebuie să descoperi ce. De data asta nu pot s-o fac eu în locul tău. Pot să-ți interzic să mai ieşi în oraş. Pot să te pedepsesc. Pot să-ți țin predici. Nu cred însă că asta ar rezolva ceva.

— Încerc, am zis.

— Bine.

— E greu.

— Cine a zis că e uşor să te maturizezi? Dar faptul că-ți foloseşti pumnii nu te face bărbat. Ştii deja asta. Cred că doar trebuia să ți-o spun.

— Ştiu, tată! Dar mă înfurii aşa de tare. Mă înfurii teribil.

Doamne, aproape că răcneam. Şi tremuram.

— Furia nu e un sentiment.

— Asta e aiurea.

— Bine, poate că nu reuşesc să o spun cum trebuie. Furia este o emoție. Dar întotdeauna mai există ceva dincolo de furie. Ceva mai puternic. Ştii ce anume?

— E o întrebare capcană?

— Furia vine din frică, băiete. De acolo vine. Tot ce trebuie să faci este să-ți dai seama de ce anume ți-e frică.

Ah, mi-am zis în gând. Asta e tot?

Am ieşit împreună cu tata în aerul rece al dimineții şi am jucat pase. Mult timp n-am spus niciunul nimic. Apoi, în timp ce prindeam mingea, mi-a zis:

— Când ai de gând să mă laşi să-ți citesc eseul?

— Nu e prea grozav. Norocul meu e că nu toate şcolile la care m-am înscris cer un eseu.

Am continuat să aruncăm mingea de la unul la altul.

— Chiar şi aşa, mi-ar plăcea să-l citesc.

— OK. O să ajungem şi la asta.

I-am aruncat mingea foarte rapid.

Tata a prins-o şi mi-a trimis una la fel de rapidă.

—" O să ajungem şi la asta"? Serios?

Vântul rece începuse să se întețească. Vremea era foarte schimbătoare. Acum era aproape cald şi soare, în clipa următoare, un vânt rece îmi amorțea obrajii.

Fito. Sam. Eu.

Stăteam cu toții la masa din sufragerie şi ne făceam temele. Fito citea lecția la istorie. Îi plăcea istoria. Habar n-am de ce. Sam căuta pe internet informații pentru eseul despre Langston Hughes. Langston Hughes era noua ei pasiune. Eu mă holbam la o problemă de trigonometrie. Trigonometria. Ce dracu' fusese în capul meu când alesesem cursul ăsta?

Sam s-a uitat la Fito şi şi-a închis laptopul.

— Vorbeşte, Fito.

Fito a fixat-o cu privirea. Pe urmă s-a întors la lecția lui de istorie.

— N-o face pe prostul cu mine.

— Am nevoie de spațiu, doar eu cu mine.

— Toată viața ta ai trăit doar tu cu tine.

— Şi până acum m-a ajutat.

— Vrei să trăieşti în exil toată viața?

— Exil?

— Dă-mi tu alt cuvânt, şi sunt de acord cu el.

— Ce vrei să spun? Că sunt trist şi alte rahaturi de-astea?

— E un început.

— Păi, chiar sunt.

— Te înțeleg. Şi eu mă simt tristă, a zis Sam, apoi a arătat spre mine. Până şi el e trist. Nana e pe moarte. E o femeie minunată. Cu toții avem câte un motiv să fim trişti. Nu suntem porci, să ştii. Nu trebuie să trăim în propriul rahat.

Replica ei ne-a făcut să râdem, pe Fito şi pe mine.

— Bun, a zis Sam. Râsul e bun. Şi noi râdem mult. Asta e genial. Iar când râdem împreună, e cu adevărat genial.

— Să fluieri în beznă, am zis.

Fito a clătinat din cap.

— Nu ştiu ce-o să fac.

— Care era planul, înainte să moară mama ta?

— Să iau note bune. Să termin liceul. Să merg la facultate.

— Şi mama ta urma să plătească pentru toate astea?

— Nu, ce dracu'.

— Atunci, ce s-a schimbat?

— Ea a murit.

— Păi, bun-venit în clubul nostru. Şi mamele noastre sunt moarte. Ce mai zici de asta?

— Sam, am spus eu, asta nu e o glumă.

— Şi crezi că eu nu ştiu?

— E nasol, am zis.

— Mda, e nasol.

— Da, a zis şi Fito. Probabil speram că, într-o bună zi, mama o să... mă rog... o să fie şi ea mamă.

Sam era înverşunată şi insistentă.

— Fito, aşa ceva nu mai era posibil de multă vreme. Asta nu se mai putea întâmpla vreodată.

— Dar eu speram. Aveam speranța. Acum n-o mai am.

— Nu, a zis Sam. Nu-i aşa.

Sam şi-a arborat atunci expresia aceea care spunea ştiu-tot-felul-de-chestii.

— Uite, Fito, mama ta era narcomană. Era bolnavă. Dependența este o boală. Ştii asta, nu?

A observat că o mustram din priviri. S-a uitat oarecum urât la mine.

— N-ai decât să cauți şi să te informezi, frate. Tu nu ştii chiar nimic? În era informației, alegem să trăim în ignoranță.

S-a uitat la Fito.

— Nu ştiu dacă mama ta a fost sau nu o persoană bună. Dar ştiu că a trăit blocată în boala ei şi că a murit din cauza acelei boli. Să nu o judeci. Nici pe tine să nu te judeci. Poate că n-a putut să te iubească, Fito. Sau poate că te-a iubit în felul ei. Era bolnavă. Să nu uiți asta.

— Acum te pricepi şi la tratarea dependenților? am întrebat-o.

Şi-a încrucişat brațele peste piept.

— Nu eşti de niciun ajutor. De niciun ajutor. Există site-uri pe net, să ştii.

— Şi tu le ştii pe toate.

Fito a întrerupt mica noastră conversație.

— N-am urât-o pe mama. Am crezut c-o urăsc, însă nu era aşa. Am vrut s-o ajut... dar n-am ştiut cum. Pur şi simplu n-am ştiut.

Fito + Cuvinte =?

Sam căuta o anume pereche de pantofi.

— Probabil că i-am lăsat acasă, a zis ea. Acasă. Cred că nu mai e casa mea.

Am luat-o pe Maggie cu noi, la fosta casă a lui Sam, să-i facem o vizită lui Fito. El nu era însă acolo. I-am trimis mesaj: Unde eşti?

Mi-a răspuns: La lucru la K

Eu: Suntem acasă la Sam să luăm nişte pantofi

Fito: Cool, cool, mai încolo, clienți

Sam a scotocit în tot dulapul, dar n-a găsit nimic. A căutat şi în dulapul din dormitorul pentru oaspeți – şi i-a găsit acolo.

— Iubesc pantofii ăştia.

— Câte perechi de pantofi poți să iubeşti?

— E aşa cum spune tata, „Dragostea e infinită."

— Nu cred că se gândea la pantofi.

Când ne-am întors în sufragerie, Sam s-a oprit locului.

— Ce sunt alea?

Pe un raft pentru cărți, pe care Fito îl aşezase lângă canapea, se afla un set de caiete îmbrăcate în piele.

Sam s-a dus şi a luat unul în mână. L-a deschis.

— Uau! a făcut. E un jurnal. Fito are un jurnal.

A închis caietul, apoi a luat altul.

— Mda, toate sunt jurnale. Şi sunt foarte frumoase.

Am crezut că va începe să citească din cel pe care îl ținea în mână.

— Sam, pune-l jos.

— Nu ne-a spus niciodată că are un jurnal.

— E ceva ce ar trebui să ştim?

Sam avea iar expresia aceea.

— Nu-mi răspunde la întrebarea asta, i-am zis.

— E o viață întreagă în jurnalele astea.

Ştiam că Fito avea o pasiune pentru ele.

Lui Sam nu-i stătea în fire să nu-şi vâre nasul.

Teme. Mame.

Mă văicăream la masa din sufragerie, în timp ce-mi făceam temele.

— De ce ne obligă să facem mate?

— Taci din gură şi lucrează, a zis Sam.

— N-am chef să lucrez.

— Eu eram aia care spunea prostii de-astea.

— Poate că am făcut schimb de zone emoționale.

— Cum e când nu mai deții controlul?

— Taci din gură.

M-am ridicat şi m-am dus la frigider. Nu ştiu ce căutam. Aveam nişte tortilla cumpărate şi m-am gândit la Nana.

Parcă pe aceeaşi lungime de undă, Sam a zis:

— E momentul să facem ceva cu cenuşa mamei.

— Ce vrei să faci? am întrebat-o.

— Ăăă, m-am gândit. Şi cred că ştiu.

— Vrei să ne spui şi nouă?

— Da, a zis şi Fito.

— O s-o facem curând.

— Asta-i tot?

— Mda.

Pe urmă s-a uitat la mine, cu expresia aceea întrebătoare.

— Unde e înmormântată maică-ta?

— Nu ştiu.

— Nu ştii?

— N-am întrebat niciodată, de fapt.

— Cred că ar trebui să întrebi.

— Mda, poate.

Sam şi-a întors privirea spre Fito.

— Fito, pe mama ta unde au îngropat-o?

— Au incinerat-o.

— De unde ştii?

— L-am sunat pe unchiul meu. A zis că-i pare rău de povestea de la capelă.

— Eşti apropiat de el?

— Neeh.

— Şi vrei să fii?

— Nu.

— De ce?

— E traficant. Din asta face bani. Crede că e al dracului de superior, pentru că el nu ia droguri şi chestii. Trăieşte pe spinarea narcomanilor. E o lepădătură. Hai să nu mai vorbim despre asta.

S-a uitat la mine şi a zis:

— Hai să facem o cafea.

Am dat din cap.

Fito a continuat să vorbească.

— Oricum, i-au împrăştiat cenuşa în mijlocul deşertului.

— Îi plăcea deşertul?

— Nu ştiu. Presupun că da.

— Pe tine de ce nu te-au sunat?

Îmi dădeam seama că Sam era furioasă.

— Eu nu contez pentru ei.

— Dă-i dracului, am zis.

— Mda, a spus Fito.

Lacrimile au început să-i curgă din nou pe obraz.

— Scuză-mă, a spus. Ştii ceva? Hai să luăm maşina şi să mergem să ne cumpărăm mocca duble cu ciocolată şi frişcă.

Fito mi-a trimis un zâmbet strâmb.

— Mi-ar prinde bine.

— Şi mie, a zis Sam.

Mă întrebam dacă nu cumva băutul unei cafele duble cu ciocolată, la ora nouă seara, avea legătură cu povestea aceea, cu fluieratul în beznă. Poate că da.

Zăpadă. Frig. Fito. Nana.

Când m-am trezit, i-am trimis lui Sam un mesaj: Ninge.

Nu mi-a răspuns.

Aşa că i-am dat telefon.

— Ninge.

— Nu te cred!

— Uită-te pe geam.

Într-o nanosecundă, eram amândoi în picioare şi îmbrăcaţi.

Tata îşi bea cafeaua, iar Marcos şedea în faţa lui. I-am aruncat tatei o privire aspră. El s-a uitat la mine şi a zis:

— Nu, n-a rămas aici peste noapte.

— Şi ce dacă rămânea?

Sam a intrat în bucătărie şi le-a zâmbit tatei şi lui Marcos.

— N-a rămas peste noapte, i-am zis.

— Şi ce dacă rămânea?

— Doi caraghioşi, a comentat Marcos, dându-şi ochii peste cap.

— Mulţumesc că-l ajuţi pe Fito, i-am spus eu atunci.

Pe chipul lui Marcos se citea uluiala.

— Adică, pentru că-l ajuţi, plătindu-i terapia.

— Nu e mare lucru.

— Ba, cam e.

— Puştiul ăsta chiar merită un strop de linişte, a zis Marcos, dând din cap.

— Da, am spus. E un tip de treabă.

— Da, a zis şi Sam. Îl iubim.

Tata zâmbea larg. M-am uitat pe fereastra bucătăriei.

— Chiar ninge.

— Puteți să ieşiți la joacă. Azi nu mergeți la şcoală.

Ce-mi plăcea mie la El Paso era că, la primii fulgi de zăpadă, se anulau cursurile. Mişto. Sam îi trimitea deja un mesaj lui Fito. Eu mi-am turnat o cană de cafea şi m-am gândit la Marcos, care şedea chiar acolo. Voiam tare mult să ştiu de ce era acolo atât de devreme dimineața, dar aş fi părut un tâmpit dacă începeam să pun prea multe întrebări. Nu era treaba mea. Într-un fel, însă, era totuşi. Şi nu eram obişnuit cu chestia asta care se întâmpla, cu tata având un iubit – chiar dacă îmi doream să aibă pe cineva. Probabil că dorința mea ca el să aibă un iubit era de fapt doar una teoretică.

Când eu şi Sam am ieşit din casă, ningea tare. Fito era pe drum. Sam a început să danseze în zăpadă, pe peluza din față, iar eu i-am făcut câteva poze cu telefonul, după care am început şi eu să dansez. M-am gândit la frunzele galbene ale Nanei. Şi atunci am simțit cum mă pocneşte în cap un bulgăre de zăpadă, venit dintr-o parte.

Am ridicat ochii şi l-am văzut pe Fito râzând ca un caraghios, cu gura până la urechi. Asta până când bulgărele lui Sam l-a pocnit drept în mutră. Am pornit o bătaie cu bulgări chiar în mijlocul străzii, alergam, ne ascundeam după maşinile parcate, făceam echipă când cu unul, când cu altul, apoi ne trădam unii pe ceilalți. Câțiva copii din vecini au ieşit şi s-au alăturat distracției, după care au început să răsară copii de peste tot, din fiecare casă, de pe străzile învecinate – ba, până şi tata şi Marcos se băteau cu zăpadă în fața casei, aşa că mi-am zis: Ce super treabă, nu-i aşa?

Totul era absolut fantastic.

Ne jucam! Ne jucam!

Nu demult, într-o capelă funerară izbucnise o încăierare şi zburaseră vorbe urâte, aruncate ca nişte gloanţe – şi apoi, doar câteva zile mai târziu, ne băteam cu zăpadă, Sam chicotea râzând, iar Fito cădea în genunchi, pentru că nu se mai putea ţine pe picioare, din pricina hohotelor de râs.

Doamne, era de-a dreptul frumos. Foarte, foarte frumos.

Şobolan

Speram să am parte de mai puţine evenimente dramatice în viaţa mea. Îmi doream linişte. Da, îmi doream linişte. Dar nu. Trebuia să se întâmple ceva. Sigur că da. Aşa că s-a întâmplat, în ultima zi de şcoală, dinaintea vacanţei de Crăciun. În drum spre cantină, la prânz, am primit un mesaj de la Sam: Vino imediat la dulapul lui Fito!

M-am dus în fugă la dulapul lui Fito, unde Sam, în cea mai bună faţă dramatică a ei, flutura un bilet sub nasul lui Enrique Infante.

— Ignorantule, se scrie poponar, cu r.

Am ajuns fix în mijlocul scenei.

— Hei, hei, ce mama dra...

— Nemernicul ăsta lipea asta... — mi-a arătat bucata de hârtie pe care era scris cuvântul POPONAL – pe dulapul lui Fito.

Exact atunci s-a alăturat micului nostru grup şi doamna Salcido, profa mea de engleză. Sam era prea ocupată să-l înjure pe Enrique Infante, ca s-o observe. Îi striga:

— Explică-mi tu de ce să nu-ți tăbăcesc eu acum fundul ăla de bigot.

— Încearcă numai, ratato.

Atât i-a trebuit. Sam l-a plesnit aşa de tare, încât l-a făcut să se dea în spate, năuc. Ştiam că se va repezi spre ea, aşa că m-am strecurat între ei şi eram gata să-i trag una fix între ochi, când doamna Salcido s-a repezit la noi, copleşindu-ne precum glazura turnată peste un tort.

— În biroul directorului, imediat!

Între timp apăruseră şi domnul Montes şi doamna Powers, pe post de întăriri. Enrique Infante nu-şi făcea niciun serviciu, repetând încontinuu: „Nu pot să cred că ratata aia mi-a dat o palmă”, şi a fost nevoie de un mare efort de voință să nu-l pocnesc pe rahatul ăla. În timp ce ne îndreptam spre biroul directorului, Sam ținea strâns în mână dovada şi îi explica domnului Powers că Enrique şi-a căutat-o cu lumânarea. Fito şi cu mine ne-am ținut gura.

Când am intrat în şir indian în biroul domnului Cisneros, acesta a clătinat din cap. S-a uitat la mine şi la Enrique şi a zis:

— Credeam că voi doi trebuia să stați departe unul de altul.

Nu ştiu ce m-a apucat atunci, dar eram furios. Iar furia îmi alimenta discursul, nu pumnul.

— Păi, am zis, lucrurile n-au mers chiar conform planului. Acum două săptămâni am trecut pe lângă bufonul ăsta pe hol şi m-a făcut poponar. Se pare că s-a îndrăgostit de acest cuvânt.

Sam a sărit şi ea cu gura.

— Iar când Fito şi cu mine ne-am dus la dulapul lui, idiotul aici de față – a arătat spre Enrique – lipea biletul ăsta pe dulapul lui Fito.

A pus dovada pe biroul domnului Cisneros.

— Şi, peste toate, nici nu ştie să scrie corect.

O vedeam pe doamna Powers încercând din răsputeri să-şi rețină un zâmbet.

Domnul Cisneros i-a zâmbit lui Sam cu superioritate.

— Deci am mai vorbit despre asta, nu-i aşa?

Atunci a intervenit şi Enrique Infante:

— Şi ea m-a plesnit. Vreau să spun, mi-a dat pur şi simplu o palmă, şi încă tare.

— Ai meritat-o, am spus. Şi erai gata să te repezi la ea. Erai pe cale să loveşti o fată. Şi ai fi făcut-o, dacă nu mă băgam între voi. Norocul tău că n-am şters cu tine pe jos, amice. Ai ceva tupeu, ce să spun.

Domnul Cisneros s-a uitat la profesori.

— Care dintre voi a ajuns primul la locul faptei?

A răspuns doamna Salcido.

— I-am auzit certându-se şi am ieşit pe culoar exact când domnul Infante a făcut-o ratată pe domnişoara Diaz.

— O să-l aduci iar pe tatăl tău aici? a întrebat domnul Cisneros, uitându-se la mine.

Atunci am ştiut că probabil tata îi ținuse o predică zdravănă – într-un sens bun, specific lui Vicente Silva.

— Depinde cum se rezolvă problema asta, am răspuns.

Domnul Cisneros s-a uitat la Enrique.

— De câte ori ai ajuns în biroul ăsta? De patru ori anul acesta? Să-i ceri scuze domnului – s-a uitat la Fito – cum te numeşti?

— Fito.

— Să-i ceri scuze lui Fito pentru că ai folosit cuvântul acela. Presupun că încercai să-l umileşti de față cu toți elevii.

Enrique Infante îşi luase iar mutra de bosumflat.

Domnul Cisneros începea să se enerveze.

— Am zis să-ți-ceri-scu-ze.

— Îmi pare rău, a bâiguit Enrique.

— Nu cred că domnul Fito te-a auzit.

— Îmi pare rău, Fito.

Enrique Infante nu era fericit. Deloc. Mi s-a părut că-i văd urechile roşii ca para focului. Şi nici vorbă de vreun regret. Nu.

— Acum cere-i scuze domnişoarei Diaz, pentru că i te-ai adresat de o atare manieră.

— Îmi pare rău, Samantha.

— N-am auzit prea bine, a zis Sam.

Vă spun eu, fata asta era pe bune.

— Am zis că-mi pare rău.

Domnul Cisneros s-a uitat atunci drept în ochii lui Sam.

— Acum să-i ceri şi tu scuze pentru faptul că l-ai pălmuit.

— Enrique Infante, îmi pare rău că te-am plesnit.

Sam aproape, aproape că nu-şi ascunsese sarcasmul.

Apoi domnul Cisneros a făcut ceva pentru care eram gata-gata să-l iert că e un nesimţit îngâmfat. A rupt biletul pe care era scris greşit cuvântul poponal.

După ultima pauză, ne-am întâlnit în dreptul dulapului meu.

— Frate, ce mai zi! am spus.

Sam râdea. Fata asta ştia să râdă, nu glumă.

— Pentru mine a fost o zi chiar super.

— Mda, ai reuşit să-i tragi o palmă lui Enrique Infante.

— De anul trecut îmi crapă buza s-o fac. E un şobolan. Totuşi ştii faza aia, că trebuie să te bagi în canal ca să prinzi un şobolan?

— Mda?

— E un proiect în desfăşurare, Sally.

— Da. Dar să ştii, Sam, că lucrurile puteau să iasă foarte prost. Tipul putea să te rănească rău. Bine că am fost eu pe-aproape. Norocul tău.

— Ştiu, Sally. Şi tu ce-ai fi făcut – dacă m-ar fi lovit?

— Sam, nici nu vreau să mă gândesc la asta.

— Ştiu ce-aş fi făcut eu, a zis Fito. L-aş fi omorât pe pinche rata[25] ăla.

— Să omori pe cineva. No bueno. Când ai următoarea şedinţă cu terapeutul?

— E bună asta, Sally, a zis Fito.

Acum erau doi care îmi spuneau Sally.

Adevărul este că l-aş fi bătut rău pe Enrique Infante. Dacă s-ar fi atins de Sam fie şi cu un deget, l-aş fi snopit în bătaie. Şi dacă o făceam? Dacă o făceam? Am auzit în cap vocea tatei: Lămureşte-te, băiete.

Nana. Eu.

O sunam pe Nana în fiecare zi. Întotdeauna îmi spunea hijito de mi vida. Copilul vieţii mele. În engleză nu suna la fel de frumos. Unele lucruri pur şi simplu nu pot fi traduse.

[25] Şobolan nenorocit, în spaniolă.

Poate de aceea există atât de multă confuzie în lume. Pe de altă parte, dacă toți ar vorbi o singură limbă, lumea ar fi un loc destul de trist. Nu că aş vorbi eu franceza, sau italiana, sau ebraica.

Limba spaniolă însă era sfântă, pentru că era limba Nanei. Şi limba tatei, chiar dacă n-ai fi zis. Tata nu vorbea engleza cu accent, aşa ca Nana. Dar, când vorbea în spaniolă, o făcea fără cusur. Limba aceea îi aparținea într-un fel în care nu ne-ar fi putut aparține niciodată mie sau lui Sam. Mă rog, cel puțin nu vorbeam spaniola ca un gringo. Mda, aveam nişte probleme cu chestia asta. Singurul lucru care conta era că unchii şi mătuşile mele mă tratau întotdeauna ca pe unul de-al lor. Ca şi cum le aparțineam. Nimeni din familia mea nu m-a făcut vreodată să mă simt adoptat. Indiferent ce sentiment o mai fi şi acela.

Am sunat-o pe Nana. Am auzit-o rostind slab:

— Alo.

— Bună, Nana.

— Bună, hijito de mi vida.

Am înregistrat discuția noastră telefonică, fără ca Nana să ştie. Pentru ca vocea ei să nu dispară niciodată.

Partea a Şasea

Văd în zare furtuna apropiindu-se, nori negri şi fulgere vin către mine dinspre orizont.

O aştept îndelung, iar când furtuna mă ajunge, ploaia spală coşmarurile şi amintirile.

Şi nu îmi e frică.

Sam. Aprigă. Mda.

Vacanța de Crăciun. Chiar simțeam nevoia de o pauză. Am ieşit la un film, Fito, Sam şi cu mine. Ne-am îndopat cu o grămadă de popcorn, după care am trecut pe la un tip pe acasă. Fito ne-a adus bere. Câte una pentru fiecare. Ei, doar era vacanța de Crăciun. Ne-am dus acasă la Sam, ne-am făcut sandviciuri şi am stat împreună.

Ne mâncam sandviciurile şi ne beam berile, când Sam a spus:

— Chiar că-l urăsc pe Enrique Infante ăla. De unde răsar şobolani de soiul lui?

— Din familie, am spus şi am ridicat din umeri.

— Din familii făcute varză, a zis şi Fito, dând din cap.

— Exact, a întărit Sam. Corect.

M-a privit cu tristețe şi a continuat:

— Tu, eu, tata şi Maggie suntem familia cea mai normală de pe planetă.

— Ei, nu ştiu dacă suntem normali.

— Probabil că nu, a zis Sam. Şi ştii ce mă enervează pe bune? Atitudinea oamenilor. Enrique Infante, care umblă

peste tot şi îi face poponari pe oameni. Şi pe urmă, Charlotte Bustamante vine săptămâna trecută şi zice: „Nu e cam sinistru să locuieşti, gen, cu un tip gay? Adică, îmi pare rău pentru mama ta şi toate alea, dar nu e oarecum...” Am oprit-o la fix. Nu. Ai. Idee. În. Ce. Hal. Am. Făcut-o.

Mi-am închipuit întreaga scenă.

Sam se pregătea să ne povestească.

— M-am uitat la ea fix şi am zis: „Ştiu că ți se tot spune asta, dar merită s-o repetăm. Eşti o cretină. Şi chestia asta, cum că-ți pare rău pentru mama. Să nu te apuci să le spui oamenilor că-ți pare rău, dacă nu vorbeşti serios. Data viitoare când te mai aud că faci asta Îți. Trag. O. Palmă. De. Te. Năucesc.”

Am zâmbit circumspect.

— Pe bune? Ai plesni-o în aşa hal?

— Ei, nu. Dar nu pot şi eu să mă bucur la gândul acesta efemer?

— No bueno, am zis.

— No bueno, a spus şi ea.

Cred însă că amândoi râdeam în sinea noastră.

Fito. Sam. Eu. Mesaje.

Fito a venit la noi în timp ce pregăteam micul-dejun.

— Cum se face că eu nu sunt inclus în jocul vostru despre cuvântul zilei?

Am ridicat din umeri.

— Nu mi-a trecut prin cap. Nici în chestia cu alergatul nu eşti inclus.

— Dă-l dracului de alergat. Sunt prea slăbănog să alerg. Şi, în plus, toată viața mea am alergat.

— Ce spui n-are pic de logică, a zis Sam.

— În treaba asta am propria mea logică, a răspuns Fito.

— Fix aşa, am spus. Vrei să mănânci ceva?

— Mă mai întrebi?

I-am făcut două ochiuri, iar Sam a pregătit pâine prăjită.

S-a zgâit la farfuria din fața lui.

— Fără şuncă?

— Discută cu Sam. Ea a mâncat-o pe toată.

M-am aşezat la masă, cu o cafea.

— Cuvântul zilei, am zis. OK, Fito. Să te văd.

Şi-a scos telefonul şi ne-a trimis mesaj, lui Sam şi mie: Cecz = mame.

Sam şi cu mine am citit textul. Sam i-a răspuns: Mame. Da.

Eu: Da

Fito: Pe mama o chema Elena. De fapt, Maria Elena.

Sam: Drăguț

Eu: Da, drăguț

Sam: Sylvia. Sylvia Anne.

Eu: Sylvia Anne? Frumos

Sam: Sally? A ta?

Eu: Alexandra. Îi spuneau Sandy

Sam: N-am ştiut! Uau

Fito: Uau. Alexandra. Îmi place

Sam: Aveau nume adevărate

Eu: Da, aveau.

Ne-am lăsat telefoanele deoparte. Ca şi cum aflaserăm ceva, dar nu prea ştiam cum să exprimăm în cuvinte.

— Hai să facem nişte pase.

— Fără tata? a întrebat Sam.

— Da, fără tata.

Cenuşă

Stăteam în pat şi mă gândeam serios să deschid scrisoarea mamei, când am primit mesaj de la Sam: Mâine. Cenuşa Sylviei.

Eu:?

Sam: Am vorbit cu mătuşa Lina. Am vorbit cu tata. E stabilit

Eu: Şi eu aflu ultimul? Pe bune?

Sam: Calmează-te. Eşti furios?

Eu: Nu chiar. I-ai spus lui Fito?

Sam: Îi trimit acum mesaj

Eu: Cum te simți?

Sam: Cum să mă simt? Hmm. E momentul, Sally

Eu: Bravo, fată

Sam: Noapte bună, Sally

Eu: Noapte bună, Sammy

Sam: Vrei să ți-o trimit pe Maggie?

Eu: E a ta în noaptea asta

Sam: Drăguț

*

Probabil că dormeam buştean, pentru că am simțit cum mă trage cineva de umăr, în timp ce auzeam o voce care îmi cerea să mă trezesc.

— Scoală-te! Haide. Trezeşte-te, Sally.

Am crezut că visam – dar era Sam, care stătea în fața mea şi ținea în brațe urna cu cenuşa mamei sale.

— E momentul, a zis.

— Momentul?

— Să împrăştiem cenuşa mamei.

— Ah, da. Aşa e.

— Ai nevoie de cafea.

— Mda, îmi trebuie cafea.

— Haide, Fito e deja pe drum încoace. La fel şi mătuşa Lina. Şi Marcos.

— L-ai chemat şi pe Marcos?

— Mda.

— Ia te uită!

— Începe să-mi placă de el.

— Mda, se vede.

— Dar tu, Sally?

— Oi ajunge şi eu acolo.

— O să ajungi şi tu; o să ajungi.

— Taci din gură.

— Eşti încă pe jumătate adormit.

— Mda.

— Tot nu te-ai ridicat din pat.

— Mda.

— Scoală-te, cretinule.

— OK, am spus, dar fără să mă mişc.

— Nu plec din camera asta, Sally, până nu-ți salți fundul ăla din pat.

— Bine. Mă scol.

M-am ridicat şi am pus picioarele pe podea.

— Întoarce-te cu spatele, să-mi pot pune pantalonii.

— De parcă nu te-aş mai fi văzut în chiloți.

— Sunt ruşinos.

— Caraghiosule, a zis şi mi-a întors spatele. Ruşinos pe dracu'.

Mi-am îmbrăcat pantalonii şi am bătut-o pe umăr.

— Acum poți să te uiți.

Ne-am uitat unul la altul.

— Deci a venit ziua, am spus.

— Mda, a venit ziua.

Am mers în Canionul MeKelligan – Sam, Fito, Marcos, tata, Lina şi cu mine. Am parcat cele două maşini, am plătit taxa şi am urcat poteca, până în vârful muntelui. Sam ducea în

rucsac urna mamei ei. Niciunul nu a spus nimic. Sam a vrut să păstrăm tăcerea. Se pricepea la dat instrucțiuni. Fără un sunet. Pentru ea, să nu vorbească era un lucru foarte grav. Adică, Sam şi tăcerea pur şi simplu nu mergeau împreună.

Când am ajuns în vârful muntelui, vântul era foarte rece, dar asta nu m-a deranjat. Era straniu de frumos şi m-am simțit viu. Am privit peisajul superb, iar în momentul acela nu mi-a venit greu să cred în Dumnezeu. Cine altcineva ar fi putut să creeze aşa ceva? Se vedeau fluviul, valea şi casele din partea de vest a oraşului. Casele păreau mici şi îndepărtate, iar străzile semănau cu nişte râuri. Nu-ți dădeai seama dacă o casă era mare şi aparținea unui om bogat, sau dacă era mică şi aparținea unui sărac. Totul era la fel de mare, de miraculos şi de imens. Mă simțeam aşa de mic, şi asta nu mă deranja absolut deloc. Chiar eram mic.

Sam şi-a dat jos rucsacul din spate, s-a uitat la tata, apoi la Lina şi a înclinat din cap. După care s-a uitat la mine. Tremura şi îşi muşca buza şi am ştiut că se stăpânea al naibii de mult şi că asta o costa, dar era dispusă să plătească, pentru că trebuia să fie tare.

— Acum sunt gata, Sally.

I-am şters lacrimile care-i curgeau pe obraz.

Mi-a întins rucsacul.

— Te rog, Sally, vrei să scoți tu urna?

— Da, am şoptit.

Am desfăcut fermoarul rucsacului şi am scos încet urna. I-am pus-o în mâinile tremurânde.

— Îi plăcea locul ăsta, a spus Sam, cu glasul tremurat, ținând strâns urna în mâini. Își aducea aici toți iubiții.

A râs, apoi s-a oprit din tremurat.

— Știu asta doar pentru că i-am citit jurnalele. Avea un jurnal. Nu părea genul. Dar așa era ea.

A făcut o pauză, care mi s-a părut lungă.

— Ah, am uitat, a zis, apoi mi-a întins urna și a scos câteva foi de hârtie.

Ne-a înmânat fiecăruia dintre noi câte una. Era o fotografie a oglinzii pe care Sylvia scrisese: doar pentru că dragostea mea nu e perfectă, asta nu înseamnă că nu te iubesc.

— Așa mi-o voi aminti mereu.

A lut apoi urna din mâinile mele și i-a scos capacul. A înclinat-o încet, până când cenușa a început să curgă. Vântul a ridicat cenușa Sylviei și a suflat-o peste deșert.

Sam m-a luat de mână, s-a uitat la ea și mi-a șoptit:

— Ce m-aș face fără mâna asta?

O, brad frumos,

O, brad frumos

Sam a pus cântece de Crăciun și a cântat O brad frumos, O brad frumos. Sam putea să facă o grămadă de lucruri, dar

nu ştia să cânte. Era însă într-o dispoziție bună, aşa că nu m-a deranjat.

Stăteam întins pe canapea şi încercam să citesc despre Războiul Civil. Fito era întins pe jos, chiar în fața bradului de Crăciun. Era înnebunit după bradul de Crăciun. Loco[26]. Sam era la laptop, se uita pe site-ul Universității Stanford şi visa la ale ei.

— Îmi place Crăciunul, am zis.

— Mie nu prea mult, a spus Sam. Tu şi tata plecați mereu la Nana. Şi eu rămâneam întotdeauna legată de Sylvia, care, de obicei, nu era într-o dispoziție bună. Dintr-un motiv sau altul, de obicei rămânea fără iubit în preajma Crăciunului, aşa că ne uitam la multe filme. Dar ne cumpăram o mulțime de pantofi. Întotdeauna eram fericită când trecea Crăciunul.

Fito o asculta pe Sam. Se uita încă la luminițele din brad.

— Mie nu mi se pare aşa de rău. Îmi amintesc de un Crăciun, când mama chiar a cumpărat un brad. Eu şi frații mei l-am împodobit şi am fost, probabil, cel mai fericit copil. Şi umblam prin casă fluierând. Îmi plăcea să fluier. Pe urmă, într-o noapte, mama era într-o stare foarte proastă, sau era drogată, sau mai ştiu eu ce, dar a țipat şi s-a purtat ca o nebună, ceea ce era normal, apoi s-a luat de mine şi mi-a spus că nu suportă fluieratul meu. Şi a zis: „Pentru asta o să scap de brad.” L-a aruncat afară. Mda, Crăciunul era de rahat la mine acasă. Dar să ştii că tot îmi plăcea. Îmi plăcea să umblu şi să văd luminile şi ieslele cu Maria şi Iosif şi cu pruncul Iisus. Îmi plăceau toate astea. Şi era un

[26] Nebun; în spaniolă.

cântec pe care îl ascultam şi îl fredonam doar pentru mine, în timp ce mă plimbam pe străzi şi priveam luminiţele.

Fito a început să cânte melodia, care îmi plăcea mult şi mie, o melodie cam tristă, I Wonder as I Wander. Şi o cânta într-un fel anume – de parcă el o compusese.

După ce s-a oprit din cântat, a zâmbit.

— Mda, a zis. Îmi place Crăciunul.

Eu şi Sam rămăseserăm tăcuţi, dar apoi Sam a zis:

— Mamă, Fito, ce voce frumoasă ai! Chiar ştii să cânţi.

— Da, am spus şi eu. Cum de nu ne-ai zis niciodată că ştii să cânţi?

A ridicat din umeri.

— Probabil că nu m-a întrebat nimeni, niciodată.

Sam şi-a închis laptopul.

— Fito, ştiai că înainte nu-mi plăcea de tine? Să-mi fie ruşine. Să-mi fie ruşine.

Pământ. Pungi de hârtie. Lumân**ă**ri.

— N-am mai făcut niciodată luminaria[27] până acum.

[27] Felinar tradiţional mexican de Crăciun, constând dintr-o lumânare înfiptă în nisip, înăuntrul unei pungi de hârtie.

— Nici eu.

M-am uitat cu o privire aspră la Fito şi la Sam.

— Vă dau afară din clubul meu dedicat exclusiv mexicanilor. Voi aţi făcut vreodată în viețile voastre ceva tradițional mexican?

— Eu am fost la Chico's Tacos.

— Şi eu.

— La care dintre ele?

— Ăla din Alameda.

— Şi eu.

— Ei, atunci poate o să vă accept.

— Ţine-ţi pliscul, gringo.

Le-am mai aruncat o privire. Amândurora.

— Pochos[28]. Amândoi sunteți nişte pochos. Mexicani neterminați.

Au râs.

Le-am arătat lui Fito şi lui Sam cum să îndoaie marginile superioare ale pungilor de hârtie pentru prânz. Era nevoie de atenție, pentru că, dacă te grăbeai, punga se putea rupe. No bueno. Amândoi s-au prins cum să le îndoaie. Am luat o

[28] American de origine mexicană şi imigrant mexican; folosit adeseori cu sens peiorativ pentru persoane cu origini mexicane care nu ştiu limba spaniolă sau nu o vorbesc fluent şi nu cunosc cultura mexicană.

lopată şi am turnat vreo cincisprezece centimetri de nisip în fiecare pungă. În timp ce o făceam, am început să mă gândesc la lopata de la înmormântarea bunicului meu şi am urât faptul că imaginea aceea îmi stăruia în minte, aşa că am alungat-o pur şi simplu, gândindu-mă la un cântec. Cred că era un alt fel de a fluiera în beznă.

Eram în curtea din spate a casei unchiului Mickey. Avea pământ din belşug, pentru că Buddy, câinele lui, săpase jumătate din peluză.

Deci făceam toți trei luminaria.

— Oricum, cui dracu' i-a trecut prin cap chestia asta cu luminaria?

— Spaniolilor din nordul statului New Mexico. Ei făceau mici focuri pe poteci, să lumineze drumul spre slujba de Crăciun de la miezul nopții. Cred că aşa a început totul. Alea au fost primele lumini stradale. Apoi focurile au devenit pungi de hârtie, la fel ca lampioanele din hârtie. Oarecum. Doar că sunt puse pe pământ.

Sam m-a cadorisit cu una dintre privirile ei. Dacă n-ar fi fost ocupată cu îndoitul pungilor de hârtie, şi-ar fi încrucişat brațele pe piept.

— Mulțumesc, profesore Silva, pentru mica lecție de istorie.

— Nu mă crezi? Caută pe Wikipedia.

S-a oprit din împăturit, şi-a scos telefonul şi a început să caute. A citit, pe urmă s-a uitat la mine.

— Deci da, mare brânză. Ştii şi tu nişte chestii.

Trebuie să recunosc, mă simțeam oarecum mândru. Am lăsat lopata şi am început să dansez, fluturându-mi brațele în aer, ca un mare prost. Şi pe urmă am început să fredonez un cântec pe care-l compusesem în mintea mea: „Să mai zici acum că sunt un gringo. Să mai zici acum că sunt un gringo."

Fito râdea cu gura până la urechi.

— Vato, tocmai ai demonstrat că eşti, gen, alb, alb, alb. Habar n-ai să dansezi, nici de doi bani.

— Ei, am zis, treceți la treabă.

Ne distram. Mă întrebam de ce unul dintre hobbyurile noastre era să ne facem zile fripte unul altuia – parte din prietenia noastră. Inima, da, ce-i drept, uneori n-o prea înțelegeam. Dar, dacă ne făceam unii pe alții să râdem şi să zâmbim, poate că asta făcea parte din felul în care se iubesc ființele umane.

După ce am terminat de pliat şi umplut pungile de hârtie, Fito s-a uitat la ce făcuserăm.

— Tu şi ai tăi sunteți băgați zdravăn în tradiții, ştii asta?

— Şi ai vrea să-mi cer scuze pentru asta?

— Ăsta e un fel al tău de a-mi spune du-te dracului?

— Eşti ager, Fito. Eşti foarte ager.

Am pus o sută cincizeci de luminaria de jur-împrejurul casei Nanei, iar în mijlocul fiecărei pungi am aşezat câte o lumânare.

— Ah! a făcut Fito. Nisipul. M-am prins. În felul ăsta, pungile nu pot să ia foc.

— Cum ziceam, Fito. Eşti foarte ager.

— Dacă o mai spui o singură dată, o să-ți fac ce i-am făcut lui frate-meu la casa funerară.

— Nu sunt sigur că terapeutul ăla ți-e de vreun folos.

Sam a început să râdă şi a zis că ar fi bine dacă Fito şi cu mine am plimba ursul de acolo, cu circul nostru cu tot.

— Oriunde, a spus Sam, numai să fie cât mai departe de mine.

Tata, unchiul Mickey şi unchiul Julian au aprins luminaria la apusul soarelui. Era o noapte senină şi nu adia decât un vânt uşor. Vremea perfectă pentru aprins luminaria. Nana nu mai putea să meargă, aşa că mătuşa Evie şi mătuşa Lulu au ajutat-o să se aşeze în scaunul cu rotile, au înfofolit-o şi o tot întrebau dacă e sigură că vrea să iasă în curte.

— Dacă te îmbolnăveşti?

Nana s-a uitat lung la ele. Vreau să spun că încă reuşea să se uite pieziş.

— Am cancer, a zis Nana. Sunt deja bolnavă.

Mi-a făcut cu ochiul. I-am împins scaunul afară şi ne-am oprit la capătul aleii pentru maşini, de unde putea să vadă luminaria. Lampioanele făceau ca totul să pară atât de delicat, ca şi cum câteva lumânări în pungi de hârtie puteau îmblânzi noaptea. Sam, Fito şi cu mine am început să-i

cântăm colindul în latină. Îl repetaserăm de câteva ori bune, dar Fito a fost cel care ne-a păstrat în ton:

— Adeste fideles laeti triumphantes, venite, venite...[29]

Când am terminat, Nanei îi curgeau lacrimile pe obraji. Ştiam că sunt lacrimi bune.

Nana mi-a luat mâna şi a ţinut-o strâns – parcă ar fi vrut să nu-i mai dea drumul niciodată.

Acum înțelegeam de ce lumea spunea chestii de genul: O să iau asta cu mine în mormânt. Întotdeauna bănuisem că era ceva de rău. Dar în clipa aceea mi-am dat seama că uneori putea să fie ceva de bine. Şi nu doar un lucru bun, ci unul minunat.

Ca luminaria aprinse în noaptea de iarnă.

Lumânări în pungi de hârtie.

Lacrimile Nanei.

Crăciunul.

Slujba de la miezul nopţii

Nana participase la slujba de la miezul nopții în fiecare an din viața ei. Nu şi anul acesta. Niciodată de aici încolo. Tata ne-a spus să ne îmbrăcăm, şi aşa am făcut.

[29] Voi credincioşilor, triumfători, veniți, veniți; în latină.

Nana şedea într-un fotoliu, în sufragerie. Era trează. Se gândea. O ținea pe mătuşa Evie de mână.

Ne-am oprit în fața ei.

Sam şi cu mine i-am făcut cu mâna.

Tata a sărutat-o.

— Ne ducem la slujbă.

Chipul Nanei s-a luminat. Ca o luminaria.

Crăciunul

Era dimineața Crăciunului, iar eu stăteam lângă Nana, în camera de zi. A fost nevoie ca mătuşa Evie şi tata s-o ajute să se aşeze în fotoliul ei, cel în care îi plăcea să stea de obicei. Se adunau nori negri. Nu era destul de frig ca să ningă.

Ploaie.

Ploaia nu era bună pentru luminaria.

Nana şi cu mine frunzăream albumul meu cu fotografii. Cel pe care îl făcusem pentru ea. Se uita la poze şi zâmbea, iar eu ştiam că e cufundată în propriile amintiri.

Nu mai vorbea prea mult.

O vorbă ici.

O vorbă colo.

Uneori o frază întreagă.

A arătat spre o fotografie cu mine, Popo şi ea. Aveam vreo zece ani, probabil. Eram toţi îmbrăcaţi la patru ace.

— Ziua de naştere a tatei, am zis.

Nana a râs, amuzată de legenda scrisă de mine: Nana e mai drăguţă decât Popo.

Se uita la o fotografie cu mine şi Sam, în care aveam şapte ani. Fără dinţii din faţă. Stăteam pe peluza din faţa casei. Era vară şi în spatele nostru se vedeau frunzele dudului ei. Legenda era: O să fie întotdeauna sora mea.

— Frumos, a zis.

Am dat pagina şi Nana a zâmbit. Era o poză din ziua în care făcuserăm piramida umană la mine în curte, iar eu eram în vârf. Sub ea scria: Într-o bună zi, toţi aceşti mexicani au construit o piramidă până la Soare.

— Voi aţi fost piramida mea, a şoptit Nana. Voi toţi.

Visul

M-am trezit în crucea nopţii. Visasem că deschideam scrisoarea de la mama. Şi mama stătea lângă mine. A luat scrisoarea şi a zis: Stai, Salvador, lasă-mă pe mine să ţi-o citesc.

Ce-ar fi fost dacă începeam să-mi amintesc de o mamă despre care nu aveam amintiri reale?

Nu reuşeam să adorm la loc.

M-am uitat de jur-împrejurul camerei şi mi-am amintit că eram încă acasă la Nana. Dormisem pe canapea. Voiam să mă duc la ea în cameră şi să-i povestesc despre visul meu.

Dar dormea.

N-am vrut s-o trezesc.

Acasă

La trei zile după Crăciun, tata stătea pe veranda din față cu Nana, care avea o zi bună. Tata se uita la dud.

— Îmi aduc aminte când a plantat tata pomul ăsta.

— Şi eu îmi amintesc, a spus Nana. E un pom frumos. Am stat mulți ani la umbra lui.

Nana era la fel ca pomul. În deşertul acesta în care am crescut, umbra ei mă ferise de soare.

Era un copac Nana. Cum o să trăiesc eu fără acest copac?

Sam a trecut la volan şi ne-a dus acasă.

— Vreau o maşină, a zis.

— Maşinile trebuie plătite, a răspuns tata. Eşti pregătită să plăteşti ratele pentru o maşină?

— Sunt pregătită.

Chiar cred că era.

Fito şi-a închis telefonul. Se juca tot timpul cu el.

— E aproape Anul Nou, a zis. Asta înseamnă că putem s-o luăm de la capăt.

— Crezi? l-am întrebat.

— Poate. Poate că doar vreau să cred asta.

— Şi eu vreau să cred.

— Atunci să crezi, a spus tata. Ce te opreşte?

— Cred, a răspuns Sam.

— Hai să facem ceva super de Revelionul ăsta.

— Sunt de acord, a spus tata.

— Şi eu, am zis la rândul meu.

Anul Nou

Eram cu tata şi cu Maggie, după alergarea de dimineață. Tata se uita la țigara din mâna lui.

— Urăsc chestiile astea.

— Dar îți şi plac.

A râs.

— Aşa e.

— Ai zis că e o relație fără complicații. Nu e adevărat, nu-i aşa?

— Cred că nu, a spus şi şi-a aprins ţigara. Care e planul pentru Revelion?

— Eu, Sam şi Fito ne gândeam să trecem în New Mexico, să cumpărăm artificii şi să le lansăm în deşert.

— Ah, da? Aveţi maşină?

— Tată, n-o face pe deşteptul.

— E un subiect usturător pentru tine, nu-i aşa?

— Sunt ultimul dintre băieţii americani care nu are maşină.

— Nu e adevărat.

— Ştii ce vreau să spun.

— Uau, probabil că te-am trimis direct pe canapeaua psihanalistului.

— Cum? Iei lecţii de la Sam?

— Ai bani la bancă. Poţi să-ţi cumperi o rablă, dacă vrei.

— N-ai spus niciodată asta.

— N-am spus niciodată că nu poţi avea o maşină. Tot ce-am spus e că eu n-am de gând să-ţi cumpăr una.

— Vrei să spui că aş fi putut să-mi cumpăr o maşină?

— Mda, a zis tata. Nu e vina mea că nu te-ai gândit la asta.

Mi-a frecat creştetul capului.

— Ai căzut de păcălici.

N-aveam ce să fac. Nu puteam învinui pe nimeni. Aşa că am rămas acolo şi am râs de mine însumi.

Pe urmă l-am privit pe tata.

— Cum se face că n-ai vrut să-mi iei maşină?

— Ți-am oferit tot ce ți-a trebuit. Dar nu tot ce ți-ai dorit. N-am vrut să ajungi un adolescent răsfăţat şi plin de fumuri. Sunt mulți copii cărora părinții le oferă totul, iar puştii ajung să aibă o matematică specială: Vreau devine egal cu Primesc. Şi, cum îți place ție să spui, no bueno.

Şi-a stins țigara.

— În fine. În seara asta avem rezervare la Café Central. Marcos ne oferă o cină de Anul Nou.

— Probabil că e în bani.

— Îi merge destul de bine. Tot ce are a obținut prin muncă cinstită. Respect asta.

— Înseamnă că trebuie să ne înțolim?

— Mda. Ce, te-ai însurat cu blugii de pe tine?

— Tată, eşti amuzant azi.

— Cred că m-am trezit în vervă.

— Deci poate să vină şi Fito?

— Invitația îi este adresată şi lui. Rezervarea e pentru cinci persoane.

Asta m-a făcut să zâmbesc.

— Marcos îl place pe Fito, nu-i aşa?

— Da. Marcos a avut o copilărie grea. Probabil că se vede pe el însuşi în puştiul ăsta.

Tata învârtea în mână pachetul de ţigări.

— În plus, a continuat el, toţi îl plăcem pe Fito. E un tip minunat. Mă scoate din minţi faptul că familiei lui nu i-a păsat niciodată.

L-am îmbrâncit uşor cu umărul.

— Tată, cred că-mi place când eşti în vervă.

M-a îmbrâncit şi el.

— A fost un an ciudat. Frumos. Greu. Trist. Duceţi-vă după artificii. Putem să le lansăm după cină.

I-am spus deci lui Sam că luăm masa la Café Central. Şi a început să danseze prin sufragerie.

— Rochie nouă! Rochie nouă!

— Că şi ai o grămadă de bani pe mână.

— Nu, dar ai tu.

— Pe bune? Pe bune?!

— Altfel, la ce sunt buni fraţii?

Tata mi-a împrumutat maşina şi am plecat să cumpărăm o rochie. Pentru Sam. Chiar şi Fito a venit cu noi, dar numai pentru că urma să cumpărăm artificii.

Sam a probat vreo douăzeci de rochii. Arăta super în toate. Iar Fito? După ce Sam s-a privit într-o oglindă şi a clătinat iar din cap, Fito şi-a pierdut în sfârşit cumpătul.

— Sam, mă faci să mă simt bucuros că sunt gay. Tipii hetero trebuie să suporte tot rahatul ăsta. Tipii gay, mai puțin.

Mă hlizeam, iar Sam şi-a încrucişat braţele, s-a uitat urât la noi şi a zis: Tipii sunt naşpa: gay sau hetero, tipii sunt naşpa. Pe urmă Fito s-a dus la un raft, a ales o rochie lungă, roşie şi i-a întins-o lui Sam.

— Asta, a zis şi i-a zâmbit.

Sam a luat rochia, a verificat mărimea şi s-a dus cu ea în cabina de probă. A ieşit, s-a studiat în oglindă, s-a sucit pe o parte, pe cealaltă, apoi s-a învârtit, s-a întors spre Fito şi i-a zâmbit.

— Chiar eşti gay!

Nu ne mai opream din râs. Pur şi simplu nu mai puteam.

Sam a cumpărat rochia. Mă rog, eu i-am cumpărat-o.

Dar credeți că totul s-a terminat aici? Neeh. Pe urmă a ales o cămaşă pentru mine. Şi o cămaşă pentru Fito. Ah, da, şi cravate. Sam adora să cumpere haine noi.

— Să vă îmbrăcați ca nişte bărbați, ne-a spus.

Am intrat pe Autostrada 10, dincolo de granița dintre state. New Mexico! Artificii!

Când am intrat în restaurant, am crezut că lui Fito o să-i sară ochii din orbite. S-a uitat la mine şi a zis în şoaptă:

— Vai de mine! Lumea... aşa trăieşte lumea?

Sam l-a sărutat pe gât.

— Fito, te iubesc de nu mai pot.

Sam era femeia cea mai frumoasă din restaurant. Nimeni nu se putea compara cu ea, nici pe departe.

La masă, Sam nu a vrut decât să facă fotografii. Chestia cu Facebook-ul. M-a scos din pepeni. Marcos a comandat o sticlă de şampanie. El şi tata se simțeau în largul lor în locuri ca restaurantul acela. Erau obişnuiți să iasă în locuri frumoase, să călătorească şi tot restul. Eu, pe de altă parte, nu eram chiar aşa de sofisticat.

Am închinat în cinstea Nanei. Tata şi-a ridicat paharul.

— Ştiu că e greu, a spus cu glas şoptit, dar trebuie să ne amintim că ea va fi mereu cu noi.

Cred că îmi vorbea mai mult mie, decât oricui altcuiva. Aşa că am ridicat paharele în cinstea Nanei. Pe urmă a zis:

— Şi pentru dudul pe care l-a sădit Popo.

Tata mi-a zâmbit. Aşa că am închinat pentru pomul acela minunat. Am vorbit despre tot ceea ce ni se întâmplase în anul care se încheia. Apoi Sam s-a întors spre Marcos şi l-a întrebat:

— Care e cel mai bun lucru care ți s-a întâmplat anul ăsta?

A zâmbit.

— Asta e simplu.

A arătat spre tata. Pe urmă spre Fito. Apoi a arătat spre mine. Şi apoi spre Sam.

— Încerci doar să mă vrăjeşti ca să te plac, nu-i aşa?

— Exact asta fac, a zis Marcos, aprobând din cap.

— Ei, a răspuns Sam, zâmbind, să ştii că funcționează.

Bineînțeles că a trebuit să inventeze ea un joc.

— OK, a spus, când ajunseserăm la desert. Decizii de Anul Nou.

— Eu nu iau decizii, am zis.

Sam nici nu m-a băgat în seamă.

— Asta e o parte din problema ta.

Nici eu n-am băgat-o în seamă.

— OK. Decid să nu te omor anul ăsta, chiar dacă îmi foloseşti aparatul de bărbierit ca să te razi pe picioare.

— Te porți ca o fetiță în privința asta.

Pe Fito l-a umflat râsul. La fel şi pe Marcos. Pe tata, nu chiar. El era obişnuit cu noi doi.

— Serios, decizii de Anul Nou.

Fito a fost primul.

— Voi încerca să nu mă mai autodepreciez. Mda, a fost ideea psihoterapeutului. Dar să ştiți că-mi place.

Am aplaudat cu toții.

Sam l-a îmbrâncit puțin.

— Numai să nu exagerezi.

— Eu o să mă las de fumat, a zis tata.

Alte aplauze.

Sam, desigur, a trebuit să adauge propriul comentariu.

— Tată, mă bucur că te laşi de fumat. Nimănui nu-i place să sărute un fumător.

A surâs către Marcos

— E rândul meu, a spus el, privind în jur. O să încep să alerg din nou.

Apoi, cu ochii la Sam:

— Ce, niciun comentariu?

Sam n-a şovăit.

— Când te gândeşti că te descurcai de minune, Marcos. Suntem în continuare cu ochii pe tine, să ştii.

Marcos a zâmbit. Am observat la el o mare timiditate. M-am gândit că asta era ceva bun. Cel puțin nu era un cretin arogant.

A venit pe urmă rândul lui Sam.

— Am decis să nu mai ies cu niciun tip, până nu intru la facultate.

— Mamăăă! a explodat tata.

Fito zâmbea cu gura până la urechi.

— S-o vedem şi pe asta, a zis el.

— Da, o s-o vedeți, a răspuns Sam.

A venit şi rândul meu.

— Decid să nu-mi mai folosesc pumnii.

— Nici măcar ca să-mi aperi onoarea? a întrebat Sam.

— Onoarea ta n-are nevoie să fie apărată, i-am zis.

— Hmm...

— În plus, am continuat eu, în plus o să las pe oricine vrea să-mi citească eseul de admitere. Dar nu vreau să aud niciun fel de comentarii.

Asta i-a adus tatei zâmbetul pe chip.

Sam era absolut entuziasmată la gândul că poate să-mi citească eseul.

— Când? Când?

Am ajuns în deşertul din New Mexico. Fito şi Marcos instalau artificiile, pregătiți să întâmpine noul an. Tata a deschis o sticlă de şampanie şi a turnat câte un pahar pentru toată lumea. Mă rog, un pahar de plastic pentru fiecare. Artificiile erau pregătite să fie aprinse şi stăteam cu

toții în jurul lor, îmbrăcați la patru ace, cu paltoanele pe noi, iar eu mă bucuram că nu e foarte frig.

Marcos s-a uitat la ecranul telefonului şi am început să numărăm. Împreună. Zece, nouă, opt, şapte, şase, cinci, patru, trei, doi, unu: LA MULȚI ANI!

A fost pentru prima dată când l-am văzut pe tata sărutând un alt bărbat.

Nu cred că eram foarte pregătit pentru asta. Şi nici nu a fost sexy, sau ceva de genul ăsta. A fost mai mult un pupat. Dar, chiar şi aşa. Era ceva între ei. Şi era Revelionul, la urma urmei.

Sam zâmbea. Nu, radia. M-a sărutat pe obraz.

— La mulți ani, Sally. Hai să facem din momentul ăsta unul memorabil.

Şi Fito m-a sărutat pe obraz.

— Totul OK?

— Totul OK, i-am răspuns.

LA. MULȚI. ANI.

La mulţi ani?

În prima zi a anului nou ne-am dus s-o vedem pe Nana.

Era în pat. Întotdeauna de Anul Nou pregătea menudo[30]. Dar nu şi anul acesta. Abia dacă mai mânca. Ştiam că se pregătea să-şi ia rămas-bun. Cuvântul zilei: rămas-bun. Un cuvânt banal, un cuvânt trist şi banal.

Vestea bună, însă: vorbea din nou.

— Rugați-vă cu mine, a zis.

Aşa că ne-am adunat în camera ei şi am spus rugăciuni. A fost ca un dar. Nu ştiam dacă Nana era cea care ne dăruia ceva nouă sau dacă noi îi făceam ei un dar. Poate că ambele. Când am terminat, ne-a spus:

— Vreau să discut cu voi.

Aşa că am stat de vorbă. A vorbit cu toți. Cu fiecare, pe rând. A arătat întâi spre unchiul Mickey. Ceilalți am părăsit încăperea, să poată vorbi cu el. Îmi amintea de mersul la spovedanie. Înțelegeți, felul cum îşi aştepta toată lumea rândul.

După ce a terminat de vorbit cu tata, el a intrat în sufragerie şi a zis:

— Fiule, tu, cu Sam şi Fito.

Moment în care Fito a întrebat:

— Eu?

Tata a încuviințat cu un semn din cap.

---

[30] Supă mexicană tradițională, din burtă de vită.

M-am aşezat pe patul Nanei şi am luat-o de mână. Mi-a strâns-o uşor. Rămăsese aşa de puţină putere în mâna aceea. Apoi şi-a pus aceeaşi mână pe obrazul meu şi a zis:

— Hijito de mi vida.

Sam şi Fito rămăseseră în picioare, lângă noi.

— Samantha, a spus Nana, tu trebuie să ai grijă de Salvador al meu. El e fratele tău şi trebuie să ai grijă de el. Tu eşti puternică, a spus şi şi-a strâns pumnul.

— Promit, a zis Sam.

— Şi tu, Salvador, trebuie să ai grijă de Sam.

— Promit.

Pe urmă s-a uitat la Fito.

— Vicente mi-a vorbit despre tine.

I-a făcut semn să se apropie şi l-a luat de mână.

— Viaţa poate fi grea. Eu ştiu cât de grea poate să fie. Déjate querer, a mai zis.

Lasă-te iubit.

Ne-a făcut semnul crucii pe frunte.

Eu am sărutat-o.

Aşa şi-a luat Nana rămas-bun de la lume. De la oamenii pe care i-a iubit. Avea să plece din lumea aceasta, la fel cum o făcuse şi mama ei.

Cu toată graţia lumii vechi. O lume bătrână, muribundă.

Noapte

Pe drumul de întoarcere spre casă, nimeni nu a scos o vorbă. Tata încerca să se țină tare, de dragul nostru. O făcea pentru mine şi Sam.

Eu încercam la rândul meu să fiu puternic pentru el. Nu mă gândisem niciodată la asta. Acum înțelegeam, şi poate că o parte din mine înțelesese asta dintotdeauna, că tata ştia cum să-şi țină durerea doar pentru el. Învățase cum să îndure în tăcere – poate din pricină că se născuse gay. Nu-mi doream pentru el tăcerea asta.

Noaptea părea foarte neagră.

Cred însă că învățasem să fluier în beznă. Poate că asta însemna ceva.

Miercuri. Ora două dimineaţa.

Am mers la Nana în fiecare zi care a urmat. Dus-întors, între El Paso şi Las Cruces. Marcos venea cu noi. Întotdeauna conducea el.

Nana nu mai vorbea.

Uneori părea că îşi părăsise deja trupul. Alteori, însă, aveam impresia că încă mă recunoaşte.

Miercuri, la ora două dimineața, tata ne-a trezit, pe mine şi pe Sam.

— Haideți să mergem, a zis.

M-am îmbrăcat, împleticindu-mă pe picioare.

De îndată ce am păşit în casa Nanei, mătuşa Evie i-a căzut tatei în brațe.

— S-a dus.

Dusă

Sunt multe lucruri pe care nu mi le mai amintesc. Cred că, după moartea Nanei, o parte din mine a dispărut undeva. Tata şi mătuşa Evie au dat telefoane peste telefoane.

Au venit nişte bărbați de la firma de pompe funebre s-o ia pe Nana.

Eu şi tata am privit cum au pus-o pe targă.

În timp ce o scoteau afară, tata le-a făcut semn să se oprească. A sărutat-o pe frunte şi şi-a făcut cruce. Pe urmă a încuviințat printr-o mişcare a capului spre bărbații aceia sobri, care au băgat-o pe Nana în dric.

Tata, mătuşa Evie, Sam şi cu mine ne-am uitat după ei, urmărindu-i din priviri în timp ce plecau.

Tata s-a răsucit pe călcâie şi a intrat înapoi în casă. Cred că în clipele acelea s-a pierdut.

Sam m-a luat de mână şi a şoptit:

— Chestia asta mă omoară. Mă străduiesc din răsputeri.

Am dat din cap. Nu puteam să vorbesc.

Am intrat în casă. L-am găsit pe tata stând pe patul Nanei.

Plângea. Tatăl meu plângea.

M-am aşezat lângă el. Şi l-am luat în braţe. Pe tata.

Durere

Stăteam în maşina tatei. Casa Nanei era plină de oameni. Familia noastră. Prieteni vechi. Toată lumea adusese de mânare. Era mâncare peste tot.

— Mexicanilor le place să mănânce, spusese unchiul Mickey. Mâncăm când suntem fericiţi şi mâncăm când suntem trişti.

Marcos şi Fito stăteau la hotel.

Tata reuşea să se ţină cu firea. El scrisese necrologul pentru ziar. El a scris şi elogiul. Tata se ocupa de tot ce trebuia făcut. Îi întâmpina pe cei care soseau; stătea de vorbă cu lumea; consola oamenii. Cred că tata nu e genul de om care să stea să-şi plângă de milă.

Eu, unul, eram doar pierdut, cu simţurile amorţite.

Am încercat să mă gândesc la fazele doliului despre care pomenise Sam. Dar nu reuşeam să-mi aduc aminte care erau.

Nu voiam să stau în preajma oamenilor. Nu voiam să-mi vadă nimeni durerea. Nici eu nu voiam să mi-o văd.

M-am plimbat cu maşina. M-am trezit îndreptându-mă spre ferma aceea unde mă dusese Nana odată. Încercam s-o găsesc, fără să-mi dau seama de asta.

Şi în cele din urmă am ajuns chiar acolo. Era iarnă şi nu exista pic de vegetaţie.

M-am dat jos din maşină şi m-am uitat peste câmpurile pustii.

Pustiu. Asta era senzaţia. Aşa mă simţeam şi eu.

Fără să-mi dau seama, am căzut în genunchi. Eram pierdut şi mut şi nu mai trăisem niciodată un sentiment asemănător, nu mai simţisem asta, durerea din inimă, golul – şi în clipa aceea mi-am dorit să nu fi avut inimă, dar ştiam că am şi nu puteam scăpa de ea doar pentru că aşa doream. Nu puteam, doar dorindu-mi, să scap de durere sau de lacrimi. Nu ştiu cât am rămas acolo, în genunchi, pe pământul îngheţat. Dar am simţit cum încep să inspir profund şi să simt pe faţă atingerea aerului rece.

Cimitir

M-am trezit purtând sicriul Nanei până la cimitir. Am stat între tata şi unchiul Mickey.

Încă văd cum au coborât sicriul în groapă.

Încă mă văd aruncând un pumn de pământ peste sicriu.

Încă îl văd pe unchiul Mickey alungând câţiva oameni, după ce toată lumea plecase.

Îi văd pe tata şi pe unchii mei punând mâna pe lopeți şi îngropându-şi mama. Îl văd pe tata întinzându-mi o lopată şi dând din cap. Încă mă văd aruncând pământul cu lopata. Arunc pământul cu lopata, arunc pământul cu lopata.

Mă văd prăbuşindu-mă în brațele lui Sam şi Fito, plângând ca un băiețel. Lucrul ciudat însă e că nu mă mai simțeam ca un băiețel. Ce perioadă ciudată fusese aceasta, începând cu acea primă zi de şcoală. Se întâmplaseră atât de multe lucruri, iar eu nu controlasem nici măcar unul dintre ele. Nu controlasem nimic, nu puteam să controlez nimic. Crezusem mereu că adulții dețin controlul. Dar controlul nu avea nicio legătură cu statutul de adult.

Nu eram adult. Nu eram bărbat. Dar nici băiat nu mai eram.

Eu. Singur. Nu.

După înmormântare a urmat o slujbă de pomenire. Oameni mulți. Oameni, oameni, oameni. Dacă mai auzeam o singură persoană care să spună, pe un ton foarte amabil: Vicente, ăsta e băiatul tău? Doamne, că frumos mai e, aveam să mă pun pe urlat, fir-ar să fie.

Eram din nou în maşina tatei. Singur. Toată lumea se afla înăuntru şi mi-am zis că poate o să mă apuc de fumat. Atunci am auzit un zgomot, am ridicat privirea şi i-am văzut pe Sam şi Fito ciocănind în geam.

— Ieşi din maşină. Eşti încercuit.

Am coborât.

— Foarte amuzant, am spus.

— Cuvântul zilei, a zis Sam. Izolare.

— Presupun că da, am spus. Hai să şutim nişte bere.

— Nu sunt sigur că e o idee grozavă.

— Mda, nu e nimic mai rău decât un petrecăreț reformat, am zis şi i-am aruncat o privire. Fă-mi pe plac.

Ne-am dus cu toții acasă la unchiul Mickey. Şi acolo era lume. N-a fost nevoie să şutim nimic. Unchiul Mickey a fost mai mult decât bucuros să ne ofere câteva sticle de bere. Am dat-o pe-a mea pe gât. Pe urmă am mai băut una.

— Mai domol, cowboy.

I-am aruncat o privire lui Sam. Şi am băut a treia sticlă de bere. Câteva minute mai târziu, am început să simt efectul alcoolului. Eram gen Hoooa.

— Nu cred c-a fost o idee prea bună.

— No bueno, a zis Fito. Nu de bere ai tu nevoie, vato.

Am dat din cap.

— Ai nevoie de noi, a spus Sam. Aşa că nu cumva să fugi.

— N-o să fug nicăieri, am zis şi i-am zâmbit strâmb.

— Hai să bagi ceva în gură, a adăugat Fito.

— Mda, bună idee.

Ne-am întors la Nana. Eram uşor amețit.

— Să dai pe gât trei beri pe mațul gol. No bueno, a spus Fito.

În timp ce mă rezemam de el, i-am răspuns:

— No bueno e corect, vato.

— Tu doar sprijină-te de mine, omule. Asta-i tot ce trebuie să faci.

Tata era lângă aragaz, încălzind ceva în bucătăria Nanei. Marcos şi Lina erau la chiuvetă, spălau cratițe şi tigăi. Lina? N-o observasem până atunci. I-am făcut tatei cu mâna.

— Salut.

— Unde mi te-ai ascuns?

Cred că eram puțin beat. Mda, eram amețit. M-am dus la tata şi mi-am pus capul pe umărul lui.

— Ai băut?

— Mda.

M-am agățat zdravăn de el.

— Nici urmă de Nana în bucătăria Nanei, am zis.

— Te simți bine?

— Mda, tată, am şoptit. Mi-a trecut.

— Să nu bei, fiule. Să n-o faci.

— OK, am zis şi am dat din cap.

Tata m-a luat pe după umeri şi s-a uitat la mine.

— Vrei să vezi ceva cu adevărat fantastic?

Şi-a aplecat capul într-o parte, ca şi cum ar fi spus, Hai cu mine. Aşa că l-am urmat, iar tata le-a făcut semn lui Fito şi Sam să vină şi ei.

Am intrat în dormitorul Nanei. Tata a arătat spre patul ei.

— Aşezați-vă.

Sam, Fito şi cu mine ne-am uitat unii la alții.

Mi-a întins un plic.

— Deschide-l, a spus. Cu grijă. E fragil.

Am luat plicul în mână şi l-am deschis cu toată atenția de care eram în stare. Acolo, în plic, erau câteva frunze uscate. Frunze galbene. Şi un bilet. M-am uitat la scrisul de mână al Nanei: Acestea sunt frunzele pe care Salvador al meu mi le-a dat într-o sâmbătă după-amiază, când avea cinci ani.

Am ştiut atunci că ziua aceea fusese la fel de frumoasă pentru ea, pe cât fusese pentru mine. Nana şi-o amintise.

Tata zâmbea.

I-am întins lui Sam biletul. Ea şi Fito l-au citit. Pe urmă au început şi ei să zâmbească.

Tata. Durere. Marcos.

Mai este ceva ce-mi amintesc din perioada aceea. A doua zi după ce ne-am întors acasă, Marcos a venit la noi după-amiaza, târziu. Eu i-am deschis:

— Salut, am zis. Tata e în atelierul lui.

L-am condus până la uşa din spate.

Marcos a ieşit şi, exact când a păşit în curte, a apărut şi tata din atelier. M-am întors, cu intenţia să intru din nou în casă, dar nu ştiu de ce m-am oprit, m-am răsucit pe călcâie şi m-am uitat afară. Tata stătea de vorbă cu Marcos, apoi am văzut că plânge. Marcos l-a luat în braţe.

M-am gândit la ce spusese Nana.

Déjate querer.

Mda, tată, lasă-te iubit.

Mai era şi altceva, totuşi. În clipa aceea mi-am dat seama că nu dădusem nicio atenţie durerii tatei. Nu mă interesa decât propria durere.

Îmi era ruşine cu mine.

Tata. Eu.

Nu puteam să dorm. Maggie era la Sam în cameră. Mi-aş fi dorit ca Maggie să fie aici, întinsă lângă mine. Nu puteam să nu mă gândesc la chipul tatei în timp ce Marcos îl îmbrăţişa. Nu era treaba mea să am grijă de el în felul acela?

M-am dat jos din pat şi m-am dus la el în cameră. Am bătut la uşă şi am deschis-o încet. Am văzut că avea încă veioza aprinsă.

— Tată? Pot să intru?

— Sigur.

M-am aşezat pe pat.

— Tată?

— Da?

— Voiam doar să mă asigur că eşti bine.

— E greu, a spus el. Durerea e un lucru groaznic şi frumos.

— Nu cred că e chiar aşa de frumoasă.

— Durerea înseamnă că ai iubit pe cineva. Că ai iubit cu adevărat pe cineva.

— Tată, am spus şi i-am luat mâna într-a mea. Tată, sunt lângă tine. Adică, sunt cu adevărat lângă tine.

Mi-a cuprins mâna în palma lui.

— E o mână bună, a zis. O mână foarte bună.

Dorința de normalitate

M-am gândit că poate viața nu va mai fi niciodată normală. Niciodată. Iar de data aceasta îmi doream normalitatea, fără îndoială. Se întâmplaseră prea multe lucruri şi eram obosit. Sam stătea în fața mea şi mi-a zis:

— Iar faci chestia aia.

— Ce fac iar?

— Te izolezi.

— Nu e adevărat. Sunt cu tine.

— Eşti cu gândurile tale.

— Mda.

— Păi, dă-i drumul.

— Făceam o listă cu toate lucrurile care s-au întâmplat în ultima vreme.

— Ții socoteala?

— Poate. Nu cred totuşi că fac asta. Mi se pare doar că vreau să-mi amintesc.

— Aducerea aminte e supraapreciată.

— Şi am decis că vreau normalitate.

— E prea târziu pentru asta, Sally.

*

Lucrurile chiar au revenit la normal, dar eu simțeam că în mine se schimbase ceva şi nu ştiam cum să exprim asta în cuvinte. Am înrămat frunzele şi biletul de la Nana şi le-am pus între două bucăți de sticlă, pe care le-am agățat în camera de zi. Nu mi se părea drept să le țin doar pentru mine.

Căpătasem de-acum obiceiul ca în fiecare dimineață să scot scrisoarea mamei şi să o pun pe birou. Pe urmă, seara, o băgam la loc, în sertar.

Eu, Fito şi Sam începuserăm să mergem la cinema. Ne certam pe ce filme să vedem. Sam şi Fito se aprindeau de-a binelea uneori. Eu o lăsam mereu pe Sam să aleagă. Fito, însă, frate, n-avea de gând să cedeze de fiecare dată în fața ei. Presupun că se săturase să tragă mereu paiul cel mai scurt. Îmi plăcea să-i privesc.

Lina terminase reparațiile la casa lui Sam. Ea şi Fito se admirau unul pe celălalt. Era drăguț. Agentul imobiliar pusese în fața casei un panou pe care scria „De vânzare". Sam ne-a pus pe mine şi pe Fito să stăm rezemați de panou, ne-a fotografiat şi a postat poza pe contul ei de socializare. Bineînțeles. Ea şi Facebook-ul ei.

Mda, viața era normală. Şcoală, filme, teme, învățat. Şcoală, filme, teme, învățat. Mda, şi eu încă mă întâlneam cu Enrique Infante, care încă mă făcea poponar. Într-o zi, l-am oprit şi l-am întrebat:

— E poponar, cu r sau cu l?

Nu i-a plăcut gluma mea, dar mie mi s-a părut destul de amuzantă. Sam şi Fito s-au stricat de râs.

M-am trezit într-o sâmbătă dimineață. Venise un val de aer rece. Nu ningea, dar era foarte frig. M-am dus în bucătărie, unde Sam şi tata stăteau de vorbă.

— Deranjez? am întrebat şi mi-am turnat o ceaşcă de cafea.

— Nu, a zis Sam. Tata şi cu mine discutam despre chestia cu adopția.

— Şi?

— Păi, am început să-i spun „tată” din momentul în care am deschis subiectul. Şi mi s-a părut normal. Cumva, cumva asta a fost suficient. Doar să-i pot spune...

S-a uitat la tata.

— Să fiu liberă să-ți spun tată. Nu am nevoie de oficializarea adopției. Cred că voiam doar să ştiu că aparțin cuiva. Ceea ce e o tâmpenie. Pentru că am aparținut întotdeauna cuiva. Dar vreau totuşi să-mi schimb numele, după acela al mamei.

Mi-a plăcut cu adevărat zâmbetul de pe fața tatei.

Sam. Eu. Fito.

La două săptămâni după moartea Nanei, Sam şi cu mine ne-am dus la Circle K. Fito scăpa la ora unsprezece şi era o vineri în care nu aveam nici un alt program. Am ajuns la magazin tocmai când Fito ieşea din tură. Am luat câteva Coca Cola şi popcorn şi ne-am dus acasă la Sam.

Am pus un disc vechi. Dusty Springfield. Lui Sam îi plăcea mult Dusty Springfield. Am stat împreună şi am vorbit, iar Sam se tot zgâia la jurnalele lui Fito. Ştiam că, dintr-o clipă în alta, va începe să zgândăre lucrurile.

— Deci, Fito, de când ții tu un jurnal?

— De unde ştii tu că ţin un jurnal?

— Văd toate caietele alea, de pe răfturaşul de colo.

— Îi place să-şi bage nasul în treburile tuturor, am zis.

— Treaba ta şi treaba ta – a zis Sam, făcând semn spre mine şi apoi spre Fito – egal treaba mea.

— Şi credeam că eu stau prost cu matematica, am zis.

— Chiar stai prost cu matematica, Sally.

S-a uitat urât la mine. Mda, Sam era neînduplecată.

— Fito, ţi-a fost de ajutor faptul că ai ţinut un jurnal?

— Mda. A fost ca şi cum aş fi avut o viaţă. Cred că am început când eram prin clasa a şaptea. M-a ajutat să-mi păstrez mintea în ordine. Am avut cu cine să vorbesc – chiar dacă acel cineva eram doar eu. Ştiţi, îmi făcusem obiceiul să merg la bibliotecă, să citesc. Într-o zi m-am dus la muzeu, mă plimbam pe acolo, mă uitam la tablouri şi, înainte de a pleca, m-am dus la magazinul muzeului, iar acolo aveau un jurnal aşa mişto, legat în piele, cu toate paginile albe. Aşa că, după câteva zile, m-am întors la acel magazin şi l-am cumpărat. Aşa a început totul. Iar cărţile pe care le-am citit m-au făcut să mă gândesc la chestii şi mi-am notat tot felul de lucruri.

Sam a luat unul dintre jurnale şi i l-a întins.

— Citeşte-ne ceva.

— Nici vorbă. Sunt chestii personale.

— Fito, lasă-mă dracului.

Fito i-a luat jurnalul.

— N-o s-o scoți la capăt, Fito, i-am zis. Crede-mă. Dacă nu în seara asta, în altă seară. O să te hărțuiască iar şi iar, până când te dovedeşte.

Sam îşi ținea brațele încrucişate.

— Aşa vorbeşti despre mine pe la spate?

— Păi, eşti aici, de față, am spus.

Sam a luat cu grijă jurnalul din mâna lui Fito.

— O să citesc eu ceva, a spus.

Fito rămăsese tăcut. Apoi a zis:

— Mereu faci aşa?

— Pe şefa, adică? Da. Unii ar numi asta aptitudini de lider.

— Ok, a zis Fito. Citeşte. Dă-i drumul. Dar, dacă râzi, te omor, să fiu al dracului.

— Mi se pare corect, a răspuns Sam.

A deschis o pagină şi a început să citească:

Uneori mă văd stând pe o plajă, cu picioarele goale afundate în nisipul ud. Şi nu e nimeni pe plajă, doar eu, dar nu mă simt singur. Mă simt viu. Şi am impresia că lumea întreagă îmi aparține. Briza răcoroasă îmi flutură în păr şi ceva îmi spune că am auzit cântecul acesta toată viața. Privesc la valurile care ating nisipul, la du-te-vino-ul valurilor care se izbesc de stâncile din depărtare. Marea e veşnic în mişcare – şi cu toate acestea are o neclintire pe care o invidiez.

Văd în zare furtuna apropiindu-se, nori negri şi fulgere vin către mine dinspre orizont. O aştept îndelung şi, când furtuna mă ajunge, ploaia spală coşmarurile şi amintirile. Şi nu îmi e frică.

Sam a lăsat jos jurnalul.

— Fito, e senzațional.

— Da, chiar este, am zis. Ştii să cânți, ştii să scrii şi ai gânduri minunate.

— Neeh. Cred că doar am citit Bătrânul şi marea sau ceva. Oricum, e un rahat. Nu e ca şi cum aş fi văzut vreodată marea. Nu ştiu despre ce dracu' vorbesc.

— De ce te prefaci a fi prost, Fito? De ce faci asta?

Sam era iar îndârjită.

— Eşti al dracului de excepțional, am zis.

— Crezi că am supraviețuit pe străzi vorbind ca din cărți? Cât timp crezi că aş fi supraviețuit? O fac pe prostul, Sam, ca să supraviețuiesc. Aşa mă descurc eu. Am țigări la mine, deşi nu fumez. Le împart. Îmi fac prieteni. Şi lumea nu se ia de mine. Am mereu la mine bani, şi dacă are cineva nevoie, îi dau. Am la mine M&M's. Dacă stau pe undeva, ronțăi vreo două. Întotdeauna vine cineva la mine şi zice: „Mai ai din alea?" Şi eu îi dau câteva. Nu-mi plac necazurile şi am învățat să mă descurc şi nu e deloc util să te dai deştept. Nu în lumea aia. Şi să ştii, Sam, nu e ca şi cum aş fi singurul care face aiureala asta cu prostitul. Tu ce dracu' crezi că faci, când ieşi cu toți tipii ăia? Nici măcar unul dintre ei nu e pe măsura ta. Ştii asta, Sam, nu-i aşa?

— Mda, ştiu.

Pe urmă Fito s-a uitat la mine.

— Şi tu o faci. Poți mai mult decât să dai cu pumnul, Sally. Da, chiar poți. Ai o scrisoare de la mama ta şi brusc nu poți s-o citeşti. Mda, toți ne prefacem că suntem proşti.

Nu ştiam ce să spun. Nici Sam nu ştia. Aşa că am tăcut toți trei şi am ascultat Dusty Springfield, după care Sam mi-a trimis un mesaj: Ce-ar fi fost dacă nu aveai ideea genială cu alergatul?

M-am gândit o clipă. Atunci nu l-am fi găsit pe Fito dormind pe o bancă!

Sam: □

Eu: Şi vato ştie să cânte şi ştie să scrie

Sam: Dar ştie oare să danseze? Lol

— Vă bateți joc de mine. Vă trimiteți mesaje. Despre ce dracu' vă scrieți, frate?

— Despre tine, Fito, i-am răspuns. Ne trimitem mesaje despre tine.

Mama

M-am gândit la Sam. Cât de curajoasă fusese şi cum trecuse prin toate fazele doliului. La expresia de pe fața ei în timp ce lăsa cenuşa mamei sale să fie purtată de vântul deşertului.

Al dracului de dură şi de curajoasă. M-am gândit la ce ne spusese, mie şi tatei: Voiam doar să ştiu că aparţin cu adevărat cuiva. Ceea ce e o tâmpenie. Pentru că am aparţinut mereu cuiva. M-am gândit la cum urâsem întotdeauna să fiu lăsat pe afară. La faptul că asta venea de undeva dinăuntrul meu. Eu nu fusesem niciodată lăsat pe afară.

Preţ de o clipă, mi-a trecut prin minte gândul că ar trebui să-i trimit lui Sam un mesaj, să-i spun că am nevoie de ea, să vină în camera mea. Ca să fie cu mine. Dar ştiam că momentul acela îmi aparţinea doar mie. Mie şi mamei. Doar nouă.

Nu puteam să-mi explic totul. Nu trebuia să ştiu totul.

Mereu am crezut că, atunci când va veni ziua în care voi decide să citesc scrisoarea mamei, o să-mi tremure mâinile. Dar nu tremurau. Nu tremura nimic din mine.

Am netezit cutele scrisorii. Mama avea un scris frumos.

Dragă Salvador,

Să-ţi scriu scrisoarea aceasta este unul dintre cele mai grele lucruri pe care le-am făcut vreodată. Nu ştiu cât mai am de trăit, dar ştiu că nu mai e mult până voi muri. Nu-mi vine uşor să accept asta, pentru că să mor înseamnă să renunţ la tine. Azi e o zi fără dureri şi am mintea limpede. De aceea îţi scriu scrisoarea asta şi sper să reuşesc să-ţi spun toate lucrurile pe care trebuie să ţi le spun – deşi ştiu că aşa ceva nu e posibil.

Vicente te-a luat azi la el. Te adoră. Dar tu? Uneori plângi când pleacă. Şi tu îl adori pe el. Îmi place să mă uit la voi când sunteţi împreună. Aşa a fost din ziua în care te-ai născut. M-am simţit îngrozitor după ce te-am născut. N-am vrut să mă ocup deloc de tine. Înţelegi, am suferit un episod grav de depresie post-partum. Vicente a fost cel care a avut grijă de tine. A stat cu tine douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, zi după zi. Şi m-a îngrijit şi pe mine. Pe amândoi ne-a îngrijit.

Apoi m-am înzdrăvenit. Timp de doi ani după aceea, am fost femeia cea mai fericită din lume. Lucram la o firmă de avocatură şi câştigam binişor. Vicente obţinuse un job la universitate şi începea să aibă succes ca artist. El a plătit taxele la creşă. E adevărat că nu mergeai la creşă chiar în fiecare zi. În zilele când nu preda, Vicente stătea cu tine. Aveai un ţarc de joacă la el în atelier. Ai fost un copilaş atât de cuminte! Blând, vesel şi afectuos. Eram foarte, foarte fericită.

Trebuie totuşi să afli ce s-a întâmplat înainte, ca să înţelegi de ce am fost aşa de fericită în perioada aceea, înainte de a mă îmbolnăvi. Cred că trebuie să încep cu începutul. Pe Vicente l-am cunoscut când eram studentă în primul an la Columbia. Eram la o petrecere, l-am văzut şi mi-am zis, Cine e bărbatul ăla chipeş? Dacă spun că nu eram deloc timidă ar fi prea puţin. Ca să fiu cinstită, eram mai mult decât nestăpânită. L-am văzut pe Vicente şi mi-am zis: Bărbatul ăla o să fie al meu. M-am dus la el şi i-am spus: „Mă cheamă Alexandra. Poţi să-mi zici Sandy". Nu era nevoie să-mi spună nimeni că sunt frumoasă. M-am născut ştiind că aşa e. M-am născut făcând paradă de frumuseţea mea peste tot pe unde mergeam – nu că ar fi un lucru cu care să mă mândresc. Începuturile mele nu au fost deloc modeste. Vin dintr-o familie care se bucura de avere şi de faimă. Expresia pe care

obişnuiam s-o folosesc pentru a exprima asta era „cu ştaif”. Am crescut obişnuită să primesc tot ce îmi doream – inclusiv băieți sau bărbați. Viața era ca o mare petrecere. Deci stăteam în fața lui Vicente şi îi zâmbeam.

Am ajuns să ne petrecem mai toată noaptea stând de vorbă. Mi se părea că lucrurile merg bine. L-am plăcut foarte tare. Era diferit de toți ceilalți bărbați pe care îi cunoscusem. Dar apoi s-a uitat la mine şi a zis: „Trebuie să-ți spun ceva”. Şi eu am întrebat: „Ce?” Şi el a răspuns: „Sunt gay”. Cred că am fost foarte dezamăgită, iar asta s-a văzut. „Îmi pare rău”, a zis Vicente şi s-a îndepărtat. Şi eu mi-am spus în sinea mea, Adio, amice. Nu ştiu de ce, dar m-am dus după el. L-am apucat de braț şi am zis: „Păi, putem să fim prieteni”. A fost cea mai bună decizie pe care am luat-o vreodată. Şi chiar am devenit prieteni. De fapt, Vicente a devenit foarte repede cel mai bun prieten pe care l-am avut pe lumea asta.

Intram mereu în încurcături. Mai ales cu bărbații. Îmi pare rău că trebuie să-ți spun că eram mai mereu în centrul câte unui scandal. Am fost o tânără incredibil de autodistrugătoare. Mi-a plăcut să petrec, mi-a plăcut să beau şi mi-au plăcut drogurile. Vicente mă scotea întotdeauna din necazuri. Habar n-am ce m-aş fi făcut fără el. Dar l-am ajutat la rândul meu. S-a îndrăgostit de un tip care i-a frânt inima. Vicente nu e superficial în iubire. Pur şi simplu nu e făcut pentru asta. Nu mai ieşea cu zilele din camera lui. A trebuit să-l târăsc cu sila la un restaurant, ca să-l fac să mănânce ceva. Pe urmă l-am îmbătat bine şi i-am ținut o predică. Vicente avea multe de învățat despre bărbați, aşa că am decis să-i fiu profesoară. Ştiam multe despre bărbați.

Viața mea a fost mereu un fel de accident feroviar. Părinții mei au fost oameni bogați şi au iubit tot ce venea la pachet cu lucrul ăsta. Tatei îi plăcea să plătească politicieni, iar în

Chicago a existat întotdeauna câte unul mai mult decât dispus să fie cumpărat. Mama m-a crescut să fiu un anume tip de femeie, dar pe mine nu m-a interesat să devin genul de femeie pe care ea şi-l dorea pentru mine.

După facultate, Vicente şi-a urmat visul, acela de a deveni artist. Eu nu sunt sigură că am avut vreun ideal. Am ajuns dependentă de alcool şi cocaină. Într-o noapte, l-am chemat pe Vicente la mine. Locuiam la New York. A venit tocmai de la Boston, unde stătea pe vremea aceea, şi a avut grijă de mine. M-a internat la dezintoxicare şi am reuşit să rămân pe linia de plutire câțiva ani. Dar nu aveam practic niciun motiv să continui astfel. Nu simțeam că aş fi avut vreun țel în viață. Şi pe urmă l-am cunoscut pe bărbatul care avea să devină tatăl tău. M-am îndrăgostit de el şi o vreme am fost fericiți. Ne-am mutat împreună. Într-o zi ne-am luat la ceartă. Eu nu mă simțeam bine şi am spus ceva care nu i-a plăcut. Mi-a tras un dos de palmă, de m-a trântit la podea. S-a uitat de sus la mine, întinsă cum eram. „Să nu-mi mai vorbeşti niciodată aşa." A spus-o şi a ieşit liniştit din apartamentul nostru.

Eu mi-am făcut bagajele. Nu ştiam unde să mă duc, dar nu eram falită. Am mers la un hotel. Îmi era foarte rău. Credeam că sunt bolnavă, aşa că a doua zi mi-am făcut programare la doctor. Atunci am descoperit că sunt însărcinată. Cu tine. Tu prinseseşi viață înăuntrul meu. Şi am fost aşa de fericită. Am fost foarte, foarte fericită. Viața mea avea un scop. Înăuntrul meu creştea o viață.

Nu ştiu de ce, dar am hotărât să mă mut la El Paso. De fapt, ştiam de ce. Era oraşul despre care vorbea mereu Vicente. Fața lui căpăta o anumită expresie şi spunea: „Iubesc oraşul ăla de graniță". Aşa că m-am mutat acolo. Era departe de familia mea şi departe de viața pe care o dusesem. Aveam de gând să o iau de la zero. Lui Vicente îi pierdusem urma, dar

aveam numărul de telefon al mamei lui – pentru cazul în care aş fi avut nevoie să dau de el. A fost prima dată când am vorbit cu femeia pe care aveam s-o cunosc drept Nana. I-am spus că eram prietenă cu Vicente şi că încercam să dau de el. A fost aşa de amabilă când a vorbit cu mine. Mi-a dat numărul lui de telefon.

L-am sunat şi am reluat legătura. Când i-am spus că mă mutasem în El Paso a râs. A zis că nu mă crezuse genul ăla de fată. Eram deja în luna a cincea de sarcină, când au apărut nişte complicaţii şi am ajuns la spital, pentru că intrasem în travaliu. Nu te-ai născut atunci, însă medicul mi-a spus că va trebui să rămân la pat toată perioada rămasă până la termen. I-am telefonat lui Vicente. Nana a venit să aibă grijă de mine, până când el a reuşit să-şi adune toate lucrurile şi să se mute. M-am îndrăgostit de Nana. A avut multă grijă de mine. Când Vicente a sosit de la Boston, am început să simt din nou că pot respira uşurată.

Vicente n-a vrut să te botez Salvador. Zicea că e un nume prea mare şi prea greu pentru un omuleţ. „Şi în plus – a zis – tu nu eşti mexicancă." Am râs şi i-am spus să nu mai fie aşa de snob. Tu însă ai fost salvarea mea, Salvador. Chiar ai fost.

Aşa cum am zis, ultimii doi ani din viaţa mea au fost minunaţi. Şi totul datorită ţie. Acum sunt pe moarte. Şi sunt foarte tristă. Dar sunt şi bucuroasă, pentru că o să-l ai pe Vicente ca tată. Sunt convinsă că-l iubeşti. Şi ştiu că şi el te iubeşte pe tine. Nu ştiu ce vârstă vei avea când vei citi scrisoarea asta, dar sunt sigură că Vicente ţi-a dat-o exact la momentul potrivit. Omul ăsta s-a născut cu instincte minunate. Cred că le-a moştenit de la mama lui.

Nu vreau ca tu să creşti în familia mea. Nu vreau să creşti nici în familia tatălui tău. Nu cred că sunt oameni buni – nu

tocmai. Iubesc prea mult banii – şi iubesc prea mult lucrurile pe care banii pot să le cumpere. Pur şi simplu nu vreau ca tu să creşti aşa cum am fost crescută eu. Tatăl tău natural şi-a dorit mereu un băiat. După părerea mea, însă, nu te-a meritat. Vicente şi cu mine o să mergem la tribunal mâine, cât încă pot să merg pe picioare. O să ne căsătorim. Şi am completat deja actele de adopție. A fost singurul mod în care puteam fi sigură că Vicente va avea dreptul să te crească, să fie tatăl tău. Sunt sigură că înțelegi ce încerc să spun.

Am avut dreptul să decid cine te va creşte. (E ciudat să vorbesc la trecut, dar în momentul în care tu ai să citeşti scrisoarea, eu voi fi deja moartă de ceva timp.) Nu am totuşi dreptul, Salvador, să îți ascund cine este tatăl tău natural. Decizia aceasta nu îmi aparține. Înăuntrul acestui plic se mai află unul. Are scris pe el un nume, al tatălui tău. Mai are şi numele rudelor lui. Tu decizi dacă vrei sau nu să-i cunoşti.

Ştiu că, atunci când vei citi scrisoarea, vei fi deja un tânăr minunat. Cum ar putea să fie altfel? Doar te-a crescut Vicente Silva.

Te iubesc mai mult decât pot spune în cuvinte. Mi-ai salvat viața – chiar dacă numai pentru puțin timp. Nu toți oamenii trăiesc mult. Dar nici nu au şansa de a da naştere unui băiat aşa de frumos ca tine.

Cu toată dragostea,

Mama

*

Mi-am adus aminte ce îmi spusese Nana. „Mama ta a fost o femeie frumoasă.”

Erau atât de multe lucruri pe care nu le ştiusem şi de care îmi fusese atât de teamă. Poate că mi-a fost frică de faptul că mama nu mă iubise. Stupid. Iată aici scrisoarea unei mame care m-a iubit mai mult decât iubise orice altceva pe lume şi care a murit prea devreme. Am înţeles ce a făcut pentru mine. Am înţeles că s-a îndrăgostit de Nana pentru că în lumea de unde venea ea nu cunoscuse nicio Nana. Am înţeles de ce s-a căsătorit cu tata. Ca să-mi ofere o familie, o familie care ştia cum să iubească.

Mi l-am imaginat pe tatăl meu biologic trimiţând-o pe mama la pământ cu o lovitură de palmă. Poate că aveam în mine şi puţin din el. Puţin. Nu prea mult, însă. Nu trebuia să-mi fie teamă că voi ajunge ca tata. Nu eram genul acela de bărbat. Şi nu voi fi niciodată. Cred că mama a fugit de un bărbat egoist şi violent. S-a salvat. Şi m-a salvat şi pe mine. Mă cunoşteam destul de bine ca să-mi dau seama că mă folosisem de pumni dintr-un sentiment de fidelitate faţă de oamenii pe care îi iubesc. Da, îi pocnisem pe Enrique şi pe alţii, dar tata avea dreptate – furia mea fusese stârnită de o rană. Nu eram mândru de niciunul dintre acele momente. Să-i răneşti pe ceilalţi pentru că tu ai fost rănit? No bueno.

De fiecare dată când îmi folosisem pumnii, crezusem că înţelegeam instinctul. Sau că începeam să înţeleg, cel puţin. Nu suportam să văd pe cineva rănindu-i pe cei pe care îi iubesc. Pentru că îi iubesc atât de mult, încât mă doare şi pe mine. Şi nu suportam să-mi spună nimeni că sunt un

băiat alb pentru că fac parte dintr-o familie, iar când lumea îmi spunea astfel, tot ce auzeam era că nu aparțin acelei familii. Iar eu chiar le aparțineam şi nu aveam de gând să permit nimănui să spună altfel. Şi încă un lucru: nu voiam să admit că furia mea trăia undeva înăuntrul meu. Dar furia aceea nu mă făcea un „băiat rău". Mă făcea doar uman. Nu era nimic rău în a te înfuria. Contează doar ce faci cu furia aceea.

În tot acest timp, fusesem foarte speriat de faptul că aveam să devin la fel ca un tată biologic pe care nu-l cunoscusem niciodată. Mă subestimasem. Până la urmă, nu depindea de mine ce alegere voi face? Oare nu creştem toți şi ajungem să fim exact aşa cum ne-am dorit?

Încercam să-mi explic de ce eram aşa de fericit. Nu mă simțisem niciodată mai fericit decât acum. Până la urmă, am înțeles ceva despre viață şi despre logica ei inexplicabilă. Voisem să fiu sigur de absolut tot, iar viața nu avea să-mi ofere niciodată vreo certitudine. M-am gândit la Fito, care trăise mereu sperând, când viața nu-i oferise nicio speranță. Certitudinile erau un lux pe care el nu fusese niciodată în stare să şi-l ofere. Tot ce a avut a fost o inimă incapabilă să dispere.

M-am gândit la Nana, la mama lui Sam, la mama lui Fito şi la mama mea. Toate muriseră. Erau toate ca frunzele galbene, căzute din pomul Nanei. Viața are anotimpurile ei şi întotdeauna vine şi anotimpul renunțării, dar e ceva foarte frumos în asta, în renunțare. Frunzele erau întotdeauna grațioase în plutirea lor departe de copac.

Cancerul va exista întotdeauna şi întotdeauna vor muri oameni sub apăsarea lui groaznică şi implacabilă. Vor exista mereu accidente, pentru că lumea e indolentă şi distrată

atunci când ar trebui să fie atentă. Vor fi mereu oameni care suferă şi mor din cauza unor dependențe puternice, misterioase şi incontrolabile.

În fiecare zi mor oameni.

Şi în fiecare zi oamenii îşi trăiesc viețile. Există întotdeauna supraviețuitori.

Eu eram un astfel de supraviețuitor.

La fel era şi Sam.

La fel era şi Fito.

La fel era şi tata.

Le-am urmărit curajul minunat. I-am urmărit în timp ce se luptau cu rănile şi cu durerea lor.

Şi de un lucru chiar puteam să fiu sigur: eram iubit.

Mi-am imaginat-o pe Nana arătând spre tata. Ştiam exact ce încercase să-mi spună. Voia să se asigure că am înțeles faptul că fusesem crescut de un bărbat bun şi blând, că nu exista pe lume nicio cruzime care să-l fi putut lipsi de demnitatea lui. Inima lui nu putea îngădui asta şi nu ar fi îngăduit-o niciodată.

Doamne, ce fericit eram!

I-am trimis lui Sam un mesaj: Eşti trează?

Sam: Cât pe ce să adorm

Eu: Cecz = cultură

Sam: Ce?

Eu: Ca în natură versus cultură

Sam: Eşti bine, aiuritule?

Eu: Du-te la culcare. Îți spun mâine dimineață

Sam: Somn uşor

Am ieşit din casă şi m-am aşezat pe treptele din spate. Şi deodată a devenit foarte important pentru mine unde voi merge să studiez. Voiam să fie Columbia. Acolo se cunoscuseră tata şi mama. Atunci se îndrăgostiseră unul de celălalt. Nu fusese o poveste de dragoste obişnuită. Dar a fost o poveste de dragoste. O poveste de dragoste ca aceea dintre mine şi Sam.

Țineam scrisoarea în mână. Tata spusese că Nana va fi întotdeauna lângă noi. La fel va fi şi mama. Aşa se întâmplă când iubeşti pe cineva. Îl iei cu tine peste tot unde mergi – fie că e în viață sau nu. Am citit scrisoarea iar şi iar. Nu am dormit toată noaptea. Nu eram obosit. Nu eram deloc obosit.

Eram fericit aşa, stând pe trepte, cu scrisoarea mamei într-o mână şi eseul în cealaltă. Mi-am adus aminte de prima zi de şcoală, când mă întorsesem pe jos, prin ploaie, şi cum nu mă simțisem niciodată mai singur, cu ploaia deasă care mă orbea.

Nu eram singur. Mama. Tata. Nana. Sam. Fito. Unchii şi mătuşile mele. Verii mei. Nu, nu eram singur. Niciodată nu fusesem singur. Nu voi fi niciodată astfel. Singur nu era un cuvânt care să-mi fie destinat, aşa cum stăteam, acolo. Aşteptând să răsară soarele.

Salvador

L-am auzit pe tata râşnind cafeaua în bucătărie.

Am intrat. A ridicat ochii spre mine şi a zis:

— Te-ai trezit devreme.

— Am vrut să văd răsăritul.

M-a fixat cu privirea.

— Arăți ca şi cum ai fi plâns.

I-am arătat scrisorile.

— Eseul meu, am zis. Şi scrisoarea mamei.

— Ah.

Exact atunci a intrat şi Sam, gata pentru alergarea de dimineață.

S-a uitat la mine – apoi la tata.

Am fluturat scrisorile.

Sam a căscat ochii mari.

— Eşti bine?

— Da. Mai bine ca niciodată.

— Am nevoie de o țigară, a zis tata.

— Eu îi trimit mesaj lui Fito, a spus Sam.

Mă uit la tata, aşezat pe treptele din spate. Fumează o țigară şi citeşte scrisoarea de la mama. Sam şi Fito îi stau alături

şi o citesc odată cu el. Eu arunc mingea în sus şi o prind cu mănuşa. Mă joc pase de unul singur, în timp ce ei citesc.

Tocmai au terminat de citit scrisoarea.

Se uită toţi la mine, tata, Sam şi Fito. Las jos mănuşa şi mingea. Mă duc la tata.

Iau de la el scrisoarea sigilată – cea în care se află informaţiile despre tatăl meu biologic.

Îi cer bricheta.

Tata mi-o întinde.

Mă uit la Sam şi Fito şi spun:

— Cuvântul zilei.

Sam înţelege şi zice:

— Cultură.

Iau plicul nedeschis. Mă privesc în timp ce iau bricheta şi o apropii de muchia plicului.

Mă uit cum arde hârtia. Cum cenuşa pluteşte spre cer.

Mă aud spunându-i tatei:

— Ştiu cine e tatăl meu. Am ştiut-o întotdeauna.

Acum râd. Şi tata râde. Iar Fito are zâmbetul lui incredibil. Ne uităm la Sam, care dansează prin curte, şi la Maggie, care se ţine după ea, sare şi latră. Sam strigă la mine şi la cerul dimineţii:

— Numele tău e Salvador! Numele tău e Salvador! Numele tău e Salvador!

Epilog

Am început să mă gândesc la eseul pe care l-am scris pentru admiterea la Universitatea Columbia. Mă gândesc la faptul că ar fi putut să fie altfel, dacă aş fi citit întâi scrisoarea mamei –, dar nu are rost să trăiesc cu regretul. Tata mi-a spus odată: „Dacă faci o greşeală, să nu te gândeşti prea mult la asta". Mi-a mai spus şi că facem lucruri – lucruri importante – doar atunci când suntem pregătiți să le facem. Cred că are dreptate. Uneori, însă, viața ne forțează mâna. Uneori trebuie să luăm decizii, fie că suntem pregătiți să o facem sau nu. Presupun că va trebui să învăț să mă supun logicii inexplicabile a vieții mele.

Aceasta este deci scrisoarea pe care am trimis-o la Universitatea Columbia (şi care nu respectă niciuna dintre instrucțiuni):

Stimată Comisie de Admitere,

Mă numesc Salvador Silva. Numele meu reprezintă povestea vieții mele. Pentru mine, numele pe care îl port contează mai mult decât aş putea să explic vreodată. Dacă lucrurile s-ar fi desfăşurat altfel, aş fi avut un alt nume de botez şi un alt nume de familie. Şi aş fi avut o viață diferită.

Mama mea a murit când eu aveam trei ani. Se numea Alexandra Johnston. L-a cunoscut pe bărbatul care urma să

mă adopte, Vicente Silva, pe când erau încă studenți tocmai la această universitate. Tata venea dintr-o familie mexicano-americană săracă, a urmat studii de artă la Yale şi a devenit un artist destul de cunoscut. Cred că este important să fac mențiunea că tata e gay, deşi asta nu are nicio importanță pentru mine (chiar dacă pare să fie ceva ce îi deranjează pe alții, mai ales pe cei care nu ştiu nimic despre ce fel de om este tatăl meu).

Cred că prietenia dintre el şi mama mea a fost ceva incredibil de rar. Dragostea lor a creat o familie. O familie adevărată. Când aveam trei ani, mama a murit de cancer, iar eu am fost adoptat de bărbatul pe care îl cunosc drept tatăl meu. El a asistat-o pe mama la pregătirile pentru naştere şi a fost de față când am venit pe lume. S-ar putea spune cu destulă exactitate că a fost tatăl meu de la bun început.

Mama a decis să mă boteze Salvador cu un motiv. Şi sunt foarte fericit să port numele pe care ea mi l-a dat. Numele de familie îl am de la tata. Am crescut cu sentimentul şi credința că sunt la fel de mexican ca familia mea. Şi chiar dacă, tehnic vorbind, ei nu sunt mexicani – pentru că se află în această țară de mai multe generații –, unchii şi mătuşile mele şi bunica mea s-au considerat întotdeauna astfel. La fel mă consider şi eu.

Persoana cea mai influentă din viața mea, în afară de tata, este bunica mea. Eu îi spun Nana. Când veți citi această scrisoare, probabil că ea a murit deja. Suferă de cancer în fază terminală.

E greu de spus în cuvinte ce înseamnă Nana pentru mine, aşa că voi încheia acest eseu cu o amintire pe care o am cu ea, o amintire pe care am dus-o cu mine toată viața şi pe

care o voi purta până în ziua morții mele. Vreau să fiu demn de a fi numit nepotul ei. Dacă pot să mă ridic la înălțimea acestui nume, atunci cred că aş putea să mă alătur cu succes universității voastre:

Am o amintire care seamănă mai curând cu un vis: frunzele galbene ale dudului Nanei cad plutind din cer, ca nişte fulgi uriaşi de nea. Soarele de noiembrie străluceşte, adie o boare de vânt răcoros, iar umbrele după-amiezii dansează, însufleţite parcă, vii într-un fel pe care mintea mea de băietan nu îl poate cuprinde. Nana cântă ceva în spaniolă. Are în ea mai multe cântece decât frunzele dudului.

Tata a zis că e o scrisoare grozavă.

— E foarte frumoasă, fiule.

Sam a spus că o să atragă atenția. I-a plăcut amintirea mea despre frunzele galbene. A zis că e ca o poezie.

Nu cred că e genul de scrisoare care o să mă facă să intru la Columbia. Ar fi drăguț. Ştiu că am note cu care pot să fiu acceptat la alte câteva şcoli la care m-am înscris. Indiferent unde voi merge, o să mă iau cu mine pe bune. Vestea bună e că o să-i iau cu mine şi pe toți cei pe care îi iubesc.

Într-o zi, vreau să merg pe plajă cu Sam şi Fito. Sam şi cu mine o să-l urmărim pe Fito păşind pentru prima dată pe nisipul plajei. Şi o să-i vedem expresia de pe chip în timp ce priveşte spre orizont, spre locul în care apa întâlneşte cerul.

În seara asta, tata îi duce pe Sam şi pe Fito în oraş, la film şi pizza. De o jumătate de oră se tot ceartă ce film să aleagă.

Şi eu? Eu ies la cină cu Marcos. A fost ideea mea. El alege restaurantul – iar eu o să plătesc.

E momentul să-l cunosc şi eu pe bărbatul care îl iubeşte pe tata. E momentul.

Mulţumiri

Scrisul este o călătorie. Autorul de față, adică eu, Ben, umblu prin lume şi într-o bună zi îmi vine o idee. Trăiesc o vreme cu ideea asta, apoi ea începe să se transforme într-o poveste, iar povestea creşte şi creşte în capul meu, până când trebuie să o scot de acolo, ca să nu înnebunesc de tot.

Este întotdeauna dificil să scrii romane, e o provocare şi e ceva frumos. Când mi-a venit ideea de a scrie despre un tânăr adoptat de un bărbat gay, rotițele din capul meu au început să se învârtă. Ficțiunea e ficțiune, dar niciun roman nu răsare din neant. Admit că în această carte sunt frânturi şi fragmente din autobiografia mea. Pentru că, atunci când am început-o, mama mea murise de curând, am ştiut că arcul narativ care va subîntinde povestea va fi legat de moartea bunicii naratorului. Într-un fel, scrierea acestui roman m-a ajutat să-mi vindec rănile. Dar scrisul m-a ajutat mereu să supraviețuiesc propriei dureri. De aceea spun că mi-a salvat viața: ăsta e adevărul.

Am avut nevoie de câțiva ani ca să termin romanul. Iar când a ajuns în sfârşit pe biroul editorului meu, Anne Hope, mai era încă mult de lucru la el. Nenumărate discuții, e-mailuri şi rescrierea unei mari părți a textului. Anne a pus mereu întrebările potrivite, m-a provocat să scot ce era mai bun. Uneori am avut impresia că ea cunoştea romanul meu mai

bine decât mine. Dedicarea cu care a tratat cartea mea nu doar m-a provocat, dar m-a şi uluit.

Scriitorilor le place să le mulţumească agenţilor literari – şi eu nu fac excepţie. Patty Moosbrugger, care este agenta mea de mai bine de zece ani, e o prietenă adevărată. Nu crede doar în cărţile mele, crede în mine. În mine. Ben. Ce poate să ceară mai mult un scriitor? Nu ştiu unde aş fi ajuns dacă nu mi-ar fi fost alături. Ea a fost cea care a pus cartea în mâinile capabile şi pline de înţelegere ale lui Anne Hoppe. Pare imposibil să-i mulţumesc îndeajuns.

Apoi există şi ceea ce se cheamă familie. Ceea ce se cheamă prieteni. Niciun scriitor nu creează o carte de unul singur. Fără sprijinul celor care mă iubesc şi care m-au ajutat adeseori să mă salvez de mine însumi, nu aş fi ajuns nicăieri. Cartea de faţă reprezintă, în suficientă măsură, creaţia celor din jurul meu, a celor care m-au crescut, m-au susţinut şi m-au iubit, a celor care mi-au dat cuvintele, o limbă şi o voce a mea. Aşa că îmi strig recunoştinţa către ei. Aceasta este cartea pe care am scris-o noi, cu toţii. Haideţi să mai scriem una – vreţi?